

Załącznik
do uchwały Nr IV/188/200
Rady Miejskiej w Strzelinie
z dnia 23 marca 2000 roku

1.	Geneza programu rozwoju	3
2.	Opis terenu	5
2.1.	Historia miasta i gminy	5
2.2.	Warunki geograficzne, zabytki	6
2.3.	Strefa społeczna	7
2.3.1.	Demografia	7
2.3.2.	Rynek pracy	9
2.3.3.	Kultura i sport	12
2.3.4.	Oświata i wychowanie	14
2.3.5.	Opieka społeczna	18
2.3.6.	Ochrona zdrowia	22
2.3.7.	Mieszkalnictwo	24
2.3.8.	Bezpieczeństwo	26
2.3.9.	Ochrona przeciwpożarowa	28
2.3.10.	Klimat społeczny i preferencje społeczności lokalnej	30
2.4.	Sfera gospodarcza	33
2.4.1.	Podmioty gospodarcze	33
2.4.2.	Banki	36
2.4.3.	Rolnictwo	38
2.4.4.	Inwestycje	42
2.4.5.	Wolne tereny pod inwestycje	44
2.5.	Infrastruktura lokalna	45
2.5.1.	Telekomunikacja	45
2.5.2.	Wodociągi, kanalizacja, gospodarka odpadami	45
2.5.3.	Drogi	46
2.6.	Sfera ekologiczna	47
2.6.1.	Emisja zanieczyszczeń do wód	47
2.6.2.	Emisja zanieczyszczeń do atmosfery	47
2.6.3.	Odpady	47
2.6.4.	Emisja hałasu do środowiska	48

2.7.	Finanse gminy	48
2.7.1.	Analiza pionowa	48
2.7.2.	Analiza pozioma	51
2.7.3.	Plan a wykonanie	52
2.7.4.	Inwestycje, dług i wydatki bieżące	53
2.7.5.	Podsumowanie	56
2.8.	Identyfikacja podstawowych problemów rozwoju	56
2.9.	Uwarunkowania szczególne	58
2.10.	Analiza SWOT	60
2.11.	Analiza Benchmarking'u	62
3.	Ogólne założenia strategii rozwoju	63
3.1.	Misja miasta i gminy	63
3.2.	Cele strategiczne i programy	63
3.3.	Zadania operacyjne	65
4.	Strategia rozwoju w poszczególnych aspektach	65
5.	Cele strategiczne, programy i zadania operacyjne na poszczególne lata	66
6.	Szczegółowa dokumentacja zadań	70
7.	Zgodność poszczególnych zadań z priorytetami rozwoju gospodarki narodowej i regionalnej	142
8.	Zbiorczy budżet realizacji strategii i analiza wykonalności	148
9.	System zarządzania i monitorowania	150

1. Geneza programu rozwoju.

Prezentowana strategia rozwoju lokalnego nie może być traktowana jako niezależny dokument stanowiący wyłącznie diagnozę stanu obecnego oraz wskazania na przyszłość. Należy na nią patrzeć jako na część szeroko rozumianego programu działania. Program ten składa się z trzech podstawowych elementów:

- a) działalności bieżącej władz Miasta i Gminy Strzelin,
- b) strategii rozwoju lokalnego.
- c) planu zagospodarowania przestrzennego.

Nie bez powodu na pierwszym miejscu wymieniono działalność bieżącą władz Miasta i Gminy. Prezentowana strategia ma być długofalowym planem działań realizowanym przede wszystkim na poziomie władz lokalnych. Plan zagospodarowania przestrzennego ma z kolei stwarzać fizyczne możliwości realizacji wyznaczonych kierunków.

Geneza powstania programu rozwoju wydaje się być oczywista. Każda organizacja powinna działać w oparciu o plany długofalowe. W szczególności dotyczy to wszelkiego rodzaju organów władzy, których jednym z podstawowych obowiązków jest planowanie. Dlatego też, władze powiatu strzelińskiego, gmin: Przeworna, Kondratowic, Borowa oraz Miasta i Gminy Strzelin zleciły firmie Biuro Ekspertyz Finansowych, Marketingu i Consultingu UNICONSULT z Warszawy wykonanie strategii rozwoju powiatu oraz strategii poszczególnych gmin. Prace nad opracowaniem dokumentu zostały podzielone na trzy etapy:

- a) w pierwszym etapie opracowano część diagnostyczną analizy, stanowiącą punkt wyjścia do dalszych wskazań realizacyjnych;
- b) drugi etap to właściwa strategia rozwoju, kierująca działania Miasta i Gminy w horyzoncie długookresowym.
- c) trzeci etap to opracowanie strategii rozwoju powiatu strzelińskiego.

Diagnoza i ocena stanu Miasta i Gminy stanowią niezależną opinię zespołu konsultantów. Natomiast wszelkie wskazania realizacyjne oraz elementy właściwego określenia kierunków rozwoju były szeroko konsultowane zarówno ze społecznością lokalną (powołane specjalnie do tego celu grupy społeczne), jak i z władzami lokalnymi.

Konsultacje społeczne były realizowane na trzech płaszczyznach:

- ☉ mieszkańcy wypowiadali się w różnorodnych ankietach i wywiadach;
- ☉ powołano Komitet Rozwoju Lokalnego;
- ☉ na bieżąco konsultowano wyniki pracy z przedstawicielami samorządu lokalnego.

2. Opis terenu.

Strzelin to miasto położone 37 km na południe od Wrocławia na krawędzi, pokrytych lasami mieszanymi wzgórz Strzelińskich, stanowiących część Przedgórze Sudeckiego oraz urodzajnej Równiny Wrocławskiej wchodzącej w skład Niziny Śląskiej.

Miasto leży nad rzeką Oławą (lewy dopływ Odry), na szlaku kolejowym łączącym Warszawę poprzez Wrocław z Pragę, w odległości 23 km od autostrady nr 4 (Kraków – Wrocław – Olszyna).

Powierzchnia Miasta i Gminy wynosi 171,64 km². Miasto i gminę Strzelin zamieszkuje 22 616 osoby, w tym miasto 13 211. Gmina ma charakter rolniczo-przemysłowy. Użytki rolne stanowią 79,8% ogólnej powierzchni gminy. Dobre gleby czynią ją bardziej rolniczą, a brak uciążliwych zakładów przemysłowych powoduje, że środowisko jest ekologicznie czyste, z pięknymi terenami o walorach przyrodniczych (szczególnie na obszarze Wzgórz Strzelińskich). Wskaźnik bonitacji dla gospodarki całkowitej wynosi 1,97. Znaczącą powierzchnię zajmują gleby z rodzaju czarnych ziem (północna część gminy). Pozostałe to głównie gleby brunatne i pseudobielicowe oraz mady. Dominującymi uprawami są: pszenica, buraki i rzepak, natomiast w produkcji zwierzęcej: chów bydła i trzody chlewnej.

Wzgórze Strzelińskie z kulminacją na Grominku (393 m. n.p.m) zbudowane są w większości z granitu, który w wielu miejscach jest eksploatowany. Kamieniołomy granitu w Strzelinie należą do największych w Europie, dostarczają jakościowo bardzo dobrego surowca skalnego i stanowią jedną z większych atrakcji turystycznych.

Na terenie miasta i gminy Strzelin działa wiele zakładów pracy, z których renomę ponadregionalną zdobyły:

- ☉ GRANITEX Sp. z o.o.,
- ☉ Cukrownia STRZELIN,
- ☉ KRAMEX,
- ☉ SAKPOL,
- ☉ Mc Cain.

Funkcjonują tu również spółdzielnie handlowo-usługowe, filie przedsiębiorstw wrocławskich, ok. 200 małych i średnich firm prywatnych (m.in. hurtownie spożywcze i przemysłowe), zakłady produkujące materiały budownictwa mieszkaniowego i komunalnego, transport drogowy, warsztaty naprawcze o różnych profilach i branżach, firmy reklamowe i doradcze.

2.1. Historia Miasta i Gminy.

30 listopada 1292 roku Bolko I Świdnicki zwany Surowym nadał Strzelinowi prawa miejskie. Osada powstała na skrzyżowaniu dróg handlowych z Wrocławia do Kłodzka oraz z Brzegu do Świdnicy. Właśnie tu, w dolinie Oławy kupcy i wędrowcy zatrzymywali się na odpoczynek oraz nocleg. Osada ta nazwę swą wywodzi od słowiańskiego wyrazu „streła” strzała, co sugeruje, że mieszkali w niej wytwórcy łuków i strzał, a mieszkańcy słynęli jako doskonali łucznicy.

W herbie Strzelina obok średniowiecznego patrona miasta św. Michała Archanioła widniała strzała. Nazwa Strzelin po raz pierwszy pojawiła się pisemnie we wzmiance o Radosławie, komesie ze Strzelina. Źródła z 1245 roku wspominają o strzelińskiej kasztelani, co oznacza, że Strzelin mógł być już wówczas ośrodkiem władzy państwowej.

Bolko I był nie tylko znakomitym gospodarzem, dbał także o obronność swojego księstwa. Pochodzącym z miasta granitem otoczył miasto, pobudował cztery baszty. Władca Strzelina nie dopuścił także do zajęcia Wrocławia przez Czechów. Bolko II Ziębicki otoczony przez Czechów na kamieńskim zamku uległ po ciężkich walkach w 1336 roku i księstwo ziębickie wraz ze Strzelinem przeszło w ręce króla czeskiego.

Wojny husyckie w XV wieku spustoszyły ziemię strzelińską. Oddziały husytów trzykrotnie zdobywały i pustoszyły miasto. Cały jednak wiek szesnasty był czasem, gdy miasto rozkwitło i nastąpił znakomity rozwój sukiennictwa, szewstwa, piwowarstwa, obróbki metali. Spore dochody przynosiło też wydobywanie granitu. Wraz z rozwojem gospodarki i osadnictwa rozkwitała oświata i kultura. Pierwsza szkoła powstała przy kościele parafialnym św. Michała Archanioła, a jej istnienie potwierdza dokument z roku 1352. Osobna żeńska szkoła, funkcjonowała przy klasztorze klarysek.

W XVI wieku patrycjat miasta był już w większości niemiecki, pospólstwo to byli Polacy. Wielu żyło tu Żydów. W dobie reformacji w 1540 roku klasztor zlikwidowano, a władca Strzelina – Fryderyk II, książę legnicko-brzeski, wprowadził w swoim księstwie luteranizm.

Ziemię strzelińską plądrowali Szwedzi, również wojska cesarskie, saskie, brandenburskie oraz polskie oddziały najemne – lisowczycy w służbie cesarza. Ludność nękały napaści, pożary i epidemie. W 1675 roku zmarł ostatni książę z rodu Piastów – Jerzy Wilhelm, a księstwo legnicko-brzeskie, a więc i Strzelin, przeszły we władanie cesarza. To oznaczało wzmożoną akcję kontreformacyjną. W 1761 roku w wyniku wojen prusko-austriackich Strzelin dostał się na blisko 200 lat pod panowanie pruskie. W 1780 roku miasto liczyło 2 139 mieszkańców.

Rozwój gospodarczy miasta przyniosły dopiero wieki XIX i XX. Rozbudowano kamieniołomy, gdzie granit wydobywano już na skalę przemysłową. W 1868 roku uruchomiono cegielnię, krótko potem cukrownię. W 1871 roku otwarto linię kolejową do

Wrocławia. Miasto bogaciło się i rozwijało. W gimnazjum męskim kształcił się późniejszy laureat nagrody Nobla w dziedzinie immunologii – strzelinianin Paul Ehrlich.

Po wybuchu II wojny światowej na ziemi strzelińskiej powstawały obozy jenieckie. Pracowały tu tysiące jeńców z Polski, Rosji, Francji, Belgii, Anglii i Jugosławii. Ostatni niemiecki burmistrz Strzelina rozkazał wysadzić w powietrze wieżę ratusza i kościoła św. Krzyża. Ten sam los podzielił zamek. Pierwszy radziecki czołg wjechał do miasta 27 marca 1945 roku. Kilkutygodniowe pożary zniszczyły niemal doszczętnie zabytkowe centrum miasta. Szczęśliwie ocalała rotunda św. Gotarda i mosty. Zniknęły drogi i wiejskie domostwa. Pola były zaminowane. 15 maja 1945 roku radziecki komendant Strzelina przekazał miasto pełnomocnikowi polskiemu Janowi Nowakowskiemu.

2.2. Warunki geograficzne, zabytki.

Pod względem geograficznym Miasto i Gmina Strzelin, należące do powiatu strzelińskiego leżą w przedsuddeckim obszarze Dolnego Śląska.

Gmina Strzelin położona jest na pograniczu dwóch fizyczno – geograficznych makroregionów: Niziny Śląskiej i Podgórze Sudeckiego, mezoregion: Równina Wrocławska i Wzgórze Strzelińskie. Wznosi się od 150 do 275 m n.p.m., a różnica wysokości względnych wynosi 125 m. Część północna gminy leżąca w obrębie Równiny Wrocławskiej posiada rzeźbę równinną płaską i ma charakter wybitnie rolniczy. Część południowa natomiast leżąca w obrębie Wzgórz Strzelińskich, charakteryzuje się rzeźbą wyraźnie zróżnicowaną – falistą.

Do pieszych wycieczek zachęcają tu Wzgórze Strzelińskie z kulminacją na Gromniku (393 m n.p.m.), na terenie których przebiegają szlaki turystyczne biegnące ze Strzelina i Białego Kościoła na Gromnik i następnie do Henrykowa ze słynnym Opactwem Cystersów (Księga Henrykowska) i Ziębic. Szczytowe partie tych wzgórz pokryte są przeważnie lasami mieszanymi, które przenikają się wzajemnie z urodzajnymi stokami pól uprawnych.

Ziemia strzelińska jest zaliczana do terenów wybitnie rolniczych. Kryje poważne zasoby bardzo cenionych w Polsce i za granicą granitów i łupków kwarcytowych oraz mniej znanych – bazaltów, wapieni krystalicznych, koalinów grafitu i innych skał. Główną atrakcją turystyczną Strzelina są kamieniołomy granitu, należące do największych w Europie (głębokość głównego wyrobiska wynosi 117 m).

Do atrakcji Strzelina należą również jego zabytki:

- Rotunda św. Gotarda,
- Kaplica św. Jerzego,
- Dom Ksiąząt Brzeskich,
- Kościoły: P.W. Podwyższenia Krzyża Świętego i Maryi Matki Chrystusa,
- Baszta Prochowa i mury obronne.

2.3. Sfera społeczna

W niniejszym punkcie przedstawiono najważniejsze zagadnienia związane z życiem społecznym gminy, jako istotnym elementem studium możliwości wdrażania strategii rozwoju lokalnego.

2.3.1. Demografia

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego, na koniec 1997 roku Miasto i Gmina Strzelin miały 22 949 mieszkańców, w tym miasto 13 283, na koniec 1998 roku 22 694, w tym miasto 13 286, na koniec pierwszego półrocza 1999 zaś 22 616, w tym miasto 13 211. Tabela nr 1 prezentuje liczbę mieszkańców miasta i gminy Strzelin w poszczególnych grupach wiekowych w porównaniu do liczby mieszkańców dawnego województwa wrocławskiego oraz liczby mieszkańców kraju.

Tabela nr 1.

	Ogółem	Wiek						
		0-6	7-14	15-19	20-39	40-59	60-64	65 i więcej
Kraj	38 660 000	3260000	4909500	3292500	11025200	9903500	1750600	4518700
dawne woj.	1 137 342	81 058	130 729	94 556	326 240	311 081	53 532	140 146
Strzelin¹	22 616	1 501	2 534	2 063	6 358	6 261	932	2 967
udział w d. woj.	2,00%	1,85%	2,21%	1,94%	1,95%	2,01%	1,74%	2,12%
udział w kraju	0,058%	0,046%	0,052%	0,063%	0,058%	0,063%	0,053%	0,066%

Do głównych czynników kształtujących liczbę ludności należą przyrost naturalny i migracje.

W 1997 roku przyrost naturalny wyniósł w Strzelinie zaledwie 6 osób, co daje 0,026%.

Saldo migracji w 1997 roku było zdecydowanie ujemne. Bardzo ciekawych wniosków może dostarczyć analiza salda migracji w Strzelinie i innych miastach dawnego województwa. Porównanie prezentuje tabela nr 2.

¹ Dane na dzień 30.06.1999

Tabela nr 2.

Miasto	Napływ	Odływ	Saldo	Liczba ludności	Stosunek (saldo migracji do liczby mieszkańców)
Sobótka	178	165	13	12 400	0,10%
Strzelin	213	287	-74	22 616	-0,32%
Wiązów	100	107	-7	7 606	-0,09%
Trzebnica	202	204	-2	21 706	-0,009%
Kąty Wrocławskie	243	208	35	17 272	0,20%

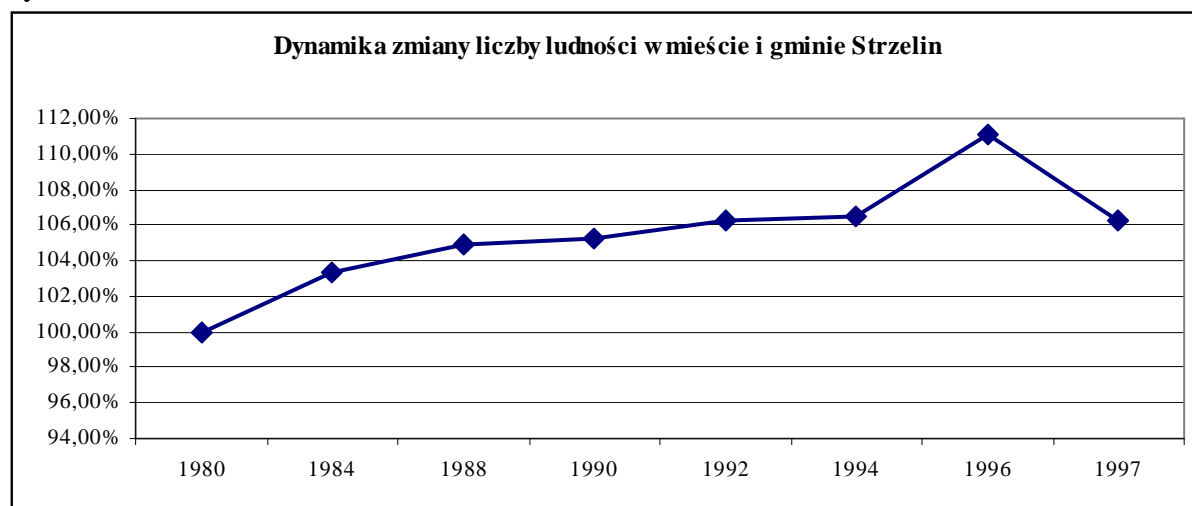
Jak widać, wskaźnik salda migracji w stosunku do liczby ludności w Strzelinie jest najniższy spośród gmin miejsko-wiejskich w całym dawnym województwie wrocławskim.

Na przestrzeni 12 ostatnich lat liczba mieszkańców miasta i gminy Strzelin kształtowała się na podobnym poziomie. Do roku 1997 obserwuje się niewielki wzrost o 1,8%, a następnie spadek. Ostatecznie od 1980 roku do 1997 roku zwiększyła się jedynie o 6,3%. Powyższe dane obrazuje tabela nr 3 oraz rysunek nr 1.

Tabela nr 3.

Wyszczególnienie	1980	1984	1988	1990	1992	1994	1996	1997
Liczba ludności	21 589	22 305	22 656	22 738	22 947	22 991	23 009	22 949
Dynamika 1980=100%	100,0%	103,3%	104,9%	105,3%	106,3%	106,5%	111,1%	106,3%
Urodzenia	436	412	333	308	257	305	223	215
Zgony	201	200	193	215	227	236	245	209
Saldo migracji	-207	11	-107	-56	37	-56	-1	-74

Rysunek nr 1.

Bardzo małe tempo przyrostu łącznej liczby ludności spowodowane jest niskim wskaźnikiem przyrostu naturalnego oraz ujemny wskaźnikiem salda migracji. Powyższe dane historyczne nie wskazują na możliwość istotnego zwiększenia się liczby mieszkańców w

ciągu najbliższych dziesięciu lat. Z uwagi na ujemne saldo migracji raczej nieodczuwalny będzie przyrost liczby mieszkańców w związku z prognozowanym wyżem demograficznym (wejściem osób należących do wyżu z początku lat 80-tych w wiek reprodukcyjny). Szczegółowa prognoza demograficzna zostanie przygotowana w ramach opracowanych materiałów dotyczących całości powiatu strzelińskiego.

Dla procesów demograficznych zachodzących w Strzelinie charakterystyczne jest:

- Niewielki przyrost naturalny w Strzelinie, spowodowany został w większym stopniu spadkiem liczby urodzeń niż wzrostem liczby zgonów.
- Saldo migracji w Strzelinie charakteryzuje się najniższym ujemnym wskaźnikiem biorąc pod uwagę wskaźniki salda w gminach miejsko-wiejskich i wiejskich w dawnym województwie wrocławskim.

2.3.2. Rynek pracy i bezrobocie

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy na koniec czerwca 1999 roku w mieście i gminie Strzelin zarejestrowanych było 1 568 bezrobotnych, w tym z prawem do zasiłku 340. Liczba ta jest nieco wyższa niż na koniec 1998 roku i 1997 roku. Wskaźnik bezrobocia (stopa bezrobocia) wyliczony, jako stosunek liczby bezrobotnych do osób czynnych zawodowo wynosi na koniec I kwartału 1999 roku dla kraju - 12,1%, dla województwa dolnośląskiego – 15%, w powiecie strzelińskim – 17,9% (brak danych dla Miasta i Gminy Strzelin). Odpowiednie zestawienie prezentuje tabela nr 4.

Tabela nr 4.

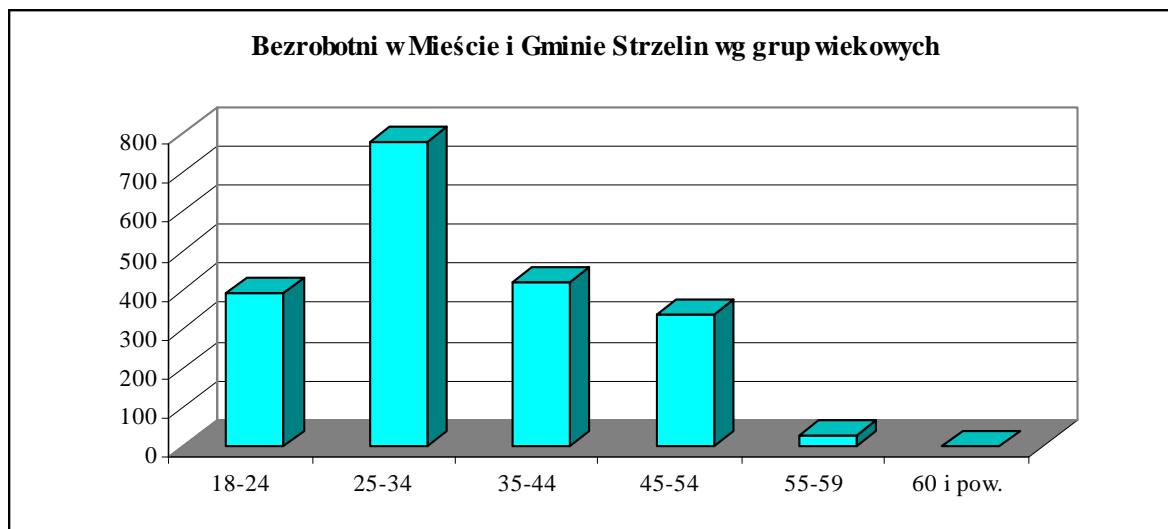
	Miasto i Gmina Strzelin	Powiat strzeliński	Województwo dolnośląskie	Polska
Liczba bezrobotnych	1 568	3 188	183 500	2 170 400
Stopa bezrobocia	brak danych	17,9%	15,0%	12,1%

Bezrobotni Miasta i Gminy Strzelin stanowią 50% ogółu bezrobotnych powiatu, co odpowiada ogólnej strukturze liczby ludności Miasta i Gminy Strzelin do liczby ludności powiatu. Jak widać, wskaźnik bezrobocia w powiecie jest dużo większy niż średnio w kraju oraz wyraźnie większy niż w województwie. Już na wstępie można zatem sformułować tezę, iż bezrobocie w Gminie jest problemem naczelnym, wymagającym pilnych rozwiązań.

Liczba osób pozostających bez pracy ustalana jest na podstawie rejestrów prowadzonych przez Rejonowy Urząd Pracy. Faktyczna liczba bezrobotnych jest jeszcze większa, gdyż nie rejestruje się osób posiadających gospodarstwa rolne powyżej 2 ha, a 2 hektarowe gospodarstwo w większości wypadków nie zabezpiecza potrzeb rodziny.

Niekorzystnie kształtuje się struktura wiekowa bezrobotnych w Strzelinie. Zdecydowanie dominującą grupą są osoby w wieku produkcyjnym – mobilnym (25-44 lata). Strukturę wieku bezrobotnych na koniec czerwca 1999 roku prezentuje rysunek nr 2.

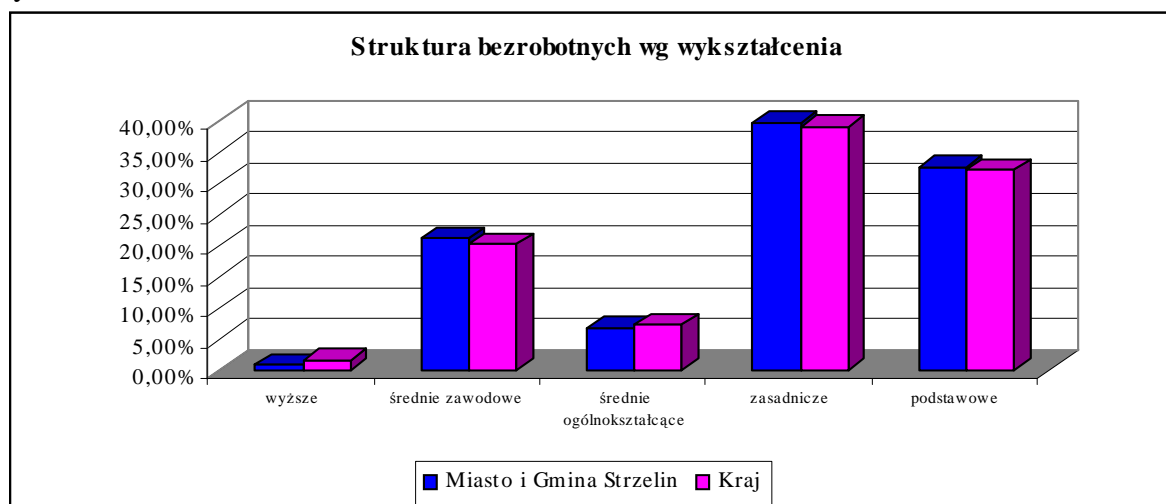
Rysunek nr 2.

Co jednak istotne, udział absolwentów w ogóle bezrobotnych wynosi zaledwie 4,5 %. Może to świadczyć o pewnym wyhamowaniu tempa przybywania bezrobotnych absolwentów. Sytuację taką należałoby uznać za pozytywną.

Równie interesujących wniosków dostarcza analiza struktury bezrobotnych według poziomu ich wykształcenia. Obecną sytuację w tym zakresie prezentuje rysunek nr 3. Dla porównania przedstawiono w nim także strukturę bezrobocia dla całego kraju.

Rysunek nr 3.

Zwraca uwagę stosunkowo duży odsetek bezrobotnych posiadających wykształcenie średnie zawodowe. Wydaje się, iż sytuacja taka może być spowodowana niedostosowaniem systemu szkolnictwa średniego – zawodowego do potrzeb rynku pracy. Osoby posiadające

wykształcenie średnie zawodowe, pod warunkiem posiadania poszukiwanych kwalifikacji, powinny znacznie łatwiej znajdować pracę, niż osoby z wykształceniem zasadniczym. Ogólnie jednak, struktura wykształcenia bezrobotnych w Strzelinie jest w zasadzie idealnym ze strukturą ogólnokrajową.

Dla łagodzenia skutków bezrobocia od wielu lat prowadzone są prace interwencyjne i roboty publiczne. Urząd Pracy podejmuje wszystkie działania aktywizacyjne przewidziane prawnie dla tego typu instytucji. Należą do nich:

- ☉ pożyczki na rozpoczęcie działalności,
- ☉ pożyczki na tworzenie miejsc pracy,
- ☉ roboty publiczne,
- ☉ prace interwencyjne,
- ☉ szkolenia,
- ☉ aktywizacja zawodowa absolwentów,
- ☉ refundacja ubezpieczeń,
- ☉ programy specjalne.

Reasumując należy stwierdzić, iż:

- Sytuacja na rynku pracy w Strzelinie jest znacznie gorsza od przeciętnej (zarówno regionalnej, jak i ogólnokrajowej).
- Ogólnie można stwierdzić, że liczba bezrobotnych utrzymuje się w ciągu ostatnich trzech lat na porównywalnym poziomie, a nawet nieco spadła, nie można mówić więc o jednoznacznym załamaniu się rynku lokalnego.
- Proporcjonalnie największy jest udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym i podstawowym, ale stosunkowo duży jest również odsetek osób z wykształceniem średnim zawodowym – co może świadczyć o niewłaściwej strukturze szkolnictwa średniego zawodowego.
- Wśród bezrobotnych zdecydowanie przeważają osoby w wieku produkcyjnym.
- Liczba udzielanych pożyczek na rozpoczynanie działalności przez Urząd Pracy jest stosunkowo niska.

Należy stwierdzić, iż bezrobocie w Gminie Strzelin przybrało poziom niebezpieczny dla jej gospodarczego funkcjonowania.

Całkowite rozwiązanie problemu bezrobocia nie leży w możliwościach pojedynczej gminy, ale może ona mieć na to dużego wpływu. Mówiąc o bezrobociu, trzeba zwrócić uwagę na jego – paradoksalnie – motywujące znaczenie. Przepuszczalnie nie byłoby takiego rozkwitu przedsiębiorczości i takiego rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, gdyby

wiele osób nie znalazło się w tak trudnej sytuacji. Wydaje się, że jeśli z jednej strony ludzie są bezrobotni, a z drugiej strony pokazuje się im możliwości wyjścia z sytuacji (jednakże takie, które wymagają od nich aktywności), to następuje mobilizacja do działania. Polityka wobec bezrobotnych winna być stanowcza, z drugiej jednak strony szeroki powinien być wachlarz propozycji. Jeśli w danym momencie nie można zaproponować pracy, to należy zaproponować szkolenie przekwalifikowujące, zajęcia aktywizujące (np. klub pracy), czy tymczasowe zatrudnienie przy robotach interwencyjnych lub publicznych.

2.3.3. Kultura i sport

Rozpowszechnianiem kultury na terenie miasta zajmuje się Strzeliński Ośrodek Kultury. Mieści się w dawnej kaplicy Św. Jerzego (XIV w.). Terenem działalności jest miasto i gmina Strzelin. Strzeliński Ośrodek Kultury tworzą następujące placówki:

- Strzeliński Ośrodek Kultury, ul. Brzegowa 10a,
- Biblioteka Publiczna, ul. Mickiewicza 4, oraz 2 filie w Nowolesiu i Krzepicach,
- świetlice wiejskie – 19 placówek na terenie gminy.

Placówki wchodzące w skład Strzelińskiego Ośrodka Kultury posiadają wydzielone przez Radę Miejską budżety. Działalność SOK finansowana jest ze środków przyznawanych przez Radę Miejską, dochodów własnych, darowizn od sponsorów.

Wspólny wysiłek animatorów życia kulturalnego i środowisk twórczych w gminie zaowocował zorganizowaniem wielu imprez. Można znaleźć wśród nich ofertę imprez muzycznych, plastycznych, okolicznościowych, festynów, wystaw, wernisaży, turniejów.

W Ośrodku działa wiele zespołów amatorskich, m.in.:

- ☉ chór „Wrzos”,
- ☉ Strzelińska Orkiestra Dęta,
- ☉ teatr „Piąty kąt”.

Stałe zajęcia prowadzą warsztaty plastyczne, aktorsko-muzyczne, sekcje rękodzieła artystycznego, szachowa i brydżowa. Ośrodek zatrudnia również instruktorów zespołu tanecznego i chóru działających w szkołach. Prowadzi także naukę gry na instrumentach klawiszowych i gitarze. W przepięknych, piętnastowiecznych wnętrzach kaplicy znalazła dla siebie miejsce galeria „Skalna”, w której każdego miesiąca odbywają się wystawy sztuki współczesnej. Galeria prezentuje malarstwo, grafikę, rysunek rzeźbę, szkło uznanych twórców polskich i zagranicznych. W starych, kamiennych piwnicach ośrodka ma swoją siedzibę klub muzyczno-literacki „Dziupła”.

W maju 1995 roku wskutek zmian organizacyjnych w jednostkach kultury nastąpiło połączenie Biblioteki Miejskiej ze Strzelińskim Ośrodkiem Kultury. Sieć bibliotek publicznych na terenie miasta i gminy tworzą filie biblioteczne, biblioteki szkolne, zakładowe

i szpitalna. Biblioteka Miejska wraz z filiami ma ogółem 4 450 czytelników. Działalność biblioteki służy zaspokajaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa, jego wychowaniu i upowszechnianiu oraz rozwojowi kultury. W ramach popularyzacji czytelnictwa planuje się otwieranie nowych punktów bibliotecznych. Na zakup książek powiększających księgozbiór planuje się kwotę 6 tys. złotych. Ponadto planuje się organizację spotkań literackich, lekcji bibliotecznych, konkursów czytelniczych, wystaw książkowych, gazetek ściennych i przeglądów nowości bibliotecznych.

Krzewieniem kultury fizycznej i turystyki na terenie miasta i gminy zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji. Ośrodek dysponuje halą sportową, basenem kąpielowym, zespołem boisk położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Miejskiego. Dysponuje również Ośrodkiem Wypoczynku Świątecznego w Białym Kościele, na terenie którego zlokalizowane są domki kempingowe (100 miejsc) i pole namiotowe. Ośrodek położony jest na skrzyżowaniu malowniczych tras wędrówek pieszych i rowerowych, nad sztucznym zbiornikiem wodnym o pow. lustra wody 26 ha, stwarzającym dogodne warunki dla wędkarstwa, wyposażonym w sprzęt pływający, kajaki, rowery wodne, W sezonie można skorzystać również z usług prywatnej szkoły jazdy konnej. Ośrodek posiada także bazę gastronomiczną. Na terenie gminy działają kluby sportowe:

1. Klub Sportowy „Strzelinianka” sekcja piłki nożnej,
2. TKS „Granit” sekcja tenisa stołowego,
3. Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej (TKKF) kulturystyka,
4. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Strzelinie sekcja łucznicza, podnoszenie ciężarów, lekkoatletyka,
5. Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Strzelec”, działające w ramach OSIR, piłka nożna oldbojów,
6. Strzeleński Klub TAEKWON-DO,
7. Ludowe Zespoły Sportowe sekcji piłki nożnej,
8. Klub Jeździecki „Dragon” w Ludowie Polskim,
9. Uczniowski Klub Sportowy „Piątka” działający przy Szkole Podstawowej nr 5 w Strzelinie, sekcja tenisa stołowego,
10. Klub Karate.

Pomimo tak rozbudowanej bazy kulturalno-rekreacyjnej, stosunkowo duży odsetek mieszkańców miasta wskazuje na niewystarczający poziom życia kulturalnego. Jest to ważna wskazówka dla dalszej aktywizacji działań kulturalnych w Strzelinie.

Reasumując należy stwierdzić, iż:

- W Mieście i Gminie Strzelin realizowane są wszystkie zasadnicze funkcje Strzeleńskiego Ośrodka Kultury. Chodzi tu o działalność biblioteczną, kulturalną, edukacyjną, artystyczną, imprezową.

- Zakres działalności Strzelińskiego Ośrodka Kultury zdeterminowany jest przez możliwości finansowe.
- Zainteresowanie działalnością kulturalną wśród społeczności lokalnej jest umiarkowane, co powinno skłaniać Ośrodek Kultury do dostosowania swojej oferty do potrzeb oraz do zachęcenia mieszkańców do uczestniczenia w życiu kulturalnym gminy. Można także rozważyć projekt wprowadzenia innego niż tradycyjny system finansowania życia kulturalnego. Być może istnieje szereg inicjatyw kulturalnych wśród społeczności lokalnej, które nie mogą być realizowane z powodu braku systemu ich finansowania.
- Poprzez działania licznych klubów sportowych gwarantowana jest możliwość rozwoju kultury fizycznej w Strzelinie.

2.3.4. Oświata i wychowanie

W Strzelinie funkcjonuje jedno przedszkole miejskie. Posiada ono trzy obiekty. Przedszkole działa jako jednostka budżetowa miasta i gminy.

Na terenie Miasta i Gminy Strzelin funkcjonuje pięć szkół podstawowych oraz dwa zespoły szkół, które docelowo będą gimnazjami². Podstawowe charakterystyki szkolnictwa leżącego w gestii Władz prezentuje tabela nr 5.

Tabela nr 5.

Szkoła	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba oddziałów	Liczba dzieci w oddziale „0”
Podstawowa nr 4	620	41	26	-
Podstawowa nr 5	560	46,5	25	40
Podstawowa w Nieszkowicach	117	12	7	18
Podstawowa w Białym Kościele	135	14	8	20
Podstawowa w Kuropatniku	135	15	8	19
Zespół Szkół Nr 1	370	27	14	-
Zespół Szkół Nr 2	628	45	25	-
Razem	2 565	200,5	113	97

Z powyższych danych wynika, iż przeciętnie w szkołach podstawowych oraz w zespołach szkół na jednego nauczyciela przypada 13 uczniów. Dla porównania w dawnym województwie wrocławskim (w dawnym układzie organizacyjnym) na jednego nauczyciela przypada 15 uczniów. Na jeden oddział szkolny przypada zarówno w Strzelinie jak i w

² W związku z reformą szkolnictwa wchodzącą w życie 1 września 1999 roku, dane zawarte w niniejszej analizie przedstawiono w nowym układzie organizacyjnym. Niestety wszystkie dane historyczne zbierane w dawnym układzie są nieporównywalne. Dlatego też, rozdział niniejszy może mieć miejscami charakter niespójny, co wynika jednak ze struktury danych źródłowych.

województwie średnio 23 uczniów. Statystyka ta wskazuje na nieco lepsze warunki nominalne nauczania podstawowego w Mieście i Gminie Strzelin niż w regionie.

Z punktu widzenia strategicznych kierunków rozwoju gminy, kluczowe znaczenie ma jednak nauczanie średnie. Należy pamiętać, iż szkolnictwo to leży w gestii władz powiatowych i jako takie trudne będzie do modelowania na poziomie strategii realizowanej przez Władze Gminne. Dane na temat szkolnictwa średniego prezentuje tabela nr 6.

Tabela nr 6.

	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba oddziałów	Salony dydaktyczne	Lektoraty j. obcych
SZKOŁY PUBLICZNE					
Zespół Szkół Zawodowych w Strzelinie	1 591	93	59	41	niemiecki francuski angielski rosyjski
Zespół Szkół Rolniczych w Ludowie Polskim	521	44	18	18	niemiecki francuski
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Skoroszowicach	51	15	3	6	-
Liceum Ogólnokształcące	701	45	22	22	niemiecki francuski angielski rosyjski
Medyczne Studium Zawodowe, Liceum Medyczne	39	17	2	5	niemiecki
SZKOŁY NIEPUBLICZNE					
Liceum Ogólnokształcące „ANED”	17	8	1	1	niemiecki
Liceum Ogólnokształcące „SLAVIA”	26	13	2	4	angielski niemiecki
Liceum Ogólnokształcące „HANDICAP”	95	11	4	5	angielski niemiecki
Liceum Ogólnokształcące „MUR”	65	3	5	5	angielski niemiecki
RAZEM	3 106	249	116	107	

Przeciętnie na jednego nauczyciela przypada 12 uczniów. Wskaźnik ten w dawnym województwie wrocławskim wynosił w ubiegłym roku 16 uczniów na nauczyciela. Na jeden oddział szkolny przypada 27 uczniów zarówno w Strzelinie jak i w dawnym województwie. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że we wszystkich szkołach średnich, z wyjątkiem ZSZ Spec. w Skoroszowicach, prowadzone są lektoraty języków obcych.

Za szczególnie istotne należy uznać zestawienie liczby uczniów szkół średnich w rozbiciu na szkoły zawodowe, średnie zawodowe oraz licea ogólnokształcące. Tabela nr 7

prezentuje zestawienie podziału uczniów szkół średnich poszczególnych typów w powiecie strzelińskim. Dodatkowo, przedstawiono w niej także analogiczne dane dla dawnego województwa wrocławskiego oraz dla całego kraju.

Tabela nr 7.

Szkoły	Liczba uczniów w powiecie strzelińskim	Odsetek uczniów w powiecie strzelińskim	Odsetek uczniów w d. województwie	Odsetek uczniów w kraju
Zasadnicze Zawodowe	814	26,54%	27,02%	28,53%
Licea Ogólnokształcące	904	29,47%	38,00%	32,71%
Średnie Zawodowe	1.349	43,98%	34,98%	38,76%

Ogólną strukturę liczby uczniów szkół średnich w powiecie strzelińskim należy uznać za pozytywną w odniesieniu do średnich z dawnego województwa wrocławskiego oraz w kraju. Odsetek uczniów zasadniczych szkół zawodowych jest nieco niższy. Na uwagę zasługuje fakt, iż wskaźnik uczniów szkół średnich zawodowych jest dużo wyższy, natomiast niższy odsetek uczniów liceów ogólnokształcących. Obserwuje się wyraźne przesunięcie liczby uczniów z liceów ogólnokształcących w kierunku szkół średnich o charakterze zawodowym. W świetle braku szkolnictwa wyższego w Strzelinie, jest to tendencja naturalna. Absolwenci liceów ogólnokształcących w zasadzie są „skazania” na dalszą edukację. W przypadku braku takiej możliwości, uczniowie kończący edukację podstawową decydują się raczej na naukę w technikach lub liceach zawodowych.

Z punktu widzenia rozwoju gospodarczego istotne jest, aby kierunki kształcenia dostosowane były do potrzeb na rynku pracy. Jak uczy doświadczenie, szkoły niejednokrotnie zasilają w sposób znaczący rynek bezrobotnych. W powiecie strzelińskim obserwuje się, iż szkoły ponadpodstawowe, a zwłaszcza Zespoły Szkół Zawodowych, czynią starania o dostosowywanie kierunków nauczania do lokalnych potrzeb. I tak w **Zespole Szkół Rolniczych w Ludowie Polskim** funkcjonuje:

- Liceum Ekonomiczne,
- Technikum Zawodowe,
- Liceum Agrobiznesu,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa.

W **Zespole Szkół Zawodowych w Strzelinie** natomiast młodzież oraz dorośli mają możliwość edukacji w:

- Technikum Mechanicznym,
- Liceum Ekonomicznym,
- Technikum Handlowym,
- Liceum Zawodowym,

- Zasadniczej Szkole Zawodowej,
- Liceum Technicznym.

W Strzelinie funkcjonują dwie szkoły policealne: Policealne Studium Prawa Administracyjnego „MENAGER” oraz Policealne Studium „DAT-MO”. Dość duża część absolwentów szkół średnich kontynuuje naukę właśnie w tych szkołach.

W celu zbadania powiązań pomiędzy systemem edukacyjnym a rynkiem pracy, autorzy dokonali zestawienia zaprezentowanego w tabeli nr 8. W jednej kolumnie zebrano zawody, w których są przygotowywani specjaliści na poziomie lokalnym, w drugiej, zawody poszukiwane, w trzeciej zaś, największe grupy zawodowe wśród bezrobotnych.

Tabela nr 8.

Kształcenie	Zapotrzebowanie na rynku	Główne grupy bezrobotnych
Technik ekonomista	Murarz	Sprzedawca detaliczny
Technik rolnik	Tynkarz	Referent ekonomista
Technik handlowiec	Spawacz	Krawiec odzieży lekkiej
Technik agrobiznesu	Ślusarz	Robotnik budowlany
Technik ochrony środowiska	Głazurnik	niewykwalifikowany
Sprzedawca	Elektryk	Murarz
Mechanik pojazdów i operator maszyn rolniczych	Elektromonter	Kierowca ciągnika, sam. ciężarowych
Krawiec	Obsługa koparek, ładowarek	Ogrodnik
Ogrodnik	Szwaczka	Rolnik
Ślusarz		Mechanik samochodów osobowych
Stolarz		
Piekarz, ciastkarz, kucharz		
Murarz		
Fryzjer		
Kelner		
Blacharz samochodowy		
Elektromonter		
Głazurnik		
Lakiernik		
Malarz		

Jak wynika z prezentowanego zestawienia, istnieją grupy zawodowe edukowane w lokalnych szkołach średnich, które jednocześnie są licznie reprezentowane wśród bezrobotnych. Należą do nich:

- ☉ sprzedawca,
- ☉ referent ekonomista,
- ☉ krawiec,
- ☉ murarz,

- ogrodnik,
- rolnik,
- mechanik samochodowy.

Reasumując wyniki dokonanej analizy, należy stwierdzić, iż:

- Liczba uczniów przypadająca na jednego nauczyciela i na jeden oddział w Strzelinie jest porównywalna lub korzystniejsza niż w dawnym województwie oraz średnio w kraju.
- Korzystnie wypada porównanie struktury szkolnictwa średniego, duży jest odsetek uczęszczających do szkół średnich, mniejszy niż przeciętnie jest odsetek uczniów zasadniczych szkół zawodowych.
- Profile szkolnictwa średniego w sposób umiarkowany odpowiadają zapotrzebowaniu rynkowemu. Szkoły starają się jednak dostosowywać kierunki nauczania do potrzeb.
- System szkolnictwa w Mieście i Gminie Strzelin zamyka się na poziomie szkoły policealnej.

2.3.5. Opieka społeczna

W Strzelinie istnieje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który prowadzi, zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, działania mające na celu zabezpieczenie bytu socjalnego osobom najbardziej potrzebującym.

Zadania pomocy społecznej obejmują:

- 1/ zadania własne gmin
- 2/ zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym
- 3/ zadania zlecone

Na realizację w/w zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelinie otrzymuje środki finansowe od Wojewody Dolnośląskiego (zadania zlecone) i Rady Miejskiej w Strzelinie (zadania własne).

Działalność Ośrodka koncentruje się głównie na:

- ⇒ rozeznaniu sytuacji socjalno-bytowej osób i rodzin wymagających pomocy,
- ⇒ analizie i ocenie sytuacji życiowej osób bezrobotnych,
- ⇒ określeniu potrzeb i ustaleniu planu zaspokajania występujących potrzeb w poszczególnych środowiskach,
- ⇒ przyznawaniu i wypłacaniu określonych świadczeń,
- ⇒ współpracy i koordynacji działań organizacji społecznych w zakresie zaspokajania potrzeb występujących w środowisku,

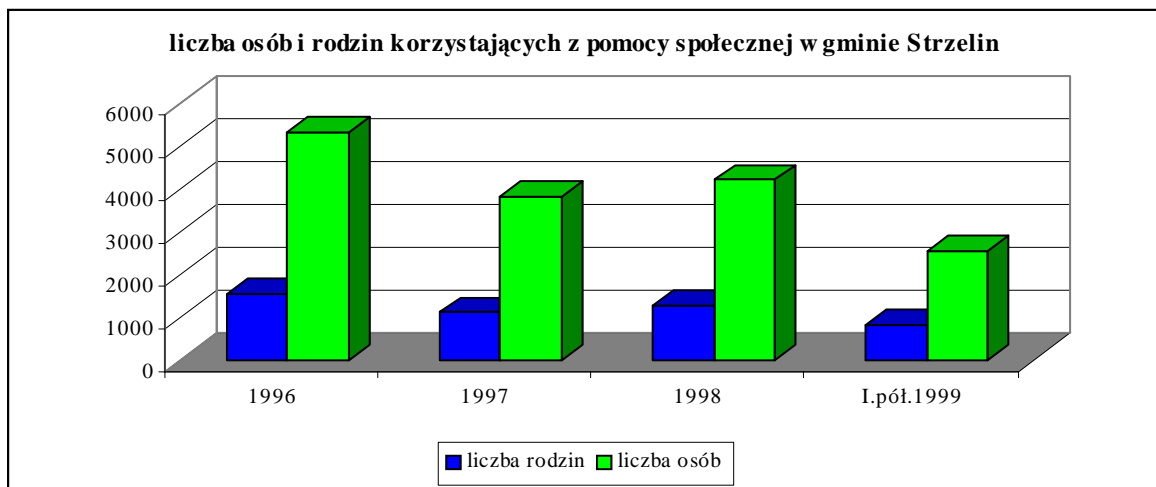
⇒ udzielaniu pomocy w postaci pracy socjalnej i poradnictwa.

Pomoc społeczna udzielana jest w formie świadczeń niepieniężnych i w formie świadczeń pieniężnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb i sytuacji osób wymagających tej pomocy.

Ogólna tendencja związana z opieką społeczną jest jednoznacznie wzrostowa. Dotyczy to przede wszystkim obciążenia w skali budżetu. Natomiast liczba przyznanych świadczeń z opieki społecznej na przestrzeni czterech ostatnich lat nieznacznie spada. I tak w 1996 roku z pomocy tego typu (oprócz dodatków mieszkaniowych) skorzystało 1 542 rodziny, w 1997 roku – 1 112 rodzin, w 1998 roku – 1 284 rodziny, w I półroczu 1999 roku – 825 rodzin. Świadczenia te obejmowały natomiast większą liczbę osób należących do tych rodzin. W 1996 roku zanotowano 5 319 osób, które skorzystały z pomocy, w 1997 – 3 807 osób, w 1998 – 4 210, w I półroczu 1999 r. – 2 539 osób.

Udział ludności objętej pomocą społeczną jest bardzo duży, ale systematycznie spada i w 1996 roku wynosił 23,3%, w 1997 roku – 16,6%, w 1998 roku – 18,5%, w I półroczu 1999 roku zaś 11,2%. Natomiast odsetek przyznanych świadczeń w stosunku do liczby mieszkańców jest następujący: 1996 rok – 6,8%, 1997 roku – 4,9%, 1998 rok – 5,7%, I półrocze 1999 roku – 3,6%. Dokładny rozkład cechy prezentuje rysunek nr 4.

Rysunek nr 4.

Jak wynika z wykresu wyraźny spadek udzielonych świadczeń nastąpił w 1997 roku, w 1998 zaś ponownie nieznacznie wzrósł.

Jeżeli chodzi o liczbę dodatków mieszkaniowych wypłaconych w 1996 roku to wynosiła ona 6 966, w 1997 roku – 6 615, w 1998 roku – 7 252, w I półroczu 1999 roku 3490. W tabeli nr 9 przedstawiono główne powody przyznawania świadczeń w kolejnych latach.

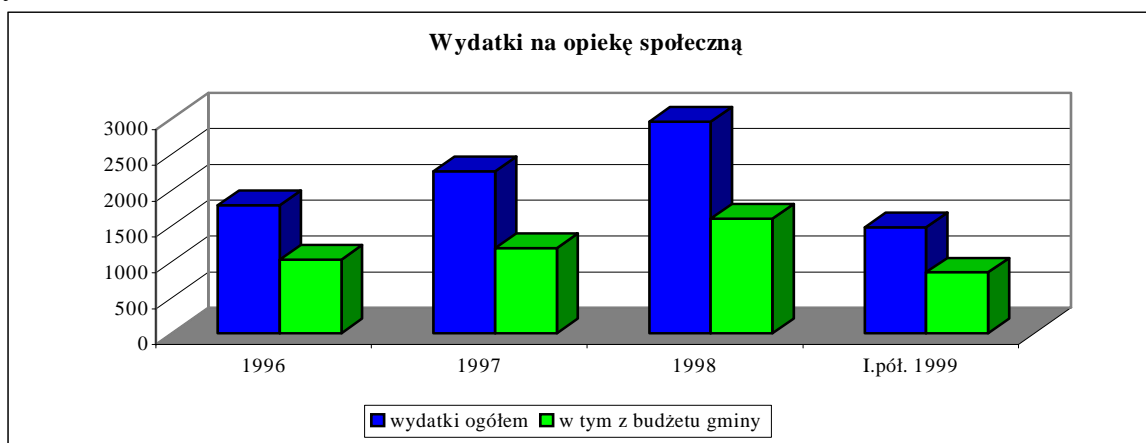
Tabela nr 9.

Powody przyznawania pomocy	Liczba rodzin			
	1996	1997	1998	I pół. 1999

bezrobocie	576	964	921	836
potrzeba ochrony macierzyństwa	45	113	74	121
niepełnosprawność	96	-	51	52
długotrwała choroba	156	390	290	328
rodziny niepełny	73	160	151	124
wielodzietność	15	115	94	99
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	90	358	-	246
alkoholizm	15	-	37	24
bezdomność	5	-	4	-
ubóstwo	-	-	118	-
sieroctwo	-	-	2	-
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	-	-	13	13

W analizowanym okresie nadrzędnym problemem w gminie jest bezrobocie. Z powodu braku pracy zarobkowej duża część rodzin zmuszona jest korzystać z pomocy społecznej. Wydatki na pomoc społeczną (łącznie z dodatkami mieszkaniowymi) systematycznie rosną. W roku 1996 wynosiły one 1 789 tys. zł, w 1997 roku – 2 261 tys. zł, w 1998 roku – 2 960 tys. zł, w I półroczu 1999 roku – 1. 87 tys. zł. Na rysunku nr 5 przedstawiono wydatki na pomoc społeczną ogółem, z wyszczególnieniem wydatków z budżetu gminy na zadania własne.

Rysunek nr 5.

Wraz ze wzrostem wydatków na pomoc społeczną rośnie wielkość przeciętnego świadczenia, która w 1996 roku wynosiła 1 160,42 zł, w 1997 roku – 2 033,66 zł, w 1998 roku – 2 305,45 zł. Z punktu widzenia zadań opieki społecznej, kwoty takie należy uznać za dość wysokie. Interesujący jest fakt, iż pomoc socjalna dla osób najbiedniejszych rośnie szybciej niż wskaźniki inflacyjne.

Z pomocy społecznej korzysta, jak wspomniano wyżej jedynie pewien odsetek mieszkańców gminy. Wydatki na pomoc przekładane na jednego mieszkańca Strzelina wynoszą w 1996 roku 79 zł, w 1997 roku – 99 zł, w 1998 roku – 130 zł. Oznacza to, że jeden mieszkaniec wydaje rocznie 130 zł na opiekę społeczną.

Wszystkie opisane w niniejszym punkcie charakterystyki liczbowe zostały zaprezentowane w tabeli nr 10.

Tabela nr 10.

	1996	1997	1998	I pół. 1999
Liczba rodzin objętych opieką (bez dodatków mieszkaniowych)	1 542	1 112	1 284	825
Liczba osób objętych pomocą	5 319	3 807	4 210	2 539
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	6 966	5 615	7 252	3 490
Wydatki na pomoc społeczną z budżetu gminy	1 027 632	1 192 753	1 603 430	853 787
Kwota dodatków mieszkaniowych	418 353	443 061	834 218	418 736
Suma wydatków na pomoc społeczną	1 789 367	2 261 435	2 960 199	1 487 859
Liczba mieszkańców gminy	22 792	22 897	22 694	22 616
Odsetek osób objętych opieką	23,3%	16,6%	18,5%	11,2%
Przeciętna pomoc na rodzinę objętą opieką	1 160	2 034	2 305	1 803
Przeciętna pomoc na mieszkańca	79	99	130	66

Reasumując wyniki dokonanej analizy należy stwierdzić, iż;

- Znaczny wzrost wydatków na cele społeczne stanowi coraz większe obciążenie budżetu miasta i gminy.
- Władze intensyfikują działania osłonowe, w sposób znaczący zwiększając wydatki na cele opieki społecznej w przeliczeniu na jednego mieszkańca.
- Główną przyczyną przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie, a co z tym związane brak środków finansowych u osób nie posiadających pracy na utrzymanie rodziny.
- Pozytywną tendencję zaobserwowano w 1997 roku, gdzie znacznie spadła liczba korzystających z pomocy społecznej. Jednak w roku następnym liczba ta ponownie wzrosła.

2.3.6. Ochrona zdrowia

Działania zmierzające do ochrony zdrowia mieszkańców gminy Strzelin realizowane są poprzez:

- ☉ zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie, poradnie, ośrodek zdrowia),
- ☉ zakład stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpital),
- ☉ apteki.

W Strzelinie funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego, w skład którego wchodzi: Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna w Strzelinie oraz Wiejski Ośrodek Zdrowia w Białym Kościele, a także Szpital im. Oczki w Strzelinie oraz 4 apteki. W Przychodni w Strzelinie w roku 1996 udzielono 113 317 porad, w 1997 – 111 595, zaś w 1998 – 104 636. W Ośrodku Zdrowia w Białym Kościele w 1996 roku udzielono 8 438 porad, w 1997 roku – 9 990, w zaś w 1998 - 9 132.

Charakterystykę dotyczącą funkcjonowania Szpitala przedstawia tabela nr 11.

Tabela nr 11.

Oddziały	Liczba łóżek	Liczba osobodni w I pół. 1999 r.	Procentowe obłożenie I pół. 99 r.	Procentowe obłożenie 1998 r.	Liczba lekarzy zatrudnionych
wewnętrzny	64	9 103	78,58	75	7
chirurgiczny	50	5 565	61,49	39	6
ginekologiczno - położniczy	35	3 728	58,85	52	5
noworodkowy	23+6 inkubatorów	955	18,19	15	1
dziecięcy	32	2 608	45,03	52	3
rehabilitacji internistycznej	20	1 734	47,90	43	-
Ogółem	224+6 inkubatorów	23 693	65,12	55	22

Ponadto w szpitalu działają 2 poradnie specjalistyczne tj. poradnia konsultacyjna ginekologiczno-położnicza oraz chirurgiczna. W I półroczu 1999 roku udzielono 180 porad, w tym analogicznie 27 i 153. Ogółem w szpitalu zatrudnionych jest 26 lekarzy, 22 w oddziałach szpitalnych, 3 anestezjologów, 1 lekarz w dziale pomocy doraźnej, 113 pielęgniarek oraz 13 położnych. Dostępność lekarzy i personelu medycznego w gminie oraz w dawnym województwie wrocławskim przedstawia tabela nr 12.

Tabela nr 12.

Liczba ludności przypadająca na 1	Dawne woj. wrocławskie	Gmina Strzelin
lekarza medycyny	354	560
lekarza dentystę	1 758	3 278
pielęgniarkę	159	143

Powyższa statystyka wypada dużo mniej korzystnie dla Strzelinie. Przeciętnie na jedno łóżko w Strzelinie przypada ok. 98 osób. Jest to sytuacja bardzo korzystna, zwłaszcza porównując z dawnym województwem wrocławskim, gdzie na jedno łóżko przypada 131 osób.

Oprócz Publicznego Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego, w Strzelinie funkcjonują następujące jednostki zajmujące się ochroną zdrowia mieszkańców Strzelina:

- ⇒ Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej (opieka w zakresie internistycznym i pediatrycznym),
- ⇒ Centrum Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym CELESTYN w Mikoszowie,
- ⇒ Obwód Lecznictwa Kolejowego we Wrocławiu Przychodnia w Strzelinie.

Reasumując wyniki dokonanej analizy należy stwierdzić, iż:

- Baza medyczna w Mieście i Gminie Strzelin jest wystarczająca. Poważny problem stanowi finansowanie ośrodków.
- Zabezpieczenie ludności w personel medyczny jest gorsze w porównaniu z dawnym województwem wrocławskim.
- Wskaźnik liczby osób przypadających na jedno łóżko w szpitalu jest korzystniejszy od średniego w dawnym województwie wrocławskim.

2.3.7. Mieszkalnictwo

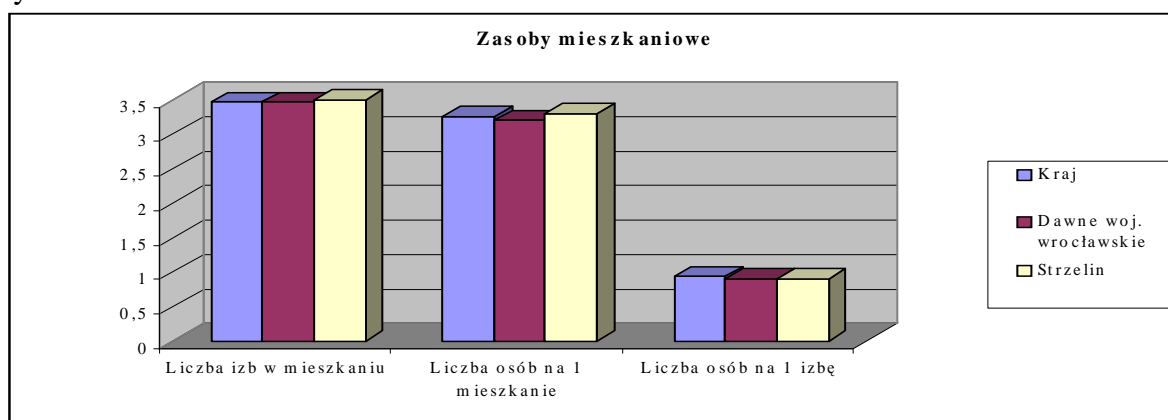
Na jedno mieszkanie w dawnym województwie wrocławskim przypada 3,2 osoby (kraj 3,26), w Strzelinie podobnie bo 3,3. Liczba izb w mieszkaniu w Strzelinie wynosi tyle samo co średnia w kraju - 3,46, w dawnym woj. wrocławskim podobnie - 3,49. W rezultacie na izbę w Strzelinie przypada tyle samo osób co w kraju i w województwie (0,9). Przeciętne mieszkanie w kraju ma powierzchnię 60,86 m², w dawnym województwie wrocławskim 60,4 m², w Strzelinie nieco większą – 61,6 m².

Powyższe dane dotyczące zasobów mieszkaniowych przedstawiono w tabeli nr 13 oraz w formie wykresu (rysunek nr 6).

Tabela nr 13.

	Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	Powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m²)	Liczba osób na 1 mieszkanie	Liczba osób na 1 izbę
Kraj	3,46	60,86	3,26	0,94
Dawne woj. wrocławskie	3,46	60,40	3,20	0,90
Strzelin	3,49	61,60	3,30	0,90

Rysunek nr 6.

Jak wynika z powyższych danych sytuacja mieszkaniowa w Strzelinie jest podobna do sytuacji w dawnym województwie wrocławskim i w kraju.

Gmina Strzelin jest właścicielem lub współwłaścicielem 158 budynków, z czego 140 zlokalizowanych jest w mieście, a 18 na wsiach. W budynkach tych jest 1 209 lokali (w mieście – 1 132, na wsiach – 77), z czego własność Urzędu Miasta i Gminy stanowią 687 lokale w mieście oraz 14 na wsiach. Większość tych budynków powstała przed rokiem 1945. Ich stan techniczny można określić jako średni. Przeciętna wielkość lokalu wynosi 45 m². Z ogólnej liczby 1 132 lokali na terenie miasta tylko 250 posiada CO zasilane z kotłowni gazowych osiedlowych lub blokowych.

W Strzelinie duży wkład w budowę mieszkań ma Spółdzielnia Mieszkaniowa Własnościowo- Lokatorska. Od ośmiu lat jednak nie prowadzi żadnych inwestycji budowlanych, mimo tego, że posiada rezerwy terenów pod budownictwo.

W Strzelinie, podobnie jak w całym kraju sytuacja mieszkaniowa wydaje się niepokojąca. W chwili obecnej deficyt mieszkaniowy wynosi około 700 – 800 mieszkań. Od 1987 roku nie prowadzono inwestycji w budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne. Ostatnie budynki komunalne oddano do użytku w 1975 roku.

2.3.8. Bezpieczeństwo publiczne

W Strzelinie jest Powiatowa Komenda Policji, która swoim zasięgiem obejmuje obszar całego powiatu. Komisariaty i posterunki podlegające Komendzie Powiatowej mieszczą się w Borowie, Kondratowicach, Przewornie i Wiązowie. Ogółem pracuje w nich 82 policjantów oraz 11 pracowników cywilnych.

Poniżej w tabeli nr 14, przedstawiono dochodzenia i śledztwa wszczęte oraz przestępstwa stwierdzone w pierwszej połowie 1999 roku w powiecie strzelińskim i dla porównania w województwie dolnośląskim.

Tabela nr 14.

	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Współczynnik wykrywalności
Powiat strzeliński	276	402	80,1%
Woj. dolnośląskie	42 700	48 500	57,9%

Współczynnik wykrywalności w powiecie strzelińskim jest dużo lepszy niż w województwie. W latach poprzednich współczynnik ten w powiecie był nieco gorszy i kształtował się na poziomie 68,1% (rok 1998) i 58,2% (rok 1997).

W ogóle przestępstw stwierdzonych w województwie 91,9% miało charakter kryminalny, 4,9% - gospodarczy. W powiecie zaś stwierdzono 81,8% przestępstw kryminalnych i aż 18,2% – gospodarczych.

Najczęściej występującymi przestępstwami w powiecie były kradzieże mienia, kradzieże z włamaniami, uszkodzenia ciała. W tabeli nr 15 przedstawiono liczbę najczęściej występujących przestępstw stwierdzonych w powiecie według kategorii.

Tabela nr 15.

Przestępstwa	1997	1998	I półrocze 1999
zabójstwa	4	2	0
kradzieże mienia	97	137	64
kradzieże samochodów	14	32	7
kradzieże z włamaniem	246	309	138
rozbój	19	15	8
uszkodzenia ciała	39	40	19
fałszerstwo (krym.)	20	25	7
zagarnięcie mienia społecznego	23	16	0

Reasumując należy stwierdzić, że:

- Współczynnik wykrywalności przestępstw w powiecie jest dużo lepszy od średniego w województwie dolnośląskim i w kraju, co świadczy o sprawności działania policji w powiecie strzelińskim.
- Szczególnie odczuwalnymi przestępstwami dla mieszkańców powiatu są kradzieże z włamaniami oraz kradzieże mienia.
- Na przestrzeni trzech ostatnich lat nie zaobserwowano spadku przestępstw z użyciem przemocy, czyli przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu.

2.3.9. Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie powiatu strzeleńskiego działają następujące jednostki organizacyjne Straży Pożarnej:

- Państwowa Straż Pożarna,
- Ochotnicza Straż Pożarna (28 jednostek).

W PSP zatrudnionych jest 34 strażaków, w OSP natomiast pracuje 850 osób.

W strukturze pożarów według miejsca powstania zdecydowanie dominowały pożary upraw i obiektów mieszkalnych. Do głównych przyczyn powstawania pożarów, podobnie jak w latach poprzednich, należy zaliczyć nieostrożność osób dorosłych oraz podpalenia umyślne.

Liczba interwencji w 1997 roku wynosiła 518, w 1998 – 278, w I półroczu 1999 roku – 164. Jak wynika z tych danych w ostatnich latach obserwuje się wyraźny spadek liczby interwencji, która w roku 1998 w porównaniu z rokiem poprzednim spadła aż o 46%.

PSP oraz OSP są odpowiednio wyposażone i zaspokajają potrzeby powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Aktywne działania profilaktyczne i interwencyjne straży pożarnej sprawiają, iż zagrożenie pożarowe na terenie powiatu nie ma większego wpływu na ewentualne kierunki rozwoju.

2.3.10. Klimat społeczny i preferencje społeczności lokalnej

Dla perspektyw i kierunków wdrożenia strategii rozwoju, niezwykle istotny jest klimat społeczny w Mieście oraz oczekiwania i oceny wyrażane przez jego mieszkańców. Należy podkreślić, iż opinia społeczna stanowi bardzo ważny element w całości prac przygotowawczych nad strategią. Specjalnie powołany Komitet Rozwoju Lokalnego, na każdym etapie opiniuje proponowane rozwiązania. Już jednak na etapie diagnozy lokalnej poddano analizie opinie społeczne. Należy jednak podkreślić, iż preferencje społeczności lokalnej nie determinują w sposób prosty kierunków proponowanych w strategii. Często najlepsze obiektywnie kierunki rozwoju nie są postrzegane przez mieszkańców jako właściwe. Badanie opinii społecznej ma w większym stopniu odpowiedzieć na pytanie, z jakimi reakcjami spotka się proponowana strategia, niż wskazać konkretne kierunki rozwoju.

W tym celu przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców Miasta i Gminy. Badania te odbywały się dwutorowo. Z jednej strony ankietarzy przeprowadzili badania na ulicach Miasta, z drugiej zaś w Urzędzie Miasta i Gminy zostały wystawione ankiety i urna dla wszystkich chętnych wyrażenia własnej opinii. W efekcie osiągnięto próbę ponad 100 ankiet, na podstawie której wyciągnięto wnioski na temat oceny, preferencji i oczekiwań społeczności lokalnej odnośnie kierunków rozwoju.

Na wstępie badań przeanalizowano opinie mieszkańców na temat ogólnej sytuacji w Strzelinie w porównaniu do innych podobnych miast. Należy pamiętać, iż opinia taka ma charakter zdecydowanie subiektywny – świadczy raczej o nastrojach społecznych, niż o obiektywnym pozycjonowaniu Miasta. Rysunek nr 7 przedstawia wyniki tej części badania.

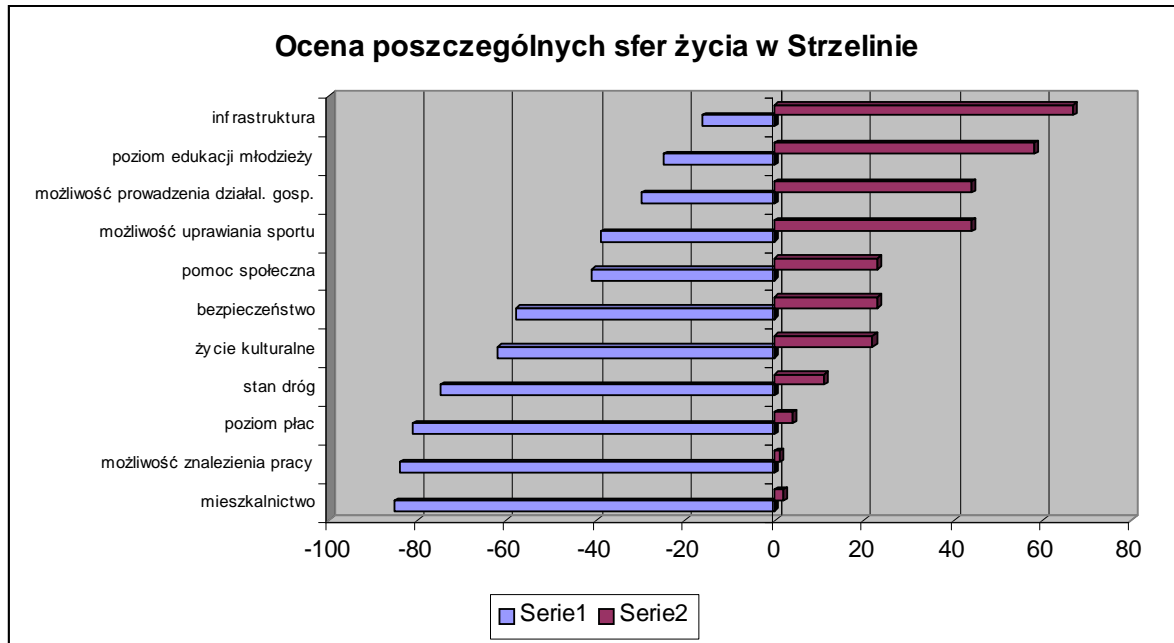
Rysunek nr 7.

Jak wynika z analizy, przeciętna odpowiedź wskazuje na nieco gorszą sytuację w Mieście. Przeważają odpowiedzi negatywne, skala zjawiska nie jest jednak duża. Wiele osób (33%) jest zdania, iż sytuacja w Strzelinie jest podobnie jak w innych miastach. Może to świadczyć o przekonaniu społeczności lokalnej o determinującym znaczeniu rozwiązań podejmowanych na szczeblu centralnym (np. „jest źle, ale jest tak w całym kraju”).

Uszczegółowieniem zagadnień związanych z oceną sytuacji obecnej jest analiza odpowiedzi na pytanie dotyczące oceny poszczególnych sfer życia w Strzelinie. Pytanie zawarte w ankiecie wymuszało na respondentach odpowiedzi jednoznaczne (jest dobrze – jest źle). Konieczność udzielenia jednoznacznej odpowiedzi skłania przeważnie osobę ankietowaną do dokonania analizy zagadnienia. Eliminuje się w ten sposób odpowiedzi rodzaju „nie wiem”, nie mające znaczenia z punktu widzenia analizy, a w sposób znaczący wypaczające wyniki badań. Ocenę poszczególnych sfer życia w Mieście prezentuje rysunek nr 8.

Rysunek nr 8.

Pierwszym elementem źle ocenianym, a jednocześnie leżącym w kompetencjach Władz Miasta (przynajmniej w pewnym zakresie) jest mieszkalnictwo. Z badań wynika, iż problem mieszkań jest w Strzelinie powszechnie postrzegany jako jeden z podstawowych.

Warto zwrócić uwagę, iż jedne z najgorzej ocenianych sfery życia (możliwość znalezienia pracy i poziom płac) mają charakter raczej makroekonomiczny. Ponad 80% respondentów nie widzi możliwości znalezienia pracy w mieście. Konsekwencją tego faktu jest to, iż każdego dnia, wielu mieszkańców Strzelina, podróżuje do pracy do Wrocławia. Elementy te wskazują jednoznacznie, iż główny nacisk na etapie formułowania kierunków rozwoju strategicznego powinien być kładziony na rozwój sfery gospodarczej. Otwarta natomiast pozostaje kwestia kompetencji ustawowych Władz Lokalnych np. w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy.

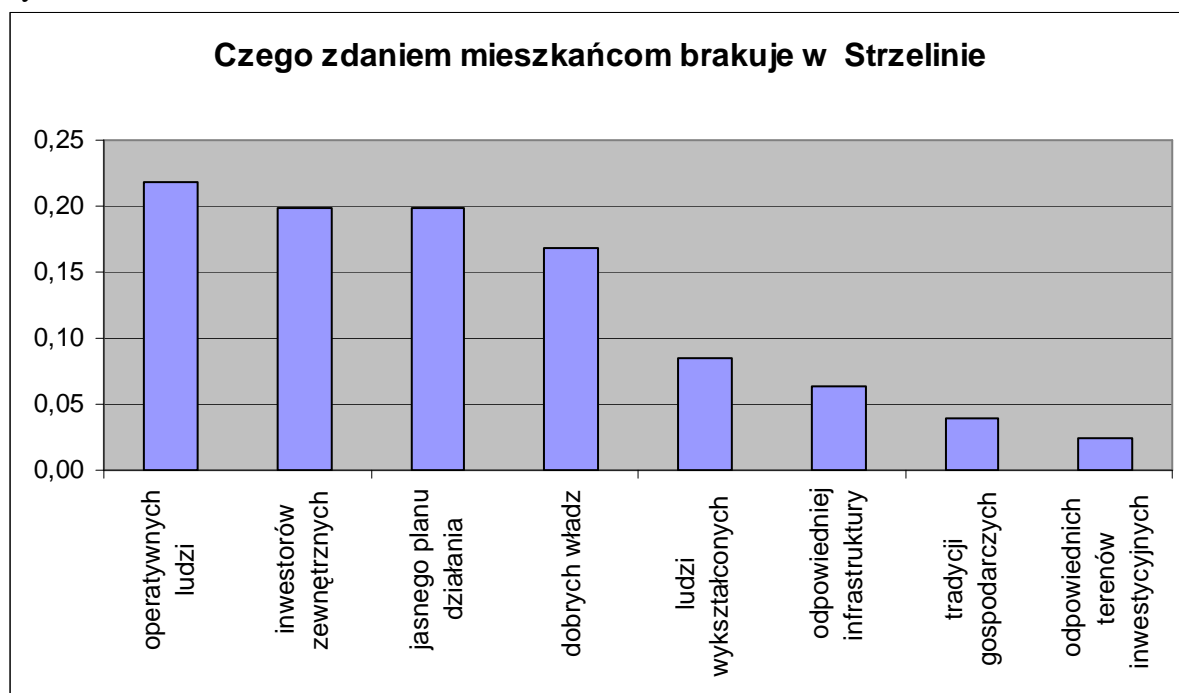
Za sfery życia oceniane także jednoznacznie negatywnie należy uznać stan dróg oraz stan bezpieczeństwa publicznego. Wydaje się, iż są to problemy permanentne wszystkich społeczności lokalnych w Polsce. Zła ocena bezpieczeństwa wydaje się być nawet mniej kategoryczna, niż w większości porównywalnych miejscowości. Niepokoi natomiast wysoce negatywna ocena poziomu życia kulturalnego.

Sferami życia ocenianymi pozytywnie są: infrastruktura techniczna, poziom edukacji młodzieży oraz możliwość prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to ważny fakt w kontekście planów rozwojowych. Jeżeli rzeczywiście możliwość prowadzenia działalności gospodarczej prezentuje akceptowalny poziom a infrastruktura techniczna zapewnia akceptowalne warunki techniczne, to dobrze wróży dla potencjalnych, nowych inwestorów zewnętrznych. Wykształcona młodzież to zdaniem mieszkańców duży atut Strzelina.

Ogólnie, ocena poszczególnych sfer życia w Strzelinie wypada raczej negatywnie. Wydzźwięk tych odpowiedzi jest bardziej pesymistyczny niż porównanie z hipotetycznym miastem o zbliżonym charakterze. Liczba sfer życia ocenianych pozytywnie wynosi jedynie cztery, przy siedmiu sferach ocenianych przeważnie negatywnie.

Kolejnym etapem badania opinii społeczności lokalnej było dokonanie oceny, czego brakuje w Mieście, aby mogło się ono właściwie rozwijać. Jest to etap przejściowy pomiędzy analizą status quo, a projektowaniem działań rozwojowych. Odpowiedzi wskazują słabe strony Miasta, jednocześnie wyznaczając kierunki jego rozwoju. Wyniki badań w tym zakresie prezentuje rysunek nr 9.

Rysunek nr 9.

Jako najważniejszy problem w Strzelinie wymieniono brak operatywnych ludzi. Jest to bardzo rzadka sytuacja, gdy mieszkańcy, jako podstawowy problem wskazują brak własnej operatywności. Wydaje się, iż takie nastawienie wskazuje jednoznacznie, iż w Mieście niezbędne jest podjęcie szeregu działań aktywizujących zarówno w sferze gospodarczej, jak i w sferze społecznej. Aktywizacja społeczności lokalnej jest jednak procesem niezwykle czasochłonnym. Mimo to, wydaje się wskazane podjęcie działań mających na celu aktywizację mieszkańców Miasta. Działania w tym kierunku mogłaby realizować w przyszłości powołana do życia instytucja rozwoju lokalnego³.

Jako kolejny element wymieniono brak inwestorów zewnętrznych. Autorzy stoją na stanowisku, iż ten element można uznać za kluczowy dla strategii rozwoju. Fakt braku inwestycji zewnętrznych jest obiektywny, istotna z punktu widzenia niniejszej analizy jest

³ Zagadnienia związane z formą, sposobem oraz warunkami powołania takiej instytucji będą się przewijały w wielu punktach części planistycznej „Strategii...”.

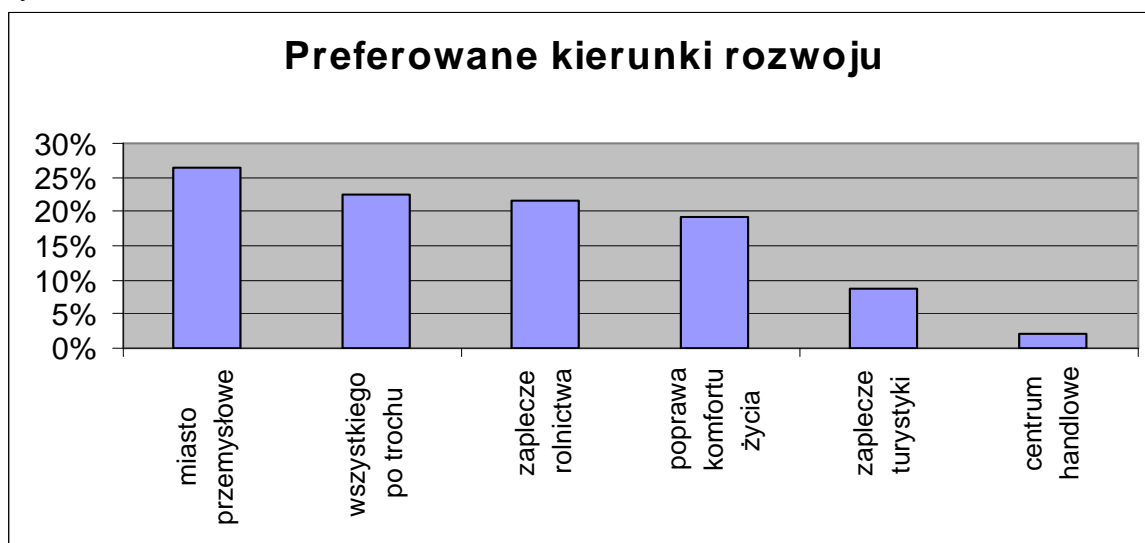
świadomość społeczna w tym zakresie. Tak jednoznaczne wskazanie świadczy o dużej akceptacji społeczności lokalnej dla ewentualnego tworzenia preferencji oraz podejmowania innych działań promocyjnych w celu pozyskiwania inwestorów. Głównym wnioskiem płynącym z badań jest nie tyle konieczność pozyskiwania inwestorów, co wydaje się oczywiste, ile wysoki poziom świadomości społeczności lokalnej w tym zakresie. Oczywiście ocena ta nie ma charakteru obiektywnego. Brak inwestorów jest w wielu przypadkach wskazywany, jako źródło wszystkich niepowodzeń gospodarczych (nawet jeżeli inwestorzy tacy de facto są). Autorzy stoją jednak na stanowisku, iż przeświadczenie społeczności lokalnej dotyczące konieczności pozyskiwania inwestorów należy odpowiednio ukierunkować i wykorzystać przy opracowywaniu strategii.

Na szczególną uwagę zwraca fakt, iż dopiero na czwartym miejscu wymieniono brak dobrych władz lokalnych. Z doświadczeń wynika, iż jest to stały punkt każdej oceny społeczności lokalnych. Skala krytycyzmu jest w tym przypadku zdecydowanie umiarkowana. Zdaniem autorów, ocenę tę należy wiązać przede wszystkim z poprzednim punktem. Mieszkańcy mogą wyrażać swoje niezadowolenie w związku z niewystarczającymi ich zdaniem działaniami władz lokalnych w celu pozyskania inwestorów zewnętrznych. Skala zjawiska jest jednak w Strzelinie dużo mniejsza niż w zdecydowanej większości znanych autorom Miast. Można to traktować, jako pozytywną ocenę działań władz lokalnych.

Bardzo niski odsetek wskazań braków w zakresie infrastruktury oraz wolnych terenów inwestycyjnych świadczy o jednoznacznym przekonaniu respondentów o dobrej sytuacji w tym zakresie.

Zwieńczeniem analizy sytuacji w Mieście oraz wskazania głównych jego braków jest określenie preferowanych kierunków rozwoju. Wyniki badań w tym zakresie prezentuje rysunek nr 10.

Rysunek nr 10.

Jak widać, głównym preferowanym kierunkiem rozwoju jest kierunek przemysłowy. Wiąże się to także ze wskazywaniem konieczności pozyskiwania inwestycji zewnętrznych. Kierunkiem uzupełniającym jest, w wynikach badań, kierunek zrównoważony (respondenci mogli wymienić dwa kierunki). Akceptację stosunkowo dużej liczby badanych znajduje także kierunek rozwoju Miasta, jako zaplecza rolnictwa. Jest to kierunek naturalny z punktu widzenia lokalizacji Miasta i rolniczego charakteru gmin ościennych. Różnice we wskazaniach preferowanych kierunków rozwoju są jednak bardzo małe. Na tej podstawie można przyjąć, iż społeczność lokalna nie posiada wypracowanego, jasnego wizerunku rozwoju Miasta. Wskazywanie kierunku przemysłowego może mieć charakter powielania potocznego przekonania, iż rozwój gospodarczy zawsze wiąże się z rozwojem przemysłu. Z drugiej strony, upatrywanie szans rozwoju w rolnictwie wynika raczej z lokalnych tradycji gospodarczych.

Reasumując wyniki badań ankietowych, należy stwierdzić:

- Ogólny klimat społeczny jest umiarkowany (choć oceny sytuacji są raczej negatywne). Co niezwykle istotne, widać znaczne nastawienie społeczeństwa na rozwój gospodarczy. Opinia taka może wpłynąć na perspektywy skutecznego wdrożenia strategii działania.
- Za szczególnie ważne należy uznać ogólne nastawienie na kierunek przemysłowy oraz otwartość na wszelkie inwestycje zewnętrzne. Wydaje się, iż rozwiązania nastawione na pozyskanie inwestorów zewnętrznych oraz rozwój już istniejących przedsiębiorstw spotkają się z aprobatą społeczną, nawet w przypadku konieczności ponoszenia dodatkowych wydatków z budżetu Miasta (co może się ewentualnie wiązać z koniecznością cięć budżetowych w innych punktach).
- Ze względu na otaczające Strzelin tereny rolnicze, rozwój rolnictwa jest istotny dla kondycji gospodarczej Miasta. Ogólna, zła sytuacja rolnictwa w Polsce, powoduje iż mieszkańcy Strzelina nie widzą możliwości jej szybkiej poprawy. Wydaje się, iż docelowo można mówić o kierunku rozwoju przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego, jako łączącym kierunek przemysłowy oraz zaplecza okolicznego rolnictwa (tym bardziej, iż już w chwili obecnej widać wyraźne inwestycje w tym zakresie).
- Spośród głównych sfer życia Miasta na szczególną uwagę w opracowywanej strategii zasługują także mieszkalnictwo oraz poziom życia kulturalnego. Oba te elementy, leżące w dość dużym stopniu w gestii władz miejskich, należą do czołówki najgorzej ocenianych w Strzelinie.

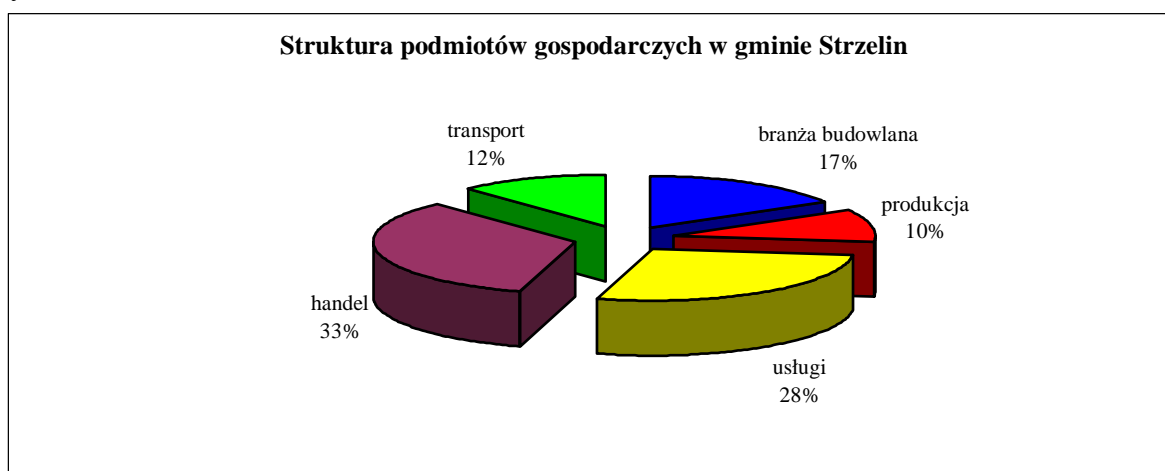
2.4. Sfera gospodarcza

Niniejszy punkt opracowania został poświęcony szeroko rozumianej sferze gospodarczej życia gminy.

2.4.1. Podmioty gospodarcze

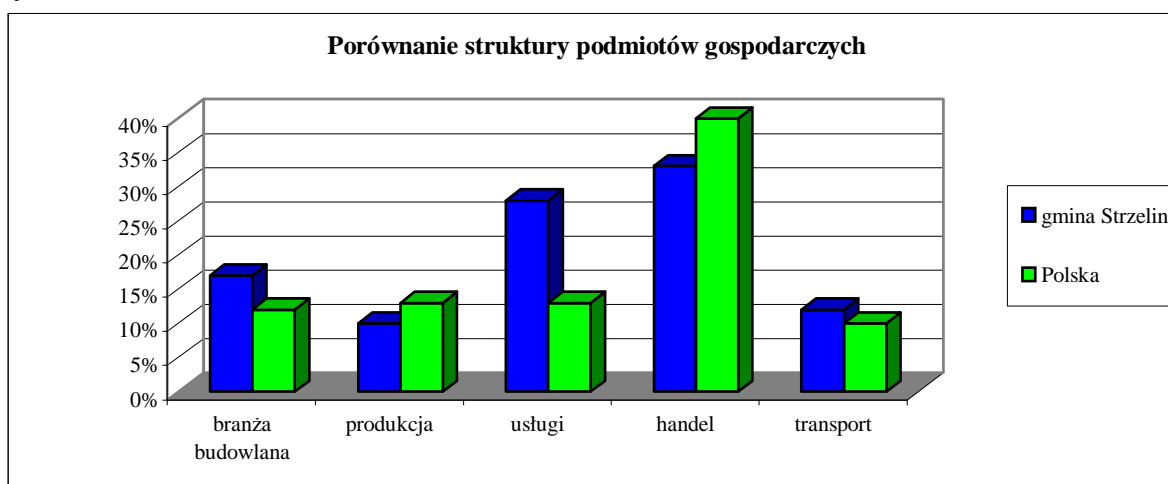
W połowie 1999 roku w Mieście i Gminie Strzelin zarejestrowanych było 1 467 podmiotów gospodarczych sektora prywatnego. W ogólnej liczbie zdecydowanie dominującą rolę miały firmy handlowe (472) oraz firmy usługowe (385).Większość z nich to firmy jednoosobowe lub rodzinne. Strukturę podmiotów obrazuje rysunek nr 11.

Rysunek nr 11.

Struktura podmiotów gospodarczych w Strzelinie przedstawia się korzystniej, mimo największego udziału firm handlowych, od struktury małych i średnich podmiotów w kraju. W celu zobrazowania różnic, dane na temat przedsiębiorstw z terenu Mieście i Gminie odniesiono do struktury małych i średnich podmiotów w kraju (Rysunek nr 12).

Rysunek nr 12.

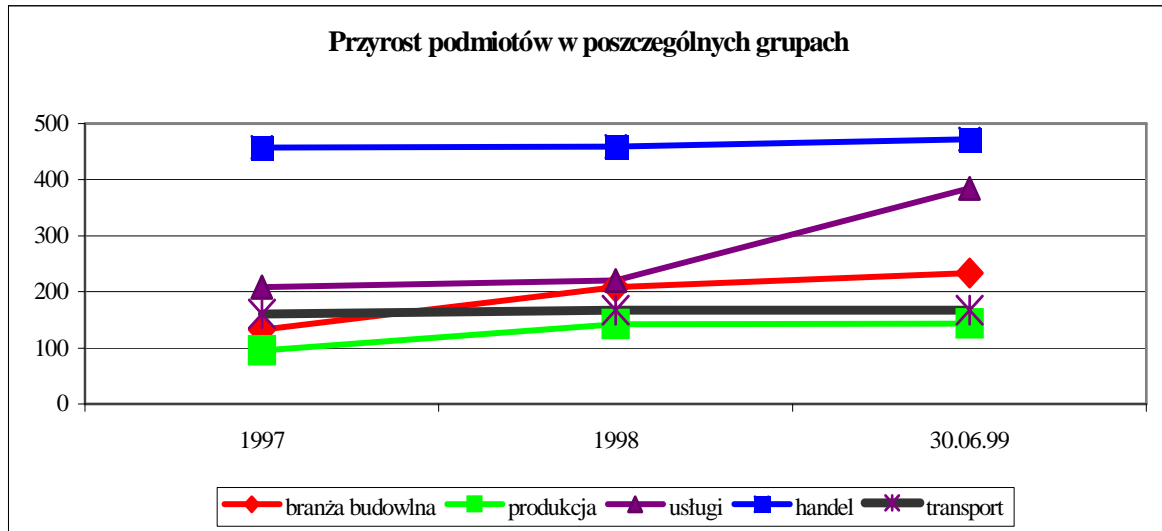
Korzystnie na tle kraju wygląda udział firm usługowych w Strzelinie w ogólnej liczbie podmiotów. Handel w Mieście i Gminie nastawiony jest wyłącznie na obsługę rynku lokalnego, nie jest realizowana działalność handlowa nastawiona na klientów spoza powiatu. Liczba podmiotów produkcyjnych jest stosunkowo wysoka, jak na region o typowo rolniczym charakterze. Kierunkiem charakterystycznym dla gospodarki Strzelina jest eksploatacja surowców naturalnych, głównie granitu i glin ceramicznych. Do wiodących firm na rynku strzelińskim należą:

- Cukrowania Strzelin – produkcja cukru, wysłotek, melasy, usługi transportowe,
- „Granitex” – wydobywanie, przeróbka, obróbka kamienia,
- „Kramex” – spółka niemiecka produkująca meble tapicerowane,
- SAK POL – produkcja worków „Big-Bag”,
- P.P.H.-U.”HARP” – produkcja garmażeryjna, handel, usługi,
- Quick-Mix – produkcja, handel, usługi,
- MULTILAYER PIPE COMPANY - produkcja jedno- i wielowarstwowych rur z tworzyw sztucznych, mających zastosowanie w instalacjach wewnętrznych,
- TC THERMCONCEPT spółka z kapitałem niemieckim - produkcja instalacji sanitarnych dla budownictwa mieszkaniowego (zarówno jedno- jak i wielorodzinnego),
- McCAIN POLAND sp. z o.o. – przetwórstwo ziemniaka (mrożone frytki i produkty ziemniaczane w połączeniu z innymi mrożonkami, pizza, płatki, granulaty),
- Baumat – produkcja płyt stropowych, prefabrykatów betonowych,
- Silo-trans – transport sprzętem specjalistycznym: silosy, materiały sypkie.

W Strzelinie funkcjonują również spółdzielnie handlowo-usługowe, filie przedsiębiorstw wrocławskich, hurtownie spożywcze i przemysłowe, zakłady produkujące materiały budowlane, transport drogowy, warsztaty naprawcze o różnych profilach i branżach, firmy reklamowe i doradcze.

Jak wynika z analizy zmian liczby podmiotów, w Strzelinie w ostatnich latach zanotowano przyrost łącznej liczby podmiotów o ok. 40%. Tendencja ta jest pozytywna. Jak wynika z rysunku 13, przyrost podmiotów miał miejsce przede wszystkim w zakresie usług i nieco mniejszy w przypadku branży budowlanej.

Rysunek nr 13.

Jako pozytywny należy uznać fakt, że liczba podmiotów, które wyrejestrowują swoją działalność maleje. Może to świadczyć o stabilizowaniu się rynku podmiotów gospodarczych. Oczywiście, tak samo jak ma to miejsce na poziomie sprawozdawczości ogólnokrajowej, brak jest danych na temat podmiotów rzeczywiście działających. Nie ma to jednak wpływu na analizę porównawczą z danymi ogólnopolskimi, obarczonymi tym samym błędem.

Autorzy stoją na stanowisku, iż powstawanie nowych firm na terenie Mieście i Gminie, stanowi pewną szansę dla jej życia ekonomicznego. Znaczny udział firm usługowych, budowlanych i stosunkowo duży produkcyjnych może stanowić dość dobry punkt wyjścia do dalszego rozwoju. Zainteresowanie Miasta i Gminy koncentruje się wokół rozwiązania problemów związanych z rozwojem przemysłu przetwórczego i rolno – spożywczego na bazie miejscowych upraw roślinnych i sadowniczych oraz hodowli.

Wszystkie powyższe informacje skłaniają do sformułowania kilku wniosków ogólnych dotyczących podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Strzelin:

- Zarówno liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie Miasta i Gminy, jak i dynamika ich przyrostu powinny zostać uznane za akceptowalne na tle sytuacji w regionie. Nie można mówić tu o szczególnie niekorzystnej sytuacji.
- Struktura podmiotów działających w Strzelinie jest korzystna. Zadowalająca jest liczba firm usługowych, których rozwój na terenach rolniczych jest szczególnie wskazany. Liczba podmiotów produkcyjnych jest również zadowalająca.
- Omawiając przedsiębiorczość, nie można pominąć producentów rolnych, których liczba jest dość znaczna na tym terenie, a kondycja finansowa niestety niezadowalająca. Główny rozwój w tym zakresie można upatrywać w dalszym poszerzaniu aktywności wśród rolników, m in. w rozwijaniu agroturystyki,

wprowadzeniu pracochłonnych kierunków produkcji (warzywa, owoce itp.) wynikających z lokalnych potrzeb.

- W przypadku Miasta i Gminy Strzelin można mówić o dość silnym sektorze przedsiębiorstw prywatnych. Zwłaszcza podmioty produkcyjne charakteryzują się znaczną stabilnością gospodarczą, zarówno jeżeli chodzi o odporność na zmiany koniunktury gospodarczej, jak również w zakresie stabilności rynku pracy.

2.4.2. Banki

Na terenie Strzelina prowadzą działalność gospodarczą trzy banki:

- ☉ Powszechna Kasa Oszczędności BP Oddział w Strzelinie,
- ☉ Bank Spółdzielczy w Strzelinie,
- ☉ Bank Zachodni S.A. w Strzelinie.

Z punktu widzenia analizy kondycji lokalnych przedsiębiorców, szczególnie istotna jest analiza akcji kredytowej dla podmiotów gospodarczych. Z uwagi na to, iż dane zgodziły się udostępnić jedynie Bank PKO BP oraz Bank Spółdzielczy, analiza ta nie będzie w pełni wiarygodna.

Bank Spółdzielczy w Strzelinie wraz z Bankami Spółdzielczymi w Przewornie i Borowie utworzyli Powiatowy Bank Spółdzielczy. Dzięki temu nastąpiło wzmocnienie kapitałowe banków, a co za tym idzie zwiększenie możliwości kredytowej, a tym samym sprawniejsze oddziaływanie na sektor rolniczy.

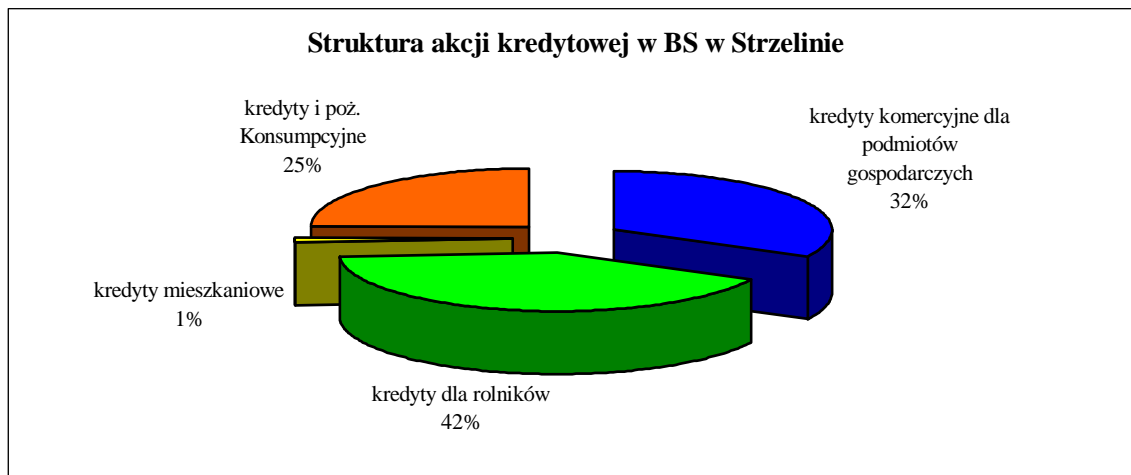
W chwili obecnej oraz w przyszłości BS obsługiwał będzie wszystkie preferencyjne linie kredytowe z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Należą do nich kredyty na realizację następujących przedsięwzięć w rolnictwie:

- kredyty inwestycyjne podstawowe,
- kredyty na zakup gruntów rolnych,
- kredyty na utworzenie lub urządzenie gospodarstw, dla osób które nie przekroczyły 40 roku życia,
- kredyty na przedsięwzięcia inwestycyjne tworzące nowe miejsca pracy w działalności pozarolniczej w rejonach wiejskich oraz miejsko-wiejskich, gwarantujące zatrudnienie ludności wiejskiej,
- kredyty na przedsięwzięcia objęte branżowym programem restrukturyzacji i modernizacji mleczarstwa oraz branżowym programem wspólnego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych,
- kredyty na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach dotkniętych klęskami żywiołowymi.

Ponadto bank oferuje kredyty obrotowe z dopłatami ARiMR na zakup środków do produkcji rolnej.

Strukturę akcji kredytowej BS w Strzelinie w 1998 roku obrazuje rysunek nr 14.

Rysunek nr 14.

Zarówno liczba udzielanych kredytów, jak i ich wartość jest dużo wyższa niż w przypadku BS w Borowie i Przewornie.

Powiatowy Bank Spółdzielczy będzie czynił starania, aby uczestniczyć w transformacji środków finansowych adresowanych do krajów ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej.

Bank Powszechna Kasa Oszczędności BP Oddział w Strzelinie obsługuje mieszkańców miasta i gminy Strzelin oraz przyległych gmin Borów, Kondratowice, Wiązów, Łągiewniki, Przeworno. Do listopada 1998 roku zajmował się głównie obsługą klientów indywidualnych (około 1 tys. rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych). Od tego czasu obsługuje również tzw. klientów instytucjonalnych np. firmy (kilkadziesiąt otwartych rachunków). Ofertę współpracy z bankiem złożyły dwie duże firmy z udziałem kapitału zagranicznego: Mc Cain oraz Sakpol. Warunkiem nawiązania współpracy stawianym przez te firmy jest jednak prowadzenie obsługi walutowej przez Oddział oraz polepszenie warunków lokalowych. 8 lipca Oddział podpisał umowę ze Starostwem Powiatowym w sprawie obsługi bankowej.

Reasumując należy stwierdzić, iż:

- Utworzenie Powiatowego Banku Spółdzielczego umożliwi obsługę większych kredytów, jak również korzystanie z większej liczby preferencyjnych kredytów z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- Z uwagi na rolniczy charakter gminy Strzelin, możliwość korzystania z preferencyjnych kredytów jest szczególnie ważna w perspektywie rozwoju gminy.

- Dużą szansą dla rozwoju miejscowego rolnictwa byłyby środki finansowe z Unii Europejskiej, o które będzie się starał Powiatowy Bank Spółdzielczy, z przeznaczeniem m.in. na inwestycje w gospodarstwach rolnych, poprawę przetwórstwa i dystrybucji art. rolnych, doskonalenie struktur kontroli jakości, tworzenie grup producenckich, poprawę struktury agrarnej i scalanie gruntów.
- System bankowy w gminie Strzelin jest przeciętnie rozwinięty. Dostępność lokalnego biznesu do kapitału zewnętrznego, oprócz Banku Spółdzielczego umożliwiają Bank Zachodni S.A. oraz PKO BP. Wydaje się jednak, iż w Mieście wciąż brakuje instytucji finansowych

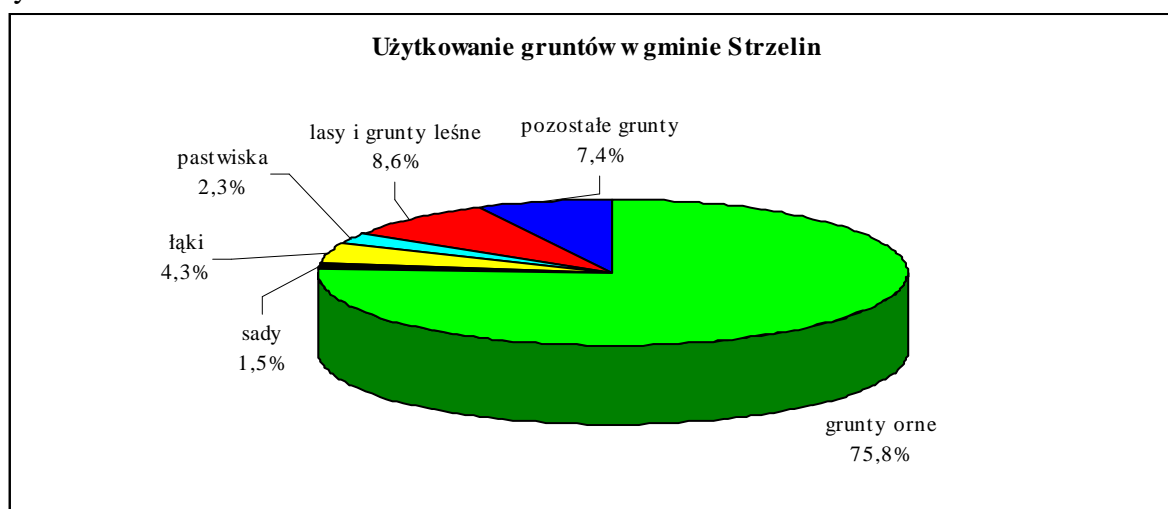
2.4.3. Rolnictwo

Z uwagi na wysoki udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy oraz bardzo urodzajne gleby funkcją wiodącą jest rolnictwo. Kierunkiem uzupełniającym jest eksploatacja surowców naturalnych – głównie granitu.

Użytki rolne zajmują 14 408 ha – 84% obszaru, w tym: grunty orne – 13 021 ha, tj. 90,4% użytków rolnych, sady- 256, tj. 1,8%, pozostałe grunty – 1 131, tj. 7,8%. Na lasy i grunty leśne przypada 1 482 ha, tj. niespełna 8,6% ogólnej powierzchni gminy, na pozostałe grunty zaś 1 279 ha, tj. 7,4%.⁴

Użytki rolne gminy Strzelin stanowią 3,55% użytków rolnych dawnego woj. wrocławskiego i 0,08% użytków rolnych kraju.

Rysunek nr 15.

Łączna powierzchnia indywidualnych gospodarstw rolnych wynosi 9 585 ha, tj. 55,8% ogółu powierzchni gminy Strzelin, w tym użytki rolne 9 201 ha, grunty orne zaś 8 440 ha.

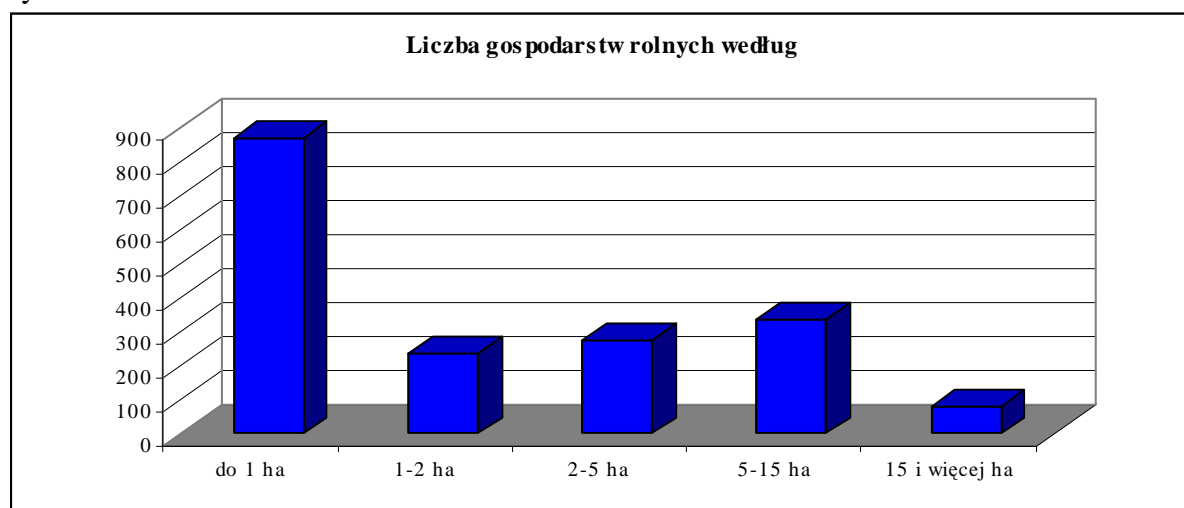
⁴ Dane Źródłowe „Rocznik Statystyczny” woj. wrocławskie 1998

Średnie gospodarstwo posiada tylko 5,5 ha. Aż 48% gospodarstw indywidualnych ma powierzchnię nie przekraczającą 1 ha. W Polsce natomiast wielkość średniego gospodarstwa kształtuje się na poziomie 7 ha. Jest to bardzo mało, zważywszy, że np. dokumenty dotyczące systemów przygotowawczych wejścia Polski do Unii Europejskiej mówią o gospodarstwach 30-60 ha, jako minimum sprostania realiom wolnego handlu. Dokładny rozkład gospodarstw w Strzelinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 16.

	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych w ha				
		do 1	1-2	2-5	5-15	15 i więcej
Liczba indywidualnych gospodarstw	1800	870	238	273	338	81

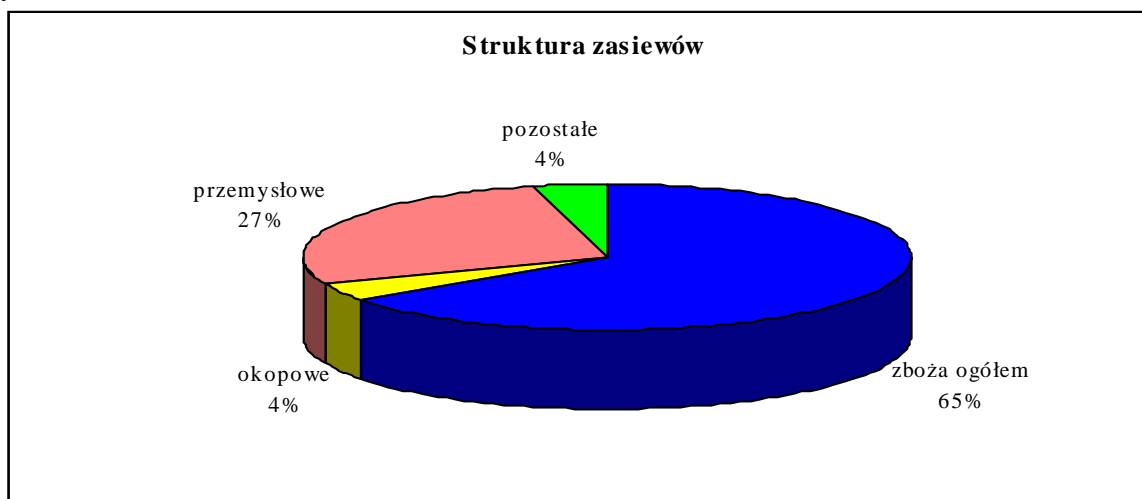
Rysunek nr 16.

W ramach gospodarstwa w Karszowie, należącego do Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa działalność prowadzi gorzelnia i zakład przerobu mleka w Mikoszowie oraz zakład mięsny w Piotrowicach.

Procentowy udział poszczególnych grup roślin w strukturze zasiewów prezentuje rysunek nr 17.

Rysunek nr 17.

Stan inwentarza (w sztukach) według spisu rolnego z 1996 roku przedstawia się następująco:

Tabela nr 17.

Wyszczególnienie	Bydło		Trzoda		Owce
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy	ogółem
Ogółem	3 745	1 441	11 186	807	100
Miasto	57	34	228	6	-
Wieś	3 692	1 407	10 958	801	100

W porównaniu z ostatnim spisem (1988 r.) nastąpił spadek stanów ilościowych bydła oraz prawie całkowite zaniechanie chowu owiec. Natomiast w odniesieniu do pogłowia trzody chlewnej można przyjąć tezę, że jest ona pod względem stanów ilościowych stabilna.

Funkcja rolnicza gminy rozwinięta jest w oparciu i bardzo dobre gleby. Północna i południowo – wschodnia część gminy położona jest w obrębie Równiny Wrocławskiej, gdzie występują gleby zaliczane do najlepszych w kraju. Na terenie tym występują czarne ziemie oraz gleby brunatne, pseudobielicowe, lessowate, przydatne przede wszystkim pod uprawy pszenno-buraczane.

Część południowa – falista, leżąca w obrębie Wzgórz Strzelińskich charakteryzuje się zróżnicowaną budową geologiczną i zmiennym układem warunków glebowych. W zależności od położenia, rzeźby terenu, charakteru i rodzaju podłoża występują gleby dobrej, średniej i złej jakości.

Wskaźnik bonitacji gleb w gospodarce całkowitej wynosi 1,97. Procentowy udział użytków rolnych w poszczególnych klasach kształtuje się następująco:

grunty orne

użytki zielone

- I	1,5%	1,2%
- II	26,9%	24,8%
- III	44,2%	53,2%
- IV	20,6%	14,0%
- V	5,8%	4,7%
- VI	1,0%	2,1%

W klasach od I-III znajduje się ogółem 72,6% gruntów ornyczych i 79,2% użytków zielonych. Użytki rolne w klasach V-VI stanowią 6,8%. Przy podziale terenu dawnego województwa wrocławskiego na trzy rolnicze rejony produkcyjne w oparciu o wartość bonitacyjną gleby, gminę Strzelin zaliczono do I rejonu charakteryzującego się najlepszymi glebami.

Użytkownikami gospodarstw rolnych w gminie jest 1 793 osób, w tym 1 057 mężczyzn i 736 kobiet.

W wyniku nieuchronnego zmniejszania się roli rolnictwa w gospodarce gmin i zmian następujących w społecznym podziale pracy w procesie wytwarzania żywności, wzrastać będzie popyt na usługi z zewnątrz gospodarstwa, co może zaowocować wzrostem liczby firm i przedsiębiorstw na terenach wiejskich.

Rolniczy charakter gminy Strzelin może sprzyjać rozwojowi sektora przetwórstwa rolno-spożywczego oraz usług świadczących dla rolników (producentów). Podyktowane to jest dużymi możliwościami produkcyjnymi, a przez to łatwym dostępem przetwórstwa do bazy surowcowej.

Reasumując należy stwierdzić, iż:

- Bardzo urodzajne gleby i sprzyjające warunki klimatyczne wpływają korzystnie na rozwój rolnictwa i warzywnictwa w Strzelinie.
- Obserwuje się duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, prawie połowa z nich ma powierzchnię nie przekraczającą 1 ha. W przypadku wstąpienia Polski do Unii Europejskiej niezbędne będzie uruchomienie procesu scalania gruntów.
- Ogólną sytuację w rolnictwie należy uznać za bardzo trudną, co nie wynika jednak ze specyfiki lokalnej lecz z ogólnej sytuacji rynkowej kraju i recesji w rolnictwie.

2.4.4. Inwestycje

Trwały wzrost gospodarczy nie jest możliwy bez inwestycji. Dlatego szanse rozwoju gospodarczego gminy oceniać można m.in. na podstawie zakresu i rodzaju prowadzonych tam inwestycji.

Inwestycje mają znaczny wpływ na kształt budżetu miasta i gminy Strzelin, o czym szczegółowiej powiedziano w punkcie 2.7 niniejszego opracowania. W ostatnich latach dokonano licznych inwestycji infrastrukturalnych, które wpływają na poprawę warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych na terenie Strzelina.

W tabeli nr 18 zebrano najważniejsze inwestycje infrastrukturalne dokonane na terenie Miasta i Gminy w latach 1994-1998.

Tabela nr 18.

Rodzaj inwestycji	Okres realizacji	Koszt	Charakterystyka
Oczyszczalnia ścieków dla Strzelina, wieś Chociwel	1994-97 r.	6 700 000	oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna wyd. 7000 m ³ /d.
Przepompownia ścieków dla Strzelina	1995-97 r.	2 000 000	wydajność 7000 m ³ /d
Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody, budowa sieci wodociągowej Warkocz-Bierzyn	1996-97 r.	863 210	Filtry „CUNA” 2 szt., przyłączy wodociągowych 55 szt.
Wodociąg Strzelin-Muchowiec	1997-98 r.	450 000	przyłącza wodociągowe 43 szt.
Budowa ujęć wody w Wąwolnicy	1995 r.	124 000	
Wodociąg Strzelin-Gęsiniec	1995-96 r.	106 400	47 szt. hydrantów, przyłączy wodociągowych
Wodociąg Strzelin-Kuropatnik III etapy	1994-95 r.	332 660	liczba przyłączy domowych 96 szt.
Wodociąg Pęcz	1994 r.	117 270	liczba przyłączy 32 szt.
Budowa kanalizacji sanitarnej dla osiedla domków jednorodzinnych	1995 r.	64 000	ul. M. Konopnickiej, Zapolskiej, Kochanowskiego, Moniuszki
Budowa szkoły w Kuropatniku	1994-97 r.	1 600 000	budowa nowego budynku dydaktycznego, modernizacja starej szkoły, budowa sali gimnastycznej
Modernizacja kotłowni w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Strzelinie	1997 r.	110 000	moc cieplna kotła 250 kW
Modernizacja kotłowni z paliwa stałego na gazowe w obiektach administrowanych przez ZGM w Strzelinie	1995-97 r.	433 400	
Budowa ulic na Skarpie	1995-97 r.	261 000	ul. Langego, Witosa, Gałczyńskiego
Modernizacja drogi w Gościęcicach Śr.	1996 r.	43 800	wykonano pow. bitumiczną o dł. 200 mb
Remont ul. Rybnej	1997 r.	52 500	nawierzchnia z kostki kamiennej 140 mb oraz wymiana sieci wodociągowej
Przebudowa części ul. G. Bella	1996-97 r.	13 900	nawierzchnia z kostki kamiennej
Budowa parkingu przy szpitalu	1995-96 r.	79 600	nawierzchnia z kostki betonowej
Budowa wiat PKS na terenie gminy Strzelin	1995-97 r.	52 600	wybudowano przystanki w 18 miejscach

Jak widać z powyższego zestawienia, kluczowe znaczenie miały w ostatnich latach inwestycje w zakresie:

- wodociągowania,

- oczyszczalni ścieków,
- modernizacji dróg.

2.4.5. Wolne tereny pod inwestycje

W gminie Strzelin istnieje możliwość wykorzystania wolnych terenów pod inwestycje. Należą do nich:

- wieś Biały Kościół – teren uzbrojone o pow. 2,4 ha pod budownictwo mieszkaniowe i obiekty rekreacyjne, w szczególności wokół 27-hektarowego zbiornika wodnego (własność miasta i gminy);
- wieś Dębniki – teren dla usług turystyczno – rekreacyjnych, uzbrojony teren o pow. 5,07 ha oraz 2,07 ha (własność gminy);
- Gębczyce – teren nad zbiornikami retencyjno – rekreacyjnymi, baza rekreacyjno – wypoczynkowa (własność miasta i gminy);
- Kuropatnik – dla potrzeb usług turystycznych;
- Strzelin, ul. Wrocławska – teren o pow. 2,75 ha oraz 14,20, budownictwo mieszkaniowe, usługi, nieuciążliwy przemysł (własność miasta i gminy);
- Strzelin, ul. Ogrodowa – teren o pow. 1,61 ha, budownictwo mieszkaniowo-usługowe, nieuciążliwy przemysł, tereny składowe i magazynowe (własność miasta i gminy);
- Strzelin, ul. Oławska – teren o pow. 1,25 ha, rzemiosło i nieuciążliwe usługi (własność miasta i gminy);
- Strzelin, Osiedle Na Skarpie – budownictwo mieszkaniowe;
- Strzelin, ul. Wrocławska – tereny dla przemysłu nieuciążliwego.

Istnieją również obiekty, które można przystosować do potrzeb hal produkcyjnych, placówek kulturalnych, usługowych i mieszkaniowych, przy ulicy: Brzegowej, Wojska Polskiego, Wrocławskiej i Rycerskiej.

Gmina oferuje inwestorom nieruchomości – tereny zabudowane, jak i przeznaczone pod zabudowę z możliwością przeznaczenia ich na:

- obiekty nieuciążliwego przemysłu,
- budownictwo handlowo-usługowe.

Inwestorom, którzy przedstawią klarowny i proekologiczny plan przedsięwzięć inwestycyjnych, Miasto i Gmina jest w stanie zapewnić pomoc administracyjno-prawną w szybkim i sprawnym załatwieniu formalności związanych z kupnem i dzierżawą terenów budowlanych, szybkie uzyskanie podłączenia do sieci telekomunikacyjnej, energetycznej, wodociągowej, gazowej i sanitarnej, pozytywne wskazania lokalizacyjne, a także pomoc w zakresie nadzoru technicznego i budowlanego.

2.5. Infrastruktura lokalna

2.5.1. Telekomunikacja

Sieć telefoniczna w Strzelinie zapewnia warunki dla aktywizacji działalności gospodarczej oraz poprawy warunków zamieszkania. Sprawnie funkcjonujące połączenia telefoniczne oraz powszechna dostępność telefonu to zarówno element tzw. „korzyści zewnętrznych” oferowanych przez gminę dla funkcjonujących podmiotów gospodarczych potencjalnych inwestorów, jak również czynnik podnoszący poziom standardu oraz warunków życia społeczności lokalnej.

W Strzelinie od dwóch lat jest nowa centrala telefoniczna. Liczba abonentów na terenie Miasta i Gminy wynosi około 4000, w tym na wsiach jedynie około 350.

Autorzy uznają, iż istniejąca centrala pozwala na obsługę ludności oraz firm w mieście, chociaż i w tym zakresie potrzeby przewyższają możliwości istniejącej centrali. Na wsiach jednak sytuacja jest dużo gorsza. Istnieje potrzeba rozbudowy sieci telefonicznej.

Na terenie Strzelina dostępne są ponadto wszystkie sieci telefonii komórkowej GSM. Powszechna dostępność telefonii komórkowej może być uznana jako pewien atut w kontekście planowanych działań zmierzających do rozwoju gospodarczego Miasta i Gminy.

2.5.2. Wodociągi, kanalizacja, gazyfikacja, gospodarka odpadami

W chwili obecnej zwodociągowanych 80% gospodarstw domowych. Długość czynnej sieci rozdzielczej wynosi 61,9 km, w tym w Strzelinie 28 km. Problem stanowi brak rezerw wody.

Zdecydowanie mniej korzystnie kształtuje się sytuacja w zakresie kanalizacji. Na terenie gminy brak jest sieci kanalizacyjnej. Skanalizowany jest jedynie Strzelin w 93,1%, gdzie funkcjonuje nowa oczyszczalnia ścieków. Poza Miastem wykorzystywana jest kanalizacja burzowa, która jest jedynie cząstkowa. Najbardziej popularny jest system szamb, które nie zawsze są szczelne. Nieczystości płynne wywożone są do oczyszczalni w Strzelinie. Wyjątek stanowi oczyszczalnia w Ludowie Polskim. Jest ona jednak stara i nieekonomiczna.

Sieć gazowa w Strzelinie ma długość 31,1 km z 497 przyłączami. Liczba odbiorców gazu wynosi 3 992 (607 zezwoleń na cele grzewcze), 3 stacje redukcyjne. Poza miastem gaz doprowadzony jest jedynie do wsi Karszów i Dobrogoszcz.

Karszów:

- 1,2 km sieci,
- 35 przyłączy, 130 odbiorców, 41 zezwoleń na cele grzewcze,
- 2 stacje redukcyjne.

Dobrogoszcz:

- 2,3 km sieci,
- 9 przyłączy, 56 odbiorców, 24 zezwoleń na cele grzewcze.

Do składowania odpadów wykorzystywane są wyrobiska po kopalni kruszywa, które funkcjonuje od 1989 roku. Nie posiadają one jednak izolacji gruntowej. W obrębie wysypiska brak jest dróg dojazdowych. Od roku 1997 odpady gromadzone są warstwowo w wydzielonej wałami ziemnymi kwaterze (grubość warstwy ok. 2 m), a następnie układana jest warstwa izolacyjna: gruz, ziemia, popioły. Obecnie eksploatowana kwatera po podwyższeniu obwałowań zapewni składowanie odpadów jedynie na 2 lata. W obrębie wysypiska w chwili obecnej nie ma możliwości zorganizowania składowiska odpadów przemysłowych, z uwagi na brak planu zagospodarowania działki. Z powodu takiej sytuacji, niezbędne wydaje się podjęcie intensywnych działań w celu budowy przez Miasto i Gminę samodzielnie nowego wysypiska lub w wspólnie z innymi gminami. Autorzy pragną podkreślić znaczenie tej inwestycji, zarówno dla jakości życia w Mieście, jak i dla perspektyw pozyskania inwestorów zewnętrznych.

Mimo istnienia wysypiska śmieci oraz zakazów organów administracji samorządowej część odpadów trafia na tzw. „dzikie” nielegalne składowiska.

Reasumując należy stwierdzić, iż:

- Sieć wodociągowa w gminie jest dobrze rozwinięta (80% gminy zwodociągowanej). Problemem jest natomiast brak rezerw wody.
- Sytuacja dotycząca skanalizowania miasta jest dobra (nowa oczyszczalnia ścieków). Główny problem stanowi brak kanalizacji poza Strzelinem.
- Sytuacja dotycząca gazyfikacji w mieście jest dobra. Poza miastem gaz doprowadzony jest jedynie do wsi Karszów i Dobrogoszcz. Przy obecnym systemie dystrybucji gazu w butlach i niewielkiej jego cenie, wydaje się mało prawdopodobne, aby inwestycja w sieć gazową wykazywała uzasadnienie ekonomiczne.
- Duże zapełnienie istniejącego wysypiska śmieci (wyrobisko po kopalni kruszywa) oraz zmiany przepisów prawnych wymagać będzie w najbliższych latach inwestycji w budowę nowego wysypiska, bądź zmodernizowania i rozbudowania starego.

2.5.3. Drogi

Długość dróg gminnych na terenie miasta wynosi 19 104 mb. Są to drogi o nawierzchni utwardzonej masą asfaltową oraz kostką kamienną. Urząd Miasta i Gminy planuje w roku bieżącym wykonanie remontów nawierzchni bitumicznych i niebitumicznych następujących ulic: Sienkiewicza, Dubois, M. Konopnickiej (chodnik), Jana Pawła II, Kościuszki, Staromiejska (chodnik i jezdnia), Podwałe Poniatowskiego, Bella, Wita Stwosza,

Kamienna. Planowane wydatki w budżecie gminy na remonty dróg lokalnych w 1999 roku kształtują się na poziomie 1 mln. zł.

Długość dróg powiatowych w Strzelinie wynosi 5 130 mb. W roku 1999 z budżetu powiatowego planuje się wykonanie chodników i krawężników w ciągu ul. Staromiejskiej o wartości 40 000 złotych. W latach następnych planuje się modernizację ul. Krzepickiej (koszt 600 000 złotych). Oprócz tego Zarząd zakłada wykonywanie bieżących remontów cząstkowych nawierzchni, wymianę oznakowania pionowego i poziomego.

Reasumując należy stwierdzić, iż sieć dróg na terenie gminy jest dość dobrze rozwinięta pod względem gęstości, natomiast stan techniczny nawierzchni wymaga poprawy.

2.6. Sfera ekologiczna

2.6.1. Emisja zanieczyszczeń do wód

Ogniskami zanieczyszczeń wód powierzchniowych na obszarze gminy Strzelin są:

- ścieki komunalne, które nieoczyszczone odprowadzane są bezpośrednio do cieków,
- składowiska odpadów komunalnych, a zwłaszcza niekontrolowane tzw. „dzikie” wysypiska śmieci,
- spływy wód powierzchniowych z terenów upraw rolniczych, gdzie stosowane są nawozy i środki ochrony roślin,
- emisje pyłów i gazów.

Zagrożenia dla wód z w/w źródeł dotyczą zwłaszcza czwartorzędowego piętra wodonośnego, którego użytkowe poziomy wodonośne, zwykle pozbawione izolacji, narażone są również na bezpośredni wpływ zanieczyszczeń antropogenicznych. Wskaźnikiem zanieczyszczenia jest tutaj ponadnormatywna zawartość azotanów w płytkich studniach kopanych.

2.6.2. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery

Rolniczy charakter Strzelina decyduje o niewielkiej w porównaniu do uprzemysłowionych regionów kraju emisji zanieczyszczeń do powietrza.

2.6.2. Odpady

Nadal jedynym sposobem postępowania z odpadami bytowo-gospodarczymi jest ich gromadzenie na składowiskach. Znaczący problem dla prawidłowego zagospodarowania zasobów przyrodniczych gminy stanowi gospodarka odpadami, a przede wszystkim brak nowoczesnego wysypiska śmieci. Do składowania odpadów wykorzystywane są wyrobiska po kopalni kruszywa, które nie posiada izolacji gruntowej.

Wskazane byłoby rozpoczęcie w Strzelinie segregacji odpadów w celu odzysku wielu surowców wtórnych, np. metali, szkła, makulatury, tekstyliów, plastiku.

2.6.3. Emisja hałasu do środowiska

Na terenie Strzelina nie ma zakładów, które przekraczają dopuszczalne warunki emisji hałasu do środowiska.

2.7. Finanse gminy

W prezentowanej poniżej tabeli nr 19 zestawiono budżety Miasta i Gminy Strzelin za ostatnie trzy lata, zaznaczając plan pierwotny oraz wykonanie i plan na rok 1999.

Tabela nr 19.

Budżety Strzelina							
Pozycja	1996		1997		1998		1999
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan
Dochody razem	14 946 698	17 212 990	17 021 834	19 343 813	21 095 220	23 862 192	22 048 405
dochody własne	5 724 653	6 519 299	7 552 128	8 375 857	8 281 608	8 841 580	9 777 330
subwencje ogólne i udział w podatkach	7 531 545	7 320 492	8 469 707	8 559 075	9 754 063	10 369 115	10 789 865
dotacje celowe na zadania własne	826 268	2 470 966	0	1 169 771	200 645	961 614	108 629
dotacje na zadania ustawowo zlecone	864 232	902 233	999 999	1 239 110	2 858 904	3 689 883	1 372 581
Wydatki	15 124 586	17 773 433	17 470 511	18 511 123	22 742 587	24 396 920	22 675 003
rolnictwo i leśnictwo	33 600	85 387	48 000	176 459	544 526	606 770	225 000
gospodarka komunalna	5 048 829	6 387 237	3 437 900	3 727 896	3 265 096	3 403 474	2 102 710
transport / drogi	368 000	357 557	984 000	906 356	1 311 720	1 461 742	2 114 500
gospodarka mieszkaniowa	554 688	500 398	442 195	551 012	389 936	437 313	1 345 939
oświata i wychowanie	5 473 544	5 748 774	7 170 335	7 390 005	8 852 162	9 130 016	8 860 943
kultura i sztuka	344 180	333 864	440 000	440 000	460 970	460 318	500 143
ochrona zdrowia	208 800	247 027	333 656	307 002	1 947 608	2 762 563	523 500
opieka społeczna	912 667	1 858 265	1 926 008	2 316 229	2 317 967	3 022 098	2 799 921
kultura fizyczna i sport	416 615	440 336	543 450	568 405	1 050 110	723 464	1 168 200
różna działalność	295 562	304 353	374 579	329 084	285 800	269 645	290 000
administracja państwowa i samorządowa	1 372 286	1 464 748	1 685 839	1 699 694	2 112 416	2 050 676	2 498 505
inne	95 815	45 487	84 549	98 981	204 276	68 841	245 642

2.7.1. Analiza pionowa

Zaprezentowany budżet został poddany zabiegom analitycznym w celu zobrazowania podstawowych elementów struktury i dynamiki. I tak, jako pierwszą zbadano strukturę budżetu, tworząc tzw. analizę pionową. Przeanalizowano udział poszczególnych elementów w całości dochodów oraz wydatków, przyjmując te wartości jako bazowe 100%. Wynik analizy pionowej budżetu prezentuje tabela nr 20.

Tabela nr 20.

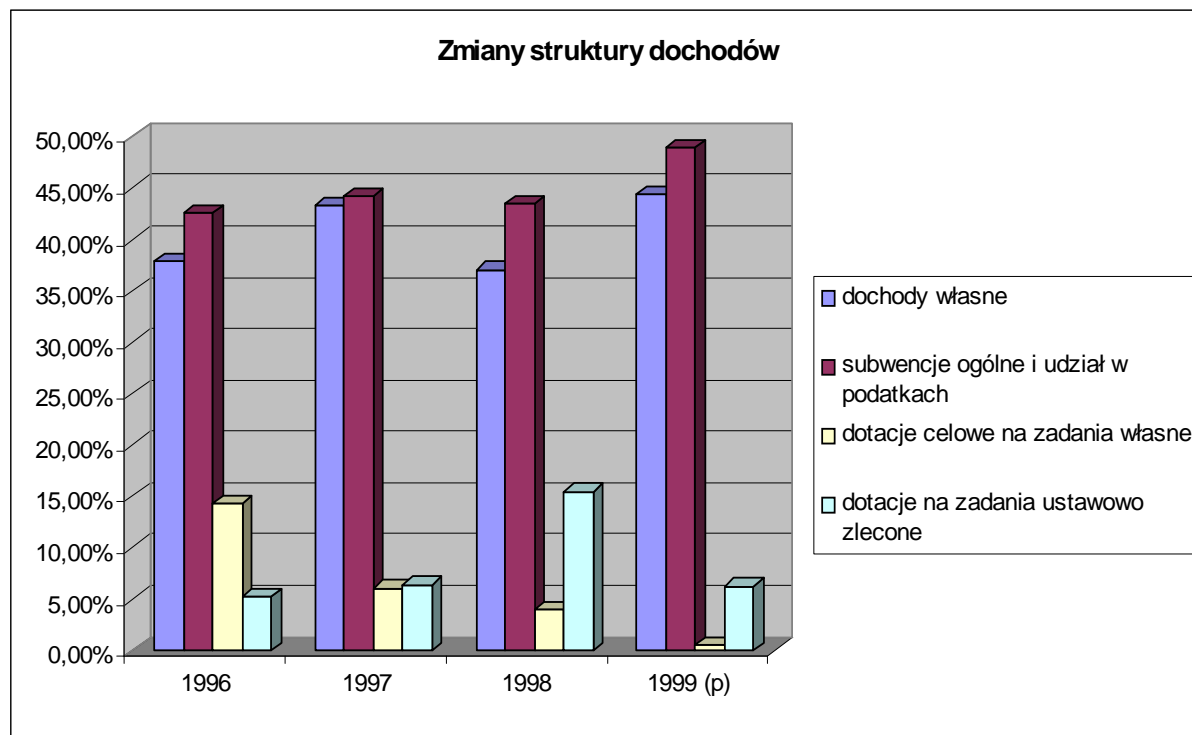
Analiza pionowa budżetu Strzelina

Pozycja	1996		1997		1998		1999
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan
Dochody	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
dochody własne	38,30%	37,87%	44,37%	43,30%	39,26%	37,05%	44,34%
subwencje ogólne i udział w podatkach	50,39%	42,53%	49,76%	44,25%	46,24%	43,45%	48,94%
dotacje celowe na zadania własne	5,53%	14,36%	0,00%	6,05%	0,95%	4,03%	0,49%
dotacje na zadania ustawowo zlecone	5,78%	5,24%	5,87%	6,41%	13,55%	15,46%	6,23%
Wydatki	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
rolnictwo i leśnictwo	0,22%	0,48%	0,27%	0,95%	2,39%	2,49%	0,99%
gospodarka komunalna	33,38%	35,94%	19,68%	20,14%	14,36%	13,95%	9,27%
transport / drogi	2,43%	2,01%	5,63%	4,90%	5,77%	5,99%	9,33%
gospodarka mieszkaniowa	3,67%	2,82%	2,53%	2,98%	1,71%	1,79%	5,94%
oświata i wychowanie	36,19%	32,34%	41,04%	39,92%	38,92%	37,42%	39,08%
kultura i sztuka	2,28%	1,88%	2,52%	2,38%	2,03%	1,89%	2,21%
ochrona zdrowia	1,38%	1,39%	1,91%	1,66%	8,56%	11,32%	2,31%
opieka społeczna	6,03%	10,46%	11,02%	12,51%	10,19%	12,39%	12,35%
kultura fizyczna i sport	2,75%	2,48%	3,11%	3,07%	4,62%	2,97%	5,15%
różna działalność	1,95%	1,71%	2,14%	1,78%	1,26%	1,11%	1,28%
administracja państwowa i samorządowa	9,07%	8,24%	9,65%	9,18%	9,29%	8,41%	11,02%
inne	0,63%	0,26%	0,48%	0,53%	0,90%	0,28%	1,08%

Analiza pionowa strony dochodów budżetowych w poszczególnych latach pozwala na zaobserwowanie nieznacznych zmian udziału poszczególnych grup dochodów. Udział dochodów własnych jest w Strzelinie bardzo niski. Waha się w poszczególnych latach pomiędzy 35% a 45%. Dochody własne nie są przeważnie obciążone ustawowymi ograniczeniami kierunków ich wydatkowania. Duży udział dochodów własnych sprawia, iż Miasto posiada stosunkowo dużą dowolność (autonomię) w określaniu kierunków ich wydatkowania. Przeciwnie – mały udział dochodów własnych sprawia, że Miasto nie posiada marginesu dowolnego wydatkowania środków na cele rozwojowe. Z tego punktu widzenia, budżet Strzelina jest niezbyt korzystny do wdrażania rozwiązań rozwojowych. Należy liczyć się ze znacznymi ograniczeniami finansowymi, w przypadku proponowania działań kapitałochłonnych.

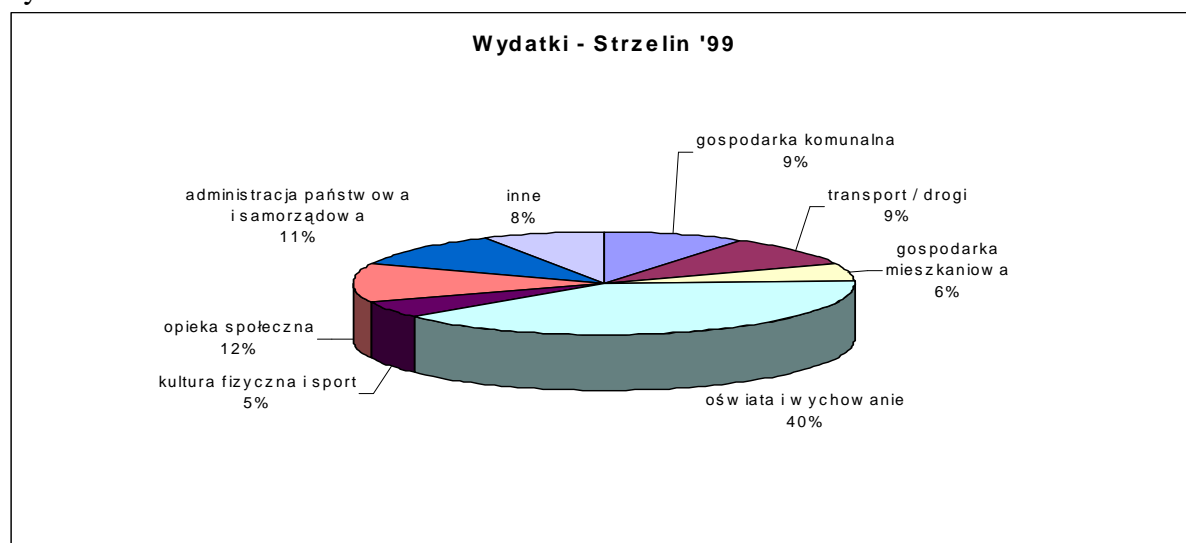
Zmiany struktury dochodów w czasie nie są znaczne i nie pozwalają na przewidywanie poprawy sytuacji w zakresie wzrostu udziału dochodów własnych. Opisywaną sytuację obrazuje rysunek nr 18.

Rysunek nr 18.

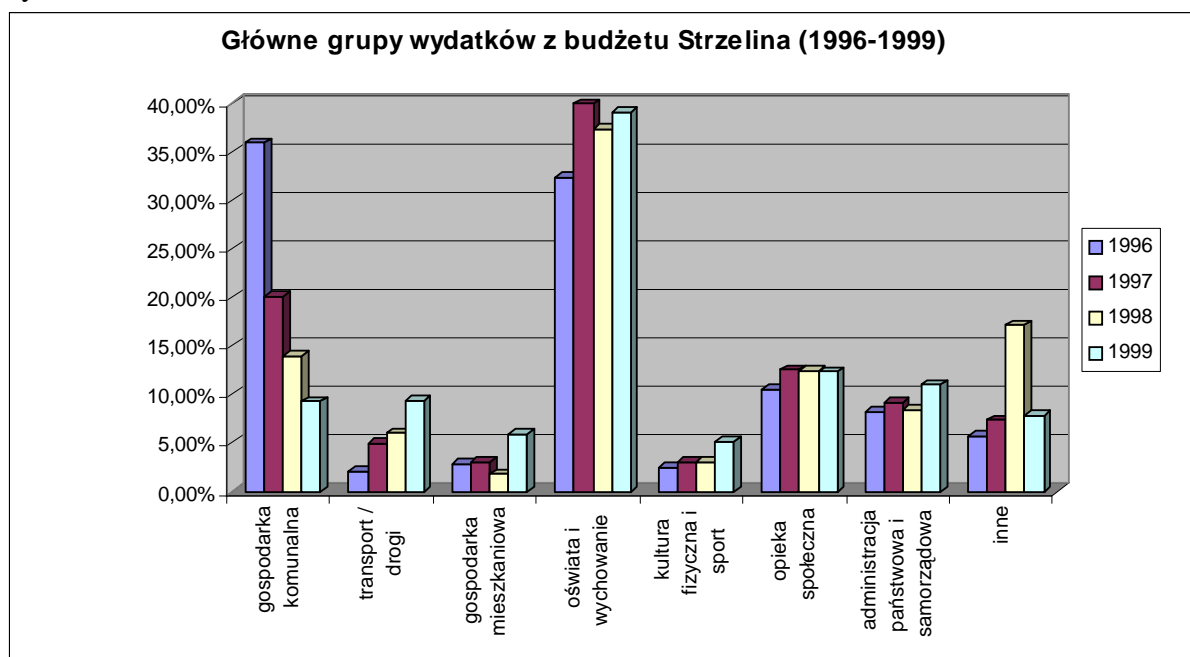
Z punktu widzenia określenia możliwości rozwoju Miasta i Gminy, nie mniej istotna jest analiza strony wydatków budżetowych. Ważnych wniosków dostarcza zarówno analiza stanu obecnego, jak i jego zmiana w ciągu ostatnich kilku lat. Po stronie wydatków najważniejsze znaczenie ma oświata i wychowanie. Element ten systematycznie zwiększa swój udział w strukturze wydatków i w planie na rok 1999 osiągnął poziom aż prawie 40% wszystkich wydatków (sic!). W następnej kolejności należy wymienić opiekę społeczną i administrację, choć oba te elementy razem stanowią zaledwie połowę wydatków na oświatę. Planowaną na rok 1999 strukturę wydatków obrazuje rysunek nr 19.

Rysunek nr 19.

Bardzo ciekawych wniosków dostarcza analiza zmiany struktury głównych grup wydatków w czasie. Zwracają uwagę znaczne zmiany w tym zakresie. Porównanie struktury wydatków w poszczególnych latach przedstawia rysunek nr 20.

Rysunek nr 20.

Na szczególną uwagę zasługuje systematyczne zmniejszanie się wydatków w pozycji gospodarka komunalna. Z uwagi na inwestycyjny charakter tej pozycji, jej zmniejszanie się może być uznane za czynnik niekorzystny. Pewnym złagodzeniem tej oceny może być fakt, iż równoległe rosną wydatki na transport (także o charakterze inwestycyjnym). Analiza zmian struktury wydatków w czasie wskazuje, że budżet Strzelina opiera się głównie na stałych wydatkach bieżących. Trzy główne i niezmiennie grupy, tj. oświata, opieka społeczna i administracja mają charakter wydatków bieżących. Dodatkowo dwie pierwsze z nich są uzależnione od wymogów ustawowych, nie podlegają więc w zasadzie dowolnemu modelowaniu. Ostateczna ocena struktury wydatków wymaga jednak dokonania analizy poziomu inwestycyjności budżetu (patrz dalej).

2.7.2. Analiza pozioma

W celu uchwycenia możliwie szerokiego spektrum zmian, dokonano analizy poziomej budżetu. Polega ona na odniesieniu danych z roku analizowanego do parametrów roku poprzedniego. Analizę poziomą budżetu Miasta i Gminy prezentuje tabela nr 21. Oddzielnej analizie poddano zmiany w planie (tendencje zaplanowane), osobno zaś wykonanie (tendencje osiągnięte). Za istotniejsze należy jednoznacznie uznać tendencje osiągnięte.

Tabela nr 21.

Analiza pozioma (dynamika) budżetu Strzelina

Pozycja	Plan		Wykonanie		99(p)/98(w)
	97/96	98/97	97/96	98/97	
Dochody	113,88%	123,93%	112,38%	123,36%	92,40%
dochody własne	131,92%	109,66%	128,48%	105,56%	110,58%
subwencje ogólne i udział w podatkach	112,46%	115,16%	116,92%	121,15%	104,06%
dotacje celowe na zadania własne	0,00%	-	47,34%	82,21%	11,30%
dotacje na zadania ustawowo zlecone	115,71%	285,89%	137,34%	297,78%	37,20%
Wydatki	115,51%	130,18%	104,15%	131,80%	92,94%
rolnictwo i leśnictwo	142,86%	1134,43%	206,66%	343,86%	37,08%
gospodarka komunalna	68,09%	94,97%	58,36%	91,30%	61,78%
transport / drogi	267,39%	133,30%	253,49%	161,28%	144,66%
gospodarka mieszkaniowa	79,72%	88,18%	110,11%	79,37%	307,77%
oświata i wychowanie	131,00%	123,46%	128,55%	123,55%	97,05%
kultura i sztuka	127,84%	104,77%	131,79%	104,62%	108,65%
ochrona zdrowia	159,80%	583,72%	124,28%	899,85%	18,95%
opieka społeczna	211,03%	120,35%	124,64%	130,47%	92,65%
kultura fizyczna i sport	130,44%	193,23%	129,08%	127,28%	161,47%
różna działalność	126,73%	76,30%	108,13%	81,94%	107,55%
administracja państwowa i samorządowa	122,85%	125,30%	116,04%	120,65%	121,84%
Inne	88,24%	241,61%	217,60%	69,55%	356,83%

Jako podstawowy wniosek z analizy poziomej należy uznać fakt, że jedynie w roku 1998 wydatki rosły wyraźnie szybciej niż dochody, w pozostałych okresach notowano szybszy przyrost dochodów niż wydatków. Sytuację taką należy uznać za pozytywną, gdyż prowadzi ona do zbilansowania się budżetu.

W zakresie dynamiki wzrostu wydatków warto zwrócić uwagę na ponadproporcjonalny i niezależny od wszelkich zmian struktury budżetu przyrost wydatków związanych z administracją państwową i samorządową oraz stały spadek wydatków związanych z gospodarką komunalną. Pozostałe elementy zmieniają się w sposób nieregularny, co uniemożliwia wskazanie jasnego trendu.

2.7.3. Plan a wykonanie

Jako dodatkową wykonano analizę „rozejścia planu z wykonaniem”. W tym celu porównano wykonanie do zakładanego planu w danym roku. Efekty obliczeń prezentuje tabela nr 22.

Tabela nr 22.

Wykonanie w stosunku do planu - budżet Strzelina

Pozycja	1996	1997	1998
Dochody	115,16%	113,64%	113,12%
dochody własne	113,88%	110,91%	106,76%
subwencje ogólne	97,20%	101,06%	106,31%
dotacje celowe na zadania własne	299,05%	-	479,26%
dotacje na zadania ustawowo zlecone	104,40%	123,91%	129,07%
Wydatki	117,51%	105,96%	107,27%
rolnictwo i leśnictwo	254,13%	367,62%	111,43%
gospodarka komunalna	126,51%	108,44%	104,24%
transport / drogi	97,16%	92,11%	111,44%
gospodarka mieszkaniowa	90,21%	124,61%	112,15%
oświata i wychowanie	105,03%	103,06%	103,14%
kultura i sztuka	97,00%	100,00%	99,86%
ochrona zdrowia	118,31%	92,01%	141,84%
opieka społeczna	203,61%	120,26%	130,38%
kultura fizyczna i sport	105,69%	104,59%	68,89%
różna działalność	102,97%	87,85%	94,35%
administracja państwowa i samorządowa	106,74%	100,82%	97,08%
inne	47,47%	117,07%	33,70%

Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli, zmiany w stosunku do planu są znaczne. Przeważnie wszystkie pozycje, zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków były niedoszacowane. O ile niedoszacowywanie dochodów nie budzi wątpliwości, o tyle zakładanie niższych wydatków niż planowano, jest co do zasady, praktyką niewłaściwą. Konstrukcja planu budżetowego powinna zakładać rozwój scenariuszy mniej korzystnych. Ewentualne korekty in plus nie wpływają bowiem na sytuację finansową Miasta i Gminy w sposób taki, jak ewentualne zwiększenie wydatków (ponadplanowe zwiększenie deficytu budżetowego). Co jednak istotne, w Strzelinie, z wyjątkiem roku 1996, bardziej rosły dochody niż wydatki. W efekcie Miasto i Gmina osiągnęły w latach 1997-1998 wynik lepszy niż pierwotnie zakładano (większą nadwyżkę / mniejszy deficyt)

2.7.4. Inwestycje, dług i wydatki bieżące

Analiza wydatków Miasta i Gminy wskazuje na znaczną rolę zadań inwestycyjnych, zwłaszcza w pierwszym roku analizy (tj. 1996). Dlatego też dokonano pogłębione badanie stopnia inwestycyjności budżetu oraz źródeł finansowania inwestycji. W tabeli nr 23 przedstawiono wydatki inwestycyjne w poszczególnych latach analizy oraz ich udział w całości wydatków budżetowych Strzelina, jak również poziom ewentualnego deficytu budżetowego oraz jego udział w przychodach ogółem.

Tabela nr 23.

Rok	Inwestycje	Udział w wydatkach ogółem	Deficyt / Nadwyżka	Udział w przychodach ogółem	% inwestycji finansowanych deficytem
1996	6 434 180	36,20%	-560 443	-3,26%	8,71%
1997	3 509 296	18,96%	832 690	4,30%	0,00%
1998	3 042 649	12,47%	-534 728	-2,24%	17,57%
1999	3 216 500	14,19%	-626 598	-2,84%	19,48%

Już pobieżna analiza danych zawartych w tabeli wskazuje na wysoce inwestycyjny charakter budżetu Strzelina w roku 1996 oraz umiarkowanie inwestycyjny w latach 1997-1999. Poziom wydatków inwestycyjnych osiągnął ekstremum w roku 1996, kiedy to stanowił aż 36,5% ogółu wydatków budżetowych. Co niezwykle rzadkie, tak wysoki wskaźnik inwestycyjności w zasadzie nie pociągnął za sobą konieczności operowania długiem (pokrycia deficytu). Deficyt ten był relatywnie dużo mniejszy. W szczytowym 1996 roku osiągnął poziom 3,26% w stosunku do przychodów. Co istotne, deficyt (z wyjątkiem roku 1997, kiedy zanotowano nadwyżkę) w zasadzie nie ulega zmianom. Można stwierdzić, że poziom inwestycji nie wpływa na poziom deficytu.

W efekcie zastosowanej metodologii wyliczono teoretyczny wskaźnik pokrycia wydatków inwestycyjnych długiem (deficytem). Jak widać, wskaźnik ten systematycznie rośnie (co jest zrozumiałe w sytuacji, gdy deficyt utrzymuje się na poziomie constans, zaś wydatki inwestycyjne maleją). W roku 1999 (w planie) wskaźnik ten wynosi około 20%, podczas gdy w roku 1996 (przy trzykrotnie większych inwestycjach) wyniósł zaledwie 8%. Ogólnie jednak należy stwierdzić, że wskaźnik pokrycia inwestycji długiem jest wciąż niewielki. W wielu miejscowościach przekracza on często nawet 50%. Z tego punktu widzenia sytuację w Strzelinie można oceniać pozytywnie.

Analiza danych budżetowych, w szczególności wydatków, jest w sposób istotny wypaczana przez wydatki inwestycyjne. Inwestycje, jako szczególny rodzaj wydatku – zwiększający niejako aktywa Miasta, można wyłączyć z analizy. W ten sposób powstał hipotetyczny budżet obrazujący finansowanie bieżącej działalności poszczególnych sfer życia. Porównanie struktury wydatków wersji hipotetycznej oraz wersji rzeczywistej może prowadzić do ciekawych wniosków.

Tabela nr 24 zawiera hipotetyczny obraz budżetu Strzelina po wyłączeniu wydatków inwestycyjnych. Można przyjąć, iż jest to budżet bieżącej działalności Miasta i Gminy.

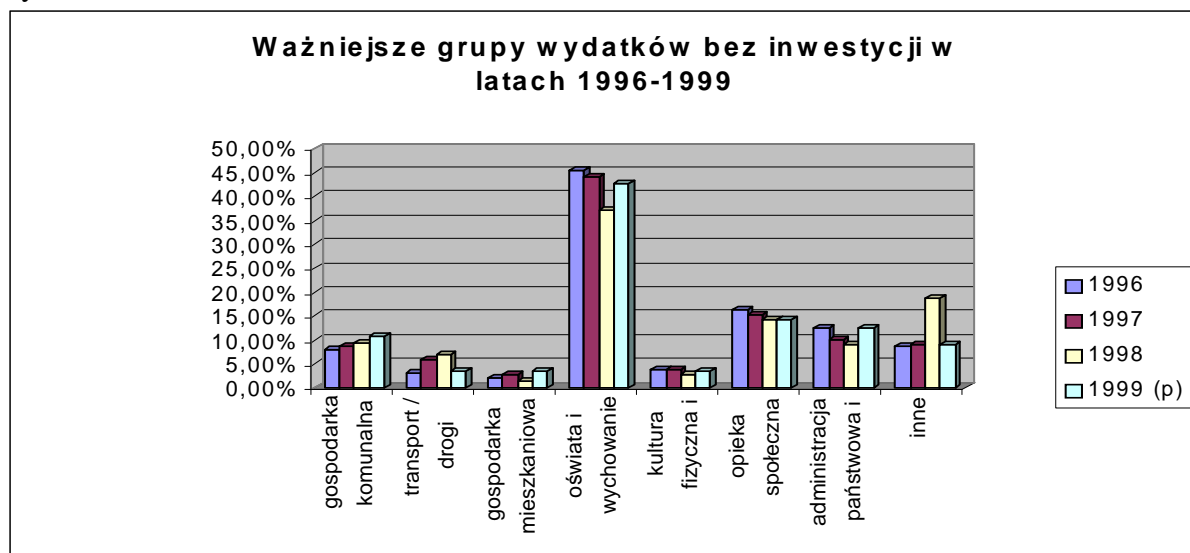
Tabela nr 24.

Budżety Strzelina - struktura hipotetyczna bez wydatków inwestycyjnych

Pozycja	1996 wykonanie	1997 Wykonanie	1998 wykonanie	1999 plan
Dochody	17 212 990	19 343 813	23 862 192	22 048 405
dochody własne	6 519 299	8 375 857	8 841 580	9 777 330
subwencje ogólne	7 320 492	8 559 075	10 369 115	10 789 865
dotacje celowe na zadania własne	2 470 966	1 169 771	961 614	108 629
dotacje na zadania ustawowo zlecone	902 233	1 239 110	3 689 883	1 372 581
Wydatki	11 339 253	15 001 827	21 354 271	19 458 503
rolnictwo i leśnictwo	85 387	176 459	606 770	225 000
gospodarka komunalna	898 359	1 287 016	2 033 426	2 102 710
transport / drogi	357 557	906 356	1 461 742	676 500
gospodarka mieszkaniowa	230 828	422 600	332 228	667 439
oświata i wychowanie	5 136 453	6 628 464	7 929 518	8 310 943
kultura i sztuka	333 864	440 000	460 318	500 143
ochrona zdrowia	225 127	307 002	2 590 221	523 500
opieka społeczna	1 858 265	2 316 229	3 022 098	2 799 921
kultura fizyczna i sport	440 336	568 405	615 175	668 200
różna działalność	304 353	329 084	269 645	290 000
administracja państwowa i samorządowa	1 423 237	1 521 231	1 964 289	2 448 505
inne	45 487	98 981	68 841	245 642

Rysunek nr 21 prezentuje zmiany struktury wydatków w latach 1996-1999 bez uwzględnienia wydatków inwestycyjnych.

Rysunek nr 21.

Porównanie dynamiki wydatków bieżących z ogólną dynamiką wydatków uwzględniającą koszty inwestycji należy zwrócić uwagę na kilka istotnych faktów:

- Wyraźny i systematyczny wzrost udziału wydatków bieżących (nie inwestycyjnych) w grupach gospodarka komunalna i transport (z wyłączeniem planu wydatków na transport w 1999 r.).
- Utrzymywanie się udziału wydatków bieżących na cele oświatowe w strukturze wydatków ogółem na poziomie constans, z wyłączeniem roku 1998, kiedy nastąpił nieznaczny spadek udziału bieżących wydatków na oświatę i wychowanie.
- Stały spadek udziału wydatków na administrację państwową i samorządową – nie spowodowany czynnikami inwestycyjnymi, co może świadczyć o realnym ograniczaniu kosztów funkcjonowania administracji. Niestety ta pozytywna tendencja została odwrócona w planie na rok 1999 (co oczywiście nie oznacza, iż nie uda jej się zachować w końcowym rozrachunku realizacji budżetu na bieżący rok).

2.7.5. Podsumowanie

Reasumując, analiza budżetu Miasta i Gminy Strzelin prowadzi do sformułowania kilku podstawowych dla dalszych prac nad Strategią Rozwoju wniosków:

- Pomimo systematycznego wzrostu sumy budżetu Miasta i Gminy relatywnie maleją wydatki o charakterze inwestycyjnym. Można więc przyjąć, iż budżet jest w coraz większym procencie przeznaczany na wydatki bieżące, a w coraz mniejszym stopniu pomnaża infrastrukturę Strzelina.
- Obserwuje się bardzo dużą stałość struktury wydatków bieżących, co może świadczyć o obiektywnych trudnościach jej zmiany. Na przeszkodzie zmian struktury wydatków mogą stać zarówno czynniki merytoryczne, jak i subiektywne przyzwyczajenie do określonego sposobu wydatkowania pieniędzy.
- Co niezwykle istotne, autorzy oceniają, że w budżetach Miasta na najbliższe lata brak będzie większych środków inwestycyjnych. Nie ma przesłanek, aby zakładać nagłe zwiększenie się puli środków na wydatki rozwojowe.
- Dodatkowo, obserwuje się duże znaczenie wydatków stałych (opieka społeczna, szkolnictwo itd.), co nie pozostawia wielkiego marginesu na wygospodarowanie środków na realizację strategii. Negatywnie należy ocenić szansę dokonania przesunięć w ramach przyszłych budżetów Miasta i Gminy (nie będzie raczej można „zabrać” środków z jednej grupy, aby sfinansować określone zadania strategiczne w innej grupie – na przeszkodzie mogą stać ograniczenia o charakterze prawnym).
- Bardzo mały udział dochodów własnych dodatkowo zawęża pole dowolnego planowania kierunków wydatkowania środków budżetowych.

- Oznacza to, iż należy skoncentrować się na ewentualnych zmianach sposobu wydatkowania środków (tj. zrationalizowania metod ich wydatkowania), a nie na zmianie struktury wydatków, bo ta wydaje się trudna lub wręcz niemożliwa do skorygowania.
- Opisane trudność wskazują na konieczność poszukiwania zewnętrznych źródeł finansowania założeń strategii działania na najbliższe lata. Pamiętać jednak należy, iż pozyskanie jakichkolwiek środków zewnętrznych (pomoc międzynarodowa, organizacji pozarządowych itp.) jest przeważnie możliwa wyłącznie w przypadku zainwestowania pewnej części środków przez stronę lokalną.

2.8. Identyfikacja podstawowych problemów rozwoju

Podstawowe problemy rozwoju zostały podzielone zgodnie z przyjętym w niniejszym opracowaniu układem trzech sfer życia społeczności lokalnej.

Sfera społeczna:

- bardzo duży wskaźnik bezrobocia (znacznie większy niż średnio w kraju oraz w dawnym województwie) stanowi poważne zagrożenie dla rozwoju społecznego Miasta;
- stosunkowo bardzo duży odsetek osób korzysta z pomocy społecznej, co świadczy zarówno o pauperyzacji społeczeństwa, jak i o pewnym braku aktywności (gospodarczej lub zawodowej);
- stosunkowo niska zasobność finansowa społeczeństwa, co rzutuje na całokształt życia społecznego;
- system kształcenia średniego – zawodowego i jego kierunki nie do końca dostosowane do potrzeb lokalnych (wymogów lokalnego rynku pracy);
- poziom aktywności społeczno-kulturalnej mieszkańców Miasta pozostawia wiele do życzenia, konieczne jest podjęcie szeregu działań aktywizacyjnych;
- społeczność lokalna wyraża negatywną opinię na temat poziomu aktywności mieszkańców Strzelina, w szczególności ich operatywności gospodarczej, co wskazuje jednoznacznie na konieczność podjęcia działań a celu ożywienia inicjatywności społeczeństwa.

Sfera gospodarcza:

- niska zasobność finansowa społeczności lokalnej w zasadzie wyklucza dokonywanie poważnych inwestycji gospodarczych w oparciu o kapitał lokalny;

- duży kryzys rolnictwa poważnie ogranicza, na chwilę obecną, naturalny z punktu widzenia lokalizacji kierunek rozwoju Strzelina, jako zaplecza okolicznego rolnictwa;
- pomimo wyraźnych działań pozytywnych w tym zakresie, wciąż niewystarczający jest poziom inwestycji zewnętrznych w Mieście. Wydaje się, iż pozytywne doświadczenia dotychczasowych inwestorów mogą posłużyć jako element promocyjny wobec kolejnych firm pragnących umieścić w Mieście zakłady przemysłowe
- pomimo posiadania odpowiedniego zasobu gruntów inwestycyjnych, Miasto może stanąć wobec problemów infrastrukturalnych. Chodzi tu przede wszystkim o zagrożenia jakie niosą uwarunkowania prawne w odniesieniu do wysypisk nie posiadających geomembrany lub innej sztucznej izolacji podłoża.

Sfera ekologiczna:

- słaba świadomość agroturystyczna wśród okolicznych rolników stanowi poważną przeszkodę w rozwoju tego kierunku turystyki;
- niska świadomość wartości walorów środowiska naturalnego wśród mieszkańców powoduje degradację środowiska;
- brak dobrej koordynacji działań pro-turystycznych oraz brak dobrej promocji miasta, przewodników po Ziemi Strzelińskiej;
- duża liczba dzikich wysypisk śmieci wpływa negatywnie na walory turystyczne regionu.

2.9. Uwarunkowania szczególne

Strzelin posiada jedno, główne uwarunkowanie szczególne, które będzie przez najbliższe lata determinować wszelkie działania rozwojowe. Uwarunkowaniem tym jest fakt, iż Miasto stanowi główny ośrodek administracyjno-gospodarczy w wysoce rolniczym terenie. Wyjątkowy charakter ma przede wszystkim struktura i jakość okolicznego rolnictwa. Na jego obraz składają się dwa główne elementy:

1. Bardzo małe, nawet jak na warunki polskie, powierzchnie indywidualnych gospodarstw rolnych. Pewne znaczenie mają tu także duże gospodarstwa postpegierskie. Ich wielkość i liczba nie zapewniają jednak wystarczającej przeciwwagi dla bardzo małych gospodarstw rodzinnych.
2. Bardzo dobra jakość gleb wpływa determinująco na wielkości plonów. W wielu przypadkach duże plony stanowią problem rolników, co wiąże się przede wszystkim z ustalonymi centralnie limitami skupu płodów rolnych.

Taka struktura gospodarstw jest na chwilę obecną bardzo niekorzystna. Wydaje się jednak, iż docelowo jakość gleb może mieć znaczenie pozytywne. Nie jest jednak raczej możliwe długoterminowe utrzymanie się struktury wielkościowej gospodarstw. Z drugiej jednak strony istnieje obawa, iż warunki rynkowe oddziałujące na proces konsolidacji gospodarstw mogą zadziałać na Ziemi Strzeleńskiejskiej stosunkowo później niż na terenach gdzie wydajność rolnictwa jest dużo mniejsza.

Bez względu jednak na rozwój sytuacji ogólnej w rolnictwie, Strzelin pozostanie centrum – zapleczem rolnictwa, które zawsze będzie na tych terenach miało rolę decydującą. Dlatego też, kluczowe wydaje się rozwijanie funkcji zapleczonej Miasta w stosunku do rolnictwa. Za strategiczny, z tego punktu widzenia, należy uznać rozwój przetwórstwa spożywczego oraz bazy finansowej i usługowo-handlowej dla rolników.

Rozwój okolicznego rolnictwa może docelowo zapewnić rozwój lokalnego handlu (Strzelin, jako miejsce zaopatrzenia okolicznych rolników) oraz usług, w tym usług finansowych (duża rola lokalnych banków nastawionych na finansowanie działalności rolniczej oraz przetwórstwa owocowo-warzywnego).

Wydaje się, iż jakkolwiek kierunek rozwoju przemysłowego jest zdecydowanie pożądany i zapewnia relatywnie znaczny wzrost gospodarczy w stosunkowo krótkim czasie, z uwagi na uwarunkowania lokalne musi być on silnie związany z okolicznym rolnictwem. Autorzy upatrują poważnych możliwości strategicznych w rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MSP). Sektor ten mógłby:

- (i) z jednej strony zapewniać odpowiednie zaplecze dla okolicznego rolnictwa;
- (ii) z drugiej zaś absorbować nadwyżkę wolnej siły roboczej na rynku pracy (w związku z odchodzeniem ludzi z rolnictwa).

2.10. Analiza SWOT

Mocne strony:

- duży potencjał produkcyjny gleb;
- surowce naturalne (granit);
- lokalizacja (bliskość Wrocławia);
- nowa oczyszczalnia, wykorzystywana w 50-60%;
- walory krajobrazowe;
- istnienie bazy informacyjno-technicznej dla rozwoju agroturystyki - Ośrodek Doradztwa Rolniczego;
- możliwość uzyskania preferencji przez inwestorów (na zasadzie odstępstwa indywidualnego);
- infrastruktura dla rozwoju przedsiębiorczości;

Słabe strony:

- słabo rozwinięta baza przetwórcza;

- brak rezerw wody;
- dystrybucja mediów (brak sieci kanalizacyjnej);
- duże bezrobocie;
- duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych;
- nadprodukcja w rolnictwie;
- brak instytucji rozwoju lokalnego;
- brak przygotowanej bazy danych i ofert dla inwestora;
- kierunki systemu kształcenia niedopasowane do potrzeb;
- tendencja odpływu wykwalifikowanej siły roboczej do Wrocławia - niekorzystne oddziaływanie aglomeracji Wrocław;
- mieszkalnictwo komunalne ulegające dewastacji;
- zły stan techniczny dróg;
- brak wysypiska śmieci, segregacji odpadów.

Szanse:

- lokalizacja – bliskość Wrocławia;
- bliskość granicy z Czechami i Niemcami;
- rozwój przetwórstwa;
- planowane uruchomienie programów rządowych dla rolnictwa;
- pojawienie się nowych źródeł finansowania w związku z integracją europejską;
- ogólny wzrost gospodarczy.

Zagrożenia:

- bliskość specjalnych stref ekonomicznych
- „wchłanianie” przez Wrocław ludzi z inicjatywą, wykształconych;
- duża konkurencja zewnętrzna;
- niekorzystna koniunktura w rolnictwie.

2.11. Analiza Benchmarking’u

Benchmarking jest to metoda niezwykle popularna w rozwiniętych krajach zachodnich. Systematycznie również zdobywa także uznanie w Polsce. Analiza opiera się na dwóch podstawowych czynnościach: wyznaczaniu *Kluczowych Czynników Sukcesu* oraz pozycjonowaniu tych czynników w stosunku do osiągnięć innych gmin. W efekcie powstaje wykres benchmarkingu pozwalający na określenie pozycji gminy w odniesieniu do innych porównywalnych gmin.

Z technicznego punktu widzenia, należy wyróżnić trzy etapy Benchmarkingu:

1. Pierwszym etapem jest wyselekcjonowanie z grupy wielu sfer życia gminy *Kluczowych Czynników Sukcesu*. Przypisuje się poszczególnym sferom działalności gminy punkty w skali od 1 do 5. Kilka (w naszym przypadku 5) z nich, osiągających największą liczbę punktów zostaje uznana za KCS.
2. W drugim etapie indywidualne oceny są nanoszone na wspólną matrycę, a następnie w drodze consensusu hierarchizowane..

3. Ostatni etap analizy to określenie, jak silne są wyznaczone KCS w stosunku do najlepiej rozwiniętych porównywalnych gmin. Pozycjonowanie odbywa się za pomocą porównywania podstawowych charakterystyk.

W wyniku przeprowadzonej analizy stanu obecnego wskazano pięć podstawowych Kluczowych czynników Sukcesu:

1. Infrastruktura lokalna.
2. Promocja (stopień wypromowania).
3. Powiązania komunikacyjne i położenie geograficzne.
4. Aktywność społeczna.
5. Klimat wobec inwestorów.

W następnej kolejności dokonano krytycznej oceny pozycji Strzelina w zakresie wymienionych czynników w porównaniu do innej, podobnej gminy (konkurencyjnej dla Strzelina).

Za najważniejszy czynnik sukcesu Komitet Rozwoju Lokalnego uznał zapewnienie odpowiedniej infrastruktury lokalnej. Infrastruktura lokalna oceniona została na poziomie wyższym niż inne porównywalne gminy (ocena +1/2). Ocena ta jest uzasadniona ze względu na funkcjonującą w Strzelinie nowoczesną oczyszczalnię ścieków, co niestety nie jest często spotykane. Mankamentem gminy jest jednak brak kanalizacji (skanalizowany jest jedynie sam Strzelin w 93 %) i niewystarczająca gazyfikacja. Wysypiska (na które wykorzystuje się wyrobiska kopalni kruszywa) nie spełniają wymogów ochrony środowiska – nie posiadają izolacji gruntowej.

Stopień wypromowania gminy został oceniony zdecydowanie gorzej od innych gmin (ocena -1 1/2). Działania promocyjne gminy są znikome. Nie wydawane są tu profesjonalne materiały promocyjne. Strzelin nie uczestniczy również w targach promocyjnych. Gmina nie organizuje również żadnych charakterystycznych imprez kulturalnych, które mogłyby wpływać na poprawę jej stopnia wypromowania.

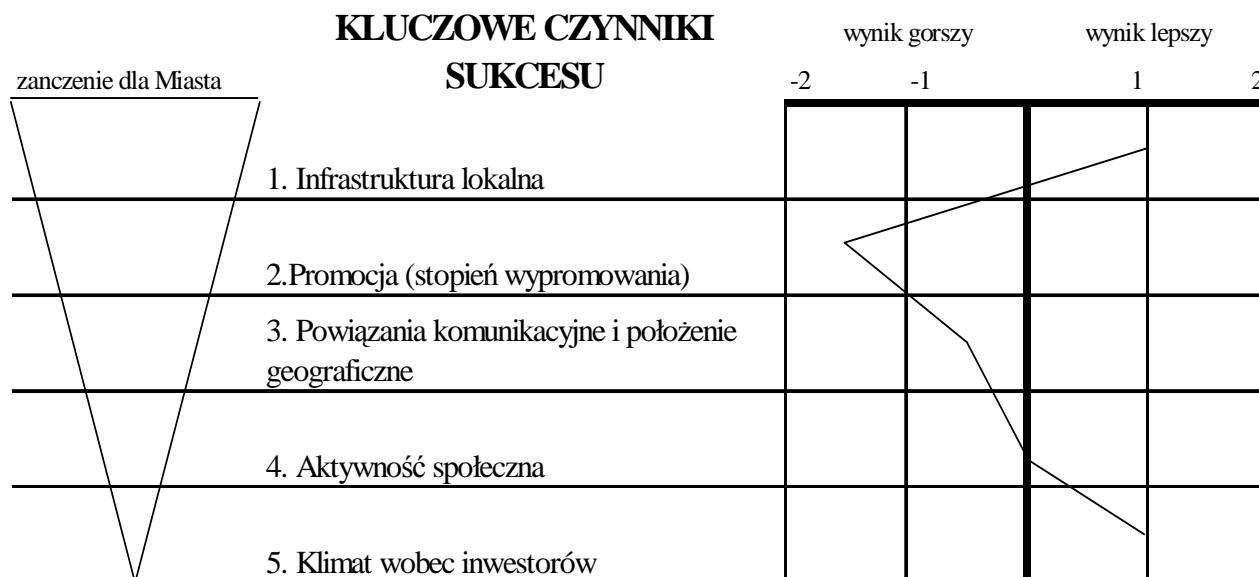
Kolejnym określonym czynnikiem sukcesu są powiązania komunikacyjne i położenie geograficzne. Strzelin w porównaniu z innymi podobnymi gminami został oceniony nieco gorzej (ocena -1/2). Strzelin położony jest niedaleko Wrocławia (37 km), ale droga łącząca te dwa miasta jest wąska i kręta. Wszystko to sprawia, że odcinek ten pokonywany jest przez ok. 45 min a to jest już dość długo. Na terenie gminy sieć dróg jest dobrze rozwinięta pod względem gęstości, natomiast stan techniczny dróg wymaga poprawy. Korzystnym dla i gminy jest jego położenie na szlaku kolejowym łączącym Warszawę poprzez Wrocław z Pragę, oraz położenie 23 km od autostrady nr 4.

W zakresie aktywności społecznej autorzy opracowania są zgodni, iż Strzelin posiada sytuację podobną jak w innych porównywalnych gminach (ocena +0). Gmina nie posiada dużej liczby organizacji społecznych, która mogłyby świadczyć o aktywności społeczności lokalnej. Zgodnie z opinią osób odpowiedzialnych w Strzelinie za życie kulturalne nie obserwuje się również dużego zaangażowania społeczności lokalnej w życie kulturalne. Duży odsetek mieszkańców gminy wskazuje na niewystarczający poziom życia kulturalnego.

Najwyżej został oceniony ostatni czynniki sukcesu - klimat wobec inwestorów (ocena +1). Ocenę tę uzasadnia fakt przyciągnięcia do miasta w ostatnich latach bardzo znanego i

będącego jednym z największych producentów produktów ziemniaczanych w kraju - McCAIN POLAND sp. z o.o.

W wyniku przeprowadzonej analizy otrzymano obraz pozycji Strzelina w zakresie kluczowych czynników sukcesu, prezentowany na rysunku poniżej

Jak wynika z rysunku benchmarkingu, sytuacja Strzelina w zakresie dwóch czynników sukcesu jest gorsza niż konkurencyjnych gmin. Odnośnie trzech pozostałych sytuacja jest lepsza lub taka sama jak gdzie indziej. Powyższe wyniki stanowią podstawowy punkt wyjścia do wyznaczenia celów strategicznych i programów działania na najbliższe 15 lat.

3. Ogólne założenia strategii rozwoju

Strategia rozwoju Miasta i Gminy Strzelin została opracowana zgodnie z powszechnie przyjętymi procedurami. Kluczowy udział w wyznaczeniu celów strategicznych oraz programów realizacyjnych miał specjalnie powołany Komitet Rozwoju Lokalnego. Wszystkie elementy strategii były szeroko konsultowane społecznie.

W wyniku osiągniętego kompromisu wyznaczono misję Miasta i Gminy, cele strategiczne na najbliższych 15 lat oraz wskazano sposoby osiągnięcia tych celów. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy została opracowana w oparciu o czteroetapową strukturę. W pierwszej kolejności wskazano misję Miasta i Gminy. Następnie, wyznaczono cztery cele strategiczne. Każdy cel opisano trzema programami. W ostatnim etapie, każdy program sformułowano jako dwa-trzy zadania szczegółowe. W efekcie powstały 34 zadania realizacyjne, stanowiące główny element strategii.

3.1. Misja Miasta i Gminy

Określenie misji jest zwięzłym oświadczeniem, opisującym dlaczego ważne jest, aby gmina uzgodniła realną strategię rozwoju oraz jakich efektów należy oczekiwać od procesu planowania strategicznego.

Nie istnieje określona technika redagowania misji, która ma bardzo ogólny charakter. Określenie misji jest pierwszym konkretnym rezultatem procesu planowania strategicznego.

Spółeczność lokalna w Strzelinie zgodziła się, iż misja miasta może przybrać następującą formę:

Strzelin – Silny ośrodek lokalny nastawiony na kompleksową obsługę okolicznych terenów rolniczych w zakresie handlu, rzemiosła, usług i edukacji. Lokalne centrum przetwórstwa rolno-spożywczego silnie wpisane w organizm gospodarczy Dolnego Śląska.

Misja ta stanowi punkt wyjścia do całości działań związanych z planowaniem strategicznym. Wyznaczone cele strategiczne powinny odwoływać się do misji.

3.2. Cele strategiczne i programy

Przed strategią działania na najbliższych 15 lat postawiono cztery podstawowe cele strategiczne. Stopień ich osiągnięcia będzie zarazem stopniem skutecznego zrealizowania strategii. Cele strategiczne powinny podporządkowywać sobie wszystkie działania rozwojowe w mieście w ciągu najbliższych 15 lat. Każde zadanie szczegółowe opisane poniżej powinno zatem prowadzić do osiągnięcia jednego z poniższych celów:

Cele strategiczne Strzelina do roku 2015

1. **Zmniejszenie bezrobocia na terenie Miasta i Gminy.**
2. **Rozwój infrastruktury lokalnej i ochrona środowiska.**
3. **Rozwój sektora lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw (MSP).**
4. **Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich.**

Cele powyższe nie zostały przedstawione w kolejności odzwierciedlającej ich stopień ważności lub pilności. Przyjmuje się, że wymienione cele są równie istotne. Strategia zostanie zrealizowana wyłącznie pod warunkiem osiągnięcia wszystkich trzech celów.

Każdy z celów strategicznych będzie osiągnięty poprzez uruchomienie odpowiednich programów realizacyjnych. Przyjęto do realizacji następujące

Programy realizacyjne:

- 1. Uelastycznienie systemu kształcenia zawodowego**
- 2. Stworzenie odpowiednich warunków dla inwestorów**
- 3. Promocja wobec inwestorów**
- 4. Rozwój infrastruktury technicznej**
- 5. Rozwój infrastruktury społecznej**
- 6. Wspieranie rozwoju budownictwa**
- 7. Preferencje w opłatach i podatkach**
- 8. System ułatwień dostępu do kapitału**
- 9. Wsparcie organizacyjne**
- 10. Stymulowanie rozwoju rynku rolnego**
- 11. Stymulowanie rozwoju turystyki**
- 12. Rozwiązanie problemu gospodarki wodnej i ochrony środowiska**

3.3. Zadania operacyjne

Najbardziej szczegółowym elementem strategii rozwoju są zadania. Wszystkie zadania są realizowane w ramach określonych wcześniej programów. Każde z nich musi prowadzić do osiągnięcia jednego z trzech celów strategicznych.

W wyniku prac zespołu autorskiego oraz szerokich konsultacji na poziomie lokalnym uzgodniono, iż w latach 2000-2015, w Strzelinie realizowane będą następujące zadania operacyjne (szczegółowe):

- 1A-1 Utworzenie rady powiatowej określającej kierunki kształcenia
- 1A-2 Przeprowadzenie analiz zapotrzebowania na kadry
- 1A-3 Prowadzenie akcji informacyjnej wśród uczniów
- 1B-1 Stworzenie zasobu gruntów inwestycyjnych i planów zagospodarowania przestrzennego
- 1B-2 Przygotowanie oferty gruntów inwestycyjnych
- 1B-3 Stworzenie systemu obsługi inwestora na poziomie UMiG
- 1C-1 Stworzenie planu promocji na 5 lat
- 1C-2 Stworzenie profesjonalnych materiałów promocyjnych
- 1C-3 Stworzenie bazy danych i rozesłanie materiałów promocyjnych.
- 2A-1 Rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów stałych
- 2A-2 Plan budowy i modernizacji dróg
- 2A-3 Poprawa stanu bazy oświatowej
- 2B-1 Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania kultury
- 2B-2 Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania sportu i rekreacji
- 2B-3 Wprowadzenie systemu dofinansowywania inicjatyw społecznych
- 2C-1 Opracowanie strategii rozwoju mieszkalnictwa

- 2C-2 Przygotowanie odpowiednich planów zagospodarowania przestrzennego
- 2C-3 Uzbryanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe
- 3A-1 Analiza możliwości budżetu Miasta w ciągu 5 lat
- 3A-2 Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji
- 3A-3 Analiza skutków stosowania narzędzi - korekty
- 3B-1 Powołanie instytucji rozwoju lokalnego i wspierania MSP
- 3B-2 Stworzenie funduszu poręczeń kredytowych
- 3B-3 Stworzenie funduszu pożyczkowego dla firm mikro
- 3C-1 Stworzenie bazy danych ofert kooperacyjnych
- 3C-2 Stworzenie mechanizmów wspólnej promocji
- 3C-3 Utworzenie punktu doradztwa dla firm mikro
- 4A-1 System informacji rynkowej dla rolników
- 4A-2 Stymulowanie kooperacji wśród rolników (grupy producenckie)
- 4B-1 Wyznaczenie szlaków turystycznych
- 4B-2 Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych
- 4B-3 Edukacja agroturystyczna wśród mieszkańców
- 4C-1 Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry
- 4C-2 Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej

4. Strategia rozwoju w poszczególnych aspektach

Strategia rozwoju lokalnego to ustalenie konkretnych celów możliwych do osiągnięcia oraz metod, jakie zastosuje się realizując ustalone cele. Strategia jest deklaracją przyszłego stanu gminy, do którego chce dążyć, który umożliwi realizację celów. Strategia rozwoju stanowi pewną całość. Można ją dzielić na zadania biorąc pod uwagę, np. aspekt czasu, bezpośredniego wykonawcy, jak również biorąc pod uwagę rozwój w poszczególnych sferach: przestrzennej, społecznej, gospodarczej, środowiska naturalnego, prawno-organizacyjnej.

Istotą strategii jest dokonywanie wyborów. W strategii Strzelina wyznaczono takie zadania, które są niezbędne i wystarczające do osiągnięcia wyznaczonych celów. Są one spójne i wolne od wewnętrznych sprzeczności. Poszczególne zadania realizacyjne zostały pogrupowane według sfer rozwoju:

➤ rozwój przestrzenny

- zadanie 1B-1 - Stworzenie gruntów inwestycyjnych i planów zagospodarowania przestrzennego
- zadanie 2A-2 – Plan budowy i modernizacji dróg
- zadanie 2C-2 – Przygotowanie odpowiednich planów zagospodarowania przestrzennego
- zadanie 2C-3 – Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe
- zadanie 4C-2 - Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej

➤ rozwój społeczny

- zadanie 1A-1 – Utworzenie rady powiatowej określającej kierunki kształcenia
- zadanie 1A-2 – Przeprowadzenie analiz zapotrzebowania na kadry
- zadanie 1A-3 – Prowadzenie akcji informacji wśród uczniów
- zadanie 2A-1 – Rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów stałych
- zadanie 2A-3 – Poprawa stanu bazy oświatowej

- zadanie 2B-1 – Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania kultury
- zadanie 2B-2 – Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania sportu i rekreacji
- zadanie 2B-3 – Wprowadzenie systemu dofinansowania inicjatyw społecznych
- zadanie 2C-1 – Opracowanie strategii rozwoju mieszkalnictwa
- zadanie 4C-1 – Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry
- zadanie 4C-2 - Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej

➤ rozwój gospodarczy

- zadanie 1B-2 – Przygotowanie oferty gruntów inwestycyjnych
- zadanie 1B-3 - Stworzenie systemu obsługi inwestora na poziomie UMiG
- zadanie 1C-1 – Stworzenie planu promocji na 5 lat
- zadanie 1C-2 – Stworzenie profesjonalnych materiałów promocyjnych
- zadanie 1C-3 – Stworzenie bazy danych i rozesłanie materiałów promocyjnych
- zadanie 3A-2 – Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji
- zadanie 3B-1 – Powołanie instytucji rozwoju lokalnego i wspierania MSP
- zadanie 3B-2 – Stworzenie funduszu poręczeń kredytowych
- zadanie 3B-3 – Stworzenie funduszu pożyczkowego dla firm mikro
- zadanie 3C-3 – Utworzenie punktu doradztwa dla firm mikro
- zadanie 4A-2 – Stymulowanie kooperacji wśród rolników (grupy producenckie)
- zadanie 4B-1 – Wytyczenie szlaków turystycznych
- zadanie 4B-2 – Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych
- zadanie 4B-3 – Edukacja agroturystyczna wśród mieszkańców

➤ rozwój środowiska naturalnego

- zadanie 2A-1 – Rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów stałych
- zadanie 4C-1 – Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry
- zadanie 4C-2 - Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej

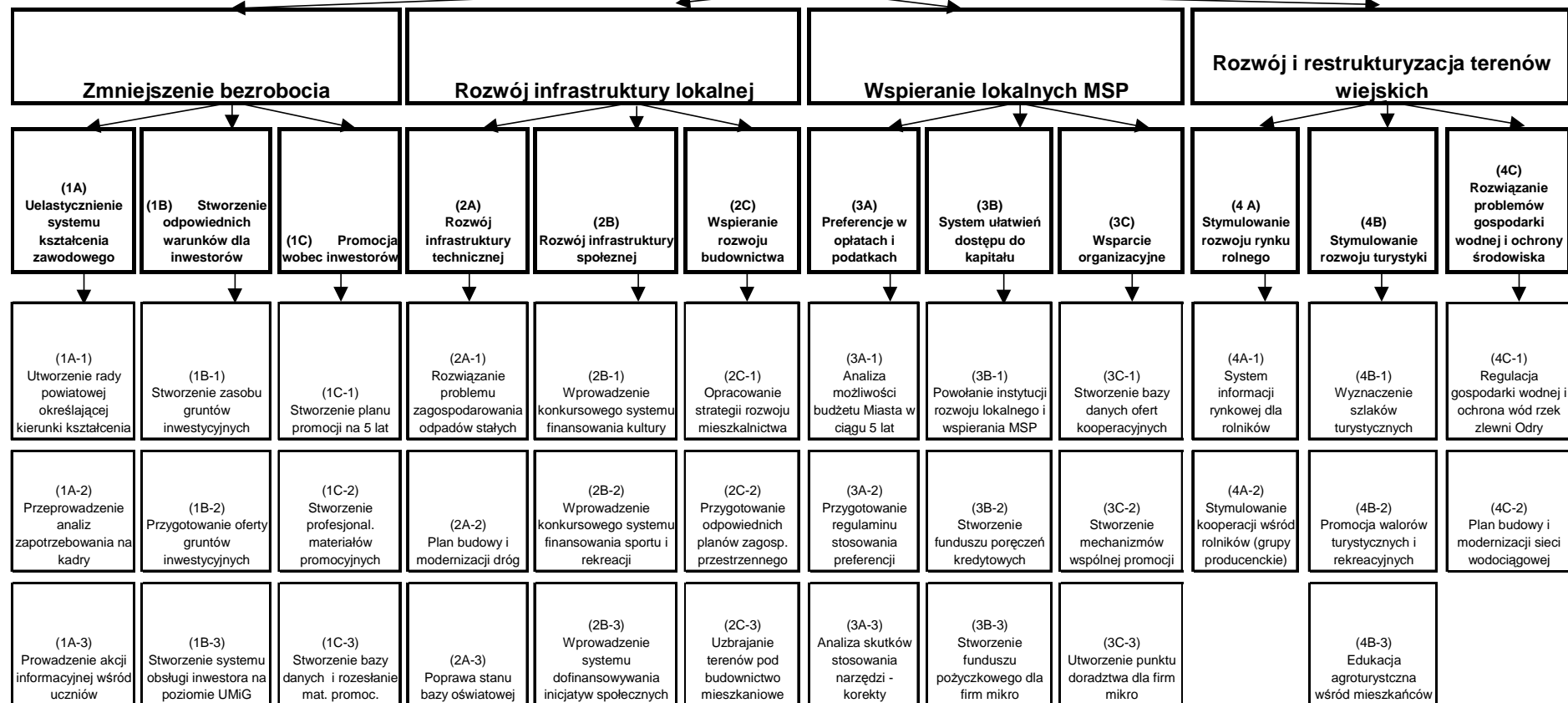
➤ rozwój prawno-organizacyjny

- zadanie 1A-2 – Przeprowadzenie analiz zapotrzebowania na kadry
- zadanie 3A-1 – Analiza możliwości budżetu Miasta w ciągu 5 lat
- zadanie 3A-2 – Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji
- zadanie 3A-3 – Analiza skutków stosowania narzędzi – korekty
- zadanie 3C-1 – Stworzenie bazy danych ofert kooperacyjnych
- zadanie 3C-2 – Stworzenie mechanizmów wspólnej promocji
- zadanie 4A-1 – System informacji rynkowej dla rolników

5. Cele strategiczne, programy i zadania operacyjne na poszczególne lata

W efekcie przeprowadzonych prac osiągnięto pełną strukturę strategii, zawierającą cele strategiczne, programy oraz zadania operacyjne. Struktura ta została zaprezentowana na następnej stronie.

Strzelin

W dalszym ciągu niniejszego dokumentu zawarto szczegółowe opisy 34 zadań składających się na Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Strzelin. Opisy zadań zostały dokonane w oparciu o zunifikowany szablon opisowy. Każdy opis zawiera następujące elementy:

Nazwa zadania – zgodna z nomenklaturą przyjętą w strukturze strategii. Należy pamiętać, że nazwy niekiedy mają charakter skrótów myślowych i mogą nie w pełni oddawać istotę zadania.

Oznaczenie – w celach porządkowych przyjęto trzyczłonowe oznaczenie. Pierwsza cyfra stanowi symbol celu (1,2,3), litera określa kolejny w danym celu program realizacyjny (A,B,C), ostatnia zaś cyfra określa numer zadania szczegółowego w ramach programu (1,2,3). Oznaczenie 1B-3 będzie zatem dotyczyć trzeciego zadania szczegółowego uruchomionego w ramach drugiego programu realizacyjnego, zmierzającego do osiągnięcia pierwszego celu strategicznego. Uwaga: W całej strukturze strategii kolejność ma charakter nie hierarchiczny (cel pierwszy nie koniecznie jest ważniejszy od celu trzeciego).

Określenie programu, w ramach którego realizowane jest dane zadanie szczegółowe (co wynika z oznaczenia).

Określenie celu strategicznego, do którego powinno prowadzić w efekcie określone zadanie (co także można wyczytać z oznaczenia).

Opis zadania – jest to główny element każdego formularza zadania. W sposób możliwie szeroki opisano w nim zadanie realizacyjne. W niektórych przypadkach przedstawiono różne warianty możliwe do realizacji. Każdorazowo wskazano jednak wariant sugerowany przez autorów do wdrożenia. Należy pamiętać, iż w licznych przypadkach, wybór określonego wariantu działania jest właściwą treścią zadania, nie zawsze więc można jednoznacznie określić szczegóły zadania.

Jednostka odpowiedzialna za realizację – w każdym przypadku określono, jaki wydział w Urzędzie Miasta i Gminy jest odpowiedzialny za realizację zadania (ew. jaka instytucja spoza UMiG). Wszędzie także wskazano imiennie osobę odpowiedzialną. Oczywiście odpowiedzialność ta jest wynikiem funkcji pełnionej w momencie przyjęcia strategii. W przypadku zmiany na stanowisku kierownika danego wydziału, zmienia się automatycznie osoba odpowiedzialna.

Szacunkowy koszt wdrożenia – jest rozumiany, jako ogół wydatków w ciągu okresu objętego niniejszą strategią, związanych z wdrożeniem zadania. Na tym etapie nie rozróżnia się kosztów w zależności od instytucji je ponoszącej.

Źródło finansowania – wskazane w każdym przypadku. W większości zadań, głównym źródłem finansowania będzie budżet Miasta i Gminy. Wszędzie tam, gdzie wskazano źródła zewnętrzne, określono, w jakim procencie źródła zewnętrzne będą najprawdopodobniej partycypowały w łącznych kosztach.

Łączne obciążenie dla budżetu Miasta – rozumiane jako różnica pomiędzy łącznym kosztem realizacji zadania, a ewentualnym finansowaniem zewnętrznym. W każdym przypadku określono ramowy harmonogram ponoszenia wydatków budżetowych.

Data rozpoczęcia i zakończenia realizacji zadania. Przy ich określaniu, starano się podawać możliwie dokładne daty. Tylko w takim układzie możliwe jest prowadzenie skutecznej kontroli realizacji założeń strategii.

Planowany efekt końcowy. Jest to kolejny element zaprojektowany z myślą o systemie kontroli realizacji strategii. Podaje on bezpośredni i ostateczny planowany (oczekiwany) efekt wdrożenia zadania.

Jednostka nadzorująca realizację – w każdym przypadku podano imiennie osobę odpowiedzialną za realizację zadania. Oczywiście, odpowiedzialność jest związana z aktualnie pełnioną funkcją. W momencie zmiany władz lokalnych, niezbędne będzie formalne przejęcie odpowiedzialności za poszczególne zadania przez nowych Członków Zarządu Miasta i Gminy.

Na kolejnych strona przedstawiono strategię działania na najbliższych 15 lat, w rozbiciu na 34 zadania szczegółowe.

6. Szczegółowa dokumentacja zadań

Nazwa zadania:	Utworzenie rady powiatowej określającej kierunki kształcenia (zadanie wspólne)		Oznaczenie:	1A-1
Zadanie w ramach programu:	Uelastycznienie systemu kształcenia zawodowego	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Zwalczanie bezrobocia	
Opis zadania:	<p>Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy sytuacji w Strzelinie, w chwili obecnej, system szkolnictwa średniego nie jest w pełni dostosowany do wymogów rynku pracy. Jest to problem ogólnokrajowy. Jakkolwiek poziom szkolnictwa jest w powiecie w pełni akceptowalny, poszczególne kierunki edukacji budzą poważne wątpliwości. Wielokrotnie występuje sytuacja, w której szkoły kształcą w kierunkach, na które brak jest zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.</p> <p>Niezbędne jest zatem stworzenie systemu, który umożliwiłby elastyczne reagowanie szkolnictwa średniego na wymogi rynku pracy. Oczywiście, nie należy zakładać, iż uda się stworzyć taki system, który z roku na rok dostosuje system edukacyjny do potrzeb rynkowych. Proces dostosowawczy będzie długotrwały. Proponuje się, aby system zawierał następujące elementy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powołanie na szczeblu powiatowym rady ds. koordynacji szkolnictwa średniego. Rada ta skupiałaby przedstawicieli szkół, urzędu pracy, samorządu lokalnego oraz ewentualnie głównych lokalnych pracodawców. Zadaniem rady byłoby obserwowanie tendencji na rynku pracy i formułowanie wskazań, co do: (i) profili potrzebnych szkół średnich oraz (ii) programów nauczania oraz kierunków edukacji w szkołach już istniejących. 2. Wspieranie działalności szkoleniowej w zakresie doskonalenia zawodowego oraz przekwalifikowywania zawodowego osób pozostających bez pracy oraz zagrożonych zwolnieniem (co w pewnej mierze, jest zbieżne z zadaniami PUP). Istnieje możliwość stwarzania preferencji lokalnych dla podmiotów zajmujących się edukacją zawodową – kursami). 3. Istnieje możliwość powołania do życia lokalnego funduszu stypendialnego dla najzdolniejszych uczniów. Oczywiście, zasięg bezpośredniego oddziaływania takiego funduszu (liczba udzielanych stypendiów) będzie bardzo wąski. <p>Z prezentowanych powyżej elementów wyłaniają się dwa warianty tworzenia systemu dostosowywania edukacji do potrzeb rynku pracy. Pierwszy zakłada wyłącznie działania organizacyjne i informacyjne. Drugi zaś, wzbogaca je o narzędzie bezpośredniego promowania określonych kierunków edukacji, jakim jest fundusz stypendialny. Wydaje się, że z uwagi na perspektywę skutecznego działania, należy przyjąć do realizacji drugi wariant – uwzględniający stypendia.</p> <p>Najpoważniejszy problem wiąże się z określeniem formy działania proponowanego ciała. W wyniku szerokiej dyskusji na poziomie lokalnym wyłaniają się dwie podstawowe możliwości:</p> <p>Wariant I – Powiatowa rada nie posiadałaby osobowości prawnej. Działałaby na zasadzie społecznego ciała doradczego. Skupiałaby kluczowych dla sprawy urzędników oraz przedstawicieli systemu edukacyjnego oraz świata biznesu. Rozwiązanie to posiada podstawową wadę – trudno będzie tego typu radzie podejmować jakiegokolwiek działania np. w zakresie tworzenia rynku szkoleń doskonalących dla pracowników oraz nauczycieli. Rada nie posiadająca osobowości prawnej nie będzie mogła prowadzić jakiegokolwiek własnej działalności.</p> <p>Wariant II – Rada mogłaby działać w formie stowarzyszenia rejestrowego. Jej skład osobowy byłby identyczny. Wprowadzenie elementu osobowości prawnej dawałoby dwie istotne możliwości. Po pierwsze stowarzyszenie, w wyniku prowadzonych analiz mogłoby prowadzić działalność dokształcającą (na zasadach komercyjnych lub promocyjnych). Po drugie,</p>			

	<p>stowarzyszenie mogłoby być zasilane finansowo z zewnątrz: przez członków wspierających (np. przez główne lokalne podmioty gospodarcze) oraz ze źródeł pomocowych.</p> <p>Przyjęto, iż rada będzie działała w oparciu o drugi wariant realizacyjny. Fundusz stypendialny zostałby w takim przypadku utworzony (oddany w zarządzanie) przy stowarzyszeniu.</p>		
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	<p>Zadanie powinno być realizowane jednocześnie przez UMiG, Starostwo Powiatowe (główny koordynator), szkoły oraz Powiatowy Urząd Pracy.</p> <p>Ze strony UM odpowiedzialny za realizację powinien być Wydział</p> <p>Osoba odpowiedzialna: x</p>		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt wdrożenia zadania jest zależny od przyjęcia konkretnego wariantu. Jeżeli przyjmie się do realizacji wariant pełniejszy, a więc zakładający uruchomienie wszystkich narzędzi, z funduszem stypendialnym łącznie, to koszt roczny powinien wynieść około 60.000 zł. (z czego około 50.000 zł. rocznie na stypendia, 10.000 zł. rocznie na inną działalność rady-stowarzyszenia).</p> <p>Ewentualne pozostałe koszty będą pokrywane z działalności komercyjnej stowarzyszenia (organizacja szkoleń, doskonalenie zawodowe itp.).</p>		
Źródło finansowania	<p>Montaż finansowy: budżet Miasta, budżet Starostwa, firmy lokalne. Przyjęto, iż UMiG będzie partycypować wyłącznie w kosztach operacyjnych. Nie przewiduje się uczestniczenia finansowego w tworzeniu funduszu stypendialnego</p>	<p>Łączne finansowanie z budżetu Miasta:</p>	<p>Około 2.000 zł. rocznie</p>
Data rozpoczęcia realizacji	<p>Od 01.03.2000 r. powinny zostać podjęte działania organizacyjne</p> <p>Rada powinna formalnie rozpocząć działalność do 01.2001</p>	<p>Data zakończenia realizacji</p>	<p>Działanie ciągłe.</p>
Planowany efekt końcowy	<p>Efektem ma być dostosowanie systemu szkolnictwa do potrzeb rynku, a więc w efekcie zmniejszenie liczby absolwentów wśród grupy bezrobotnych.</p>		
Jednostka nadzorująca realizację	<p>Nadzór nad działaniami powinien być sprawowany przez Burmistrza działającego w porozumieniu ze Starostą Powiatowym.</p>		

Nazwa zadania:	Przeprowadzenie analiz zapotrzebowania na kadry (zadanie wspólne)		Oznaczenie:	1A-2												
Zadanie w ramach programu:	Uelastycznienie systemu kształcenia zawodowego	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Zwalczanie bezrobocia													
Opis zadania:	<p>Właściwe funkcjonowanie systemu kształcenia zawodowego nie będzie możliwe bez wypracowania właściwej metody zbierania informacji na temat zapotrzebowania na kadry. Zadanie to powinno być realizowane na poziomie ponadgminnym. Jest to o tyle zrozumiałe, że szkolnictwo średnie i zawodowe umiejscowione w Strzelinie „obsługuje” cały powiat (z pewnymi wyjątkami). Szczegółowe zasady działania znalazły się zatem w strategii powiatowej. W tym miejscu można jednak wskazać kilka istotnych elementów prowadzenia analizy zapotrzebowania na kadry.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badaniu powinien podlegać popyt na kadry zarówno na terenie powiatu strzelińskiego, jak i na terenie powiatów ościennych. Należy także rozważyć możliwość monitorowania wrocławskiego rynku pracy. 2. Badania powinny dotyczyć zarówno obecnej sytuacji na rynku, jak i perspektyw na najbliższe 2-3 lata. System musi zatem uwzględniać zamierzenia inwestycyjne lokalnych firm. 3. Analizy powinny być prowadzone przez radę powiatową (patrz zadanie 1A-1) za pośrednictwem badań ankietowych wśród głównych pracodawców. Istnieje uzasadnione domniemanie, iż przedsiębiorcy, we własnym interesie, będą udzielali pełnych i wyczerpujących informacji na temat własnych oczekiwań. 4. Ocenie powinny podlegać nie tylko nominalne zawody poszukiwane na rynku, ale także konkretne kwalifikacje. Niejednokrotnie pracodawcy negatywnie oceniają poziom kwalifikacji pracowników posiadających teoretycznie właściwe wykształcenie („cóż z tego, że szwaczka, kiedy nie potrafi uszyć marynarki...”) <p>Prowadzenie badań wymaga: (i) opracowania bazy danych firm biorących w nim udział, (ii) opracowania narzędzi analitycznych (ankiety, programy itp.), (iii) fizycznego przeprowadzenia badań (wysyłka i odbiór ankiet) oraz (iv) dokonania analizy wyników. Wszystkie te zadania powinny być realizowane przez wyznaczonego pracownika Starostwa działającego na rzecz powiatowej rady. Wydaje się, że ciało to, mając charakter społeczny, nie będzie w stanie samodzielnie prowadzić wszystkich działań technicznych związanych z badaniami (por. zadanie 1A-1).</p>															
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Zadanie będzie realizowane z inspiracji pod nadzorem rady powiatowej wyznaczającej kierunki kształcenia. Za techniczne przeprowadzenie badań odpowiadać będzie Wydział X w Starostwie Powiatowym. Osobą odpowiedzialną z ramienia UMiG jest: x															
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Wprowadzenie profesjonalnego systemu monitorowania rynku pracy (w szczególności przy prowadzeniu monitoringu rynku szerszego niż powiatowy) może wiązać się z pewnymi kosztami technicznymi. Do dalszych kalkulacji przyjęto następujące koszty:</p> <table border="0"> <tr> <td colspan="2">Koszty początkowe</td> </tr> <tr> <td>Stworzenie bazy danych</td> <td>5.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Przygotowanie narzędzi analitycznych</td> <td>5.000 zł.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Koszty roczne</td> </tr> <tr> <td>Prowadzenie badań</td> <td>3.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Opracowanie wyników</td> <td>3.000 zł.</td> </tr> </table>				Koszty początkowe		Stworzenie bazy danych	5.000 zł.	Przygotowanie narzędzi analitycznych	5.000 zł.	Koszty roczne		Prowadzenie badań	3.000 zł.	Opracowanie wyników	3.000 zł.
Koszty początkowe																
Stworzenie bazy danych	5.000 zł.															
Przygotowanie narzędzi analitycznych	5.000 zł.															
Koszty roczne																
Prowadzenie badań	3.000 zł.															
Opracowanie wyników	3.000 zł.															

	Inne koszty bieżące	2.000 zł.	
	Razem koszty początkowe razem koszty roczne	10.000 zł. 8.000 zł.	
Źródło finansowania	Szacuje się, iż możliwe będzie dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych w wysokości 50% nakładów. Pozostałe koszty będą współfinansowane przez gminy i starostwo. Zakłada się, że finansowanie ze strony UMiG wyniesie 20%	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W pierwszym roku około 4.000 zł. W latach kolejnych około 2.000 zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Pierwsze badanie powinno być przeprowadzone w II połowie 2000 r. Wskazówki z badań powinny być uwzględnione w programach nauczania roku szkolnego 2001/2002	Data zakończenia realizacji	Działanie ciągłe
Planowany efekt końcowy	Dostosowanie profili nauczania w lokalnych szkołach średnich do wymogów rynku pracy (lokalnego i regionalnego).		
Jednostka nadzorująca realizację	Nadzór nad działaniami powinien być sprawowany przez Burmistrza działającego w porozumieniu ze Starostą Powiatowym.		

Nazwa zadania:	Prowadzenie akcji informacyjnej wśród uczniów (zadanie wspólne)		Oznaczenie:	1A-3								
Zadanie w ramach programu:	Uelastycznienie systemu kształcenia zawodowego	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Zwalczanie bezrobocia									
Opis zadania:	<p>Autorzy widzą dwie podstawowe możliwości skutecznego oddziaływania powiatowej rady (zadanie 1A-1) na zmiany profilów kształcenia młodzieży na terenie powiatu strzeleńskiego. Pierwszą metodą jest określanie kierunków nauczania, a więc kreowanie podaży nauki na rynku. Drugą metodą jest oddziaływanie na młodzież w celu przekonania jej do określonych profilów nauczania, a więc wpływanie na popyt rynku szkolnego. Omówione przy okazji wskazania zakresu zadań rady rozwiązanie polegające na stworzeniu systemu zachęt finansowych (stypendiów), wydaje się nie wyczerpywać możliwości oddziaływania na młodzież. Wychodząc z założenia, iż młodzi ludzie mają na uwadze swoją przyszłą sytuację finansową, należy stwierdzić, iż jedną z podstawowych metod kreowania popytu na konkretne kierunki kształcenia jest właściwa informacja wśród uczniów.</p> <p>Jak wszystkie zadania w ramach programu uelastycznienia systemu kształcenia zawodowego, także prowadzenie akcji informacyjnej wśród uczniów, stanowi zadanie ponadgminne. Stąd, szczegółowy jego opis znalazł się w strategii rozwoju powiatu.</p> <p>Przewiduje się, iż prowadzenie akcji informacyjnej może przybierać kilka podstawowych form:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie spotkań bezpośrednich przedstawicieli rady z uczniami gimnazjów oraz szkół średnich; ➤ wydawanie informatorów na temat obecnej sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy oraz możliwych kierunkach kształcenia; ➤ wydawanie informatorów na temat dostępnych dla mieszkańców powiatu szkoleniach dokształcających oraz szkołach wyższych; ➤ ewentualne organizowanie spotkań z pracodawcami oraz przedstawicielami administracji pracy; ➤ wydanie i rozpowszechnienie lokalnej (regionalnej) „listy płac”, czyli zestawienia kto ile zarabia. Czasami proste porównanie relacji między wykształceniem i zarobkami przemawia do młodzieży lepiej niż wszystkie inne argumenty. 											
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	<p>Zadanie będzie realizowane z inspiracji przez członków rady powiatowej wyznaczającej kierunki kształcenia. Za techniczne wydanie materiałów odpowiadać będzie Wydział X w Starostwie Powiatowym.</p> <p>Osobą odpowiedzialną z ramienia UMiG jest: x</p>											
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Oszacowanie kosztów realizacji zadania jest dosyć trudne. Zależą one bowiem od intensywności podejmowanych działań oraz od przyjętych form działania. Autorzy, do celów kalkulacyjnych, przyjęli, że zadanie będzie realizowane bardzo intensywnie. Organizowane będą liczne spotkania. Wydane zostaną wszelkie niezbędne materiały informacyjne.</p> <p>Szacuje się, iż roczny koszt prowadzenia akcji informacyjnej wśród uczniów wyniesie:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Bezpośrednia działalność informacyjna</td> <td style="text-align: right;">7.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Wydawnictwa w formie broszurowej</td> <td style="text-align: right;">10.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Inne formy informacji</td> <td style="text-align: right;">5.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Razem</td> <td style="text-align: right;">22.000 zł.</td> </tr> </table>				Bezpośrednia działalność informacyjna	7.000 zł.	Wydawnictwa w formie broszurowej	10.000 zł.	Inne formy informacji	5.000 zł.	Razem	22.000 zł.
Bezpośrednia działalność informacyjna	7.000 zł.											
Wydawnictwa w formie broszurowej	10.000 zł.											
Inne formy informacji	5.000 zł.											
Razem	22.000 zł.											

Źródło finansowania	Szacuje się, iż możliwe będzie dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych w wysokości 50% nakładów. Pozostałe koszty będą współfinansowane przez gminy i starostwo. Zakłada się, że finansowanie ze strony UMiG wyniesie 20%	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	Okolo 4.500 zł. rocznie
Data rozpoczęcia realizacji	Pierwsze spotkania powinny odbyć się do 01.04.2000 r. w celu umożliwienia dokonania właściwego wyboru przez uczniów ostatnich klas.	Data zakończenia realizacji	System informacji (w tym wydawnictwa) powinien być w pełni sprawny do 01.01.2001 r.
Planowany efekt końcowy	W efekcie prowadzenia akcji informacyjnej, uczniowie ostatnich klas gimnazjów i szkół średnich powinni podejmować dużo bardziej racjonalne niż obecnie decyzje na temat kierunków kształcenia. Docelowo ma to wpłynąć na redukcję bezrobocia.		
Jednostka nadzorująca realizację	Nadzór nad działaniami powinien być sprawowany przez Burmistrza działającego w porozumieniu ze Starostą Powiatowym.		

Nazwa zadania:	Stworzenie zasobu gruntów inwestycyjnych		Oznaczenie:	1B-1
Zadanie w ramach programu:	Stworzenie odpowiednich warunków dla inwestorów	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Zmniejszenie bezrobocia	
Opis zadania:	<p>Poważnym problemem rozwojowym w Strzelinie jest brak jednolitego zasobu gruntów inwestycyjnych. Posiadane przez Miasto lokalizacje pod inwestycje (w tym przemysł przetwórczy) są „poszatkwane” siecią licznych prywatnych działek. Jak wynika z doświadczeń, inwestorzy niechętnie podejmują się negocjowania z kilkoma właścicielami gruntu. Dlatego też ważne jest stworzenie jednolitego zasobu ofertowego.</p> <p>Przed przystąpieniem do tworzenia zasobu miejskich gruntów inwestycyjnych należy przygotować plan działań. Jest to bardzo szeroki problem prawno-organizacyjny. Realizacja niniejszego zadania powinna prowadzić do odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób można stworzyć miejski zasób gruntów inwestycyjnych. Istnieje tutaj kilka rozwiązań, które w trakcie prac nad realizacją zadania należy wnikliwie przeanalizować i w efekcie wybrać najwłaściwsze. Autorzy pragną zwrócić uwagę na możliwość wdrożenia jednego z trzech głównych rozwiązań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie zasobu gruntów poprzez wykup działek od osób fizycznych przez Miasto. Jest to, jak się wydaje rozwiązanie najprostsze, najbardziej klarowne prawnie, najdogodniejsze dla potencjalnego inwestora, ale także zdecydowanie najbardziej kapitałochłonne. Jest niezwykle dyskusyjne, czy Miasto powinno niejako „w ciemno” wydawać środki budżetowe na zakup ziemi, bez jakiegokolwiek gwarancji, że zjawi się zainteresowany inwestor. Ale, inwestorzy najbardziej cenią oferty, w których jedynym właścicielem gruntu jest gmina czy miasto. Autorzy uważają, iż można rozpatrywać jedynie wariant, w którym Miasto zakupi część (próbna) gruntów i dokona analizy zainteresowania tą ofertą. Oczywiście, nawet z takiej próby może niewiele wynikać, gdyż np. inwestor będzie zainteresowany dużo większą działką. 2. Stworzenie wspólnej oferty inwestycyjnej wszystkich (znacznej części) właścicieli gruntu przeznaczonego pod inwestycje. W takim przypadku, rola Miasta sprowadza się w zasadzie wyłącznie do działań organizacyjnych i koordynacyjnych. Z prawnego punktu widzenia rozwiązanie to polegać może na podpisaniu wielostronnych umów cywilnych, na podstawie których, właściciele gruntów zobowiązują się do sprzedaży działek po określonych cenach i upoważniają Urząd Miasta i Gminy do ich reprezentowania podczas wszelkich rozmów z potencjalnymi inwestorami. Rozwiązanie takie wydaje się być rozsądnym kompromisem pomiędzy oczekiwaniami inwestorów, a możliwościami budżetu Miasta. Posiada ono jednak kilka punktów niewralgicznych. Podstawowy problem wiąże się z wynegocjowaniem z właścicielami odpowiednich warunków współpracy, cen gruntów oraz, przede wszystkim, nakłonienia ich do upoważnienia UMiG do reprezentowania ich interesów. Kolejnym problemem jest możliwość skutecznego egzekwowania przed sądem zobowiązań właścicieli gruntu w momencie ich rezygnacji z warunków umowy (np. w obliczu pojawienia się konkretnego inwestora). Jak się wydaje, problem ten jest rozwiązywalny wyłącznie na gruncie ustalenia odpowiednio wysokich kar umownych. 3. Trzecim możliwym do wdrożenia rozwiązaniem jest zawiązanie przez właścicieli gruntów oraz Urząd Miasta i Gminy spółki prawa handlowego (np. spółki z o.o.). W takim przypadku osoby fizyczne wniosłyby do spółki aport w postaci gruntów, UMiG zaś środki na prowadzenie odpowiedniej kampanii promocyjnej. Takie rozwiązanie wydaje się nawet skuteczniejsze od poprzedniego (nie ma problemu, gdy się właściciel rozmyśli) . Występuje tu jednak także poważny problem. Wiąże się on z podziałem zysku w takiej spółce (oczywiście Miasto już na wstępie zrezygnuje z swojej dywidendy). Jeżeli spółka sprzeda 10% posiadanych przez siebie gruntów, i akurat tak się złoży, że należały one wcześniej do jednego właściciela, to relatywnie straci on dużo pieniędzy, inni właściciele zaś zyskają. Oczywiście, jest to normalne ryzyko wchodzenia do spółek. Ważne jest jednak, aby przed ewentualnym przystąpieniem do wdrażania tego rozwiązania, wszyscy zainteresowani mieli pełną świadomość mechanizmów wynikających z prawa 			

	<p>handlowego.</p> <p>Bez względu na wszystkie minusy wymienionych rozwiązań, któreś z nich będzie musiało być wdrożone. Obecna sytuacja w zasadzie wyklucza skuteczne szukanie inwestorów zewnętrznych. Stworzenie zasobu gruntów inwestycyjnych determinuje prowadzenie jakichkolwiek działań o charakterze promocyjnym. Autorzy nie widzą sensu prowadzenia akcji promocyjnej, jeżeli Miasto nie będzie miało czego zaoferować inwestorom. Pewne działania można prowadzić jeszcze przed stworzeniem zasobu gruntowego, nie powinny one jednak przybierać docelowej skali.</p> <p>Założono, iż pierwszorzędne znaczenie będzie miał wariant zakładający wykup terenów inwestycyjnych. Nie wyklucza się jednak (w miarę możliwości) stosowania także rozwiązań alternatywnych (umowy, spółki).</p> <p>Bez względu na wybór wariantu, niezbędne będzie tworzenie odpowiednich planów zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających lokalizację zakładów przemysłowych.</p> <p>Po stworzeniu zasobu gruntów niezbędne będzie przygotowanie odpowiednich materiałów promocyjno-informacyjnych nastawionych na zainteresowanie potencjalnych inwestorów.</p>								
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział ?? w ścisłej współpracy z Radcą Prawnym Osoba odpowiedzialna: x								
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt wdrożenia zależy jest od przyjęcia konkretnego wariantu stworzenia zasobu gruntów. Samo przygotowanie analizy wariantowej może być realizowane siłami pracowników UMIG (ze szczególnym uwzględnieniem radcy prawnego). Można przyjąć, iż jeżeli w trakcie analizy pojawi się konieczność konsultacji zewnętrznych, to będą one miały charakter wyjątkowy. Główny koszt realizacji zadania wiąże się jednak nie z opracowaniem wariantów, a ich realizacją. Poziom kosztów wdrożenia poszczególnych wariantów będzie stanowić wynik pracy w ramach niniejszego zadania. Już jednak na tym etapie można podać pewne przybliżone szacunki dla poszczególnych wariantów:</p> <table border="0"> <tr> <td>Wariant I – wykup – koszt nawet do</td> <td>1.000.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Wariant II – umowy cywilne – koszt po stronie Miasta około</td> <td>20.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Wariant III – spółka – koszty po stronie Miasta około</td> <td>40.000 zł.</td> </tr> </table> <p>Powyższe liczby należy traktować z wielką rezerwą, jako pierwsze pobieżne szacunki. Do dalszych obliczeń przyjęto wariant pierwszy. Uwzględniono w nim wykup około 50 ha terenów oraz przygotowanie odpowiednich planów zagospodarowania przestrzennego.</p>			Wariant I – wykup – koszt nawet do	1.000.000 zł.	Wariant II – umowy cywilne – koszt po stronie Miasta około	20.000 zł.	Wariant III – spółka – koszty po stronie Miasta około	40.000 zł.
Wariant I – wykup – koszt nawet do	1.000.000 zł.								
Wariant II – umowy cywilne – koszt po stronie Miasta około	20.000 zł.								
Wariant III – spółka – koszty po stronie Miasta około	40.000 zł.								
Źródło finansowania	Zadanie finansowane z budżetu Miasta i Gminy	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	Przyjęto, iż zasób będzie tworzony przez 5 lat (stopniowo) po 20.000 zł. rocznie.						
Data rozpoczęcia realizacji	Z uwagi na kluczowy charakter zadania, powinno ono zostać zapoczątkowane 01.04.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Pierwsze wydatki powinny zostać poniesione z budżetu roku 2001.						
Planowany efekt końcowy	W efekcie powinien powstać zasób gruntów inwestycyjnych, co z kolei ma prowadzić do pozyskania inwestycji zewnętrznych.								
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta								

Nazwa zadania:	Przygotowanie oferty gruntów inwestycyjnych		Oznaczenie:	1B-2
Zadanie w ramach programu:	Stworzenie odpowiednich warunków dla inwestorów	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Zwalczanie bezrobocia	
Opis zadania:	<p>W pierwszej kolejności, niezbędne jest przygotowanie odpowiednich katalogów ofert inwestycyjnych. Z doświadczeń wynika, iż najlepiej jest przygotować tego typu materiał w formie skoroszytowej. W ten sposób możliwe jest zamieszczanie tylko wybranych ofert inwestycyjnych, w zależności od zainteresowania potencjalnego inwestora. Dodatkowo, taka forma pozwala na elastyczne dodawanie nowych ofert (np. w miarę uzbrajania kolejnych działek (lub usuwanie ofert już nieaktualnych (np. z powodu zakupu nieruchomości/terenu przez inwestora).</p> <p>Graficzne opracowanie kart obrazujących poszczególne oferty inwestycyjne nie powinno stanowić większego problemu. Istnieje wiele przykładów właściwego stworzenia tego typu materiału, na bazie których można oprzeć własną realizację.</p> <p>Przygotowanie odpowiednich materiałów promocyjnych jest zaledwie dobrym początkiem właściwej akcji promocyjnej Miasta. Wiele miast posiada oferty inwestycyjne. Zdecydowana większość z nich reprezentuje odpowiedni poziom jakościowy. Z punktu widzenia rozwoju gospodarczego, bardziej istotne od obiektywnej jakości materiałów, jest fakt do kogo materiały te trafiły. Powszechną bolączką wielu wspólnot lokalnych jest to, że posiadając gotowe materiały, nie mają jasnego planu, do kogo materiały te kierować. Taka sytuacja, zdaniem autorów, przekreśla zasadność druku jakichkolwiek ofert inwestycyjnych.</p> <p>W związku z powyższym, aby plan działań promocyjnych spełnił swoje zadanie niezbędne jest przygotowanie bazy danych osób i instytucji, do których trafią oferty inwestycyjne Miasta. Baza ta będzie tworzona przy okazji realizacji generalnego planu promocji Miasta wobec inwestorów.</p> <p>Podstawową cechą odróżniającą katalog ofert inwestycyjnych od pozostałych materiałów promocyjnych Miasta jest jego szczegółowość oraz techniczny charakter. O ile, ogólny materiał promocyjny ma jedynie zainteresować potencjalnego inwestora możliwością lokalizacji zakładu w Strzelinie, o tyle, katalog ofert inwestycyjnych ma odpowiedzieć na możliwie dużą liczbę pytań szczegółowych wiążących się z ewentualnym procesem inwestycyjnym. Przedstawienie poszczególnych ofert musi mieć charakter zunifikowany. Niezbędna jest pełna porównywalność materiałów na temat każdej z działek. Dlatego też, autorzy sugerują przygotowanie katalogu w oparciu o model formularzowy. Wszystkie informacje o terenie (obiekcie) powinny być zunifikowane. Wskazane jest przygotowanie wspólnego dla wszystkich ofert modelu i zaznaczanie w każdym przypadku, które opcje dotyczą danej oferty, a które nie. Jeżeli np. dana działka jest podłączona do gazu, to we właściwym miejscu pojawia się znak „☒” itd.</p> <p>Opracowanie właściwego katalogu ofert inwestycyjnych jest przedsięwzięciem znacznie trudniejszym niż na pozór wygląda. należy pamiętać, iż katalog taki jest tym lepszy im więcej informacji zawiera. Spośród licznych informacji możliwych do zamieszczenia, absolutne minimum stanowią następujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sytuacja prawna gruntu (kto jest właścicielem, czy jest KW, jakie obciążenia prawne zawiera); ➤ sytuacja w zakresie przeznaczenia wg planu zagospodarowania przestrzennego; ➤ podział geodezyjny, w szczególności jeżeli na terenie znajduje się więcej niż jedna działka; ➤ wielkość działki oraz opis stanu budynków i budowli (określenie nominalnego 			

	<p>umorzenia);</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazanie lokalizacji na mapie poglądowej, ze szczególnym uwzględnieniem szlaków komunikacyjnych; ➤ sytuacja w zakresie zaopatrzenia w media, zarówno obecnie istniejące, jak i łatwe do doprowadzenia (bliskość sieci magistralnej); ➤ ewentualne, wszelkie ograniczenia w przeznaczeniu działki lub obiektu wynikające z przepisów prawnych oraz umów. 																				
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	<p>Wydział</p> <p>Osoba odpowiedzialna: x</p>																				
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt realizacji zadania składać się będzie z dwóch podstawowych elementów: druku ofert i przygotowania bazy danych – rozesłania ofert.</p> <p>Szacuje się, iż koszt druku ofert inwestycyjnych wyniesie</p> <p>W pierwszym roku:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Przygotowanie edycyjne:</td> <td style="width: 20%;"></td> <td style="width: 20%; text-align: right;">12.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Druk ofert:</td> <td style="text-align: right;">1000 egz. * 15 zł.</td> <td style="text-align: right;">15.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td></td> <td style="text-align: right;">27.000 zł.</td> </tr> </table> <p>W kolejnych latach:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Przygotowanie edycyjne:</td> <td style="width: 20%;"></td> <td style="width: 20%; text-align: right;">6.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Druk ofert:</td> <td style="text-align: right;">1000 egz. * 15 zł.</td> <td style="text-align: right;">15.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td></td> <td style="text-align: right;">21.000 zł.</td> </tr> </table> <p>W każdym przypadku niezbędne jest uwzględnienie w kosztorysie wydatków związanych z wysyłką materiałów do potencjalnych inwestorów. Szacuje się, iż koszt taki wyniesie dodatkowo około 1.500 zł. rocznie.</p>			Przygotowanie edycyjne:		12.000 zł.	Druk ofert:	1000 egz. * 15 zł.	15.000 zł.	RAZEM		27.000 zł.	Przygotowanie edycyjne:		6.000 zł.	Druk ofert:	1000 egz. * 15 zł.	15.000 zł.	RAZEM		21.000 zł.
Przygotowanie edycyjne:		12.000 zł.																			
Druk ofert:	1000 egz. * 15 zł.	15.000 zł.																			
RAZEM		27.000 zł.																			
Przygotowanie edycyjne:		6.000 zł.																			
Druk ofert:	1000 egz. * 15 zł.	15.000 zł.																			
RAZEM		21.000 zł.																			
Źródło finansowania	<p>Działania nakierowane na pozyskiwanie inwestorów, w szczególności na terenach rolniczych, mogą uzyskać finansowanie zewnętrzne ze źródeł pomocowych. Szacuje się, że możliwe będzie uzyskanie finansowania w wysokości do 60%</p>	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	<p>W roku pierwszym około 13.000 zł.</p> <p>W latach kolejnych około 10.000 zł.</p>																		
Data rozpoczęcia realizacji	Działanie należy rozpocząć 01.04.2001 r.	Data zakończenia realizacji	Materiał powinien zostać rozesłany najpóźniej do 01.12.2001 r.																		
Planowany efekt końcowy	<p>W efekcie, potencjalnie zainteresowani inwestorzy powinni otrzymać materiał informujący ich w sposób wyczerpujący o możliwościach inwestowania w Strzelinie. W efekcie końcowym powinno przybyć w Mieście inwestycji zewnętrznych.</p>																				
Jednostka nadzorująca realizację	<p>Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta...</p>																				

Nazwa zadania:	Stworzenie systemu obsługi inwestora na poziomie UMiG		Oznaczenie:	1B-3
Zadanie w ramach programu:	Stworzenie odpowiednich warunków dla inwestorów	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Zwalczanie bezrobocia	
Opis zadania:	<p>Niniejsze zadanie ma charakter organizacyjny. Brak jest w chwili obecnej jednolitego i jasnego systemu obsługi inwestora (osoby zainteresowanej dokonaniem inwestycji w Mieście). Z punktu widzenia mechanizmów rynkowych, ważne jest, aby klient (w tym przypadku inwestor powinien być traktowany jako klient Urzędu Miasta i Gminy) był obsługiwany przez cały czas przez jedną osobę (a jeśli to nie jest możliwe, to żeby z jedną osobą miał stały kontakt). W Polsce, powszechna jest sytuacja, w której inwestor, „krąży” pomiędzy wydziałami, komórkami, naczelnikami, urzędnikami, aby załatwić wszelkie niezbędne formalności. Nowe rozwiązanie, proponowane w niniejszej strategii, polega na stworzeniu systemu obsługi zapewniającego inwestorowi komfort załatwiania wszelkich formalności w jednym miejscu. To urzędnik odpowiedzialny za obsługę inwestora będzie przesyłał wszelkie dokumenty do właściwych wydziałów.</p> <p>Stworzenie tego typu systemu obsługi inwestora nie wymaga wielkich działań organizacyjnych. Niezbędne jest wyposażenie komórki odpowiedzialnej za obsługę w szczegółową listę niezbędnej dokumentacji oraz wskazanie, do kogo poszczególne dokumenty powinny być kierowane. Nawet jeżeli wystąpi konieczność bezpośrednich rozmów inwestora z konkretnym wydziałem w UMiG, to organizacja tego spotkania powinna spoczywać nadal na komórce odpowiedzialnej za obsługę. Ważne jest, aby osoba obsługująca inwestora brała udział we wszystkich rozmowach – w ten sposób będzie ona na bieżąco informowana o wszelkich problemach.</p> <p>Z doświadczeń wynika, iż wprowadzenie tego systemu ma bardzo duże znaczenie psychologiczne dla inwestorów. Nie jest pewne, czy system taki w sposób rzeczywisty usprawnia proces załatwiania formalności w Urzędzie. Niewątpliwie jednak, inwestor odnosi wrażenie, że w Mieście się o niego zabiega. Zawsze jest do dyspozycji osoba, która może doradzić, wskazać rozwiązanie, czy umówić spotkanie z nieosiągalnym zazwyczaj naczelnikiem. Należy podkreślić, iż omawiany system może być stosowany wyłącznie w odniesieniu do poważnych inwestorów. Trudno sobie wyobrazić, aby Urząd desygnował pracownika specjalnie do obsługi osoby pragnącej postawić w centrum Miasta kiosk z kwiatami.</p> <p>Z technicznego punktu widzenia, realizacja zadania wymaga zmiany regulaminu organizacyjnego Urzędu. Autorzy proponują następujące zmiany organizacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie nowego Wydziału w ramach struktury UMiG odpowiedzialnego za obsługę inwestorów i promocję Miasta. 2. Powierzenie nowej komórce wszelkich spraw związanych z promocją Miasta w stosunku do potencjalnych inwestorów (co już obecnie ma miejsce). 3. Powierzenie nowej komórce wszelkich spraw związanych z rozwojem gospodarczym, w tym także pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację niektórych zadań ujętych w niniejszej strategii. 4. Utworzenie, w ramach nowej komórki „Punktu obsługi inwestorów”, poprzez utworzenie w pierwszym etapie jednego, w kolejnych zaś etapach, dwóch etatów dla osób zajmujących się obsługą inwestorów. 5. Powierzenie nowej komórce wszelkich spraw związanych z promocją międzynarodową Miasta, w tym także ze współpracą w ramach miast partnerskich. 			

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Z uwagi na charakter zadania, odpowiedzialny za jego realizację jest Zarząd Miasta		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Jednoznaczne określenie kosztu realizacji zadania jest niezwykle trudne. Większość kosztów funkcjonowania nowej komórki wynika bowiem z kosztów realizacji zadań opisanych w niniejszej strategii (druk folderów, ofert inwestycyjnych, itp.). Można jednak wskazać w przybliżeniu koszty organizacyjne:</p> <p>W pierwszym roku: 30.000 zł. W kolejnych latach: 50.000 zł.</p>		
Źródło finansowania	Z uwagi na organizacyjny charakter zadania, będzie ono finansowane wyłącznie ze środków Budżetu Miasta	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W pierwszym roku 30.000 zł. W kolejnych latach 50.000 zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Działania organizacyjne należy rozpocząć do 01.04.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Nowa komórka powinna rozpocząć działanie do 01.06.2000 r.
Planowany efekt końcowy	W efekcie powinny zostać skoordynowane działania nastawione na rozwój gospodarczy Miasta poprzez pozyskiwanie nowych inwestycji oraz poprzez aktywizację działań promocyjnych UMiG.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Burmistrz Miasta		

Nazwa zadania:	Stworzenie planu promocji na najbliższych 5 lat		Oznaczenie:	1C-1
Zadanie w ramach programu:	Promocja wobec inwestorów	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Zwalczanie bezrobocia	
Opis zadania:	<p>Podstawowym elementem każdej akcji nakierowanej na przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych musi być promocja, a nawet reklama Miasta. Działania promocyjne wymagają jednak jasnego, ścisłego planu i harmonogramu.</p> <p>Punktem wyjścia do realizacji całego programu pt. „Promocja Miasta wobec inwestorów” jest stworzenie szczegółowego planu działań promocyjnych na najbliższych pięć lat. Autorzy stoją na stanowisku, iż plany operacyjne dotyczące tak wąskiego zakresu, jakim jest promocja, nie powinny być formułowane na okres dłuższy niż pięcioletni. Wydaje się, że w tej chwili prognozowanie działań na więcej niż pięć lat jest niezasadne. Z drugiej jednak strony, plan na okres krótszy niż pięcioletni nie będzie miał charakteru konsekwentnego projektowania.</p> <p>Plan powinien zakładać kilka podstawowych elementów. W formie dokumentu formalnego powinien być on przyjęty przez Radę Miasta i Gminy i traktowany jako wytyczna do uchwalania każdorazowego budżetu Miasta w pozycjach dotyczących promocji. Podstawowe elementy takiego dokumentu to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opis rodzajów działań promocyjnych przewidzianych na poszczególne lata w podziale na podstawowe kategorie (np. publikacja w katalogach, artykuły sponsorowane, druk materiałów promocyjnych); 2. Wskazanie działań uznanych za wiodące (z doświadczeń autorów wynika, iż najefektywniejsze w promocji Miasta są artykuły sponsorowane w dużych ogólnopolskich czasopismach – zasięg promocji poprzez artykuł we „Wprost”, czy „Polityce” jest nieporównywalnie większy niż wszelkie publikacje w pismach branżowych, czy katalogach, przy czym koszt takiego działania nie zawsze jest większy); 3. Wskazanie powiązań między działaniami. Dotyczy to zarówno powiązania działań w ramach planu na konkretny rok, jak i powiązania działań z jednego roku z działaniami roku poprzedniego i następnego. Bez tego elementu plan nie będzie miał charakteru spójnego; 4. Określenie budżetów działań promocyjnych na kolejne lata. Autorzy stoją na stanowisku, iż plan budżetowy powinien być wypadkową planu działań na pierwszy rok prognozy. Z doświadczeń wynika, że najlepiej jest gdy budżet na cele promocyjne w każdym kolejnym roku jest o np. 15% wyższy niż w roku poprzednim. Musi to mieć jednak uzasadnienie w planowanych działaniach. Niewłaściwe jest przyjmowanie pięciu takich samych planów, różniących się jedynie wielkością nakładów. Z doświadczeń wynika, że tak skonstruowany plan nie prowadzi do poprawy jakościowej działań promocyjnych. 5. Określenie kwartalnego harmonogramu działań w ramach każdego rocznego planu. Jest ważne, aby plany były dosyć szczegółowe. Oczywiście, nie jest możliwe przewidzenie konkretnych dat działań promocyjnych np. za pięć lat. Ważne jest jednak narzucenie pewnego rygoru organizacyjnego. 6. Plan powinien bezwzględnie zawierać wskazania osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań w nim zawartych. <p>W tym miejscu należy podkreślić, iż plan działań promocyjnych powinien być dokumentem możliwie szerokim i dokładnym. Jasno musi z niego wynikać jakie konkretnie działania będą podejmowane, kiedy i jakie będą ich koszty. Nie chodzi tu o zwyczajny plan wydatków budżetowych na jeden rok. Nie chodzi także o zlepek pięciu planów na kolejne lata. Podstawową ideą jest wskazanie powiązań działań i ich skutków.</p>			

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział powstały w ramach zadania 1B-2 Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Samo opracowanie planu powinno zostać zrobione własnymi siłami UMiG (głównie wydziału odpowiedzialnego za realizację zadania, także przy współudziale innych komórek). Koszty wiązać się będą z jego wdrażaniem w kolejnych latach. W chwili obecnej, budżet promocyjny Miasta wynosi łącznie około 20.000 zł. (sic!). Przyjmuje się, iż po wprowadzeniu planu promocji budżet na działania promocyjne wyniesie minimum 40.000 zł. i będzie rósł co roku o 10% (przez 5 lat).</p> <p>Uwaga w kwotach tych nie uwzględniono kosztów związanych z przygotowaniem materiałów promocyjnych (zarówno ogólnej promocji Miasta i Gminy – zadanie 1C-2, jak i technicznych ofert inwestycyjnych – zadanie 1B-2). Nie uwzględniono także kosztów tworzenia bazy danych (zadanie 1C-3). Przyjmuje się, iż omawiany w niniejszym punkcie budżet będzie wykorzystywany do finansowania działań promocyjnych i reklamowych innych niż wydawanie materiałów (np. udział w targach, reklama w prasie ogólnokrajowej i publikacjach specjalistycznych itp.)</p>		
Źródło finansowania	Z uwagi na organizacyjny charakter zadania, finansowanie z Budżetu MiG	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W roku pierwszym 40.000 zł. później wzrost przez 5 kolejnych lat o 10% rocznie.
Data rozpoczęcia realizacji	Aby plan spełnił swoje zadanie prace nad jego powstaniem powinny zacząć się 01.04.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Wstępna wersja 01.06.2000 r. Wersja ostateczna 01.08.2000 r.
Planowany efekt końcowy	Efektem zadania będzie uporządkowanie działań promocyjnych Miasta oraz stworzenie spójnego (a więc bardziej skutecznego) planu działań promocyjnych. W efekcie osoby odpowiedzialne za promocję nie będą musiały się co roku obawiać, czy starczy im pieniędzy na kontynuację działań rozpoczętych w roku poprzednim.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta		

Nazwa zadania:	Stworzenie profesjonalnych materiałów promocyjnych		Oznaczenie:	1C-2
Zadanie w ramach programu:	Promocja wobec inwestorów	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Zwalczanie bezrobocia	
Opis zadania:	<p>Materiały promocyjne Miasta mogą odegrać bardzo istotną rolę w akcji pozyskiwania inwestorów zewnętrznych. Ważne jest jednak, aby materiał taki reprezentował odpowiedni poziom profesjonalizmu. Należy pamiętać, iż zapewne wszystkie miasta w Polsce posiadają materiały promocyjne, każde z nich zabiega także, aby materiały te były „ładne”. Głównym więc zadaniem jest przygotowanie materiału wyróżniającego się z reszty podobnych tego typu publikacji.</p> <p>Ponieważ wszystkie zadania techniczne związane z edycją materiałów promocyjnych spoczywać będą na wyspecjalizowanej agencji reklamowej, głównym zadaniem dla osób realizujących ten element strategii jest opracowanie właściwej treści oraz wskazanie cech charakterystycznych materiału (wyróżników). Dlatego też, przyjmuje się, iż realizacja zadania powinna obejmować:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie rodzajów materiałów promocyjnych, jakie mają być wydane. Za wskazane uznaje się wydanie przynajmniej dwóch różnych materiałów promocyjnych nakierowanych na pozyskanie inwestorów. Jednym z nich powinien być folder. Cechą charakterystyczną takiego folderu jest mała objętość i duży nakład. Drugim powinien być tzw. „katalog” (nie mylić z katalogiem ofert inwestycyjnych), czyli obszerniejszy (kilkakilkaście stron) materiał opisujący sytuację w Mieście i Gminie. 2. Opracowanie właściwej treści materiałów promocyjnych. Jest to najważniejszy element tego zadania. Pamiętać należy, do kogo kierowane są opracowywane materiały. Zawsze powinny one zawierać sporą ilość interesujących inwestora informacji gospodarczych (o rynku pracy, o infrastrukturze lokalnej, o lokalnym biznesie itp.). Wszelkie informacje o Mieście powinny zawsze być nakierowane na zainteresowania inwestora (jeżeli istnieje opis zabytków to tylko po to, aby pokazać inwestorowi walory kulturalne miejsca jego przyszłej inwestycji itd.). 3. Wyznaczenie wskazówek dotyczących podstawowych charakterystyk materiału. Jak zostało powiedziane wcześniej, materiał taki musi się widocznie różnić od materiałów „konkurencji”. Zgodnie z podstawowymi zasadami marketingu, każdy element wyróżniający jest wskazany¹. Wydaje się, iż do opracowania wyróżników materiału powinno być zaangażowane szerokie grono pracowników UM oraz innych instytucji zewnętrznych. Jest to bowiem element bardzo ważny. <p>Materiały raz opracowane merytorycznie mogą być wykorzystywane przez kilka lat. Oczywiście, zależy to od stopnia dokonujących się w Mieście zmian sytuacji gospodarczej. Nawet jeżeli trzeba będzie zmienić niektóre dane, sama koncepcja materiału pozostanie bez zmian. Dlatego też główna praca merytoryczna będzie niezbędna tylko przy pierwszej edycji materiałów promocyjnych. Później, aż do końca trwania planu działań promocyjnych (jak ustalono jest to każdorazowo okres pięcioletni), niezbędne będzie jedynie dokonywanie korekt i dodruków.</p> <p>Częstym problemem wielu wydziałów zajmujących się promocją miast jest niewystarczająca ilość materiałów promocyjnych. Szczególnie dotyczy to materiałów o konkretnym profilu (jakimi są niewątpliwie materiały dla inwestorów). Autorzy pragną podkreślić, iż ważne jest, aby urząd posiadał wystarczającą liczbę egzemplarzy materiałów promocyjnych dla inwestorów. Jest to ważniejsze od zapewnienia odpowiedniej liczby materiałów ogólnych o Mieście, które przeważnie trafiają do osób nie mających większego wpływu na rozwój Miasta</p>			

¹ Autorzy spotkali się nawet z bardzo skrajnymi elementami wyróżniającymi – jedno z miasteczek USA, słynne z uprawy truskawek, posiada folder promocyjny w kształcie truskawki, katalog informacyjny pewnego niemieckiego miasta posiada wkomponowaną pozytywkę elektroniczną grającą hejnał miejski itp.

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział powstały w ramach zadania 1B-2 Osoba odpowiedzialna: x																										
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt wdrożenia tego zadania zależy od dwóch czynników: (i) jakości materiałów oraz (ii) nakładu. Przynajmniej w tym pierwszym względzie można wskazać, iż chodzi wyłącznie o materiały na wysoce profesjonalnym poziomie. Większy problem stanowi określenie docelowych nakładów. Wskazane jest przygotowanie około 2 000 egz. folderów i około 1 000 egz. katalogów informacyjnych w każdym roku. Do kosztów edycyjnych należy dodać także koszty wstępne przygotowania katalogu. Można więc przyjąć następującą kalkulację kosztów zadania:</p> <p>W pierwszym roku:</p> <table> <tr> <td>Przygotowanie edycyjne obu materiałów:</td> <td></td> <td>12.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Folder promocyjny (druk):</td> <td>2000 egz. * 2 zł.</td> <td>4.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Katalog o mieście (druk):</td> <td>1000 egz. * 8 zł.</td> <td>8.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td></td> <td>24.000 zł.</td> </tr> </table> <p>W kolejnych latach:</p> <table> <tr> <td>Korekty do obu materiałów:</td> <td></td> <td>6.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Folder promocyjny (druk):</td> <td>2000 egz. * 2 zł.</td> <td>4.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>Katalog o mieście (druk):</td> <td>1000 egz. * 8 zł.</td> <td>8.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td></td> <td>18.000 zł.</td> </tr> </table>			Przygotowanie edycyjne obu materiałów:		12.000 zł.	Folder promocyjny (druk):	2000 egz. * 2 zł.	4.000 zł.	Katalog o mieście (druk):	1000 egz. * 8 zł.	8.000 zł.	RAZEM		24.000 zł.	Korekty do obu materiałów:		6.000 zł.	Folder promocyjny (druk):	2000 egz. * 2 zł.	4.000 zł.	Katalog o mieście (druk):	1000 egz. * 8 zł.	8.000 zł.	RAZEM		18.000 zł.
Przygotowanie edycyjne obu materiałów:		12.000 zł.																									
Folder promocyjny (druk):	2000 egz. * 2 zł.	4.000 zł.																									
Katalog o mieście (druk):	1000 egz. * 8 zł.	8.000 zł.																									
RAZEM		24.000 zł.																									
Korekty do obu materiałów:		6.000 zł.																									
Folder promocyjny (druk):	2000 egz. * 2 zł.	4.000 zł.																									
Katalog o mieście (druk):	1000 egz. * 8 zł.	8.000 zł.																									
RAZEM		18.000 zł.																									
Źródło finansowania	Co do zasady, materiał powinien być finansowany z budżetu Miasta. Wydaje się jednak, iż zwłaszcza w katalogu mogą się znaleźć oferty i reklamy firm zainteresowanych kooperacją z potencjalnym inwestorem. Ich udział finansowy nigdy nie będzie duży. Można szacować, iż odciążą one budżet w kwocie nie większej niż 10-15% całości zadania	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W pierwszym roku około 21.000 zł. W latach kolejnych około 16.000 zł.																								
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie powinno zostać zainicjowane nie później niż 01.04.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Materiały powinny być gotowe najpóźniej do 01.07.2000 r.																								
Planowany efekt końcowy	Efektem ma być powstanie profesjonalnego materiału, który: (i) zainteresuje potencjalnego inwestora, (ii) dostarczy mu podstawowych danych o gospodarce lokalnej i możliwości inwestowania, (iii) będzie wyróżniał się spośród innych, podobnych materiałów.																										
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta																										

Nazwa zadania:	Stworzenie bazy danych i rozesłanie materiałów promocyjnych		Oznaczenie:	1C-3
Zadanie w ramach programu:	Promocja wobec inwestorów	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Zwalczanie bezrobocia	
Opis zadania:	<p>Przygotowanie odpowiednich materiałów promocyjnych jest zaledwie dobrym początkiem właściwej akcji promocyjnej Miasta. Prawie każde miasto w kraju posiada materiały promocyjne. Zdecydowana większość z nich reprezentuje odpowiedni poziom jakościowy. Z punktu widzenia rozwoju gospodarczego, bardziej istotne od obiektywnej jakości materiałów, jest fakt do kogo materiały te trafiły. Powszechną bolączką wielu wspólnot lokalnych jest to, że posiadając gotowe materiały, nie mają jasnego planu, do kogo materiały te kierować. Taka sytuacja, zdaniem autorów, przekreśla zasadność druku jakichkolwiek folderów, czy katalogów.</p> <p>W związku z powyższym, aby plan działań promocyjnych spełnił swoje zadanie niezbędne jest przygotowanie bazy danych osób i instytucji, do których trafią materiały promocyjne Miasta. Grupę docelową w sposób istotny determinuje fakt, że materiały są przeznaczone przede wszystkim dla potencjalnych inwestorów. Proces tworzenia bazy danych powinien zawierać przynajmniej następujące elementy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyznaczenie głównych grup docelowych. Właściwe określenie głównych grup stanowi zdecydowanie niewrażliwy punkt opracowania bazy danych. Wydaje się, iż przy określaniu tych grup pomocne mogą być różne organizacje pozarządowe zajmujące się pozyskiwaniem inwestorów oraz zrzeszające przedsiębiorców. Wielkim ułatwieniem może być wskazanie grup docelowych jako np. członków niektórych organizacji (np. Bussines Center Club, Izba Inwestorów Zagranicznych w Polsce itp.). 2. Wyznaczenie dodatkowych grup docelowych. W tym miejscu, realizatorzy zadania powinni wskazać dodatkową grupę, do której można przesłać materiały promocyjne. Grupę tę należy traktować z pewną rezerwą. Mogą do niej należeć np. biura radców handlowych ambasad państw obcych w Polsce. Należy pamiętać, iż efektywność przekazywania materiałów do takich instytucji jest znikoma. Dlatego też za wiodącą należy uznać pierwszą grupę docelową, skupiającą inwestorów. 3. Stworzenie bazy danych. Jest to technicznie najtrudniejszy element. Jeżeli zostaną określone właściwe grupy docelowe, główny problem będzie wiązać się z przygotowaniem konkretnych danych teleadresowych. Stosunkowo najmniejszy problem będzie wiązać się z uzyskaniem danych o członkach wskazanych organizacji. Dużo gorzej będzie się kształtować sytuacja, gdy jako grupę docelową określi się np. producentów elektroniki. W takim przypadku, przed osobami odpowiedzialnymi stanie zadanie wyszukania w różnych katalogach danych teleadresowych firm tej branży. 4. Przygotowana baza danych powinna zawierać dane teleadresowe przynajmniej takiej liczby podmiotów, aby można było zagospodarować (rozesłać) minimum połowę przygotowywanych materiałów promocyjnych. Z tego też względu proponuje się, aby to liczba drukowanych materiałów była uzależniona od liczby adresów w bazie danych, a nie odwrotnie. Autorzy są przekonani, że nie ma sensu drukowanie materiałów promocyjnych, jeżeli nie ma jasności, co do ich konkretnego adresata. 5. Rozsyłanie materiałów promocyjnych powinno się odbywać raz – dwa razy do roku. Oczywiście ten sam adresat może dostać drugi raz materiał promocyjny, tylko pod warunkiem, iż będzie się on różnił od poprzedniego (nowa edycja, katalog zamiast folderu itp.). 6. Baza danych powinna być uzupełniana na bieżąco przez wszystkie osoby zainteresowane promocją wobec inwestorów (w UM i poza nim). Dlatego, jest bardzo ważne przeprowadzenie szerokiej, wewnętrznej akcji promocyjnej, w myśl hasła „znasz adres potencjalnego inwestora, podaj go do naszej bazy danych”. 			

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział powstały w ramach zadania 1B-2 Osoba odpowiedzialna: x														
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt realizacji przedsięwzięcia nie będzie duży. Można, na podstawie szacunków, wyznaczyć kilka grup kosztów:</p> <p>Koszty jednorazowe:</p> <table> <tr> <td>zbieranie informacji do bazy danych (niekiedy zakup danych)</td> <td>1.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>stworzenie oprogramowania bazy danych</td> <td>1.200 zł.</td> </tr> </table> <p>Koszty stałe (roczne):</p> <table> <tr> <td>zbieranie danych uzupełniających</td> <td>500 zł.</td> </tr> <tr> <td>mailing</td> <td>3.000 zł.</td> </tr> </table> <p>RAZEM</p> <table> <tr> <td></td> <td>5.700 zł.</td> </tr> <tr> <td>w kolejnych latach</td> <td>3.500 zł.</td> </tr> </table>			zbieranie informacji do bazy danych (niekiedy zakup danych)	1.000 zł.	stworzenie oprogramowania bazy danych	1.200 zł.	zbieranie danych uzupełniających	500 zł.	mailing	3.000 zł.		5.700 zł.	w kolejnych latach	3.500 zł.
zbieranie informacji do bazy danych (niekiedy zakup danych)	1.000 zł.														
stworzenie oprogramowania bazy danych	1.200 zł.														
zbieranie danych uzupełniających	500 zł.														
mailing	3.000 zł.														
	5.700 zł.														
w kolejnych latach	3.500 zł.														
Źródło finansowania	Budżet Miasta.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W pierwszym roku 5.700 zł. w latach kolejnych 3.500 zł.												
Data rozpoczęcia realizacji	Pierwsze prace nad zbieraniem danych należy rozpocząć 01.04.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Przed oddaniem materiałów promocyjnych do druku, czyli około 15.05.2000 r.												
Planowany efekt końcowy	Efektem docelowym jest trafienie materiałów promocyjnych w ręce potencjalnych inwestorów.														
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta														

Nazwa zadania:	Rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów stałych		Oznaczenie:	2A-1
Zadanie w ramach programu:	Rozwój infrastruktury technicznej	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój infrastruktury lokalnej	
Opis zadania:	<p>Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy, jednym z podstawowych problemów infrastrukturalnych jest brak odpowiedniego systemu zagospodarowania odpadów. Wykorzystywane obecnie składowisko: (i) bliskie jest końca mocy eksploatacyjnych, (ii) jest niezgodne z nowymi rozwiązaniami prawnymi – nie posiada bowiem sztucznej izolacji gruntowej.</p> <p>Niezbędne jest zatem opracowanie metody rozwiązania problemu zagospodarowania odpadów stałych. Podstawą do podjęcia właściwej decyzji w tym zakresie może być wyłącznie wariantowy plan inwestycyjny. Plan ten powinien unaocznić decydom oraz społeczności lokalnej wszystkie aspekty wyboru odpowiedniego rozwiązania. Podstawowym zatem działaniem w ramach niniejszego zadania będzie opracowanie przez Władze Lokalne odpowiedniego wariantowego programu działania prowadzącego do wyboru konkretnego rozwiązania. Jest niezwykle istotne, aby powstający w ramach zadania plan działań nie był ograniczony jedynie do kwestii składowania lub utylizacji odpadów. Zakłada się, że będzie on zawierał przynajmniej następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opracowanie systemu zbierania i segregacji odpadów stałych, ze szczególnym uwzględnieniem wypracowania systemu obligowania właścicieli posesji do korzystania z usług firm wywozowych; ➤ Zaprojektowanie spójnego systemu transportowania odpadów do miejsc docelowych; ➤ Rozwiązanie problemu utylizacji – składowania odpadów. <p>Oczywiście, największe znaczenie ma ostatni element. Przygotowanie szczegółowych scenariuszy działania już na etapie niniejszej strategii jest niemożliwe. Należy jednak wskazać kilka potencjalnych kierunków, które powinny być analizowane.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Najprostszym, jak się z pozoru wydaje, rozwiązaniem jest budowa miejskiego wysypiska śmieci na terenie gminy. Jest to rozwiązanie niewątpliwie najmniej kosztowne. Miasto i gmina Strzelin nie potrzebują bardzo dużego wysypiska. Odpowiednio przygotowana niecka wielkości 4 ha mogłaby zaspokoić na jakiś czas potrzeby Strzelina w tym zakresie. Należy jednak pamiętać, iż takie rozwiązanie w zasadzie wyklucza możliwość skorzystania z zewnętrznych źródeł dofinansowania inwestycji. Instytucje mogące udzielić finansowania w tym zakresie bardzo niechętnie patrzą na inicjatywy przeznaczone dla jednej gminy. Można założyć, iż inwestycja będzie tym bardziej możliwa do sfinansowania ze źródeł zewnętrznych, im więcej gmin będzie w niej partycypować. W związku z tym, już na tym etapie w zasadzie wyklucza się dalszy rozwój tego scenariusza. 2. Rozwiązaniem nieco szerszym jest budowa wysypiska wspólnego dla kilku gmin – np. wysypiska o charakterze powiatowym. Oczywiście, w miarę jak rośnie liczba mieszkańców korzystających z wysypiska, zwiększa się także koszt inwestycji. W tym jednak przypadku możliwe jest otrzymanie wsparcia finansowego o charakterze zewnętrznym. Budowa nowoczesnego, kilkuhektarowego wysypiska, izolowanego geomembraną, zawierającego system monitoringu zanieczyszczenia wód gruntowych, może liczyć na poważne dofinansowanie. Dodatkowo, rozwiązanie to daje większe możliwości lokalizacji wysypiska – nie musi ono być lokalizowane na terenie gminy. 3. Trzecie, najdalej idące, rozwiązanie zakłada budowę nowoczesnego zakładu utylizacji termicznej odpadów. Zastosowanie nowoczesnej technologii spalania zapewnia bardzo wysoki stopień nieszkodliwości zakładu. Jest to rozwiązanie o charakterze systemowym. Odpady stałe nie są składowane lecz utylizowane. Rozwiązanie to, jakkolwiek 			

	<p>obiektywnie najlepsze, może wiązać się z dwojakimi problemami. Po pierwsze, dyskusyjna jest zasadność ekonomiczna budowy nowoczesnej spalarni dla tak małej społeczności lokalnej, jaką są mieszkańcy powiatu strzeleckiego. Po drugie, sama idea budowy spalarni może natrafić na pewien opór społeczny. Jakkolwiek argumenty merytoryczne przemawiają za budową spalarni, rozpowszechniona jest opinia o szkodliwości takiego rozwiązania. Dlatego też, wdrożenie w życie tego rozwiązania będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu szerokich badań społecznych oraz rozwiązaniu kwestii zaopatrywania zakładu utylizacji w odpady zewnętrzne (odpady takie mogą prowadzić do samofinansowania się inwestycji – przyjmowanie odpadów zewnętrznych – przemysłowych, wiąże się ze znacznymi wpływami).</p> <p>Wybór konkretnego rozwiązania powinien wynikać zarówno z szerokiej konsultacji społecznej, jak i, przede wszystkim, z analizy skutków implementacji każdego z wariantów. Dość silnym argumentem może tu być realna szansa na uzyskanie finansowania zewnętrznego. W wyniku przeprowadzonych analiz, przyjęto, iż w ciągu najbliższych lat zostanie stworzone nowoczesne wysypisko śmieci działające na potrzeby Strzelina oraz ewentualnie gmin powiatu strzeleckiego. W następnych latach rozważy się możliwość tworzenia zakładu utylizacji termicznej. Przyjęto, iż inwestycja tego typu będzie realizowana na zasadach komercyjnych i nie spowoduje konieczności ponoszenia wydatków z budżetu Miasta i Gminy.</p>		
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	<p>Za realizację zadania (przygotowania analizy, a następnie wdrożenie przyjętego rozwiązania) odpowiada Wydział ?? UMiG Osoba odpowiedzialna: X</p>		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Szacunkowy koszt przygotowania wysypiska, polegającego na stworzeniu geomembrany najnowszej generacji oraz systemu monitoringu wynosi około 1,5 mln zł. Cały koszt inwestycji wyniesie około 3 mln zł. (plus koszty przygotowania dokumentacji około 150.000 zł.)</p>		
Źródło finansowania	<p>Przyjęto, iż możliwe będzie uzyskanie dofinansowania zewnętrznego w wysokości około 50% (np. z Funduszu Ochrony Środowiska)</p>	<p>Łączne finansowanie z budżetu Miasta:</p>	<p>W latach 2000-2001 ponoszone będą koszty przygotowania dokumentacji W roku 2002 koszt inwestycji 1,5 mln zł.</p>
Data rozpoczęcia realizacji	<p>Prace nad dokumentacją zostaną rozpoczęte w roku 2000</p>	<p>Data zakończenia realizacji</p>	<p>Wysypisko powinno być gotowe do końca.2002 r.</p>
Planowany efekt końcowy	<p>W efekcie powinien zostać rozwiązany na problem składowania lub utylizacji odpadów stałych.</p>		
Jednostka nadzorująca realizację	<p>Nadzór nad realizacją zadania sprawuje Zastępca Burmistrza.</p>		

Nazwa zadania:	Przygotowanie i wdrożenie planu modernizacji i budowy dróg		Oznaczenie:	2A-2
Zadanie w ramach programu:	Rozwój infrastruktury technicznej	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój infrastruktury lokalnej	
Opis zadania:	<p>Utrzymanie dróg lokalnych należy do podstawowych obowiązków władz gminnych. W każdym budżecie, znaczna część środków (w Strzelinie obecnie około 9% wydatków) jest przeznaczana na utrzymanie dróg i transport. Wydatki te, jako bieżące nie są uwzględniane w niniejszej strategii. Nie sposób bowiem przewidzieć, że w roku N, na naprawy dróg konieczne będzie X zł. Tego typu wydatki powinny być finansowane z operacyjnej części budżetu.</p> <p>W strategii zakłada się przygotowanie programu budowy dróg lokalnych oraz poprawy stanu (nie chodzi tylko o „łatanie dziur”, lecz o ogólną poprawę standardu) szlaków już istniejących. W chwili obecnej w Mieście prowadzone są liczne inwestycje odtworzeniowe. Wszelkie plany działań są jednak przygotowywane z roku na rok. Jak prawie wszędzie w Polsce, plany działań inwestycyjnych obejmują co najwyżej okres kadencji Rady Miasta (Gminy).</p> <p>Niniejsze zadanie powinno zatem prowadzić do uzgodnienia wieloletniego planu modernizacji i budowy dróg. ma to być zatem swoista strategia rozwoju sieci drogowej. Jest niezwykle istotne, aby była ona zgodna z rozwiązaniami przyjętymi na poziomie powiatu (patrz Strategia Rozwoju Powiatu Strzelińskiego). Należy pamiętać, iż to rozwój sieci dróg powiatowych wpływa w sposób znaczący na rozwój systemu komunikacyjnego. Drogi lokalne mają przeważnie znaczenie drugorzędne. Jest jednak ważne, aby prace obu szczebli władzy samorządowej były w pełni skorelowane. Zakłada się nawiązanie ścisłej współpracy w zakresie planu budowy i modernizacji dróg przez wszystkich czterech właścicieli dróg na terenie miasta i powiatu. Współpraca ta ma w efekcie prowadzić do realizacji inwestycji, tak modernizacyjnych, jak i rozwojowych. Zakłada się, że współpraca zaowocuje budową nowych szlaków komunikacyjnych (np. obwodnicy Strzelina i innych inwestycji ujętych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego)</p> <p>Przygotowany w ramach niniejszego zadania plan budowy i modernizacji dróg powinien zawierać kilka kluczowych elementów, takich jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie dróg, które z uwagi na przyjęty na poziomie powiatu układ komunikacyjny, mają znaczenie pierwszorzędne dla rozwoju Miasta i całego powiatu. 2. Określenie stopnia istotności wszystkich dróg gminnych, przy zastosowaniu skali 0-10, pozwalającej na właściwe wyznaczenie priorytetów remontowych. 3. Dokonanie analizy konieczności przebudowy dróg uznanych za najistotniejsze (np. poprzez ich poszerzenie, właściwe zabezpieczenie, oznaczenia itp.) 4. Wyznaczenie harmonogramu robót o charakterze odtworzeniowym i modernizacyjnym na minimum 15 lat. 5. Opracowanie planu budowy ewentualnych nowych dróg gminnych na najbliższe minimum 15 lat. 6. Wyznaczenie dokładnego harmonogramu wydatków inwestycyjnych (w odróżnieniu od wydatków bieżących uwzględnianych w każdym budżecie na poziomie operacyjnym). 7. Określenie wpływu planowanych inwestycji modernizacyjnych oraz rozwijających się na ogólny rozwój Miasta, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na rozwój gospodarczy. <p>Plan powyższy powinien zostać przyjęty oddzielną uchwałą Rady Miasta i Gminy. W przyszłości, powinien on stanowić wytyczną do poszczególnych budżetów rocznych.</p>			

	Plan powinien uwzględniać współpracę wszystkich właścicieli dróg oraz być nakierowany na dostosowanie obecnego systemu komunikacyjnego do wymogów zmienionej w wyniku budowy autostrady A4 sytuacji.		
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Odpowiedzialny za przygotowanie, a w dalszej kolejności wdrożenie planu modernizacji i rozbudowy dróg jest Wydział ? UMiG Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Oszacowanie kosztu realizacji zadania jest niezwykle trudne. Odpowiedzenie na pytanie, ile ma kosztować realizacja planu naprawy i rozbudowy sieci dróg byłaby odpowiedzią na pytanie, jakie działania należy podjąć? To zaś jest głównym zadaniem stojącym przed osobami opracowującymi plan. Jedyną akceptowalną możliwością dokonania szacunku kosztów stwarza ekstrapolacja dotychczasowych wydatków w tym zakresie. Należy jednak pamiętać, iż realizacja planu ma prowadzić do lepszego niż obecnie, a więc intensywniejszego odtwarzania sieci drogowej. Konieczne więc będzie generowanie dodatkowych kosztów.</p> <p>Do dalszej kalkulacji przyjęto, iż zostanie opracowany i wdrożony plan w zakresie dróg na najbliższe 15 lat. Łączny koszt realizacji zadania wyniesie 34,5 mln zł. Kwota ta będzie jednak podzielona na dwie części. Około 15 mln zł. będzie wydatkowanych co roku na prace remontowe (z części wydatków bieżących budżetu). Kwota około 19,5 mln zł. obciąży budżet realizacji strategii.</p>		
Źródło finansowania	Budżet Miasta i Gminy	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W części obciążającej budżet realizacji strategii: w latach 2000-2008 po 1 mln zł. w latach 2009-2015 po 1,5 mln zł. W części wydatków bieżących po 1 mln zł. rocznie.
Data rozpoczęcia realizacji	Początek realizacji zadania rok 2000.	Data zakończenia realizacji	Program powinien być wykonany do końca 2015 roku.
Planowany efekt końcowy	W efekcie, poprawie powinna ulec sieć dróg gminnych. Plan powinien zaowocować zmniejszeniem po jego zakończeniu wydatków na utrzymanie i remonty dróg do 50% wydatków obecnych.		
Jednostka nadzorująca realizację	Nadzór nad realizacją zadania sprawuje Członek Zarządu Miasta i Gminy ...		

Nazwa zadania:	Poprawa stanu bazy oświatowej		Oznaczenie:	2A-3
Zadanie w ramach programu:	Rozwój infrastruktury technicznej	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój infrastruktury lokalnej	
Opis zadania:	<p>Kluczowe znaczenie oświaty dla społeczności lokalnej wydaje się nie wymagać dodatkowego komentarza i uzasadnienia. Z drugiej strony, w Strzelinie, podobnie jak w całym kraju, baza oświatowa pozostawia bardzo wiele do życzenia. Niezbędne są poważne inwestycje związane z rozwojem tej bazy. Inwestycje te będą miały charakter zarówno odtworzeniowy (remontowanie dotychczasowej bazy), jak i rozwojowy (nowe inwestycje).</p> <p>Władze lokalne przygotowały wieloletni plan modernizacji i rozbudowy bazy oświatowej. Plan ten przewiduje najważniejsze inwestycje w latach 2000-2005 i obejmuje następujące elementy:</p> <p>W roku 2000:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Remont odtworzeniowy szkoły podstawowej nr 4 w Strzelinie. Budynek szkoły, pomimo, iż nie jest bardzo stary, wymaga generalnego remontu. Można przyjąć, iż realizacja tego zadania ma charakter kontynuacji wcześniejszych prac remontowych. Kompleksowość inwestycji stwarza nadzieje, iż remont rozwiąże na dłuższy czas problem tej placówki. Planuje się następujące prace remontowe: wymiana instalacji C.O., wodnej, elektrycznej, nowe tynki, posadzki, malowanie i ocieplenie zewnętrzne. ➤ Rozpoczęcie budowy hali sportowej przy Zespole Szkół nr 2 (szkoła podstawowa i gimnazjum). Inwestycja ta została podjęta w związku z wymogami stawianymi szkołom gimnazjalnym. jej łączny koszt należy szacować na około 3,5 mln zł. Podobnie jak w całym kraju, przewiduje się uzyskanie dofinansowanie ze środków UKFiS. Inwestycja ta będzie realizowana w cyklu dwuletnim . ➤ Modernizacja kotłowni przy szkołach. Planuje się dokonanie inwestycji w modernizację dwóch kotłowni funkcjonujących przy Zespole Szkół nr 2 oraz kotłowni przy Szkole Podstawowej nr 5. <p>W roku 2001:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontynuacja inwestycji związanej z budową hali sportowej przy Zespole Szkół nr 2. Planuje się zakończenie tej inwestycji w roku 2001. ➤ Modernizacja bloku żywieniowego (stołówka oraz kuchnia i pomieszczenia gospodarcze) w Zespole Szkół nr 2. (zadanie warunkowane dostępnością środków w budżecie gminy – możliwe jest jego przesunięcie na lata kolejne). <p>W latach 2002-2005</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Remonty szkół: Szkoły Podstawowej nr 5 w Strzelinie oraz Szkoły Podstawowej w miejscowości Biały Kościół (kolejność remontów tych szkół zostanie ustalona w zależności od oceny ich pilności) ➤ Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w miejscowości Biały Kościół. <p>Zakłada się, iż dokonanie opisanych powyżej inwestycji w rozwój i modernizację bazy oświatowej zaspokoi potrzeby w tym zakresie na okres objęty niniejszą strategią. Oczywiście, zawsze będą występować potrzeby bieżących napraw i remontów. Będą one jednak finansowane z bieżącego budżetu oświaty i jako takie nie muszą znajdować odzwierciedlenia w strategii.</p>			

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział:.... Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Na podstawie wstępnej analizy kosztów związanych z niezbędnymi do przeprowadzenia remontami oraz szacunku kosztów inwestycji w nowe obiekty określono łączny koszt realizacji zadania na około 10 mln zł.		
Źródło finansowania	Niektóre zadania związane z rozbudową bazy oświatowej (hala sportowa i sala gimnastyczna) oraz związane z modernizacją kotłowni (ochrona środowiska) mogą liczyć na dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych (do 50%). Pozostałe zadania muszą być realizowane w pełni z budżetu gminy	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	Około 7,6 mln zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie realizowane przed przyjęciem strategii	Data zakończenia realizacji	Planuje się zakończenie inwestycji w roku 2005.
Planowany efekt końcowy	W efekcie poprawie ulegnie standard bazy oświatowej. Powstaną nowe obiekty (poprawa kondycji sportowej młodzieży oraz ochrona środowiska naturalnego). Z drugiej strony ograniczone zostaną potrzeby bieżących remontów szkół.		
Jednostka nadzorująca realizację	Nadzór nad realizacją zadania sprawuje Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Strzelin		

Nazwa zadania:	Stworzenie konkursowego systemu wspierania kultury (konkurs dotacji)		Oznaczenie:	2B-1
Zadanie w ramach programu:	Rozwój infrastruktury społecznej	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój infrastruktury lokalnej	
Opis zadania:	<p>Podstawową barierą rozwoju życia kulturalnego – inicjatyw społecznych w tym zakresie – jest: (i) brak środków finansowych oraz (ii) brak środków technicznych. Wydaje się jednak, że podstawowe znaczenie mają bariery finansowe. Plan uaktywnienia kulturalnego społeczności lokalnej musi zatem zawierać system finansowania inicjatyw społecznych.</p> <p>Autorzy widzą konieczność wprowadzenia nowoczesnej formy finansowania społecznych inicjatyw kulturalnych. Dlatego też proponuje się utworzenie instytucji „grantu kulturalnego” lub „stypendium kulturalnego”. Jest to metoda szeroko stosowana w praktyce zachodnioeuropejskich społeczności lokalnych (oparta na zasadzie budżetu zadaniowego). Proponowane rozwiązanie zmierza do finansowania wyłącznie zadań (szczegółowo opisanych, posiadających oddzielny kosztorys itp.), a nie instytucji, czy organizacji.</p> <p>Zadaniem w ramach projektu byłoby opracowanie zasad dofinansowania przez Miasto inicjatyw kulturalnych społeczności lokalnej, w taki sposób, aby nie finansować inicjatyw zbędnych i wymuszonych.</p> <p>Dlatego też autorzy sugerują utworzenie „Stypendium dla najlepszej inicjatywy kulturalnej Miasta”. Powołana przy Urzędzie Miasta i Gminy komisja dysponowałaby co roku pulą np. 100 000 zł. przeznaczonych na dofinansowanie najlepszych pomysłów kulturalnych. Na początku roku przyjmowane byłyby wnioski, z których po ocenie klasyfikowany do finansowania byłby jeden (lub jeżeli starczyłoby środków – kilka). Oczywiście, komisja mogłaby nie zakwalifikować żadnego wniosku.</p> <p>Jest bardzo ważne, aby przed rozpoczęciem działalności komisja opracowała dokładny regulamin stypendialny. Pozwoli to na uniknięcie konfliktów i nieporozumień. Regulamin ten powinien zawierać w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opis procedur i terminów składania wniosków o dofinansowanie inicjatyw, ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnych ograniczeń (jaki inicjatywy nie będą finansowane, kto nie może ubiegać się o dofinansowanie itp.) 2. Opis zasad rozpatrywania wniosków, ze szczególnym uwzględnieniem składu komisji kwalifikującej, trybu jej obradowania oraz, przede wszystkim, kryteriów jakimi będzie się ona kierowała w trakcie dokonywania oceny wniosku. 3. Wskazanie sposobów przekazywania dotacji oraz opis systemu monitorowania. Jest bardzo ważne, aby wnioskodawcy wiedzieli, iż sposób wydatkowania grantu będzie ściśle kontrolowany. 4. Ewentualne procedury odwoławcze od decyzji komisji. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że aby system działał sprawnie, decyzje komisji nie powinny podlegać zmianie przez jakiegokolwiek inne organy (np. Radę Miasta, Zarząd itp.). 			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział..... w ścisłej współpracy ze Skarbnikiem Miasta Osoba odpowiedzialna: x			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Koszt wdrożenia zadania zależy od przyjętej opcji działania. Jeżeli przyjmie się, że nowy system finansowania ma w części zastąpić system stary, to realizacja tego zadania nie poniesie za sobą konieczności organizowania dodatkowych środków finansowych. Można jednak założyć, iż nowy system będzie uzupełnieniem starego. W takim przypadku, należy			

	wyasygnować dodatkowe środki. Do celów kalkulacyjnych założono, iż budżet dotacji będzie w pierwszym roku wynosił 100.000 zł. Przy czym 80.000 zł. będzie niejako „zabrane” z dotychczasowego systemu finansowania zadań, 20.000 zł. zaś będzie środków dodatkowych – ta kwota może być traktowana, jako koszt realizacji zadania. Docelowo, należy zakładać, że nowy system będzie stopniowo zastępował stary (będzie zabierał coraz większy odsetek budżetu).		
Źródło finansowania	Można przyjąć, iż z uwagi na otwarty charakter imprez kulturalnych, część lokalnych firm zechce, w celach promocyjnych, uczestniczyć w dofinansowywaniu systemu dotacji. Nie należy jednak liczyć, aby udział ten był większy niż 20%.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	Uwzględniając wyłącznie dodatkowe środki (nie wynikające z bieżącej działalności UMiG) można przyjąć, iż co roku koszt realizacji zadania będzie wynosił około 16.000 zł. (dotacje będą jednak stale rosły kosztem dotychczasowego systemu finansowania kultury).
Data rozpoczęcia realizacji	Z uwagi na konieczność zawarcia nowego systemu w uchwale budżetowej, planuje się, iż po raz pierwszy system ten znajdzie odzwierciedlenie w budżecie roku 2001.	Data zakończenia realizacji	Działanie ciągłe.
Planowany efekt końcowy	Stworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych w zakresie kultury i sztuki, a w efekcie aktywizacja życia kulturalnego.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta...		

Nazwa zadania:	Stworzenie konkursowego systemu wspierania rozwoju sportu i rekreacji (konkurs dotacji)		Oznaczenie:	2B-2
Zadanie w ramach programu:	Rozwój infrastruktury społecznej	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój infrastruktury lokalnej	
Opis zadania:	<p>Działania sportowe i rekreacyjne realizowane na terenie Miasta w chwili obecnej dotyczą przede wszystkim dzieci i młodzieży. Są one realizowane głównie w ramach zajęć szkolnych. Liczne inicjatywy społeczne borykają się ze znacznymi ograniczeniami finansowymi. Brak gwarancji powodzenia imprez ogranicza finansowanie z budżetu Miasta. Występuje potrzeba stworzenia systemu aktywizacji działalności sportowej.</p> <p>Podstawowym celem długofalowym jest integracja społeczności lokalnej. Społeczność zintegrowana wokół sportu, czy wspólnie uczestnicząca w imprezach rekreacyjnych będzie łatwiej integrować się wokół zadań gospodarczych czy społecznych. Oczywiście, duże znaczenie ma także poprawa kondycji fizycznej, zwłaszcza dzieci i młodzieży.</p> <p>Głównym zadaniem w ramach projektu jest stworzenie jasnego i klarownego systemu finansowania imprez sportowych. Będzie to prowadzić do wspomnienia użytecznych inicjatyw społecznych oraz wykluczy niepotrzebne wydatki budżetowe. Proponowane rozwiązanie zmierza do finansowania wyłącznie zadań (szczegółowo opisanych, posiadających oddzielny kosztorys itp.), a nie instytucji, czy organizacji.</p> <p>Proponuje się ustanowienie „Stypendium dla najlepszej imprezy sportowej”. Powołana przy Urzędzie Miasta komisja dysponowałaby co roku pulą np. 300 000 zł. przeznaczonych na dofinansowanie najlepszych pomysłów imprez sportowych (w chwili obecnej taka właśnie kwota jest co roku przeznaczana na dofinansowanie różnorodnych stowarzyszeń prowadzących działalność sportową). Na początku roku przyjmowane byłyby wnioski, z których po ocenie klasyfikowany do finansowania byłby jeden (lub jeżeli starczyłoby środków – kilka). Oczywiście, komisja mogłaby nie zakwalifikować żadnego wniosku.</p> <p>Proponuje się, aby stypendia sportowe działały w oparciu o odrębny regulamin. Ich rozdziałem może się jednak zajmować ta sama komisja, która będzie przyznawać stypendia kulturalne (patrz zadanie 2B-1). Zarówno zasady konieczne do zapisania w regulaminie, jak i procedury działania komisji zostały omówione powyżej (2B-1).</p>			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział UMiG w ścisłej współpracy ze Skarbnikiem Miasta. Osoba odpowiedzialna: x			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Koszt wdrożenia zadania zależy od przyjętej opcji działania. Jeżeli przyjmie się, że nowy system finansowania ma w części zastąpić system stary, to realizacja tego zadania nie poniesie za sobą konieczności organizowania dodatkowych środków finansowych. Koszt 300.000 zł., nie obciążałby zatem budżetu realizacji strategii – byłby wynikiem zmiany systemu ponoszonych obecnie kosztów (w ramach działalności bieżącej UMiG).			
Źródło finansowania	Budżet Miasta i Gminy	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	- (wyłącznie dotychczas ponoszone koszty w ramach wydatków bieżących)	
Data rozpoczęcia realizacji	Z uwagi na konieczność zawarcia nowego systemu w uchwale budżetowej, planuje się, iż po raz pierwszy system ten znajdzie odzwierciedlenie w budżecie roku 2001.	Data zakończenia realizacji	Działanie ciągłe	

Planowany efekt końcowy	Stworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych w zakresie sportu i rekreacji, a w efekcie aktywizacja życia sportowego.
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta...

Nazwa zadania:	Wypracowanie systemu dofinansowywania inicjatyw społecznych		Oznaczenie:	2B-3
Zadanie w ramach programu:	Rozwój infrastruktury społecznej	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój infrastruktury lokalnej	
Opis zadania:	<p>Na poziomie lokalnym obserwuje się bardzo wiele inicjatyw społecznych wykraczających poza ramy działań o charakterze sportowym, czy kulturalnym (por. zadania 2B-1 i 2B-2). Inicjatywy te są niekiedy dofinansowywane przez Władze Lokalne. Jak uczy doświadczenie, finansowanie tego typu inicjatyw jest umieszczane w wielu rozdziałach budżetu gminy. Część inicjatyw traktowana jest jako promocja, część mieści się w wydatkach związanych z edukacją, jeszcze część „naginana” jest do grupy wydatków związanych z kulturą, czy sportem.</p> <p>Wydaje się, iż elementem o wiele bardziej niekorzystnym od dość przypadkowego umieszczania tego typu dofinansowań w budżecie, jest nieco przypadkowy system przyznawania środków. Przeważnie dofinansowanie inicjatywy społecznej następuje: (i) jeżeli osoba pragnąca pozyskać dofinansowanie swojej inicjatywy jest odpowiednio zdeterminowana i wywiera stałą presję lub (ii) jeżeli w poprzednim budżecie dane dofinansowanie się znalazło, to jest niejako mechanicznie przepisywane do budżetu roku kolejnego. Taki „system” jest powszechny w całym kraju. Co istotne, większość społeczności odbiera go jako normalny.</p> <p>Autorzy sugerują wprowadzenie pewnych istotnych zmian w tym zakresie. Jak powszechnie wiadomo, jednym z filarów rozwoju lokalnego jest aktywność społeczna. Istnieje teza, że każda aktywność prowadzi do poprawy aktywności w zakresie gospodarczym. Wiele przykładów wskazuje, iż rzeczywiście społeczności, w których rozwijano inicjatywy o charakterze nie gospodarczym, w dłuższym okresie ożywiły się także na polu ekonomicznym.</p> <p>Otwarty system dofinansowywania inicjatyw społecznych nie powinien oczywiście unikać finansowania inicjatyw o charakterze gospodarczym. Przeciwnie, wszelkie przejawy organizowania się środowisk biznesu, handlowców, czy rolników powinny być traktowane priorytetowo.</p> <p>Podstawowy problem polega na opracowaniu takiego systemu, który umożliwiłby uzyskanie finansowania zarówno przez Klub Miłośników Gołębi Pocztowych, jak i przez Stowarzyszenie Kupców Strzelińskich. Konieczne jest zatem wyznaczenie zasad finansowania inicjatyw. Autorzy proponują tworzenie systemu w oparciu o następujący scenariusz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zebranie wszystkich środków przeznaczanych na dofinansowywanie inicjatyw społecznych, a „rozrzuconych” po poszczególnych pozycjach budżetu i stworzenie jednego funduszu. 2. Opracowanie podziału budżetu na poszczególne rodzaje inicjatyw (np. inicjatywy gospodarcze 40%, pomoc najbiedniejszym i działania humanitarne 30%, koła zainteresowań 20%, organizacje członkowskie 10%). 3. Wyznaczenie priorytetów w ramach każdej z grup inicjatyw, w taki sposób, aby było możliwe dokonanie punktowej oceny każdej inicjatywy (system oceny powinien uwzględniać zasięg danej inicjatywy –jak wielu osób ona dotyczy). 4. Opracowanie otwartego systemu przyjmowania wniosków o dofinansowanie na zasadach konkursowych. Wyznaczenie zasad oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji (w tym miejscu można także posłużyć się komisją kwalifikacyjną działającą w ramach zadań 2B-1 i 2B-2). <p>Jest możliwe, że wprowadzenie nowego systemu będzie w efekcie prowadzić do finansowania tych samych inicjatyw, co przed jego wdrożeniem. Istnieje jednak szansa, że informacja (ważnym elementem jest tu odpowiednia promocja) o możliwości uzyskania dofinansowania będzie oddziaływać stymulująco na inicjatywność społeczną.</p>			

	W ramach opisanego systemu możliwe będzie także dysponowanie środkami przeznaczanymi na walkę z alkoholizmem.		
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Odpowiedzialny za realizację zadania jest Skarbnik Miasta we współpracy z Sekretarzem.		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Zadanie niniejsze może być realizowane bez ponoszenia dodatkowych kosztów (w ramach kosztów ponoszonych na bieżąco przez UMiG). W takim przypadku, działania ograniczyłyby się do zmiany systemu wydatkowania środków. Z uwagi jednak na kluczowe znaczenie aktywności społecznej dla ogólnego rozwoju lokalnego, wskazane jest wyasygnowanie dodatkowych środków na ten cel. Autorzy przyjęli, iż począwszy od budżetu roku 2001 UMiG będzie przeznaczać dodatkowo 50.000 zł. na wspieranie inicjatyw społecznych. Kwota ta będzie systematycznie zwiększana o 5% każdego roku.		
Źródło finansowania	Budżet Miasta i Gminy.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W pierwszym roku 50.000 zł. (+5% w przez pięć pierwszych lat)
Data rozpoczęcia realizacji	System powinien zostać opracowany do 01.10.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Począwszy od budżetu roku 2001, działanie ciągłe.
Planowany efekt końcowy	W efekcie powinny zostać stworzone warunki do finansowania różnych inicjatyw społeczności lokalnej, które w chwili obecnej nie mogąc znaleźć źródła finansowania nie były podejmowane lub pozostawały w fazie idei.		
Jednostka nadzorująca realizację	Nadzór nad realizacją zadania sprawuje Członek Zarządu Miasta...		

Nazwa zadania:	Opracowanie strategii rozwoju mieszkalnictwa		Oznaczenie:	2C-1
Zadanie w ramach programu:	Wspieranie rozwoju budownictwa	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój infrastruktury lokalnej	
Opis zadania:	<p>Problem mieszkalnictwa oraz kierunki jego rozwiązania wydają się stanowić oddzielną kategorię na poziomie lokalnym. Ma na to wpływ zarówno pierwszorzędne znaczenie zapewnienia mieszkania, jak i skala wydatków niezbędnych do stworzenia tego mieszkania. Można zatem przyjąć, iż mieszkalnictwo samo w sobie wymaga rozwiązań strukturalnych.</p> <p>Jest oczywiste, iż kluczowe znaczenie dla rozwoju mieszkalnictwa mają rozwiązania legislacyjne oraz finansowe tworzone na poziomie ogólnokrajowym. Kwestia ulg budowlanych, kredytów preferencyjnych, czy rozwiązań prawnych pozwalających na tworzenie TBS-ów, ma znaczenie dużo większe niż wszystkie rozwiązania proponowane do wdrożenia na poziomie lokalnym. O ile jednak wpływ niniejszej strategii na rozwiązania ogólnokrajowe jest wysoce dyskusyjny, o tyle może ona wyznaczyć kierunki działań o charakterze lokalnym. Jak uczy doświadczenie, także na tym poziomie możliwe jest podjęcie szeregu działań.</p> <p>Konieczna jest zatem strategia rozwoju mieszkalnictwa w Strzelinie. Dokument taki powinien zawierać dwa standardowe elementy każdej strategii: diagnozę sytuacji obecnej oraz wskazania na przyszłość. O ile część diagnostyczna nie powinna wiązać się z dużymi problemami (jedynym ograniczeniem jest dostęp do danych źródłowych), o tyle zawartość wskazań na przyszłość wymaga pewnego komentarza. Strategia rozwoju mieszkalnictwa powinna w części ex ante zawierać przynajmniej następujące elementy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oszacowanie zapotrzebowania na nowe mieszkania w perspektywie 5, 10 i 15 lat. 2. Oszacowanie kosztów remontów bieżących budynków w podobnej perspektywie czasowej. 3. Analizę poszczególnych form powstawania nowych budynków i mieszkań ze wskazaniem najkorzystniejszego w lokalnych warunkach rozwiązania. 4. Wytyczne dla planów zagospodarowania przestrzennego w związku z preferowaną formą rozwoju mieszkalnictwa. 5. Określenie sposobów finansowania rozwiązań wymagających zaangażowania środków publicznych (np. domy komunalne) lub majątku komunalnego (np. TBS). 6. Określenie działań koniecznych do podjęcia przez władze lokalne w celu stworzenia najlepszych warunków do rozwoju budownictwa jednorodzinnego. 7. Określenie powiązań pomiędzy rozwojem mieszkalnictwa a rozwojem gospodarczym oraz wskazanie wpływu rozwoju gospodarczego Miasta (podaż miejsc pracy) na wzrost zapotrzebowania na mieszkania (ruchy migracyjne). <p>Już na etapie ogólnej strategii działania Miasta i Gminy, można wskazać cztery podstawowe (ramowe) kierunki rozwoju mieszkalnictwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa domów komunalnych. Jest to rozwiązanie stosunkowo proste, ale jednocześnie niezwykle kosztowne. Po pełnym zastoju w tym zakresie, wiele miast zdecydowało się na uruchomienie programu budowy mieszkań komunalnych. Należy pamiętać, iż koszt budowy mieszkania komunalnego wynosi średnio 80.000 zł. Przy założeniu zatem programu uwzględniającego oddawanie jednego małego domu komunalnego (20 mieszkań) rocznie, mamy do czynienia z kosztami przekraczającymi 1,5 mln zł. Po 10 latach (15 mln zł.) inwestycji osiągnąć można w ten sposób przyrost około 200 mieszkań (określenie skali korzyści musi wynikać ze strategii mieszkalnictwa – uzyskanie 200 mieszkań przy zaangażowaniu 15 mln zł. może okazać się rozwiązaniem optymalnym). 			

	<p>2. Działania TBS-u. jest to rozwiązanie najszerzej stosowane obecnie w Polsce. Nie wymaga ono angażowania tak znacznych środków publicznych. Jak uczą jednak doświadczenia wielu miast, koszt miesięcznego utrzymania mieszkania (czynszu) jest wysoki, co wynika z przyjętego ustawą systemu naliczania maksymalnej stawki opłat za metr kwadratowy.</p> <p>3. Stwarzanie warunków do rozwoju budownictwa jednorodzinne. Istnieje możliwość przeznaczenia wszystkich sił i środków na stworzenie optymalnych warunków do rozwoju budownictwa prywatnego. Możliwe są nawet działania o charakterze finansowym – stworzenie w oparciu o środki publiczne funduszu subsydiującego koszty kredytów (jest to rozwiązanie trudne z prawnego punktu widzenia, niemniej jednak możliwe).</p> <p>4. Stworzenie optymalnych warunków do budownictwa pod wynajem. Budownictwo takie może być realizowane zarówno przez istniejącą Spółdzielnię Mieszkaniową, jak i przez inwestorów zewnętrznych. Otwarta pozostaje tu kwestia możliwości finansowych społeczności lokalnej w zakresie ponoszenia kosztów komercyjnego wynajmu mieszkań.</p> <p>Strategia rozwoju mieszkalnictwa powinna wskazać kierunek najlepszy. Wydaje się jednak, iż bez względu na uwarunkowania lokalne realizowane powinny być wszystkie sposoby zmierzające do zwiększenia podaży mieszkań. Jednym z głównych celów strategii jest wskazanie odpowiednich lokalizacji pod rozwój wybranych form budownictwa.</p>		
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	<p>Opracowanie strategii może być realizowane własnymi siłami UMiG, może też być zlecone firmie specjalistycznej (z uwagi na specyficzny charakter zadania, zlecenie firmie zewnętrznej jest zdecydowanie popularniejsze). Przyjęto, że zadanie będzie realizowane przez wykonawcę zewnętrznego, przy współudziale Wydziału ? UMiG Osoba odpowiedzialna: x</p>		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Opracowanie strategii rozwoju mieszkalnictwa dla Strzelina może kosztować około 20.000 zł.		
Źródło finansowania	Budżet Miasta i Gminy	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	20.000 zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Prace powinny rozpocząć się 01.10.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Strategia powinna zostać przyjęta do 01.03.2001 r. (obciążenie budżetu 2001 r.)
Planowany efekt końcowy	<p>W efekcie powinien zostać wyznaczony optymalny kierunek rozwoju mieszkalnictwa. Określone powinny zostać koszty realizacji oraz oszacowana skala efektu podjętych działań.</p>		
Jednostka nadzorująca realizację	Nadzór nad realizacją zadania sprawuje Zastępca Burmistrza.		

Nazwa zadania:	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego		Oznaczenie:	2C-2
Zadanie w ramach programu:	Wspieranie rozwoju budownictwa	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój infrastruktury lokalnej	
Opis zadania:	<p>Strategia rozwoju mieszkalnictwa przygotowana w ramach zadania 2C-1 powinna wskazać kierunki rozwiązywania problemu mieszkaniowego. Na etapie niniejszego dokumentu trudno jest zatem wskazywać główne potrzeby mieszkalnictwa. Bez względu jednak na kierunek rozwoju mieszkalnictwa, niezbędne będzie przygotowanie odpowiednich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (nie ma przy tym znaczenia, czy plany te będą przygotowywane pod domy komunalne, budynki TBS-u, czy budownictwo jednorodzinne).</p> <p>W oparciu o te plany powinny być wytyczone dogodnie działki, odpowiadające charakterowi planowanej budowy. Można zatem przyjąć, iż plan zagospodarowania będzie miał rolę służebną wobec przyjętej strategii rozwoju mieszkalnictwa.</p> <p>Oddzielnego rozstrzygnięcia wymaga kwestia wyznaczania nowych działek. Obecna struktura działek wynika z zasłóci własnościowych. Kształt, wielkość i rozmieszczenie poszczególnych działek nie zawsze odpowiada wymogom budownictwa (zwłaszcza budownictwa wielorodzinnego).</p> <p>Kluczowe znaczenie planów zagospodarowania przestrzennego wynika z bardzo wielu czynników. Jednym z najważniejszych jest określenie sposobu uzbrajania tych terenów. Plany zawierają rozwiązania układu podstawowych sieci. Opracowanie planu umożliwia zatem uruchomienie procedury uzbrajania terenów pod budownictwo (patrz zadanie 2C-4), jest niezwykle istotne, aby rozwój budownictwa odbywał się w sposób planowy. Proces budowy powinien być właściwie skoordynowany z planem dostarczania mediów. Nie bez znaczenia jest tu także uwzględnienie takich elementów jak telefonizacja Miasta (dotyczy to zarówno nowopowstających budynków, jak i osiedli już istniejących).</p> <p>Rozpatrując możliwości działania w zakresie tworzenia podaży mieszkań na poziomie lokalnym przez władze miejskie, można wskazać zasadniczo tylko dwie płaszczyzny, na których Miasto może wykazywać aktywność. Pierwszą, najprostszą, ale najbardziej kosztowną, jest budowa domów komunalnych. Drugą, jest stwarzanie maksymalnie dogodnych warunków do rozwoju budownictwa prywatnego (domów jednorodzinnych lub wielorodzinnych). Cały omawiany program realizacyjny ma na celu zbudowanie takich warunków. Wydaje się, iż osią wszystkich działań w tym zakresie są właśnie odpowiednie plany zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Zadanie niniejsze można podzielić na dwa etapy merytoryczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pierwszy etap, realizowany przez wewnętrzne służby miejskie oraz Władze Lokalne polegać powinien na przygotowaniu założeń do opracowania planu, z uwzględnieniem przesłanek opisanych powyżej (w ogromnym stopniu przesłanki te będą wynikać ze strategii rozwoju mieszkalnictwa). 2. Drugi etap – właściwe opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ma charakter techniczny, polega na fizycznym stworzeniu planów z uwzględnieniem założeń bazowych wyznaczonych w etapie pierwszym. Do realizacji tego etapu zadania niezbędne będzie zatrudnienie zewnętrznych specjalistów – biura projektowego. <p>Bez względu na wybór konkretnych form budownictwa na poziomie lokalnym, niezbędne jest docelowe stworzenie planów dla całego Miasta. Oczywiście proces ten powinien mieć charakter etapowy. W pierwszej kolejności powinny być opracowywane plany pod lokalizację nowych osiedli (zgodnie ze strategią mieszkalnictwa – zadanie 2C-1).</p>			

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział ?? oraz zewnętrzne biuro projektów Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Koszt wdrożenia zadania będzie uzależniony od tego ile i jakie tereny zostaną, zgodnie ze strategią rozwoju mieszkalnictwa, przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe. Nie bez znaczenia będzie także rodzaj planowanego budownictwa (innych terenów wymaga budownictwo jednorodzinne, innych zaś np. TBS). Etap pierwszy realizowany będzie wyłącznie siłami własnymi Urzędu Miasta. Opracowywanie planów będzie podzielone na dwie części. W latach 2000-2001 zostaną przygotowane plany dla Miasta Strzelina (koszt około 300.000 zł.). W drugiej kolejności będą opracowywane plany dla pozostałych miejscowości Gminy Strzelin (po około 30.000 zł. rocznie do roku 2010).		
Źródło finansowania	Z uwagi na charakter zadania, jego koszty obciążą w całości budżet Miasta i Gminy	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W latach 2000-2001 po 150.000 zł. W latach 2002-2010 po 30.000 zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Rozpoczęcie zadania w roku 2000	Data zakończenia realizacji	Okolo 01.01.2010 r.
Planowany efekt końcowy	Efektem realizacji zadania ma być stworzenie fizycznych warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Mieście, poprzez wskazanie określonych lokalizacji i warunków realizacji inwestycji. W efekcie całe Miasto powinno zostać pokryte siatką miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta		

Nazwa zadania:	Przygotowanie i wdrożenie planu uzbrajania terenów pod budownictwo		Oznaczenie:	2C-3
Zadanie w ramach programu:	Wspieranie rozwoju budownictwa	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój infrastruktury lokalnej	
Opis zadania:	<p>Przy właściwym zrozumieniu treści tego zadania, kluczowe znaczenie ma precyzyjne zdefiniowanie rozumienia sformułowania „tereny uzbrojone”. Jakkolwiek intuicyjnie można przyjąć pobieżną definicję, istnieje wiele nieporozumień w tym zakresie. Istnieją dwa zakresy interpretacyjne określenia „tereny uzbrojone” - szerszy i węższy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Węższe rozumienie uzbrojenia terenów ogranicza się do dostarczeniu niezbędnych mediów (sieci) do granic terenów przeznaczonych pod budownictwo. W takim przypadku, inwestor realizujący budowę (np. osiedla mieszkaniowego, TBS itd.) musi dokonywać własnych inwestycji w przyłącza do sieci magistralnych znajdujących się „w pobliżu” jego terenu inwestycyjnego. Rozwiązanie to jest zdecydowanie korzystne finansowo dla Miasta. Można w zasadzie stwierdzić, iż ten rodzaj uzbrojenia jest w zasadzie w większej części Miasta – wszędzie bowiem „w pobliżu” przebiegają magistralne sieci mediów. Oczywiście problem interpretacyjny polega na zdefiniowaniu owego „w pobliżu”.. 2. Szeroko rozumiane uzbrojenie terenów jest zadaniem dużo bardziej kosztownym, ale z drugiej strony, znacznie atrakcyjniejszym dla potencjalnych inwestorów podejmujących trud budowy domów mieszkalnych. Polega ono na dostarczeniu mediów do każdej działki budowlanej. Wydaje się, iż rozwiązanie takie może być realizowane wyłącznie przy wskazaniu w strategii rozwoju mieszkalnictwa, iż rozwojowi będzie podlegać budownictwo wielorodzinne. Oczywiście jest to rozwiązanie tym kosztowniejsze, im więcej mediów jest do działek doprowadzonych. <p>Niniejsze zadanie szeroko rozumiane, jako uzbrajanie poszczególnych działek jest niezwykle kosztowne, a co gorsza bardzo ryzykowne. Istnieje bowiem możliwość, że znaczne nakłady inwestycyjne, nie pociągną za sobą rozwoju budownictwa. W związku z powyższym zakłada się, iż prace związane z uzbrajaniem terenów będą realizowane wyłącznie w przypadku rzeczywistego rozpoczęcia prac budowlanych na danym terenie. Nie będzie zatem niejako „w ciemno” prowadzonej akcji uzbrajania pod ewentualne, przyszłe inwestycje budowlane. Docelowo jednak, w przypadku realnych perspektyw powstawania budynków mieszkalnych, niezbędne jest uzbrajanie konkretnych działek.</p> <p>Autorzy stoją na stanowisku, iż możliwe jest wyważenie rozwiązania kompromisowego między dwoma rozumieniami określenia „uzbrojenie terenów”. Możliwe jest uzbrojenie dwóch – trzech terenów pod budownictwo wielorodzinne, w momencie wstępnego opracowania strategii powstawania domów. Akcję uzbrajania terenów można połączyć np. z rozpoczęciem działań budowlanych TBS-u</p> <p>Bardzo ważny, przy realizacji niniejszego zadania jest jego etapowy charakter. Autorzy proponują podzielenie zadania na możliwie wiele etapów przejściowych. Po wdrożeniu każdego etapu będzie można obserwować reakcje inwestorów budowlanych (firmy budowlane, developerskie, TBS itd.) na działania Miasta. Jeżeli zainteresowanie będzie duże, zawsze istnieje możliwość intensyfikacji akcji uzbrajania terenów. Oczywiście, w przypadku braku zainteresowania akcja będzie mogła być powstrzymana.</p>			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział x Osoba odpowiedzialna: x			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Określenie szacunkowego kosztu tego zadania jest niezwykle trudne, zależy bowiem od: (i) przyjętego wariantu działania, (ii) intensywności inwestowania oraz (iii) wielkości uzbrajanych gruntów. W celu dokonania szacunku autorzy przyjęli, że w pierwszym roku			

	realizacji zadania zostaną poprowadzone sieci magistralne do strefy wskazanej, jako kierunek rozwoju terenów mieszkaniowych, w latach następnych uzbrajane będą konkretne działki (woda, kanalizacja, elektryczność, a także szlaki komunikacyjne, chodniki). Szacuje się, że koszty zbrojenia terenów pod budownictwo zamkną się kwotą około 3 mln zł.		
Źródło finansowania	W związku z daleko idącymi zmianami w sposobach współfinansowania przez Państwo budownictwa mieszkaniowego, przewiduje się pojawienie szeregu źródeł finansowania zewnętrznego. Należy jednak się liczyć z tym, że większość tych źródeł będzie miała charakter preferencyjnych kredytów (por. oferta Krajowego Funduszu Mieszkaniowego BGK). Kredyty, nawet najbardziej preferencyjne, należy spłacać. Wydaje się mało prawdopodobne, aby pojawiły się w najbliższym czasie źródła dofinansowujące rozwój mieszkalnictwa (należy ono do elementów nie mieszczących się w systemie rozwoju gospodarczego i jako takie nie znajduje uznania w oczach donatorów). Na etapie niniejszej strategii przyjęto zatem, iż zadanie będzie finansowane ze środków własnych Miasta. Oczywiście w momencie pojawienia się źródeł finansowania zewnętrznego, będą one na bieżąco wykorzystywane.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W roku 2000-około 200.000 zł. W roku 2001 – około 400.000 zł., w latach 2002-2005 po 600.000 zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie realizowane przed przyjęciem strategii	Data zakończenia realizacji	Do końca 2005 r.
Planowany efekt końcowy	Efektem bezpośrednim ma być powstanie uzbrojonych terenów pod budownictwo mieszkaniowe. Efektem końcowym powinno być zwiększenie liczby mieszkań.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta		

Nazwa zadania:	Analiza możliwości budżetowych Miasta w ciągu 5 lat (działanie okresowe)		Oznaczenie:	3A-1
Zadanie w ramach programu:	Stworzenie preferencyjnego systemu podatków i opłat	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw MSP	
Opis zadania:	<p>Stworzenie systemu preferencji w opłatach i podatkach lokalnych musi być poprzedzone dokonaniem analizy możliwości budżetowych. Cały program nie pociąga za sobą wydatków w ich normalnym rozumieniu. Wiązać się jednak będzie z ewentualnym uszczupleniem dochodów budżetowych. Można zatem mówić o kosztach utraconych dochodów.</p> <p>Na samym wstępie należy zwrócić uwagę na niezwykle istotny element. Wszelkie koszty stosowania omawianego narzędzia będą występować wyłącznie w przypadku pojawiania się nowych inwestycji – nowego zatrudnienia. Istnieje tu wyraźne powiązanie między ponoszonymi kosztami, a osiąganymi rezultatami. Można zatem powiedzieć, iż im większe będą koszty realizacji programu, tym lepiej, bo będzie to świadczyć o realnej redukcji bezrobocia – powstawaniu nowych miejsc pracy. Co niezwykle istotne, przedsięwzięcie nie wiąże się z prawie żadnym ryzykiem. Jeżeli nie uda się za pośrednictwem ulg ożywić lokalnego rynku pracy, nie wystąpią koszty po stronie budżetu Miasta. Jest to więc program niezwykle bezpieczny finansowo.</p> <p>Określenie ewentualnych kosztów będzie zadaniem bardzo złożonym. Do jego wyliczenia niezbędne będzie dokonanie wielu założeń bazowych (niejako w ciemno). Dopiero po pierwszym okresie stosowania narzędzia będzie możliwe zweryfikowanie przyjętych założeń. Dlatego, autorzy proponują przyjęcie systemu cyklicznego dokonywania analiz. Po pierwszym pięcioletnim okresie stosowania zwolnień nastąpi faza podsumowania skutków (patrz zadanie 3A-3). Dopiero na podstawie wniosków z pierwszego okresu będzie możliwe zweryfikowanie założeń. W ten sposób powstanie system cykliczny zgodnie z zasadą logiczną: założenia – realizacja – podsumowanie; założenia – realizacja – podsumowanie itd.</p> <p>Bez względu na to czy mowa jest o pierwszym planowaniu, czy o dokonywaniu korekt po pierwszym okresie wdrażania, niezbędne będzie określenie kilku podstawowych założeń (na początku hipotetycznie, w późniejszych okresach na podstawie doświadczeń):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W pierwszej kolejności należy określić wielkości zwolnień. Autorzy proponują wdrożenie systemu progowego, w zależności od atrakcyjności przedsięwzięcia dla społeczności lokalnej. Wydaje się, że aby system spełnił pokładane w nim nadzieje maksymalne zwolnienie powinno być dość znaczne (np. 70% należnych podatków i opłat lokalnych); 2. Określenia wymaga także przyczyna zwolnień rozumiana jako wskaźnik atrakcyjności przedsięwzięcia dla społeczności lokalnej (uwzględniająca przede wszystkim liczbę tworzonych miejsc pracy) – patrz opis zadania 3A-2. 3. W celu określenia konsekwencji stosowania narzędzia dla budżetu Gminy niezbędne będzie oszacowanie, jakiej części firm płacącej podatki lokalne zwolnienia dotkną. Oczywiście dokonanie takiej analizy będzie wynikało z przyjętych wcześniej założeń wielkości zwolnień (patrz punkty powyżej). <p>Jak zostało zaznaczone, wstępne założenia ekonomiczne funkcjonowania systemu zwolnień będą dokonywane „w ciemno”. Należy liczyć się z tym, iż zainteresowanie inwestowaniem w Mieście, w związku z przyjętym systemem zachęt będzie większe niż pierwotnie zakładano. Wydaje się jednak, że efekt tych inwestycji będzie na tyle duży, iż „wynagrodzi” mniejsze dochody budżetowe.</p>			

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział Finansów UMiG Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Zadanie polegające na oszacowaniu możliwości budżetowych, dokonywane wewnętrznymi siłami Urzędu Miasta i Gminy nie będzie wiązać się z ponoszeniem dodatkowych kosztów.		
Źródło finansowania	-	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	0 zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie powinno być rozpoczęte 01.01.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Zakończenie musi nastąpić przed przyjęciem regulaminu stosowania preferencji – najlepiej do 01.06.2000 r.
Planowany efekt końcowy	Efektem zadania powinna być odpowiedź na pytania: (i) jakie powinno być maksymalne zwolnienie, (ii) jakie warunki powinien spełnić przedsiębiorca, aby skorzystać ze zwolnień, (iii) jaki będzie roczny koszt stosowania narzędzia (o ile mogą być mniejsze wpływy z podatków)		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Zastępca Burmistrza.		

Nazwa zadania:	Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji		Oznaczenie: 3A-2
Zadanie w ramach programu:	Stworzenie preferencyjnego systemu podatków i opłat	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw MSP
Opis zadania:	<p>Aktualnie, bardzo duża liczba gmin i miast stosuje preferencje dla inwestorów tworzących na rynku lokalnym nowe miejsca pracy. W większości przypadków udzielanie preferencji odbywa się na zasadach mało sformalizowanych. Wielokrotnie decyzje podejmowane są indywidualnie według subiektywnej oceny Zarządu. Zasada taka, jakkolwiek dająca możliwość elastycznego stosowania narzędzia preferencji w opłatach i podatkach lokalnych, nie posiada cech zorganizowanego systemu. Potencjalni inwestorzy (zewnętrzni lub lokalni) cenią sobie przede wszystkim jasność zasad jakimi rządzą się preferencje.</p> <p>Dlatego też, proponuje się opracowanie i przyjęcie uchwałą Rady Miasta i Gminy regulaminu stosowania preferencji zawierającego dokładne wskazania metod postępowania oraz wielkości zwolnień. Regulamin taki powinien zawierać przynajmniej następujące elementy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie grupy docelowej przedsiębiorstw mogących korzystać z systemu zwolnień (czy mogą to być firmy nowo powstające, czy system obejmuje także firmy handlowe, czy ze zwolnień mogą korzystać także firmy państwowe i komunalne itp.). 2. Określenie trybu składania wniosku o udzielenie zwolnień (do kogo ma być składany, jakie informacje powinien zawierać itp.) – ponadto regulamin powinien zawierać wzór formularza wniosku o zwolnienie/preferencję. 3. Określenie trybu dokonywania analizy merytorycznej wniosku, ze szczególnym uwzględnieniem terminu, w jakim powinna być wydana decyzja w tej sprawie; 4. Wskazanie metody kalkulacji wielkości zwolnień (jakimi cechami musi wykazać się przedsiębiorstwo, aby otrzymać określone zwolnienia). 5. Wskazanie procedury udzielania zwolnienia (np. uchwała Zarządu na podstawie opinii osoby odpowiedzialnej za dokonanie analizy merytorycznej wniosku). 6. Jasne wskazanie systemu monitorowania rozwoju przedsiębiorstwa, w celu oceny, czy rzeczywiście spełnione zostały warunki określone we wniosku o zwolnienie. 7. Określenie konsekwencji niespełnienia warunków zawartych we wniosku, a więc niezasadnego korzystania ze zwolnień. <p>Spośród wymienionych elementów kilka wymaga dokonania głębszej analizy merytorycznej. Podstawowe znaczenie ma tu określenie systemu kalkulacji wielkości zwolnień. Autorzy proponują przyjęcie systemu wskaźnikowego. System ten zakłada: (i) wyliczenie odpowiedniego wskaźnika atrakcyjności przedsięwzięcia dla społeczności lokalnej, (ii) określenia tabeli zwolnień w zależności od osiągniętego wskaźnika.</p> <p>Wskaźnik określający łączną atrakcyjność przedsięwzięcia dla społeczności lokalnej może przybierać bardzo wiele form. Można pokusić się o wyprowadzenie wzoru uwzględniającego bardzo wiele czynników. Autorzy stoją jednak na stanowisku, iż wskaźnik ten powinien być możliwie prosty (klarowny dla potencjalnych inwestorów). Dlatego też, proponuje się, aby wskaźnik uwzględniał jedynie dwa czynniki: wielkość dodatkowego zatrudnienia oraz wielkość zajmowanych terenów inwestycyjnych (co dotyczy jedynie firm nowych lub dokonujących nowych inwestycji). Podstawowy problem kształtu wskaźnika wiąże się z możliwością spełnienia prognozy dodatkowego zatrudnienia. Można przyjąć następujący wzór kalkulacyjny:</p>		

$$\text{Wskaźnik preferencji} = Z_1 + (1/2 Z_2) + (10 * P)$$

gdzie:

Z1 = Deklarowane nowe zatrudnienie w pierwszym półroczu realizacji przedsięwzięcia;

Z2 = Docelowe nowe zatrudnienie w perspektywie dwóch lat

P = Powierzchnia inwestycji w hektarach

Jak widać, wzór ten uwzględnia w pierwszej kolejności zatrudnienie mające nastąpić w pierwszym półroczu inwestycji. Przy takim rozwiązaniu, możliwe będzie stosunkowo szybkie weryfikowanie deklarowanych przez przedsiębiorców założeń.

Wskaźnik bierze pod uwagę sytuację z dwóch lat prognozy. Wydaje się, że dokonywanie założeń dotyczących okresów dłuższych jest niezasadne. Przyjęcie perspektywy dwuletniej narzuca konieczność udzielania zwolnień na dwa lata. Oczywiście, jeżeli przedsiębiorstwo będzie planowało dalsze inwestycje i zatrudnienie pracowników, możliwe będzie wystąpienie o kolejne zwolnienie.

Trzeci element wzoru zakłada uwzględnienie wielkości wykorzystywanych terenów inwestycyjnych. Przyjęto, iż każdy hektar zajmowanych terenów jest równoważny z zatrudnieniem dziesięciu osób. Takie postępowanie wydaje się uzasadnione, ponieważ wielkość wykorzystywanych terenów będzie w przyszłości przekładać się na sumę podatków i opłat lokalnych (po wygaśnięciu okresu preferencji). Ten element oczywiście nie będzie miał zastosowania w przypadku nowych inwestycji.

Wyliczony według powyższego wzoru wskaźnik atrakcyjności dla społeczności lokalnej powinien posłużyć do wskazania wielkości zwolnień. Autorzy proponują zastosowanie przedziałowego systemu zwolnień, który mógłby przyjąć następujący kształt:

Wskaźnik	Wielkość zwolnienia
10-20	10%
20-30	20%
30-40	30%
40-50	40%
60-70	50%
70-80	60%
> 80	70%

Oddzielny problem stanowi możliwość wyznaczenia sankcji w przypadku niespełnienia warunków określonych we wniosku. Kluczem do rozwiązania tego zagadnienia jest określenie w jakiej sytuacji następuje niespełnienie warunków. W gospodarce rynkowej jest bardzo trudno, nawet przy założeniu braku złej woli, precyzyjnie określić zatrudnienie. Samo sprawdzenie, czy zatrudnienie jest zgodne z deklaracją nie stanowi problemu. Należy przyjąć, iż ważny dla władz lokalnych jest wyłącznie przyrost zatrudnienia. Można więc porównać zatrudnienie z momentu składania wniosku z zatrudnieniem w momencie dokonywania oceny – różnica jest realnym przyrostem. Problem rodzi się w chwili gdy realny przyrost jest mniejszy od przyrostu zakładanego. Oczywiście, trudno jest wyciągać konsekwencje w stosunku do firmy, która zamiast zatrudnić w ciągu dwóch lat 123 osoby, zatrudniła 121 osób. Zachodzi więc pytanie, gdzie jest granica akceptowalnego błędu. Odpowiedzią na to pytanie jest struktura tabeli przedziałów zwolnień. Jeżeli wskaźnik wyliczony na podstawie realnie osiągniętych parametrów mieści się w tym samym przedziale co zakładany, to można przyjąć, iż warunki zostały spełnione. Główny problem następuje w momencie, gdy realnie osiągnięto wskaźnik z niższej grupy zwolnień. W takiej sytuacji można mówić o niedotrzymaniu warunków i przystąpić do wyciągnięcia konsekwencji.

Autorzy widzą możliwość dwojakiego postępowania w takiej sytuacji:

1. Zwolnienie może być dokonywane na podstawie umowy warunkowej, która określi, że jeżeli przedsiębiorstwo nie dotrzyma warunków, będzie musiało zapłacić karę umowną w wysokości całości lub części otrzymanych zwolnień.

	<p>2. Zwolnienie może mieć charakter bezwarunkowy. W takim przypadku, jedyną konsekwencją może być wykluczenie firmy z możliwości korzystania z jakichkolwiek preferencji np. w okresie trzy lub pięcioletnim.</p> <p>Określenie szczegółowych rozwiązań w tym zakresie powinno być jednym z głównych zadań na etapie formułowania regulaminu stosowania preferencji.</p>		
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Zespół Radców Prawnych, w ścisłej współpracy z Wydziałem Finansów i Zarządem Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Określenie kosztu stosowania preferencji w opłatach i podatkach powinno być wynikiem szczegółowej analizy. Już na tym etapie można jednak przyjąć pewne szacunkowe wytyczne. Podstawą do nich jest określenie łącznej wielkości dochodów budżetowych wynikających z podatku od nieruchomości. W planie budżetowym na rok 1999 przyjęto, iż wpływy z tego tytułu wyniosą około 3,5 mln zł. tj. około 16% dochodów budżetowych. Z tej kwoty, tylko część stanowią dochody od osób prawnych. Szacuje się, iż zwolnienia mogą dotyczyć nie więcej niż 10% podmiotów. Dodatkowo, nie wszystkie podmioty z tej grupy zostaną objęte maksymalnym zwolnieniem. Można przyjąć, iż średnie zwolnienie wyniesie 40%. Z szacunku tego wynika, że koszt wdrożenia zadania powinien wynieść nie więcej niż 0,5% dochodów budżetowych, co przy obecnym budżecie daje kwotę około: 100 000 zł. Należy jednak podkreślić, iż jest to koszt teoretyczny. W chwili obecnej nie ma bowiem wpływów z tytułu (jeszcze nie istniejących) inwestycji.</p>		
Źródło finansowania	Budżet Miasta – koszty niezyskanych dochodów.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	według pobieżnego szacunku około 100.000 zł. rocznie (w pierwszych dwóch latach stosowania systemu odpowiednio: 50.000 zł. i 75.000 zł).
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie powinno być rozpoczęte 01.04.2000 r.	Data zakończenia realizacji	System powinien zostać uruchomiony począwszy od roku 2001.
Planowany efekt końcowy	W efekcie zastosowania narzędzia ma być ograniczone bezrobocie na poziomie lokalnym. Z uwagi na stosowanie narzędzia finansowego, można będzie dość łatwo, co roku określać koszt jaki poniosło Miasto w celu ułatwienia tworzenia jednego miejsca pracy.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Zastępca Burmistrza.		

Nazwa zadania:	Analiza skutków stosowania narzędzia - korekty		Oznaczenie: 3A-3
Zadanie w ramach programu:	Stworzenie preferencyjnego systemu podatków i opłat	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw MSP
Opis zadania:	<p>Analiza skutków stosowania narzędzia, rozumiana jako szeroki monitoring przedsięwzięcia odbywać się powinna na dwóch podstawowych płaszczyznach – ogólnej i indywidualnej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring ogólny powinien prowadzić do oceny całości systemu oraz poszczególnych jego elementów. Takie analizy powinny być dokonywane okresowo. Niewątpliwym minimum jest prowadzenie analizy skutków stosowania narzędzia raz na pięć lat, a więc zgodnie z cyklem opisanym przy okazji omawiania zadania 3A-1. Monitoring ogólny powinien przynieść odpowiedź na pytanie o zasadność stosowania ulg, właściwe wyznaczenie wielkości ulg oraz warunków stawianych przedsiębiorcom. 2. Monitoring indywidualny powinien wskazywać, czy w konkretnym przypadku nastąpiły przesłanki przyjęte początkowo w celu określenia wielkości zwolnień, a więc czy firma rzeczywiście zatrudniła deklarowaną liczbę pracowników. Tego typu analiza musi być dokonywana na bieżąco. Badanie powinno być realizowane co pół roku, co wynika z przyjętego wzoru na stopień atrakcyjności przedsięwzięcia dla społeczności lokalnej (patrz zadanie 3A-2). Monitoring indywidualny powinien prowadzić do wniosku, czy w odniesieniu do konkretnego przedsiębiorstwa zasadne jest dalsze stosowanie przyjętej preferencji. <p>Właściwie zaprojektowany system monitorowania działania preferencji w podatkach i opłatach powinien składać się przynajmniej z następujących elementów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Określenia wpływu wymagań postawionych przed firmami mogącymi skorzystać ze zwolnień na ich realne zainteresowanie narzędziem (czy postawione wymagania nie są zbyt duże, a ewentualne korzyści zbyt małe, aby system mógł sprawnie działać). 2. Określenie wielkości zwolnień w odniesieniu do oczekiwań przedsiębiorców oraz zwolnień stosowanych przez inne (konkurencyjne) Miasta. 3. Poziom kosztów utraconych dochodów z budżetu Miasta i Gminy wynikających ze stosowania narzędzia oraz ich wpływu na funkcjonowanie Miasta (na ile uszczuplenie dochodów ma wpływ np. na uszczuplenie funduszu inwestycyjnego Miasta). 4. System wskazań dla projektowania nowych wersji regulaminu stosowania ulg i zwolnień, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków płynących z ogólnego monitoringu na kształt przyjmowanej tabeli przedziałów zwolnień. 5. System monitorowania indywidualnych działań firm objętych systemem zwolnień, ze szczególnym uwzględnieniem monitorowania zatrudnienia. W tym miejscu wydaje się uzasadnione wymaganie od tych firm przedstawiania (co pół roku) deklaracji ZUS, z których wynikać będzie liczba osób aktualnie zatrudnionych. 6. Określone w regulaminie stosowania zwolnień i preferencji scenariusze postępowania w przypadku wykrycia niezgodności stanu rzeczywistego z przewidywaniami sformułowanymi na etapie składania wniosku o udzielenie zwolnień/preferencji. <p>System monitorowania i analiza skutków stosowania narzędzia powinny, podobnie jak cały system podlegać ciągłej ewolucji. W zależności od definiowania kolejnych, najczęściej występujących problemów we wdrażaniu systemu ulg, powinien być kładziony nacisk na kolejne aspekty jego działania. Ważne jest, aby cały system był możliwie elastyczny. Częste dokonywanie podsumowania skutków pozwoli na łatwe i szybko wprowadzanie korekt.</p>		

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział Finansów UM Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	System monitorowania działania systemu w pierwszym okresie nie będzie wiązał się z dodatkowymi kosztami. Jeżeli jednak całe narzędzie ulg zacznie działać w sposób dynamiczny, może być konieczne powołanie w ramach Wydziału Finansów stanowiska ds. monitorowania skutków działania systemu lub zwiększenia o ten element zakresu obowiązków jednego z pracowników. Przewiduje się, iż w pierwszym okresie (3 lata) nie będzie konieczności ponoszenia takich kosztów. W momencie zaistnienia takiej potrzeby, koszty monitoringu także nie będą duże (przewiduje się, iż nie powinny stanowić obciążenia większego niż ½ etatu) i wyniosą w skali roku do 10 000 zł.		
Źródło finansowania	Budżet Miasta.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W latach 1-3 = 0 zł. Od roku 4 = do 10.000 zł. (pod warunkiem sprawnego działania systemu ulg).
Data rozpoczęcia realizacji	Działania monitoringu bieżącego powinny rozpocząć się w pół roku po udzieleniu pierwszej ulgi, czyli około 01.01.2001 r. Monitoring ogólny będzie można rozpocząć od około 01.01.2003 r.	Data zakończenia realizacji	Działanie ciągłe.
Planowany efekt końcowy	W efekcie stosowania jednolitego i konsekwentnego systemu kontroli, wykluczona powinna zostać sytuacja, w której udzielane są ulgi, a nie tworzone nowe miejsca pracy.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Zastępca Burmistrza.		

Nazwa zadania:	Powołanie Organizacji Rozwoju Lokalnego (zadanie wspólne)		Oznaczenie:	3B-1
Zadanie w ramach programu:	System ułatwień dostępu do kapitału	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Wspieranie funkcjonowania lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw (MSP)	
Opis zadania:	<p>W trakcie przeprowadzonych badań oraz odbytych spotkań z mieszkańcami powiatu, autorzy zauważyli szereg potrzeb o charakterze integracyjnym. Mieszkańcy definiowali wiele zadań, których realizacja będzie możliwa wyłącznie pod warunkiem utworzenia instytucji rozwoju lokalnego. Istnieje szereg przykładów Miast, w których instytucje tego typu powstały, a ich działalność przyczyniła się w sposób znaczący do rozwoju lokalnego. Wydaje się, iż funkcjonowanie tego typu instytucji ma sens organizacyjny i ekonomiczny jedynie na poziomie szerszym niż jedna gmina (miasto). Dlatego też, przyjęto, iż powołanie instytucji traktowane będzie jako zadanie wspólne Starostwa Powiatowego i gmin wchodzących w skład powiatu strzeleńskiego.</p> <p>Potrzeba powołania tego typu instytucji wydaje się bezdyskusyjna. Już w tej chwili można wyznaczyć kilka konkretnych celów, które mogłaby ona realizować. Do najważniejszych należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Podejmowanie działań mających na celu pozyskanie finansowania z różnych programów pomocy (rządowej, pozarządowej i międzynarodowej). Autorzy stoją na stanowisku, iż najważniejsze jest stworzenie odpowiedniego mechanizmu pozyskiwania środków. Ważne jest, aby istniała organizacja, która na bieżąco będzie śledzić pojawiające się nowe programy pomocy i przygotowywać wnioski o dofinansowanie konkretnych inicjatyw. ➤ Inicjowanie działań o charakterze kulturalnym oraz sportowym. ➤ Prowadzenie szeroko rozumianej promocji powiatu na zewnątrz – względem inwestorów oraz turystów. ➤ Inicjowanie i stymulowanie rozwoju turystyki poprzez tworzenie odpowiedniego zaplecza (np. punkt informacji o ofercie noclegowej). ➤ Realizacja programu rozwoju przedsiębiorczości poprzez prowadzenie funduszy wsparcia finansowego dla MSP. <p>Tego typu cele działania można mnożyć już w momencie formułowania ogólnej strategii. W trakcie funkcjonowania instytucji pojawi się ich jeszcze więcej. Należy zwrócić uwagę, iż instytucja taka może przejąć wiele zadań określonych w niniejszej strategii.</p> <p>Plan działań w ramach omawianego zadania może być różny w zależności od przyjętej formy działania tej instytucji. Autorzy przedstawiają trzy możliwości realizacji. Wybór konkretnego rozwiązania pozostaje w gestii władz lokalnych oraz społeczności powiatu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Powołanie stowarzyszenia. <p>Projekt powołania stowarzyszenia rozwoju lokalnego wydaje się najbardziej uzasadniony z punktu widzenia celów jakie instytucja ta miałaby spełniać. Stowarzyszenia tego typu działają w kilku gminach na terenie kraju i odnoszą sukcesy w realizacji zadań. Podstawowym dokumentem stowarzyszenia byłby statut. Stowarzyszenie działałoby w oparciu o składki członków. Podstawowy problem realizacyjny polega na znalezieniu osób chętnych do: a) założenia stowarzyszenia oraz b) systematycznego opłacania składek.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Powołanie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. <p>Rozwiązanie zakładające powołanie instytucji rozwoju lokalnego jako spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest bardzo podobne do powołania stowarzyszenia. W tym przypadku</p>			

	<p>chodziłoby o zawiązanie spółki przez poszczególne gminy i Starostwo Powiatowe. Spółka taka działałaby na normalnych zasadach komercyjnych przewidzianych przez kodeks handlowy. Oczywiście, także tutaj początkowy wkład byłby zdecydowanie największy. Spółka musiałaby zostać wyposażona w kapitał niezbędny do funkcjonowania. Dodatkowe możliwości stwarza włączenie do inicjatywy firm lokalnych, jako potencjalnych udziałowców spółki.</p> <p>3. Utworzenie w Starostwie Powiatowym Wydziału Rozwoju Lokalnego</p> <p>Trzecie rozwiązanie odbiega w sposób znaczny od dwóch pozostałych. Zakłada ono nie powstawanie niezależnego podmiotu lecz umiejscowienie instytucji rozwoju lokalnego wewnątrz struktur Starostwa. Powstałby wydział odpowiedzialny za realizację zadań wynikających z niniejszej strategii oraz tożsamy z zadaniami zawartymi w statucie stowarzyszenia lub umowie spółki z o.o. Rozwiązanie to jest jednak o tyle trudne do realizacji, że Wydział musiałby realizować nie tylko zadania wynikające ze strategii powiatowej, ale także niektóre działania ze strategii poszczególnych gmin. Wydaje się, iż przy wyłącznym finansowaniu ze strony Starostwa, rozwiązanie takie jest niemożliwe do zrealizowania.</p> <p>Ostateczny wybór metody powołania instytucji rozwoju lokalnego pozostaje otwarty do dyspozycji środowisk lokalnych. Autorzy przyjmują jednak, iż rozwiązaniem najlepszym jest powołanie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.</p>
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	<p>Powołanie instytucji rozwoju lokalnego jest zadaniem kluczowym, dlatego osobą odpowiedzialną z ramienia UMiG będzie Zastępca Burmistrza we współpracy z Zespołem Radców Prawnych. Główne działania organizacyjne będą realizowane na poziomie Starostwa Powiatowego.</p>
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Oszacowanie kosztów realizacji zadania jest możliwe wyłącznie w rozbiciu na dwa etapy. Pierwszym są koszty początkowe, niezbędne do powstania instytucji rozwoju lokalnego. Drugim jest określenie średnich rocznych kosztów funkcjonowania. Autorzy nie uwzględnili przychodów instytucji. Przychody te mogą pojawić się od drugiego roku jej działania. Do oszacowania kosztów przyjęto wariant powołania sp. z o.o.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty początkowe 300 000 zł. (na kapitał spółki) ➤ koszty roczne 0 zł. (założono, że spółka będzie funkcjonować z odsetek od kapitału oraz późniejszych zysków) ➤ koszty roczne utrzymania lokalu około 50 000 zł. <p>UWAGA: Należy zwrócić uwagę, iż koszty ponoszone na działanie instytucji znajdują swoje odzwierciedlenie w realizacji wielu spośród przedstawionych w strategii zadań szczegółowych (patrz zadania 3B2, 3B-3). Inaczej mówiąc, akceptując pewne koszty działania instytucji rozwoju lokalnego, będziemy mogli realizować „za darmo” szereg potrzebnych zadań.</p>

Źródło finansowania	Samo powstanie instytucji będzie musiało być finansowane ze środków lokalnych. Zgodnie ze wstępnymi ustaleniami, założono, iż z budżetu Miasta sfinansowanych zostanie 33% kosztów zadania. W dalszej kolejności możliwe będzie pozyskiwanie środków na konkretne programy działania instytucji (patrz np. zadanie 3B-2, 3B-3). Pewien udział w tworzeniu instytucji (w formie spółki lub stowarzyszenia mogą mieć osoby i instytucje (firmy) lokalne.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	Okolo 100.000 zł. kosztów początkowych i okolo 15.000 zł. utrzymania lokalu.
Data rozpoczęcia realizacji	Działania wstępne należy rozpocząć do 01.03.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Instytucja powinna powstać do 01.06.2000 r.
Planowany efekt końcowy	Efektem działania powinno być powstanie instytucji rozwoju regionalnego odpowiedzialnej za szereg działań w zakresie wspierania MSP, promocji powiatu itd.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym z ramienia UMiG za nadzór nad realizacją zadania jest Burmistrza Miasta.		

Nazwa zadania:	Utworzenie funduszu rozwoju przedsiębiorczości (poręczenia i pożyczki dla firm mikro) (zadanie wspólne)		Oznaczenie:	3B-2 3B-3
Zadanie w ramach programu:	System ułatwień dostępu do kapitału	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Wspieranie funkcjonowania lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw (MSP)	
Opis zadania:	<p>W zakresie wspierania lokalnych podmiotów gospodarczych, władze lokalne posiadają dwie ogólne grupy narzędzi. Pierwszą jest zapewnienie dogodnych warunków rozwoju firm, poprzez stworzenie odpowiedniej infrastruktury, zaplecza itd. Drugą grupę stanowią narzędzia finansowe. Proponowana strategia przewiduje uruchomienie dwóch podstawowych narzędzi wsparcia finansowego na poziomie lokalnym. Jednym jest opisany wcześniej (program 3A) system preferencji i ulg w opłatach oraz podatkach lokalnych. Drugim narzędziem powinien być system bezpośredniego wspierania finansowego.</p> <p>Strategia przewiduje powołanie do życia, na poziomie powiatu, lokalnego funduszu rozwoju przedsiębiorczości. Fundusz ten byłby nakierowany na wspieranie lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem firm mikro (do pięciu osób), ponieważ to te firmy mają przeważnie największe kłopoty z pozyskaniem kapitału (brak majątku, brak historii kredytowej itp.). Zaprojektowanie tego typu funduszu wymaga ustalenia kilku, podstawowych warunków brzegowych jego działania.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fundusz nie powinien działać jako oddzielny podmiot prawny. Koszty jego działalności bieżącej zawsze będą większe niż ewentualne dochody (z tytułu udzielanych poręczeń lub pożyczek). Dlatego też planuje się umiejscowienie funduszu, jako jednostki organizacyjnej instytucji (organizacji) rozwoju regionalnego (patrz zadanie 3B-1). Fundusz będzie zatem rozumiany, nie jako oddzielny podmiot, lecz jako pewien zasób finansowy pracujący na rzecz lokalnych podmiotów gospodarczych. 2. Fundusz może prowadzić różnorodną działalność finansową. Jak uczą doświadczenia polskie i międzynarodowe, efektywne wykorzystanie takiego funduszu jest możliwe przede wszystkim przy zastosowaniu poręczeń kredytowych oraz mikro pożyczek.. 3. Dokładnej definicji wymaga grupa docelowa firm, do której zostanie skierowana oferta funduszu. W tym zakresie można bazować na doświadczeniach tego typu funduszy działających na terenie kraju.. 4. Fundusz musi działać w oparciu o klarowny i jednoznaczny regulamin. Muszą być powołane ciała kolektywne decydujące o udzieleniu lub nie udzieleniu określonej formy wsparcia dla firmy. 			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Odpowiedzialna z realizacją zadania będzie organizacja rozwoju lokalnego (patrz zadanie 3B-1). Ze strony UMiG odpowiedzialny za realizację zadania będzie			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt powołania funduszu wspierania MSP wiązać się będzie jedynie ze stworzeniem odpowiedniego kapitału (depozytu gwarancyjnego i kapitału pożyczkowego). Koszty działalności bieżącej będą finansowane przez instytucję rozwoju lokalnego. Z doświadczeń wynika, iż tego typu fundusz działający na skalę powiatową powinien być wyposażony w kapitał około 2 mln zł. (po 1 mln zł. na poręczenia i mikro pożyczki).</p> <p>W kwotę tę jest jednak wliczony także kapitał założycielski ewentualnej spółki z o.o. – organizacji rozwoju lokalnego, który może stanowić część depozytu gwarancyjnego. Kosztem dodatkowym w stosunku do zadania 3B-1 jest zatem jedynie powołanie funduszu pożyczkowego. Wydaje się, iż realne jest jednak uzyskanie finansowania zewnętrznego w tym zakresie.</p>			

Źródło finansowania	<p>W zakresie funduszu poręczeń kredytowych (3B-2): Kapitał spółki z o.o. (zadanie 3B-1) stanowić będzie udział partnerów lokalnych (30%). Pozostała część funduszu zostanie sfinansowana ze środków zewnętrznych. Znaczne szanse można wiązać z dofinansowaniem z AWRSP (przeprowadzono wstępne rozmowy).</p> <p>W zakresie funduszu pożyczek mikro (3B-3): Na poziomie lokalnym niezbędne jest zapewnienie części kapitału pożyczkowego (około 30%). Pozostałe środki można będzie uzyskać np. z programu SAPARD („różnicowanie działalności gospodarczej, które zapewni rolnikom inne źródła dochodu”). Należy podkreślić, iż fundusze tego typu są istotnym elementem przewidzianym w Pakcie dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (punkt 13a – poręczenia).</p>	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W pierwszym etapie, na stworzenie funduszu poręczeń, nie będą potrzebne środki ponad te opisane w zadaniu 3B-1. Na utworzenie funduszu pożyczkowego – około 300.000 zł. (w trzecim roku)
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie może być rozpoczęte po uruchomieniu instytucji rozwoju lokalnego, a więc około 01.07.2000 r. (fundusz poręczeń).	Data zakończenia realizacji	Utworzenie funduszu pożyczkowego nastąpi około 01.01.2003 r.
Planowany efekt końcowy	Efektem bezpośrednim ma być powstanie funduszu wspierania lokalnych MSP. Efektem pośrednim powinien być rozwój ekonomiczny lokalnych MSP i w efekcie tego redukcja bezrobocia.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym z ramienia UMiG za nadzór nad realizacją zadania jest Burmistrz Miasta...		

Nazwa zadania:	Stworzenie bazy danych o ofertach kooperacyjnych (zadanie wspólne)		Oznaczenie:	3C-1																																
Zadanie w ramach programu:	Wsparcie organizacyjne MSP	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Wspieranie funkcjonowania lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw (MSP)																																	
Opis zadania:	<p>Wspieranie sektora małych i średnich przedsiębiorstw, poza wymiarem finansowym, może przybierać także wymiar organizacyjny. Jakkolwiek polskie MSP powszechnie utrzymują, iż jedyną rzeczą jakiej brakuje im do niezachwianego rozwoju jest kapitał, nie zawsze jest to zgodne z prawdą.</p> <p>Środowisko przedsiębiorców, zarówno na poziomie ogólnokrajowym, jak i lokalnym, jest słabo zintegrowane. Bardzo słaby jest przeważnie przepływ informacji, jeszcze gorzej wygląda sytuacja w zakresie współpracy gospodarczej. Wielokrotnie obserwuje się sytuację, że firmy mogące kooperować, nie wiedząc o swoim istnieniu, nawiązują współpracę z firmami zewnętrznymi.</p> <p>Utworzenie bazy danych o ofertach kooperacyjnych ma także duże znaczenie w zakresie pozyskiwania i stwarzania odpowiednich warunków dla inwestorów zewnętrznych. Inwestor taki poinformowany w sposób wyczerpujący o dostępnych na rynku lokalnym ofertach kooperacyjnych, może zdecydować się na uruchomienie określonego rodzaju produkcji. Korzyść z takiej sytuacji jest wielostronna: inwestor może lepiej prowadzić swoje przedsięwzięcie, lokalny podmiot znajduje rynek zbytu, społeczność lokalna zyskuje nowe miejsca pracy (zarówno u inwestora zewnętrznego, jak i u jego lokalnego kooperanta).</p> <p>Tworzenie tego typu bazy danych powinno być realizowane na poziomie szerszym niż jedna gmina (miasto). Na takie stanowisko mają wpływ dwie podstawowe przesłanki. Po pierwsze, traktując to zadanie, jako wspólne możliwe będzie rozłożenie kosztów. Po drugie, oferta kooperacyjna firm z terenu powiatu jest dużo pełniejsza, a co za tym idzie, dużo bardziej atrakcyjna dla potencjalnego inwestora.</p> <p>Szczegóły dotyczące zadania zostały ujęte w strategii powiatowej.</p>																																			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	<p>Odpowiedzialna za realizację zadania będzie instytucja rozwoju lokalnego we współpracy z Wydziałem ?? UMiG</p> <p>Osoba odpowiedzialna: x</p>																																			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt realizacji przedsięwzięcia nie będzie duży. Można, na podstawie szacunków, wyznaczyć kilka grup kosztów:</p> <table border="0"> <tr> <td colspan="2">Koszty jednorazowe:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>przygotowanie i kolportaż ankiet</td> <td></td> <td>2.000 zł.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>stworzenie oprogramowania bazy danych</td> <td></td> <td>6.000 zł.</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Koszty stałe (roczne):</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>zbieranie danych uzupełniających</td> <td></td> <td>1.000 zł.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>tworzenie i kolportaż dyskietek z bazą danych</td> <td></td> <td>5.000 zł.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td></td> <td>8.000 zł.</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>w kolejnych latach</td> <td></td> <td>6.000 zł.</td> </tr> </table>				Koszty jednorazowe:				przygotowanie i kolportaż ankiet		2.000 zł.		stworzenie oprogramowania bazy danych		6.000 zł.		Koszty stałe (roczne):				zbieranie danych uzupełniających		1.000 zł.		tworzenie i kolportaż dyskietek z bazą danych		5.000 zł.		RAZEM		8.000 zł.			w kolejnych latach		6.000 zł.
Koszty jednorazowe:																																				
przygotowanie i kolportaż ankiet		2.000 zł.																																		
stworzenie oprogramowania bazy danych		6.000 zł.																																		
Koszty stałe (roczne):																																				
zbieranie danych uzupełniających		1.000 zł.																																		
tworzenie i kolportaż dyskietek z bazą danych		5.000 zł.																																		
RAZEM		8.000 zł.																																		
	w kolejnych latach		6.000 zł.																																	

Źródło finansowania	Zakłada się, iż zadanie będzie w pewnym stopniu finansowane przez firmy znajdujące się w bazie danych. Udział finansowy firm nie może jednak być barierą zamieszczania kolejnych ofert. Dlatego też opłaty muszą być minimalne. Szacuje się, że współfinansowanie przez firmy wyniesie do 40%. Pozostały koszt zostanie podzielony pomiędzy gminy i starostwo. Przyjęto, iż udział UMiG wyniesie 20%.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	W pierwszym roku realizacji około 1.500 zł. W latach następnych około 1.200 zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie może być rozpoczęte po uruchomieniu instytucji rozwoju lokalnego, a więc około 01.07.2000 r.,	Data zakończenia realizacji	Baza danych powinna być gotowa 01.07.2001 r.
Planowany efekt końcowy	W efekcie powinien zostać stworzony system szybkiego informowania wszystkich zainteresowanych o profilu lokalnych podmiotów gospodarczych, o ich ofertach, mocach produkcyjnych oraz zainteresowaniu poszukiwaniem kooperantów (odbiorców i dostawców).		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta		

Nazwa zadania:	Stworzenie mechanizmów wspólnej promocji lokalnych MSP (zadanie wspólne)		Oznaczenie:	3C-2
Zadanie w ramach programu:	Wsparcie organizacyjne MSP	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Wspieranie funkcjonowania lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw (MSP)	
Opis zadania:	<p>Małe i średnie firmy ogólnie, a firmy mikro w szczególności, stoją wobec wielu poważnych problemów rozwojowych. Podstawowym jest brak źródeł finansowania zewnętrznego (o czym była mowa przy okazji projektowania zadań 3B-2 i 3B-3). Jedyne nieco mniej istotny jest jednak problem braku możliwości prowadzenia skutecznej promocji. Jak powszechnie wiadomo promocja i reklama jest niezwykle kosztowna. Żeby ją skutecznie prowadzić, trzeba posiadać odpowiednio wysokie obroty. Firmy małej nie stać na reklamę i promocję. Powoduje to z kolei porażki rynkowe w zestawieniu z dużymi firmami prowadzącymi intensywne działania promocyjne. W efekcie mała firma ma jeszcze mniejsze możliwości prowadzenia promocji.</p> <p>Wydaje się, iż jedyną sensowną i skuteczną metodą zaradzenia temu problemowi jest prowadzenie wspólnych działań promocyjnych przez kilka firm. Najlepszą okazją do tego typu promocji są targi krajowe lub nawet zagraniczne. Jak uczy doświadczenie, środowiska przedsiębiorców rzadko kiedy organizują się same. Są one wprawdzie skore do współpracy, jest jednak niezbędny impuls stymulujący ze strony jakiejś organizacji zewnętrznej.</p> <p>Dlatego też, autorzy proponują, aby mająca powstać instytucja rozwoju lokalnego i wspierania MSP zajęła się organizacją wspólnych misji handlowych lokalnych przedsiębiorców na targi. W pierwszej kolejności możliwe jest zorganizowanie takiej wspólnej misji (i wspólnej ekspozycji) np. na targach poznańskich.</p> <p>Zakłada się także wydawanie profesjonalnego katalogu reklamowego np. pod tytułem „Biznes Strzeliński” lub „Oferty firm powiatu strzelińskiego”. Materiał taki powinien zawierać oferty handlowe nie zaś reklamy. Powinien być on zbliżony raczej do katalogu ofertowego jednej firmy, niż do stron reklamowych w gazecie ogólnokrajowej. Wydanie tego typu wspólnych materiałów promocyjnych powinno, podobnie jak wspólne wyjazdy na targi, spoczywać na barkach projektowanej instytucji rozwoju lokalnego i wspierania MSP.</p> <p>Ponieważ zadania związane z promocją lokalnych firm powinny być realizowane na poziomie ponadgminnym, szczegółły omówiono w strategii rozwoju powiatu.</p>			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Organizacja Rozwoju Lokalnego i Wspierania MSP powstała w ramach zadania 3B-1			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Co do zasady, zadania związane ze wspólną promocją lokalnych (powiatowych) MSP powinny być realizowane bez konieczności angażowania środków publicznych. Autorzy przewidują jednak utworzenie niewielkiego funduszu na dofinansowanie tego typu inicjatyw. Przewiduje się, iż kwota 20.000 zł. rocznie w pełni wystarczy na ten cel.			
Źródło finansowania	Co do zasady, imprezy tego typu będą finansowane przez wystawców oraz firmy zainteresowane wydaniem wspólnego materiału promocyjnego. Koszty ewentualnego dofinansowania będą dzielone pomiędzy zainteresowane gminy. Szacuje się, iż UMiG będzie musiał asygnować około 30%.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	Okolo 6.000 zł. rocznie.	
Data rozpoczęcia realizacji	Planuje się rozpocząć działania w tym zakresie od 01.01.2001 r.	Data zakończenia realizacji	Działanie ciągłe.	

Planowany efekt końcowy	Konsolidacja lokalnych środowisk biznesu. Obniżenie kosztów prowadzenia działalności promocyjnej, a co za tym idzie zwiększenie sprzedaży i zatrudnienia.
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym z ramienia UMiG za nadzór nad realizacją zadania jest Naczelnik Wydziału ?.

Nazwa zadania:	Utworzenie punktu doradztwa dla firm mikro (zadanie wspólne)		Oznaczenie:	3C-3
Zadanie w ramach programu:	Wsparcie organizacyjne MSP	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Wspieranie funkcjonowania lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw (MSP)	
Opis zadania:	<p>Jedną z podstawowych bolączek najmniejszych firm jest, obok braku możliwości skutecznego promowania się, brak dostępu do informacji rynkowej oraz wiedzy merytorycznej z zakresu ekonomii, zarządzania, marketingu, nie mówiąc już o prawie absolutnym braku dostępu do najnowszych rozwiązań technologicznych (know-how).</p> <p>Firmy małe, a w szczególności najmniejsze, nie mają odpowiednich środków, aby korzystać na co dzień z profesjonalnego doradztwa na zasadach komercyjnych. Dlatego też, od ponad 8 lat rozwija się w Polsce pomoc świadczona MSP w formie dostarczenia im profesjonalnego, a jednocześnie niedrogiego doradztwa. Strategia niniejsza zakłada utworzenie tego typu punktu w Strzelinie. Z uwagi na fakt, iż podmioty gospodarcze mogące korzystać z usług tego punktu działają nie na terenie Miasta i Gminy Strzelin, działanie to zamieszczono, jako zadanie wspólne na poziomie strategii powiatowej. Tam też zamieszczono pełen opis zadania.</p> <p>Zakłada się, iż projektowany punkt doradztwa dla lokalnych MSP będzie świadczył usługi przynajmniej w następującym zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowywanie biznes planów i wniosków kredytowych dla banków i innych instytucji finansowych; 2. Doradztwo bieżące w zakresie księgowości i rachunkowości (bez prowadzenia księgowości, co powinno zostać domeną biur rachunkowych). 3. Prowadzenie badań rynku oraz dostarczanie informacji rynkowej na podstawie opracowań szerszych przygotowywanych (i sprzedawanych) przez wyspecjalizowane firmy. 4. Doradztwo technologiczne realizowane w kooperacji z uczelniami oraz centrami transferu technologii (można w tym zakresie skorzystać z doświadczeń i pomocy jednego z najlepszych w Polsce – Wrocławskiego Centrum Transferu Technologii, działającego przy Politechnice Wrocławskiej pod kierownictwem Prof. Kocha). 5. Opracowywanie analiz finansowych oraz wycen majątku trwałego przy współpracy z zewnętrznymi ekspertami. 6. Wykonywanie usług związanych z poszukiwaniem na rynku krajowym partnerów gospodarczych (kooperantów, dostawców, odbiorców). <p>Podstawowym warunkiem powodzenia działania takiego punktu jest preferencyjność stosowanych w nim cen usług. Dlatego też należy zakładać, iż działalność punktu powinna być dotowana.</p>			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	<p>Punkt doradztwa dla MSP powinien powstać w ramach struktur instytucji rozwoju lokalnego powstałej w ramach zadania 3B-1.</p> <p>Odpowiedzialny za realizację zadania z ramienia UMiG jest Wydział ?</p> <p>Osoba odpowiedzialna: x</p>			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt utworzenia punktu w ramach struktur instytucji zajmującej się wspieraniem MSP jest zerowy lub bliski zeru. Zakłada się, że punkt korzystałby z wyposażenia instytucji. Należy oszacować zatem jedynie koszty funkcjonowania tego punktu. Są one zależne od stopnia aktywności działań doradczych. Zakład się jednak, iż łączny koszt rocznego funkcjonowania punktu (jeden etat, materiały, usługi obce itd.), wynosić będzie około 100.000 zł.</p>			

Źródło finansowania	Koszty funkcjonowania punktu będą pokrywane z dwóch podstawowych źródeł. Pierwszym są opłaty wnoszone przez osoby korzystające z usług doradczych. Przewiduje się, że usługi te będą sprzedawane „za pół ceny”. Pozostałe 50% kosztów będzie pokrywane ze źródeł zewnętrznych – pomocowych. Można tu wymienić dwa potencjalne źródła finansowania. Podstawowym jest Krajowy System Usług finansowany ze środków programu STEP II (Polska Fundacja MSP) – system ten nastawiony jest wyłącznie na dofinansowywanie usług doradczych. Zadanie może być także współfinansowane z V Programu Ramowego Unii Europejskiej (w zakresie transferu technologii – program Rozwój Krajowego i Regionalnego Systemu Transferu Technologii). Nie przewiduje się finansowania działalności bieżącej punktu ze środków lokalnych.		Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	0 zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Początek działań wstępnych 01.01.2001 r.	Data zakończenia realizacji	Gotowość operacyjna punktu 01.10.2001 r.	
Planowany efekt końcowy	Zapewnienie profesjonalnego i niedrogiego doradztwa dla lokalnych MSP, a w efekcie rozwój sektora MSP i redukcja bezrobocia.			
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym z ramienia UMiG za nadzór nad realizacją zadania jest Zastępca Burmistrza			

Nazwa zadania:	System informacji rynkowej dla rolnictwa		Oznaczenie:	4A-1
Zadanie w ramach programu:	Stymulowanie rozwoju rynku rolnego	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich	
Opis zadania:	<p>Z uwagi na niewystarczające możliwości uzyskiwania informacji rynkowej przez rolników oraz w celu zwiększenia szybkości do nich dostępu konieczne jest stworzenie systemu informacji rynkowej dla lokalnego rolnictwa. W ramach utworzonej organizacji rozwoju lokalnego i wspierania MSP (zadanie 3C-1) powstanie komórka zajmująca się tym zagadnieniem, tzn. zbieraniem, przetwarzaniem oraz rozpowszechnianiem informacji.</p> <p>Informacja ta w pierwszym rzędzie dotyczyć będzie takich kategorii rynkowych jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ceny, ⇒ podaż poszczególnych produktów, ⇒ popyt na poszczególne produkty, ⇒ tendencje rynkowe; ⇒ wymogi standardów jakości. <p>Pozyskiwanie wszelkich informacji o rynku rolnym możliwe będzie z takich jednostek jak np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Główny Inspektorat Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych, - Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego, - giełdy towarowe i rynki hurtowe (tu ważną rolę może odegrać monitorowanie lokalnego rynku hurtowego (patrz zadanie 4A-2), - jednostki przetwórstwa rolno-spożywczego itd. <p>Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej podjęło prace zmierzające do ustanowienia zintegrowanego systemu informacji rynkowej, przy zaangażowaniu środków pomocowych – PHARE, w zakresie opracowania koncepcji systemu, oprogramowania oraz wyposażenia w sprzęt komputerowy. Powstanie takiego systemu w kraju ułatwi pozyskiwanie informacji na poziomie lokalnym. Zasady funkcjonowania systemu podlegać będą regulacjom podobnym jak w krajach Unii Europejskiej.</p> <p>Komórka odpowiedzialna za zbieranie danych rynkowych, zajmowałaby się również promocją produktów rolno-spożywczych lokalnych rolników na rynku krajowym i rynkach zagranicznych.</p>			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	<p>Za realizację zadania odpowiadać będzie organizacja rozwoju (patrz zadanie 3C-1). W ramach struktur UMiG odpowiedzialny będzie Wydział ??</p> <p>Osoba odpowiedzialna: x</p>			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt realizacji zadania wiąże się z dodatkowymi działaniami realizowanymi na poziomie organizacji rozwoju lokalnego. Dodatkowo przewiduje się ponoszenie kosztów za uzyskiwanie pewnych informacji, np. za pomocą internetu. Koszty te będą jednak pokrywane w ramach ogólnego budżetu organizacji oraz z ewentualnego dofinansowania gmin wiejskich.</p>			
Źródło finansowania	-	Łączne finansowanie z budżetu Gminy:	0 zł.	
Data rozpoczęcia realizacji	Data rozpoczęcia realizacji wiąże się z powołaniem organizacji Rozwoju Lokalnego - około początku 2001 r.	Data zakończenia realizacji	Działanie ciągłe	
Planowany efekt końcowy	<p>W efekcie powinien zostać stworzony system szybkiego informowania rolników o zmieniających się warunkach na rynku (cenie, podaży, popycie na różne ogniwa łańcucha żywnościowego). Ma to w efekcie prowadzić do poprawy konkurencyjności lokalnych</p>			

	producentów rolnych i lepszego ich dostosowania do warunków rynkowych. Będzie to miało także wpływ na rozwój Strzelina, jako lokalnego centrum handlowego i produkcyjnego.
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta...

Nazwa zadania:	Stymulowanie kooperacji wśród rolników (grupy producenckie)		Oznaczenie:	4A-2
Zadanie w ramach programu:	Stymulowanie rozwoju rynku rolnego	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich	
Opis zadania:	<p>Przy dużej rywalizacji o rynek, szczególnie w ostatnim okresie, niezwykle ważną sprawą jest wzmocnienie roli rolników na rynku produktów rolnych. Z powodu rozproszonej i rozdrobnionej produkcji, niskich kwalifikacjach zawodowych i profesjonalnych umiejętności marketingowych, przy słabo rozwiniętym systemie dystrybucji, większość producentów rolnych nie jest w stanie zapewnić dostaw towaru w wystarczającej ilości, należytej jakości i jednorodności. Z uwagi na to, iż duża część rozproszonych producentów nie może sprostać konkurencji na rynku, konieczne jest utworzenie w Strzelinie silnej grupy producenckiej. Instytucja ta, powołana w celu stymulowania kooperacji wśród rolników będzie ściśle współpracować z komórką odpowiedzialną za stworzenie systemu informacji rynkowej dla rolników.</p> <p>Dzięki powstałej grupie producentów rolnych w Strzelinie rolnicy uzyskają możliwość:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ wspólnego zaopatrzenia w środki produkcji, ⇒ wspólnego użytkowania specjalistycznych maszyn, ⇒ przygotowania dużych, standaryzowanych partii produktów, ⇒ zastosowania nowych technologii, marketingu i zbytu produktów rolnych itp. <p>Rolnicy będą mogli gromadzić większe dochody poprzez przejęcie części marży handlowej oraz otrzymywanie wyższych cen za produkty lepszej jakości i produkty częściowo przetworzone.</p> <p>Posiadając właściwą strategię marketingową, grupa taka ma większą możliwość, już na etapie tworzenia produktu, jego pakowania, oznakowania i trwałości, dostosowywania do potrzeb konsumentów.</p> <p>Grupy producenckie są podstawowym elementem zorganizowanego rynku rolnego oraz ważnym czynnikiem obszarowej i produkcyjnej restrukturyzacji rolnictwa. Umożliwiają poprawę ekonomicznej efektywności gospodarowania oraz zapewniają dostarczanie dobrych jakościowo i możliwie tanich produktów. Powstałe grupy producentów rolnych będą miały możliwość uzyskania wsparcia finansowego ze strony państwa. Wpisana do rejestru (a więc spełniająca minimalne wymogi stawiane przez prawo) będzie mogła ubiegać się o kredyty preferencyjne i dotacje ze środków publicznych wspierających realizację celów statutowych grup i ich związków.</p> <p>Program pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej dla Polski SAPARD przewiduje również dofinansowywanie grup producenckich. Grupy będą mogły być beneficjentami dofinansowania w obszarach, gdzie sygnalizowany jest niedostatek kapitału. Działanie tego typu jest także jednym z priorytetów Paktu dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (punkt 6 – Tworzenie grup producenckich).</p> <p>Główne działanie w ramach tego zadania polega na fizycznym zorganizowaniu grup producenckich. Podstawowym problemem tej (ze wszech miar słusznej i wskazanej) idei jest brak stymulacji zewnętrznej. Jak uczą doświadczenia ostatnich lat, jest mało prawdopodobne, aby rolnicy sami się zorganizowali (takie przypadki są bardzo nieliczne). Istnieje potrzeba zewnętrznego stymulowania ich współpracy. W związku z tym, planuje się powołanie (i finansowanie) w ramach powstającej organizacji rozwoju (patrz zadanie 3B-1) stanowiska ds. grup producenckich. Główną rolą osoby odpowiedzialnej będzie organizowanie spotkań, załatwianie procedur formalnych powstawania grup itp. W perspektywie grupy producenckie (już aktywnie działające i przynoszące efekty finansowe) będą same finansować działalność koordynatora. Finansowanie ze strony samorządu będzie zatem potrzebne tylko przez pierwszy okres (np. trzy lata).</p>			

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Za realizację zadania odpowiadać będzie organizacja rozwoju (patrz zadanie 3B-1). W ramach struktur UMiG odpowiedzialny będzie Wydział ?? Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Koszt realizacji zadania wiąże się z powstałym w ramach powstałej organizacji rozwoju lokalnego etatem. Dodatkowo przewiduje się ponoszenie kosztów związanych z organizacją spotkań, uzyskiwaniem porad, itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty ponoszone w związku z zatrudnieniem pracownika 40.000 ➤ koszty związane z powstawaniem grup 5.000 <p>Przewiduje się, iż zadanie to może być realizowane przez organizację na zasadzie zlecenia przez Urząd Miasta i Gminy.</p> <p>Oddzielną kategorię kosztów stanowić będzie konieczność zgromadzenia kapitału samej grupy. Jest to jednak problem producentów rolnych. Możliwe w tym zakresie będzie uzyskanie finansowania zewnętrznego. Brak jest tu natomiast miejsca na jakikolwiek udział finansowy samorządów lokalnych.</p>		
Źródło finansowania	Zadanie może być współfinansowane przez samorząd miejski, powiatowy i gmin ościennych (działania będą dotyczyć bowiem głównie mieszkańców powiatu). Planuje się, że udział finansowy UMiG wyniesie 30%.	Łączne finansowanie z budżetu Gminy:	Okolo 13,500 zł. rocznie przez pierwsze 3 lata – później finansować będą same grupy producenckie.
Data rozpoczęcia realizacji	Data rozpoczęcia realizacji wiąże się z powołaniem organizacji Rozwoju Lokalnego - około początku 2001 r.	Data zakończenia realizacji	Działanie ciągłe
Planowany efekt końcowy	W efekcie powinien zostać stworzony system szybkiego informowania rolników o zmieniających się warunkach na rynku (ceny, podaży, popycie na różne ogniwa łańcucha żywnościowego). Ma to w efekcie prowadzić do poprawy konkurencyjności lokalnych producentów rolnych i lepszego ich dostosowania do warunków rynkowych. Będzie to miało także wpływ na rozwój Strzelina, jako lokalnego centrum handlowego i produkcyjnego.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta...		

Nazwa zadania:	Wytyczenie szlaków turystycznych (wokół Miasta)		Oznaczenie:	4B-1
Zadanie w ramach programu:	Stymulowanie rozwoju turystyki	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich	
Opis zadania:	<p>Strzelin trudno zaliczyć do miast szczególnie atrakcyjnych turystycznie. Nie można liczyć, że w oparciu o miejskie zabytki rozwinie się, istotną dla życia Strzelina, turystykę. Nawet jeżeli uda się przyciągnąć pewną liczbę turystów, to turystyka ta będzie miała charakter „kilkugodzinny”. Należy więc rozpatrzyć możliwość rozwoju turystyki w oparciu o tereny okoliczne (teren południowy gminy Strzelin oraz gmina Przeworno). Już na wstępie należy podkreślić, iż można liczyć wyłącznie na ograniczony ruch turystyczny. Podstawowe znaczenie będzie miała turystyka weekendowa oraz działki rekreacyjne. Zwłaszcza ten ostatni element powinien być traktowany priorytetowo. Rozwój tej funkcji wymaga odpowiedniego uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Podstawową, niewykorzystaną atrakcją turystyczną na obszarze powiatu i powiatów ościennych są warunki przyrodnicze, ciekawe ukształtowanie terenu w obszarze Wzgórz Strzelińskich. Autorzy stoją na stanowisku, że możliwe jest wykorzystanie tych elementów do stworzenia szlaków wędrowek pieszych i tras rowerowych. Ważne jest, aby sieć szlaków zapewniała możliwość uprawiania aktywnej turystyki przez kilka dni. Tylko w ten sposób będzie można zatrzymać turystę w mieście na kilka nocy.</p> <p>Podstawowym zatem zadaniem jest stworzenie niezbędnej infrastruktury turystycznej – wyznaczenie i opisanie szlaków turystycznych. Zadanie to powinno zawierać przynajmniej następujące elementy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonanie inwentaryzacji najciekawszych elementów okolicznego krajobrazu i przyrody. W tym miejscu należy wskazać wszystkie atrakcje, które mogą zainteresować turystę nastawionego na aktywne spędzanie czasu wolnego. Zadanie to powinno być przeprowadzone z udziałem lokalnych autorytetów w dziedzinie ochrony przyrody oraz ew. lokalnych przewodników turystycznych. 2. W następnej kolejności należy wyznaczyć szlaki wędrowek pieszych, szlaki wodne oraz trasy rowerowe, łączące po kolei wszystkie miejsca interesujące. Można przy tym dokonać próby pewnej dywersyfikacji tras (podziału tematycznego). Trasy powinny być „przetestowane” przez przewodników (także trasy rowerowe), w celu sprawdzenia, czy nie są zbyt forsowne, czy ich przebycie nie zabiera zbyt dużo czasu itp. 3. Wyznaczone i sprawdzone szlaki oraz trasy rowerowe powinny być oznaczone zgodnie z przyjętą nomenklaturą oznaczeń szlaków turystycznych z dodaniem graficznego elementu wyróżniającego, iż jest to tras należąca do systemu tras turystycznych programu „Okolice Strzelina”, „Wzgórz Strzelińskie” itp. 4. Wyznaczone szlaki powinny zostać naniesione na mapę okolicy Miasta, ze wskazaniem głównych punktów zwiedzania, orientacyjnych długości tras, punktów gastronomicznych wzdłuż tras, sposobów dojazdu do początku szlaku, (o ile zaczynać się on będzie poza miastem) itp. 5. Ważnym elementem zadania będzie wydanie materiałów informacyjnych o szlakach. Jest niezwykle istotne, aby materiały te stanowiły element całego programu. Turysta musi odnosić wrażenie, że jego wycieczka jest fragmentem przemyślanego programu. Dlatego też, kwestię wydania przewodnika oraz ulotek dotyczących konkretnych tras (podział na trasy rowerowe, wodne, piesze i samochodowe) omówiono w zadaniu 4B-2. <p>Istotne jest, aby udało się do opisywanych działań włączyć zarówno organizacje społeczne (ekologów, turystów, rowerzystów itp.), jak i władze gmin ościennych (głównie gminy Przeworno) oraz powiatu strzelińskiego, a jeżeli wystąpi taka potrzeba także powiatów sąsiednich. Chodzi tu zarówno o udział finansowy, jak i przede wszystkim, o udział merytoryczny w opracowywaniu najciekawszych tras.</p>			

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Z ramienia UMiG odpowiedzialne za realizację zadania jest Wydział ?? Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Koszt wdrożenia zadania można podzielić na dwa podstawowe etapy: (i) przygotowanie, wyznaczenie i oznakowanie szlaków oraz (ii) wydanie materiałów informacyjnych. Etap pierwszy ma charakter głównie organizacyjny. Główny jego koszt wiązać się będzie z oznakowaniem szlaków (w tym także opracowaniem znaku graficznego tras) oraz ewentualnie budową drobnej infrastruktury turystycznej (ławki, miejsca widokowe, parkingi). Szacuje się, iż realizacja całego etapu nie powinna pochłonąć więcej niż 100.000 zł. Odrębne koszty będą wiązać się z wydaniem materiałów informacyjnych. Koszty te jednak zostały uwzględnione przy omawianiu zadania 4B-2.		
Źródło finansowania	Zakłada się, iż zadanie będzie współfinansowane przez Miasto, Starostwo Powiatowe oraz Gminę Przeworno (na terenie której także będą wyznaczone szlaki) w proporcjach równych – po 33%.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	Okolo 33.000 zł. jednorazowo.
Data rozpoczęcia realizacji	Realizacja zadania, jako determinującego możliwość wydania materiałów promocyjnych, powinna zostać rozpoczęta już 01.04.2000 r.	Data zakończenia realizacji	Szlaki powinny być wyznaczone i opisane przed rozpoczęciem sezonu 2001 r.
Planowany efekt końcowy	W efekcie bezpośrednim powinny powstać atrakcyjne trasy wycieczek rowerowych i pieszych rozpoczynanych ze Strzelina lub okolic. W efekcie długofalowym ma to doprowadzić do pojawienia się turystów pragnących pozostać w Mieście przez kilka dni.		
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest Członek Zarządu Miasta i Gminy		

Nazwa zadania:	Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych		Oznaczenie:	4B-2
Zadanie w ramach programu:	Stymulowanie rozwoju turystyki	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich	
Opis zadania:	<p>Promocja jest przedsięwzięciem gospodarczym. Pociąga za sobą koszty, które się akceptuje, oczekując efektów przekraczających wartość nakładów. Dobra kampania promocyjna może przesądzić „tutaj, a nie tam” spędzę czas wolny. W rozdziale niniejszym zaproponowano różne możliwości i sposoby promowania gminy Strzelin.</p> <p>Kampanię promocyjną należy kierować do szerokiego kręgu osób. W tym celu należy stworzyć materiały promujące turystykę w Strzelinie i wokół niej oraz dostarczyć potencjalnym turystom informacji na temat walorów turystycznych i rekreacyjnych.</p> <p>W pierwszej kolejności należy przygotować ogólny materiał promujący Gminę, jako miejsce turystyczne. Chodzi tu o wyspecjalizowany materiał, nastawiony wyłącznie na eksponowanie walorów turystycznych. Autorzy nie widzą możliwości łączenia materiału promującego turystykę, z materiałami promocyjnymi przeznaczonymi dla potencjalnych inwestorów. Rola materiałów o charakterze wyłącznie proturystycznym jest nie do przecenienia. Wielokrotnie, już samo istnienie takiego materiału przekonuje turystę do odwiedzenia Gminy („Skoro wydali specjalny folder, to musi to być rzeczywiście interesująca Gmina”). Autorzy proponują wydanie w pierwszej kolejności materiału pośredniego między folderem, a ulotką reklamową. Wydaje się, iż wystarczający będzie materiał kilkustronicowy wydany w formacie B5.</p> <p>Z uwagi na to, iż Gmina posiada warunki sprzyjające rozwojowi turystyki weekendowej dodatkowo, wskazane byłoby wydrukowanie katalogu z ofertą działek przeznaczonych pod budowę domków letniskowych. Wydaje się, iż ta forma wypoczynku ma największą szansę rozwoju na tym terenie. Ofertę tę należy skierować szczególnie do mieszkańców Wrocławia, wśród których obserwuje się coraz większe zainteresowanie tego typu wypoczynkiem. W katalogu takim powinny znaleźć się takie informacje jak: lokalizacja, uzbrojenie techniczne terenu, stosunek własności, wartość działki, dodatkowe atrakcje danego obszaru, itd.).</p> <p>Równolegle, należy rozważyć możliwość wydania szeregu ulotek promocyjnych opisujących walory konkretnych atrakcji turystycznych (kamieniołomy granitu, należące do największych w Europie, Wzgórza Strzelińskie z kulminacją na Gromniku). Wydaje się, iż poziom atrakcyjności turystycznej samej Gminy zapewni możliwość wydania 3-4 ulotek o najważniejszych. Dodatkowo, konieczne jest wydanie kilku ulotek opisujących trasy turystyczne (piesze, rowerowe) wokół Miasta. Na etapie diagnozy sytuacji w Mieście, zwrócono uwagę na konieczność wykorzystania walorów krajobrazowych okolic Strzelina, w celu przełamania „półdniowości” turystyki. Dlatego też, jest niezwykle istotne, aby posiadać odpowiednie materiały na temat tras i szlaków.</p> <p>Z uwagi na pojawiające się zaczątki rozwoju agroturystyki w tym regionie, wskazane byłoby również zwrócenie na to szczególnej uwagi. W materiałach promocyjnych na pewno trzeba uwzględnić informacje o miejscach noclegowych w gospodarstwach agroturystycznych zlokalizowanych na terenie Gminy. W chwili obecnej ta forma wypoczynku jest bardzo modna i popularna, szczególnie wśród mieszkańców dużych aglomeracji (np. Wrocławia), dlatego też trzeba ją rozwijać. Nie należy jednak tego przeceniać.</p> <p>Ostatnim elementem kompletu materiałów promujących turystykę w Mieście powinien być przewodnik po Gminie. Materiał ten, wydany w formie książkowej, jako jedyny będzie miał charakter komercyjny. Poziom kosztów edycyjnych tego typu materiału wyklucza jego darmowe rozdawnictwo. Ważne jest, aby przewodnik został opracowany z inspiracji i za pieniądze Gminy. Tylko w takim przypadku będzie bowiem możliwe właściwe skorelowanie go z materiałami promocyjnymi (np. utrzymanie tej samej szaty graficznej). Koszty związane z wydaniem przewodnika, powinny docelowo zostać pokryte przychodami z jego sprzedaży .</p> <p>Wszystkie opisane powyżej działania wymagają bardzo dobrego opracowania</p>			

	<p>merytorycznego. Należy pamiętać, iż wyłącznie profesjonalny materiał promocyjny przynosi spodziewany efekt. Ma to szczególnie duże znaczenie przy promowaniu turystyki. Materiały powinny więc do przesady eksponować walory turystyczne Miasta. Z tego punktu widzenia, kluczowe znaczenie ma jakość zdjęć oraz poziom edycyjny materiałów.</p> <p>W związku z powyższym, autorzy sugerują powołanie kolegium redagującego materiały promocyjne oraz przewodnik. Każdy z tych materiałów powinien być przygotowany starannie od strony merytorycznej i edycyjnej. Dlatego też, nie wystarczy powierzenie agencji wydawniczej opracowania materiałów. Niezbędny jest wkład merytoryczny środowisk lokalnych. Kolegium redakcyjne odpowiadałoby za opracowanie szaty graficznej, wybór fotografii, opracowanie tekstów oraz wskazanie docelowego układu materiałów. Na ostatecznym etapie, kolegium zatwierdzałoby propozycje konkretnych rozwiązań prezentowane przez agencję wydawniczą.</p> <p>Należy pamiętać, iż wszystkie materiały o charakterze promocyjnym mają zachęcać do przyjechania do Strzelina. Nie mogą zatem być dystrybuowane wyłącznie w Gminie. Należy również pamiętać o konieczności współpracy zarówno z biurami informacji turystycznej w całym regionie, z izbami turystycznymi, jak również z organizacjami pozarządowymi (szczególnie cenne są pod tym względem organizacje proekologiczne).</p>																																			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Za realizację zadania odpowiadać będzie																																			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Z uwagi na techniczny charakter zadania, już na etapie strategii działania można dość dokładnie oszacować jego koszty. Przewiduje się, iż koszty realizacji zadania wyniosą:</p> <p>W pierwszym roku realizacji:</p> <table border="0"> <tr> <td>opracowanie merytoryczne wszystkich materiałów</td> <td></td> <td>30.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie graficzne i edycyjne folderów i ulotek</td> <td></td> <td>20.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie graficzne i edycyjne przewodnika</td> <td></td> <td>5.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>druk folderów</td> <td>2000 szt. * 10 zł.</td> <td>20.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>druk ulotek</td> <td>7000 szt. * 2 zł.</td> <td>14.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>druk przewodnika</td> <td>500 szt. * 15 zł.</td> <td>7.500 zł.</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td></td> <td>96.500 zł.</td> </tr> </table> <p>W kolejnych latach:</p> <table border="0"> <tr> <td>druk folderów</td> <td>2000 szt. * 10 zł.</td> <td>20.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>druk ulotek</td> <td>7000 szt. * 2 zł.</td> <td>14.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>druk przewodnika</td> <td>500 szt. * 15 zł.</td> <td>7.500 zł.</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td></td> <td>41.500 zł.</td> </tr> </table>			opracowanie merytoryczne wszystkich materiałów		30.000 zł.	przygotowanie graficzne i edycyjne folderów i ulotek		20.000 zł.	przygotowanie graficzne i edycyjne przewodnika		5.000 zł.	druk folderów	2000 szt. * 10 zł.	20.000 zł.	druk ulotek	7000 szt. * 2 zł.	14.000 zł.	druk przewodnika	500 szt. * 15 zł.	7.500 zł.	RAZEM		96.500 zł.	druk folderów	2000 szt. * 10 zł.	20.000 zł.	druk ulotek	7000 szt. * 2 zł.	14.000 zł.	druk przewodnika	500 szt. * 15 zł.	7.500 zł.	RAZEM		41.500 zł.
opracowanie merytoryczne wszystkich materiałów		30.000 zł.																																		
przygotowanie graficzne i edycyjne folderów i ulotek		20.000 zł.																																		
przygotowanie graficzne i edycyjne przewodnika		5.000 zł.																																		
druk folderów	2000 szt. * 10 zł.	20.000 zł.																																		
druk ulotek	7000 szt. * 2 zł.	14.000 zł.																																		
druk przewodnika	500 szt. * 15 zł.	7.500 zł.																																		
RAZEM		96.500 zł.																																		
druk folderów	2000 szt. * 10 zł.	20.000 zł.																																		
druk ulotek	7000 szt. * 2 zł.	14.000 zł.																																		
druk przewodnika	500 szt. * 15 zł.	7.500 zł.																																		
RAZEM		41.500 zł.																																		
Źródło finansowania	<p>Ocenia się, iż możliwe będzie otrzymanie dofinansowania działań związanych z wydawaniem materiałów promujących turystykę. Oprócz pomocy z organizacji pozarządowych zajmujących się promocją turystyki, możliwe będzie współfinansowanie wydawania niektórych ulotek przez lokalnych zainteresowanych i . Szacuje się, iż w sumie możliwe będzie otrzymanie ze źródeł innych niż lokalne do 50% środków niezbędnych na realizację zadania. Pozostała część kosztów będzie współfinansowana przez MiG Strzelin (20%), Gminę Przeworno i Starostwo Powiatowe</p>	Łączne finansowanie z budżetu Gminy:	<p>W pierwszym roku około 20.000 zł. W latach kolejnych około 8.000 zł.</p>																																	
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie zostanie rozpoczęte około 01.01.2001 roku.	Data zakończenia realizacji	Poczynając od budżetu roku 2001, działanie będzie miało charakter ciągły.																																	

Planowany efekt końcowy	W efekcie powinny powstać profesjonalne i spójne materiały promujące gminę Strzelin, jako miejsca turystycznego. Co z kolei ma doprowadzić do rozwoju ruchu turystycznego w Gminie.
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest.....

Nazwa zadania:	Edukacja turystyczna i agroturystyczna wśród mieszkańców		Oznaczenie:	4B-3
Zadanie w ramach programu:	Stymulowanie rozwoju turystyki	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich	
Opis zadania:	<p>Dla społeczności lokalnej istotne jest zrozumienie i uznanie korzyści płynących z promocji całego regionu. Wiąże się to z umiejętnością informowania gości o ciekawych miejscach i innych atrakcjach.</p> <p>Agroturystyką bądź turystyką wiejską interesują się głównie mieszkańcy miast większych i aglomeracji, którzy dążą do bliskiego kontaktu z przyrodą, poszukują ciszy i spokoju, chcą aktywnie spędzać wolny czas, chcą poznawać wolnych ludzi, nowe obiekty. To wszystko może im dać region strzeliński. Chodzi jednak o przekonanie do tej idei mieszkańców, zaszczerpienie w nich chęci działania oraz uświadomienie o korzyściach płynących z prowadzenie tego typu działalności. W tym celu należy organizować wyjazdy studialne do funkcjonujących już tego typu gospodarstw. Wskazać w jaki sposób można założyć gospodarstwo agroturystyczne, by było ono na tyle atrakcyjne aby przyjechali do niego goście. Niezbędne wydaje się również wydanie ulotek informujących o prawnych i finansowych uwarunkowaniach agroturystyki, kto i kiedy może podjąć taką działalność, jak płacić podatki, komu przysługuje zwolnienie z podatku dochodowego.</p> <p>Agroturystyka jest czynnikiem aktywizującym wieś, gospodarstwa rolne, zapewniającym dodatkowe dochody rolnikom, wymagająca liderów i szkoleń dla wszystkich. Szkolenia są niezbędne, gdyż wysoka jakość usług, udane przedsięwzięcie, zarządzane z sukcesem, nie może rozwijać się jedynie w oparciu o intuicję, a ale również o głęboką wiedzę. Wymogi rynku są brutalne. Zwłaszcza wśród społeczeństwa wiejskiego nie znana jest wiedza, której teraz najbardziej potrzeba – z zakresu funkcjonowania rynku, marketingu, zarządzania, rachunkowości. Dlatego więc właśnie na szkolenia należy położyć największy nacisk.</p> <p>Podstawowym warunkiem powodzenia w tworzeniu silnej branży turystycznej i agroturystycznej jest akceptacja tego procesu zarówno przez władze samorządowe, jak i przez przedsiębiorców czy dysponentów środków finansowych, a także przez społeczność lokalną. Najważniejszą grupą, której należy uświadomić zarówno korzyści, jak i koszty związane z rozwojem turystycznym i agroturystycznym są mieszkańcy gminy Strzelin. Bez ich poparcia nie mogą udać się nawet najlepiej opracowane plany, w związku z czym w proces programowania, jak i planowania należy zaangażować szerokie kręgi lokalnej społeczności. Poszczególni mieszkańcy mogą stanowić najmocniejsze lub najsłabsze ogniwo w łańcuch realizującym program. Ich nastawienie wobec osób przyjeżdżających, bardziej niż jakikolwiek innych czynnik, wpływa na kreowanie wizerunkiem miejscowości i przyczynia się do tego, że turysta albo powróci, rekomendując tę miejscowość, bądź gospodarstwo agroturystyczne swoim przyjaciołom i znajomym, albo będzie to jego jedyny tu pobyt, a negatywną opinię przekaże innym.</p> <p>Z uwagi na trudną sytuację materialną lokalnej społeczności oraz stopnia zamożności gospodarstw rolnych, wynika, iż agroturystyka jest przedsięwzięciem względnie tanim, nie wymagającym wielkich nakładów, które można uruchomić szybko, na małą skalę, pozwalającym wykorzystać walory turystyczne regionu i własnego gospodarstwa rolnego, a jego prowadzenie nie wymaga wysokich kwalifikacji zawodowych.</p> <p>Agroturystyka jest biznesem i to opłacalnym. Należy jednak liczyć się z dużą konkurencją w tej branży. Umiejętność sprostania konkurencji nie może opierać się na intuicji i przypadkowych rozwiązaniach indywidualnych osób. Należy przygotować cały pakiet programów, które pozwolą usatysfakcjonować przyjeżdżających turystów. Jeżeli cały region chce rozwijać agroturystykę, to wiele pomysłów musi być realizowanych wspólnie, poczynania muszą być skoordynowane, gdyż tylko takie działanie może zapewnić sukces.</p> <p>Skuteczny rozwój turystyki warunkowany jest trudno uchwytną relacją pomiędzy gospodarzem i gościem. Obok wyglądu domów liczą się uprzejmość i uśmiech ludzi na ulicy, a obok wiedzy o mieście, regionie – jakość i ceny usług nabywanych przez turystę.</p>			

Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Za realizację zadania odpowiadać będzie														
Szacunkowy koszt wdrożenia:	<p>Z uwagi na techniczny charakter zadania, już na etapie strategii działania można dość dokładnie oszacować jego koszty. Przewiduje się, iż koszty realizacji zadania wyniosą:</p> <table> <tr> <td>organizacja szkoleń</td> <td>40.000 zł</td> </tr> <tr> <td>wyjazdy studialne</td> <td>10.000 zł</td> </tr> <tr> <td>opracowanie merytoryczne materiałów</td> <td>10.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie graficzne i edycyjne ulotek</td> <td>20.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>druk ulotek 5000 szt. * 2 zł.</td> <td>10.000 zł.</td> </tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td>90.000 zł.</td> </tr> </table>			organizacja szkoleń	40.000 zł	wyjazdy studialne	10.000 zł	opracowanie merytoryczne materiałów	10.000 zł.	przygotowanie graficzne i edycyjne ulotek	20.000 zł.	druk ulotek 5000 szt. * 2 zł.	10.000 zł.	RAZEM	90.000 zł.
organizacja szkoleń	40.000 zł														
wyjazdy studialne	10.000 zł														
opracowanie merytoryczne materiałów	10.000 zł.														
przygotowanie graficzne i edycyjne ulotek	20.000 zł.														
druk ulotek 5000 szt. * 2 zł.	10.000 zł.														
RAZEM	90.000 zł.														
Źródło finansowania	Ocenia się, iż możliwe będzie otrzymanie dofinansowania tych działań ze środków pomocowych Unii Europejskiej w około 50%. Z uwagi na chęć rozwoju agroturystyki w gminie Przeworno, część kosztów pokrytych zostanie z budżetu gminy Przeworno (10%) oraz budżetu powiatu (20%). Szacuje się, iż w sumie możliwe będzie otrzymanie ze źródeł innych niż budżet gminy Strzelin do 80% % środków niezbędnych na realizację zadania.	Łączne finansowanie z budżetu Gminy:	18.000 zł												
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie zostanie rozpoczęte około 01.01.2001 roku.	Data zakończenia realizacji	Poczynając od budżetu roku 2001, działanie będzie miało charakter ciągły.												
Planowany efekt końcowy	W efekcie powinna rozwinąć się agroturystyka i turystyka w regionie strzelińskim, poprzez umożliwienie mieszkańcom dostępu do informacji o prowadzeniu tego typu przedsięwzięcia.														
Jednostka nadzorująca realizację	Odpowiedzialnym za nadzór nad realizacją zadania jest.....														

Nazwa zadania:	Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry		Oznaczenie:	4C-1
Zadanie w ramach programu:	Rozwiązanie problemu gospodarki wodnej i ochrony środowiska	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich	
Opis zadania:	<p>Konieczność realizacji wspólnego z innymi gminami powiatu zadania związanego z regulacją gospodarki wodnej ma dwojakie podstawy merytoryczne. Po pierwsze, obecna gospodarka wodna i kanalizacyjna prowadzi do zanieczyszczenia zlewni rzeki Odry. Po drugie, obserwuje się braki wody do osiągnięcia odpowiedniej jakości produkcji rolnej na potrzeby przemysłu przetwórczego. Kompleksowe rozwiązanie tego problemu musi opierać się na systemie powiązanych ze sobą inwestycji. Główna idea daje się wyrazić następującym łańcuchem logicznym: problemy gospodarki wodnej ⇒ budowa systemu melioracyjnego ⇒ budowa zbiorników retencyjnych ⇒ zapewnienie odpowiedniej jakości wody ⇒ oczyszczalnie ścieków ⇒ kanalizacja. Wszystkie te elementy składają się na kompleksowy program wodny. Z uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości wody, kluczowe znaczenie ma kanalizacja poszczególnych gmin.</p> <p>Gmina Strzelin jest w zasadzie nie skanalizowana. W zestawieniu ze znacznym odsetkiem zwodociągowania, daje to wysoce niekorzystną sytuację z punktu widzenia ochrony środowiska oraz stopnia rozwoju cywilizacyjnego. Należy pamiętać, iż sytuacja w tym zakresie rzutuje na kondycję ekologiczną Wrocławia. Strzelin leży bowiem w zlewni wód dla aglomeracji wrocławskiej. Już sam ten argument może być uznany za wystarczający do budowy sieci kanalizacyjnej. Na ogólny obraz sytuacji składa się jednak jeszcze jeden element. Strzelin posiada nowoczesną oczyszczalnię ścieków, która między innymi z powodu braku sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, wykorzystuje jedynie w około 40-50%. Można zatem przyjąć, że system kanalizacji umożliwiłby pełniejsze (a więc bardziej ekonomiczne) wykorzystanie nowoczesnej oczyszczalni.</p> <p>W realiach polskich, sieć wodociągowa uznawana jest za wymóg cywilizacyjny. Z różnych przyczyn, brak jest wciąż przeświadczenia, iż podobnie jest z siecią kanalizacyjną. Sytuacja taka sprawia (sprawiała w przeszłości), że większy jest nacisk społeczny na budowę wodociągów. Pewne perspektywy stwarza tu fakt, iż zarówno Miasto, jak i Gmina są zwodociągowane w bardzo dużym stopniu. Otwiera to możliwość przystąpienia do budowy kanalizacji sanitarnej.</p> <p>Oczywiście, na etapie formułowania strategii działania na najbliższe 15 lat nie jest możliwe wyznaczenie szczegółowego planu budowy sieci kanalizacyjnej. Wydaje się zasadne wskazanie kilku punktów, do osiągnięcia których należy dążyć. Już w momencie opracowywania niniejszej strategii na ukończeniu były prace nad stworzeniem spójnej koncepcji skanalizowania gminy.</p> <p>Z uwagi na specyfikę urbanizacyjną gminy, nie jest zasadne dążenie do skanalizowania 100% gospodarstw domowych. Zawsze znajdą się bowiem takie miejsca, do których prowadzenie kanalizacji będzie bezzasadne (nieuzasadnione ekonomicznie). Należy jednak przyjąć pewien docelowy wskaźnik skanalizowania. W strategii niniejszej założono, iż do roku 2015 zostanie skanalizowane 70% gospodarstw domowych. Proces kanalizacji będzie jednak stopniowy.</p> <p>Na etapie opracowania strategii działania zasadne jest opracowanie ramowego harmonogramu wydatkowania środków na cele kanalizacyjne. Autorzy przyjęli do dalszych kalkulacji trzyetapowy model budowy kanalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Etap pierwszy – intensywne kanalizowanie największych wsi i osiedli położonych na głównych kierunkach budowy sieci oraz tych, które charakteryzują się największym rozwojem gospodarczym (działalność produkcyjna itp.). ➤ Etap drugi – budowa sieci w większych i średnich skupiskach ludności pomiędzy głównymi kierunkami rozwoju sieci kanalizacyjnej. 			

	<p>➤ Przyłącza sieci kanalizacyjnej do mniejszych i odleglejszych skupisk ludności – ostatni okres realizacji zadania.</p> <p>Należy podkreślić, iż harmonogram finansowy zadania zależy w znacznym stopniu od realnych możliwości pozyskania środków finansowych. W tym zakresie można wskazać kilka możliwych do rozwoju wariantów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Finansowanie całości inwestycji przez spółkę komunalną odpowiedzialną za kanalizację (ZWiK). Przy czym, inwestycja byłaby finansowana w części przez źródła zewnętrzne (np. środki Funduszu Ochrony Środowiska) w części zaś z kredytów bankowych, których spłata byłaby uwzględniona w kalkulacji ceny odbioru ścieków. Rozwiązanie to będzie jednak prowadziło do znacznego (nawet kilkukrotnego) wzrostu ceny za odbiór ścieków komunalnych. 2. Finansowanie inwestycji w części ze środków zewnętrznych (j.w.), w części zaś (około 50%) ze środków budżetu Miasta i Gminy. Oczywiście, także w tym przypadku zakłada się zaciągnięcie kredytu. Byłby on jednak spłacany przez budżet. To rozwiązanie prowadziłoby jednak w sposób prosty do znacznego obciążenia budżetu na najbliższe 10-15 lat. Mieszkańcy musieliby (w sposób pośredni - poprzez brak innych potrzebnych działań władz) finansować kapitał i koszt kredytu. 3. Włączenie zadania do szerszej struktury celowej realizowanej na poziomie ponadgminnym, a nawet ponadpowiatowym. Zadanie to mogłoby wraz z zadaniem 4C-2 (rozwiązanie problemów zaopatrzenia w wodę) stanowić element szerszego planu. W takim przypadku, możliwe byłoby skorzystanie ze znacznego wsparcia finansowego ze strony środków przedakcesyjnych UE – program ISPA. Zakłada się, iż w pierwszej kolejności zostaną podjęte próby realizacji tego właśnie wariantu. Oczywiście należy pamiętać, iż także w tym przypadku niezbędny będzie udział finansowy ze strony Miasta <p>W efekcie dokonanych analiz możliwości Miasta i Gminy zdecydowano, iż realizacja zadań inwestycyjnych będzie miała charakter stopniowy. Konieczność powiązania procesu kanalizowania gminy z innymi zadaniami gospodarki wodnej wydaje się niezaprzeczalna. Przyjęto, że inne działania nie będą jednak miały takiego wpływu na finanse gminy.</p>		
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Zadanie będzie realizowane przez Wydział ??? UMiG Osoba odpowiedzialna: x		
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Przy założeniu kanalizacji 70% gospodarstw gminy, szacunkowy koszt realizacji zadania wynosi około 30 mln zł. Założono wieloletni plan realizacji zadania uzależniony od: (i) możliwości budżetowych, (ii) pozyskiwania środków zewnętrznych.		
Źródło finansowania	Przyjęto, iż na realizację zadania będą pozyskiwane środki pomocy zewnętrznej. Budżet MiG będzie co roku zakładał określoną kwotę wydatków, do której poszukiwane będzie dofinansowanie zewnętrzne. Zakłada się możliwość uzyskania dofinansowania w kwocie do 50% sumy wydatków.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	Okolo 14,6 mln zł.
Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie zostanie rozpoczęte w roku 2000 r. (dokumentacja)	Data zakończenia realizacji	inwestycja zostanie zakończona w roku 2015
Planowany efekt końcowy	W efekcie skanalizowanych powinno zostać 70% gospodarstw domowych na terenie gminy Strzelin.		
Jednostka nadzorująca realizację	Nadzór nad realizacją zadania sprawuje Zastępca Burmistrza.		

Nazwa zadania:	Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej		Oznaczenie:	4C-2
Zadanie w ramach programu:	Rozwiązanie problemu gospodarki wodnej i ochrony środowiska.	Zadanie prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego:	Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich	
Opis zadania:	<p>Miasto i gmina Strzelin są skanalizowane w około 80%. Oczywiście, wskaźnik ten dla Miasta wynosi prawie 100%. Braki sieci wodociągowej dotyczą w zasadzie wyłącznie terenów wiejskich. Wodociągowanie musi być traktowane jako jednoznaczny wymóg cywilizacyjny. Zapewnienie wody do gospodarstw domowych jest jednym z podstawowych zadań władz lokalnych. Należy zwrócić uwagę, iż rozwój jakiegokolwiek przedsiębiorczości na obszarach wiejskich jest w zasadzie niemożliwe bez dostępności sieci wodociągowej (i kanalizacyjnej o czym była mowa w zadaniu 4C-1). Jest to o tyle ważne, iż jednym z podstawowych kierunków restrukturyzacji polskiej wsi jest tworzenie alternatywnych wobec produkcji rolnej miejsc pracy (a więc także rozwój przedsiębiorczości wiejskiej).</p> <p>Urząd Miasta i Gminy w Strzelinie opracował szczegółową koncepcję rozbudowy sieci wodociągowej. Wszystkie szczegółowe dane zawarto w tym dokumencie. poniżej przedstawiono jedynie zarys elementów planowanej inwestycji.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pierwszorzędne znaczenia ma budowa stacji uzdatniania wody we wsi Dankowice. Inwestycja ta pozwoli z jednej strony na rozbudowę sieci, z drugiej zaś na modernizację obecnie działającej, a nie spełniającej wymogów stacji w Wąwolnicy (co wiąże się z koniecznością czasowego zamknięcia tej stacji). ➤ W oparciu o nową stację uzdatniania wody, po wpięciu jej do istniejącej sieci, możliwe będzie zwodociągowanie wsi: Kazanów, Nowolesie, Gębice, Gębczyce, Dębniki i Szczodrowice. ➤ Oddzielną inwestycję stanowi plan zwodociągowania wsi Strzegów. Odbędzie się to w oparciu o działającą stację uzdatniania wody w Strzelinie. ➤ W dalszej kolejności planowane jest także pociągnięcie sieci wodociągowej do przysiółka Ulica. Podczas budowy wodociągu zakładowego wsi Krzepice, przysiółek ten pominięto. Niezbędne jest zatem dokonanie tej dodatkowej inwestycji. <p>Plan realizacji zadania (jego szczegółowy harmonogram) jest uzależniony od możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych.</p>			
Jednostka odpowiedzialna za realizację:	Wydział:..... Osoba odpowiedzialna: x			
Szacunkowy koszt wdrożenia:	Przygotowana koncepcja zwodociągowania gminy zawiera wycenę inwestycji opiewającą na około 10 mln zł. Z doświadczeń wynika jednak, iż kwota ta w wyniku procedury przetargowej jest znacznie obniżana. Wewnętrzne analizy porównawcze dokonane na poziomie UMiG wskazują, iż całość inwestycji powinna zamknąć się kwotą około 6 mln zł.			
Źródło finansowania	Założono, iż w związku ze znacznym wpływem dostępności sieci wodociągowej na możliwość restrukturyzacji obszarów wiejskich, możliwe będzie otrzymanie zewnętrznego wsparcia finansowego. jest to o tyle prawdopodobne, iż już w chwili tworzenia strategii trwały rozmowy w tym zakresie. Planuje się, że możliwe będzie uzyskanie finansowania zewnętrznego w wysokości do 50% całości kosztów.	Łączne finansowanie z budżetu Miasta:	Okolo 3 mln zł.	

Data rozpoczęcia realizacji	Zadanie zostanie rozpoczęte w roku 2000.	Data zakończenia realizacji	Planowane zakończenie wodociągowania rok 2003.
Planowany efekt końcowy	W efekcie na terenie Gminy Strzelin zostanie rozwiązany problem dostępności sieci wodociągowej. To z kolei może mieć wpływ na szanse restrukturyzacji obszarów wiejskich.		
Jednostka nadzorująca realizację	Nadzór nad realizacją zadania sprawuje Zastępca Burmistrza.		

7. Zgodność poszczególnych zadań z priorytetami rozwoju gospodarki narodowej i regionalnej.

Zadania zaproponowane w niniejszej strategii znajdują w odzwierciedlenie w wielu dokumentach wyznaczających kierunki rozwoju gospodarki narodowej oraz z założeniami polityki regionalnej. Na kolejnych stronach wskazano powiązania poszczególnych zadań z priorytetami różnego szczebla.

Znak	Zadanie	Zgodność na poziomie centralnym:	Zgodność z założeniami strategii wojewódzkiej:
1A-1	Utworzenie rady powiatowej określającej kierunki kształcenia	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar III zadanie 16 i 17 Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.2.1. Kierunki Działań Rządu Wobec MSP do roku 2002 – cel 1, punkt 1.4.2.	Cel 2 (Racjonalizacja edukacji...) Zadanie 3: (...dopasowanie kwalifikacji)
1A-2	Przeprowadzenie analiz zapotrzebowania na kadry	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar III zadanie 17 Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.2.1. Program SAPARD – priorytet: „zróżnicowanie działalności gospodarczej...”	Cel 2 (Racjonalizacja edukacji...) Zadanie 3: (...dopasowanie kwalifikacji)
1A-3	Prowadzenie akcji informacyjnej wśród uczniów	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar III zadanie 16 i 17 Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.2.1. Program SAPARD – priorytet: „zróżnicowanie działalności gospodarczej...”	Cel 2 (Racjonalizacja edukacji...) Zadanie 3: (...dopasowanie kwalifikacji)
1B-1	Stworzenie zasobu gruntów inwestycyjnych i planów zagospodarowania przestrzennego	Program SAPARD – priorytet: „zróżnicowanie działalności gospodarczej...” oraz „rozwój i poprawa infrastruktury wiejskiej” Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 11	Cel 12 (Kształtowanie tożsamości...) Zadanie 6 (Doprowadzenie umiejscowienia znaczących firm)
1B-2	Przygotowanie oferty gruntów inwestycyjnych	j.w.	Cel 12 (Kształtowanie tożsamości...) Zadanie 6 (Doprowadzenie umiejscowienia znaczących firm)
1B-3	Stworzenie systemu obsługi inwestora na poziomie UMiG	zadanie nie związane bezpośrednio z priorytetami, mające jednak wpływ na rozwój ekonomiczny	Cel 12 (Kształtowanie tożsamości...) Zadanie 6 (Doprowadzenie umiejscowienia znaczących firm)

1C-1	Stworzenie planu promocji na 5 lat	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 14 (promocja lokalizacji inwestycji na terenach wiejskich)	Cel 12 (Kształtowanie tożsamości...) Zadanie 4 (Medianle przełożenie...)
1C-2	Stworzenie profesjonalnych materiałów promocyjnych	j.w.	Cel 12 (Kształtowanie tożsamości...) Zadanie 4 (Medianle przełożenie...)
1C-3	Stworzenie bazy danych i rozesłanie materiałów promocyjnych.	j.w.	Cel 12 (Kształtowanie tożsamości...) Zadanie 4 (Medianle przełożenie...)
2A-1	Rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów stałych	Program ISPA – priorytet: „pomoc w zakresie utylizacji odpadów” Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar III zadanie 33	Cel 5 (Ochrona środowiska...) Zadanie 2 (... system gospodarki odpadami)
2A-2	Plan budowy i modernizacji dróg	Program ISPA – priorytet: „rozwój infrastruktury transportowej. Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.1.5.	Cel 7 (Rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej) Zadanie 4 (modernizacja sieci dróg wojewódzkich)
2A-3	Poprawa stanu bazy oświatowej	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar III zadanie 19 (szkoły podstawowe) i 20 (gimnazja) Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.2.	Cel 8 (Tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju wsi) Zadanie 3 (Podnoszenie standardu cywilizacyjnego...)
2B-1	Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania kultury	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar III zadanie 26 Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.2.2.	Cel 3 (Wspieranie rozwoju kultury) Zadanie 2: (System dotowania przedsięwzięć...)
2B-2	Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania sportu i rekreacji	j.w.	brak bezpośredniego przełożenia
2B-3	Wprowadzenie systemu dofinansowywania inicjatyw społecznych	j.w.	Cel 1: (Współtworzenie kompleksu uwarunkowań ...) Zadanie 3 (... pole działania dla organizacji)
2C-1	Opracowanie strategii rozwoju mieszkalnictwa	Założenia Polityki Mieszkaniowej Państwa na lata 1999-2003 – część ogólna	Cel 8: (Tworzenie warunków rozwoju...) Zadanie 10 (... rozwój funkcji mieszkaniowych...)

2C-2	Przygotowanie odpowiednich planów zagospodarowania przestrzennego	Założenia Polityki Mieszkaniowej Państwa na lata 1999-2003 – priorytet: „udostępnienie gruntów pod budowę”	Cel 8: (Tworzenie warunków rozwoju...) Zadanie 10 (... rozwój funkcji mieszkaniowych...)
2C-3	Uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	Założenia Polityki Mieszkaniowej Państwa na lata 1999-2003 – priorytet: „udostępnienie gruntów pod budowę”	Cel 8: (Tworzenie warunków rozwoju...) Zadanie 10 (... rozwój funkcji mieszkaniowych...)
3A-1	Analiza możliwości budżetu Miasta w ciągu 5 lat	zadanie nie związane bezpośrednio z priorytetami, mające jednak wpływ na rozwój ekonomiczny	brak bezpośredniego przełożenia
3A-2	Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji	Kierunki Działań Rządu Wobec MSP do roku 2002 – cel 3: „wzrost nakładów inwestycyjnych w sektorze” Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.3, wyróżnik 1: „zachęty dla inwestorów...”	Cel 12 (Kształtowanie tożsamości...) Zadanie 6 (Doprowadzenie umiejscowienia znaczących firm)
3A-3	Analiza skutków stosowania narzędzi - korekty	zadanie nie związane bezpośrednio z priorytetami, mające jednak wpływ na rozwój ekonomiczny	brak bezpośredniego przełożenia
3B-1	Powołanie instytucji rozwoju lokalnego i wspierania MSP	Kierunki Działań Rządu Wobec MSP do roku 2002 – cel 3, punkty w ramach rozdziału 3.2. Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.3, wyróżnik 5: „rozwój doradztwa...” Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 12	Cel 11: (Stymulowanie rozwoju instytucji otoczenia biznesu) Zadanie 2: (...regionalny system wspierania MSP) Zadanie 5: (...dolnośląska sieć doradcza...)
3B-2	Stworzenie funduszu poręczeń kredytowych	Kierunki Działań Rządu Wobec MSP do roku 2002 – cel 3, punkt 3.2.1. Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.3, wyróżnik 2: „system poręczeń...” Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 13a (poręczenia)	Cel 11: (Stymulowanie rozwoju instytucji otoczenia biznesu) Zadanie 1: (...dolnośląski system finansowania przedsięwzięć...) Cel 10: (Promowanie oryginalnych inicjatyw...) Zadanie 3: (wypracowanie ścieżek finansowania...)

3B-3	Stworzenie funduszu pożyczkowego dla firm mikro	Kierunki Działań Rządu Wobec MSP do roku 2002 – cel 3, punkt 3.2.5. Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.3, wyróżnik 6: „pożyczki, kredyty...” Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 13b (pożyczki i kredyty) oraz 13c (mikropożyczki)	Cel 11: (Stymulowanie rozwoju instytucji otoczenia biznesu) Zadanie 2: (...regionalny system wspierania MSP) Cel 10: (Promowanie oryginalnych inicjatyw...) Zadanie 3: (wypracowanie ścieżek finansowania...)
3C-1	Stworzenie bazy danych ofert kooperacyjnych	zadanie nie związane bezpośrednio z priorytetami, mające jednak wpływ na rozwój ekonomiczny	Cel 11: (Stymulowanie rozwoju instytucji otoczenia biznesu) Zadanie 2: (...regionalny system wspierania MSP)
3C-2	Stworzenie mechanizmów wspólnej promocji	zadanie nie związane bezpośrednio z priorytetami, mające jednak wpływ na rozwój ekonomiczny	Cel 11: (Stymulowanie rozwoju instytucji otoczenia biznesu) Zadanie 2: (.regionalny system wsp. MSP)
3C-3	Utworzenie punktu doradztwa dla firm mikro	Kierunki Działań Rządu Wobec MSP do roku 2002 – cel 3, punkt 3.2.1.4. (sieć doradcza) Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.3, wyróżnik 5: „rozwój doradztwa...” Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 12	Cel 11: (Stymulowanie rozwoju instytucji otoczenia biznesu) Zadanie 5: (...dolnośląska sieć doradcza)
4A-1	System informacji rynkowej dla rolników	Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.2.3.4. (wspieranie systemu zbierania informacji)	Cel 8: (Wielofunkcyjny rozwój wsi) Zadanie 6: (wspieranie rozwoju doradztwa rolniczego...)
4A-2	Stymulowanie kooperacji wśród rolników (grupy producenckie)	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar I zadanie 6 Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.2.3.2.	brak bezpośredniego przełożenia Zgodne z celem 8 (Wielofunkcyjny rozwój wsi)

4B-1	Wyznaczenie szlaków turystycznych	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 15.	Cel 9: (...rozwój usług turystycznych) Zadanie 5: (wyznaczanie ścieżek rowerowych...)
4B-2	Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 15.	Cel 9: (...rozwój usług turystycznych) Zadanie 6: (promowanie agroturystyki ...)
4B-3	Edukacja agroturystyczna wśród mieszkańców	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 15.	Cel 8: (...wielofunkcyjny rozwój wsi) Zadanie 9: (wspieranie rozwoju agroturystyki...)
4C-1	Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 11 i 33 Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.3.1. Program SAPARD – priorytet: „doskonalenie struktur jakości...” Program ISPA – priorytet: „zwalczanie problemów spowodowanych zanieczyszczeniem wód...”	Cel 5: (Ochrona środowiska...) Zadanie 3: (...kompleksowe oczyszczanie zlewni rzek) Cel 6: (Zagospodarowanie Odry i jej dorzecza) Zadanie 3: (...nawadnianie...) Cel 8: (...wielofunkcyjny rozwój wsi) Zadanie 4: (wspieranie rozwoju sektora przetwórstwa rolno-spoż.)
4C-2	Rozwiązanie problemu zaopatrzenia upraw w wodę	Pakt dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – filar II zadanie 11 Spójna Polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa – dział III – zadanie 3.1.1. Program SAPARD – priorytet: „rozwój i poprawa infrastruktury wiejskiej”	Cel 8: (...wielofunkcyjny rozwój wsi) Zadanie 8: (wspieranie rozwoju rzemiosła, usług i drobnej wytwórczości...)

8. Zbiorczy budżet realizacji strategii i analiza wykonalności

Prezentowane w poprzednim rozdziale zadania szczegółowe składają się na plan realizacji strategii działania do roku 2015. Jest zatem niezwykle istotne, aby dokonać całościowej analizy:

- (a) harmonogramu realizacji poszczególnych zadań;
- (b) nakładów inwestycyjnych (realizacyjnych) ponoszonych przez budżet miasta w poszczególnych latach;
- (c) możliwości skutecznego finansowania strategii w poszczególnych latach – rodzaju analizy przepływów pieniężnych (cash-flow) strategii.

Największy problem wiąże się zawsze z określeniem możliwości budżetowych, w kontekście realizacji założeń strategii. Zgodnie z przyjętą przez autorów metodologią, założono następujący sposób obliczenia zdolności budżetu do finansowania realizacji strategii:

1. Przyjęto, iż 80% wydatków budżetowych ma charakter stałych wydatków bieżących i jest nie do spożytkowania przez zadania strategii (szkoły, pomoc społeczna, administracja itp.).
2. Pozostaje więc margines około 20% środków o charakterze inwestycyjnym.
3. Spośród środków o charakterze inwestycyjnym pewną część zarezerwowano na bieżące inwestycje miejskie nie przewidziane w strategii (bieżąca naprawa dróg, remonty szkół, naprawa sieci itp.).
4. Przyjęto zatem, iż około 4 mln zł. z budżetu każdego roku projekcji może być spożytkowane na realizację zadań określonych w strategii – nazwano to „budżetem w dyspozycji strategii”.

Na następnej stronie zaprezentowano analizę wydatków związanych z realizacją strategii w zestawieniu z dostępnymi środkami. Ewentualne okresowe braki płynności finansowej niwelowano kredytami bankowymi, które następnie umieszczano po stronie kosztów realizacji strategii w latach następnych. W efekcie podsumowania wierszy kosztów wdrożenia zadań i budżetu w dyspozycji strategii, osiągnięto ocenę realności wdrożenia założeń strategii. Łączne koszty jej realizacji wynoszą około 57,7 mln zł., podczas gdy dostępne środki sięgają około 64 mln zł. Nominalnie, margines finansowy wydaje się być znaczny. Należy jednak zwrócić uwagę, iż konieczność stałego kredytowania realizacji strategii już od pierwszego roku jej obowiązywania wiązać się będzie ze znacznymi kosztami. (odsetki).

Konieczność korzystania z kredytów operacyjnych sprawia, iż strategia będzie niezwykle trudna w realizacji. Niezbędne jest właściwe zaplanowanie polityki finansowej i zachowanie dyscypliny budżetowej. Na kolejnej stronie przedstawiono plan kredytowy, który został uwzględniony w ogólnym budżecie strategii.

Znak	Pozycja Zadanie	Rok															w tys. zł.				
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Razem	Cała inwest.		
1A-1	Utworzenie rady powiatowej określającej kierunki kształcenia		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	30	900	
1A-2	Przeprowadzenie analiz zapotrzebowania na kadry	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	34	130	
1A-3	Prowadzenie akcji informacyjnej wśród uczniów	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	72	330	
1B-1	Stworzenie zasobu gruntów inwestycyjnych		200	200	200	200	200												1 000	1 000	
1B-2	Przygotowanie oferty gruntów inwestycyjnych		13	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	153	321	
1B-3	Stworzenie systemu obsługi inwestora na poziomie UMIG	30	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	780	780	
1C-1	Stworzenie planu promocji na 5 lat		40	42	44	46	49	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51	732	732	
1C-2	Stworzenie profesjonal. materiałów promocyjnych	21	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	261	294	
1C-3	Stworzenie bazy danych i rozesłanie mat. promoc.	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	66	66	
2A-1	Rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów stałych	35	115	1 500															1 650	3 150	
2A-2	Plan budowy i modernizacji dróg	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	19 500	34 500	
2A-3	Poprawa stanu bazy oświatowej	2 100	1 500	1 000	1 000	1 000	1 000												7 600	10 000	
2B-1	Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania kultury	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	256	256	
2B-2	Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania sportu i rekreacji		10	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	290	290	
2B-3	Wprowadzenie systemu dofinansowywania inicjatyw społecznych		50	53	55	58	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	887	887	
2C-1	Opracowanie strategii rozwoju mieszkalnictwa		20																20	20	
2C-2	Przygotowanie odpowiednich planów zagosp. przestrzennego	150	150	30	30	30	30	30	30	30	30								570	570	
2C-3	Uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	200	400	600	600	600	600												3 000	3 000	
3A-1	Analiza możliwości budżetu Miasta w ciągu 5 lat																		0	0	
3A-2	Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji		50	75	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1 425	1 425	
3A-3	Analiza skutków stosowania narzędzi - korekty				10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	130	130	
3B-1	Powołanie instytucji rozwoju lokalnego i wspierania MSP	115	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	340	1 050	
3B-2	Stworzenie funduszu poręczeń kredytowych																			1 000	
3B-3	Stworzenie funduszu pożyczkowego dla firm mikro				300														300	1 000	
3C-1	Stworzenie bazy danych ofert kooperacyjnych	1,5	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	20	98	
3C-2	Stworzenie mechanizmów wspólnej promocji		6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	90	300	
3C-3	Utworzenie punktu doradztwa dla firm mikro																		0	1 500	
4A-1	System informacji rynkowej dla rolników																		0	0	
4A-2	Stymulowanie kooperacji wśród rolników (grupy producenckie)	7	14	14	14														48	135	
4B-1	Wyznaczenie szlaków turystycznych		33																33	100	
4B-2	Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych		20	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	132	719	
4B-3	Edukacja agroturystyczna wśród mieszkańców		18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	270	1 350	
4C-1	Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry	160	500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	14 660	30 000	
4C-2	Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej	1 340	1 000	1 000															3 340	6 000	
Razem koszty realizacji strategii		5190	5249	6686	4525	4217	4222	2425	2425	2925	2925	2895	2895	2895	2895	2895	2895	57 687	102 033		
	Splaty kredytów	0	0	0	0	435	981	1553	1873	1758	1520	1200	880	1620	1049	1049	309	14 225			
	Razem koszty	5190	5249	6686	4525	4652	5203	3978	4298	4183	4444	4124	3774	4514	3943	3943	3203	-	56,54%		
	Budżet Miasta i Gminy	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	-			
	Budżet w dyspozycji strategii	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	64 000			
	Kredyty	1200	1500	2500	600	600	1350			1500								9 250			
	Zaoszczędzone w roku poprzednim	0	10	261	75	150	98	245	267	-31	1 286	842	717	943	428	485	542	-			
	Razem środki w dyspozycji	5 200	5 510	6 761	4 675	4 750	5 448	4 245	4 267	5 469	5 286	4 842	4 717	4 943	4 428	4 485	4 542	-			
	Saldo	10	261	75	150	98	245	267	-31	1 286	842	717	943	428	485	542	1 338	-			

KREDYTY	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kredyt 1 (na 7 lat, 3 lata karencji, 10%)																
Kwota zaciągniętego kredytu	1200															
Splaty rat kapitałowych					300	300	300	300								
Splaty rat odsetkowych					135	134	135	135								
Kredyt 2 (7 lat, 3 lata karencji, 10%)																
Kwota zaciągniętego kredytu		1500														
Splaty rat kapitałowych						375	375	375	375							
Splaty rat odsetkowych						172	172	172	172							
Kredyt 3 (10 lat, 3 lata karencji, 10%)																
Kwota zaciągniętego kredytu			2500													
Splaty rat kapitałowych							357	357	357	357	357	357	357,1			
Splaty rat odsetkowych							214	214	214	214	214	214	214			
Kredyt 4 (6 lat, 3 lata karencji, 12%)																
Kwota zaciągniętego kredytu				600												
Splaty rat kapitałowych								200	200	200						
Splaty rat odsetkowych								120	120	120						
Kredyt 5 (6 lat, 3 lata karencji, 12%)																
Kwota zaciągniętego kredytu					600											
Splaty rat kapitałowych									200	200	200					
Splaty rat odsetkowych									120	120	120					
Kredyt 6 (10 lat, 3 lata karencji, 10%)																
Kwota zaciągniętego kredytu						1350										
Splaty rat kapitałowych										193	193	193	192,9	193	193	193
Splaty rat odsetkowych										116	116	116	115,7	116	116	116
Kredyt 7 (6 lat, 3 lata karencji, 12%)																
Kwota zaciągniętego kredytu									1500							
Splaty rat kapitałowych													500	500	500	
Splaty rat odsetkowych													240	240	240	
RAZEM SPŁATY	0	0	0	0	435	981	1553	1873	1758	1520	1200	880	1620	1049	1049	309

9. System zarządzania i monitorowania

Być może najważniejszym problemem przy opracowywaniu strategii rozwoju jest realna możliwość jej skutecznego wdrażania. Kadencyjność władz samorządu lokalnego sprawia, że zawsze występuje niebezpieczeństwo rezygnacji z realizacji strategii przez kolejne władze lokalne.

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji zadań operacyjnych zgodnie z przyjętym harmonogramem, ma komitet współpracujący przy opracowywaniu strategii. Zakłada się, że komitet ten z chwilą przyjęcia strategii przez Radę Miasta i Gminy przerodzi się w Społeczny Komitet Wdrażający. Jego główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji strategii oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

Na kolejnej stronie zaprezentowano standardową kartę realizacji strategii. Karta taka powinna być na koniec każdego roku wypełniana przez pracowników UMiG, a następnie, po zaopiniowaniu przez Społeczny Komitet Wdrażający, przyjmowana w formie uchwały Rady Miasta.

Należy także podkreślić ogromną rolę lokalnych mediów w kontrolowaniu i pobudzaniu jednostek odpowiedzialnych za realizację strategii. Warte rozważenia wydaje się być włączenie do Społecznego Komitetu Wdrażającego przedstawicieli lokalnej prasy i innych mediów. W ten sposób, społeczność lokalna będzie miała kontrolę nad postępami wdrażania strategii. Jest to jeden z najważniejszych elementów całego planu działań. należy pamiętać, iż strategię rozwoju nie dzielą się na dobre i złe lecz na realizowane i nie realizowane. System monitoringu ma na celu sprawienie, aby Strategia Rozwoju Miasta i Gminy była strategią realizowaną.

Znak	Zadanie	Planowane wydatki w roku	Poniesione wydatki w roku	Stopień realizacji zadania w stosunku do planu (%)	Podpis osoby odpowiedzialnej	Podpis osoby nadzorującej
1A-1	Utworzenie rady powiatowej określającej kierunki kształcenia					
1A-2	Przeprowadzenie analiz zapotrzebowania na kadry					
1A-3	Prowadzenie akcji informacyjnej wśród uczniów					
1B-1	Stworzenie zasobu gruntów inwestycyjnych					
1B-2	Przygotowanie oferty gruntów inwestycyjnych					
1B-3	Stworzenie systemu obsługi inwestora na poziomie UMiG					
1C-1	Stworzenie planu promocji na 5 lat					
1C-2	Stworzenie profesjonal. materiałów promocyjnych					
1C-3	Stworzenie bazy danych i rozesłanie mat. promoc.					
2A-1	Rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów stałych					
2A-2	Plan budowy i modernizacji dróg					
2A-3	Poprawa stanu bazy oświatowej					
2B-1	Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania kultury					
2B-2	Wprowadzenie konkursowego systemu finansowania sportu i rekreacji					
2B-3	Wprowadzenie systemu dofinansowywania inicjatyw społecznych					
2C-1	Opracowanie strategii rozwoju mieszkalnictwa					
2C-2	Przygotowanie odpowiednich planów zagosp. przestrzennego					
2C-3	Uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe					
3A-1	Analiza możliwości budżetu Miasta w ciągu 5 lat					
3A-2	Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji					
3A-3	Analiza skutków stosowania narzędzi - korekty					
3B-1	Powołanie instytucji rozwoju lokalnego i wspierania MSP					
3B-2	Stworzenie funduszu poręczeń kredytowych					
3B-3	Stworzenie funduszu pożyczkowego dla firm mikro					
3C-1	Stworzenie bazy danych ofert kooperacyjnych					
3C-2	Stworzenie mechanizmów wspólnej promocji					
3C-3	Utworzenie punktu doradztwa dla firm mikro					
4A-1	System informacji rynkowej dla rolników					
4A-2	Stymulowanie kooperacji wśród rolników (grupy producenckie)					
4B-1	Wyznaczenie szlaków turystycznych					
4B-2	Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych					
4B-3	Edukacja agroturystyczna wśród mieszkańców					
4C-1	Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry					
4C-2	Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej					